

Græcis appellantur: qua voce etiam usus est. Plin. lib. 2. cap. 26. Emicant & trubes sūnili modo, quas docos vocant, quales quam Lacedæmonii classe victi imperium Græcia amiserunt.

|| Dodecaëteris, tempus: δωδεκαήτης, decennium.

Dodecæmotium, δωδεκαμοτιον, est duodecima pars unius integræ. || Dodecatheus, δωδεκάθεος. Herba genus proximam à moly Homericæ authoritatem obtinens. Folia habet septem, lactucæ foliis simillima, à lutea radice excentia. Author Plin. lib. 25. cap. 4. ¶ Dodecatheus item à Sueton. in Augusto, appellatur convivium quoddam Octavii secretius ex duodecim constans convivis utriusque sexus, ad imitationem cœlestis convivii, cui Jupiter parem deorum dearumque numerum fertur adhibere. Verba Suetonii sunt haec: Cœna quoque ejus secretior in fabulis fuit, quæ vulgo δωδεκάθεος vocabatur. || ¶ Dodecathei, dii majores. Jupiter, Juno, Neptunus, Ceres, Mercurius, Vulcanus, Minerva, Apollo, Diana, Vesta, Mars, Venus: dicti majorum gentium dii. ||

Dōdōnā, δωδώνη, civitas in Chaonia, regione Epiri, juxta quam propinquum erat nemus Jovi sacrum, querneum totum, ubi Iovis Dodonæ templum fuisse narratur, & in eo oraculum omnium quæ apud Græcos fuerunt, vetustissimum. In hoc duas columbas consulentibus responsum dedisse quidam fabulantur, quarum altera Delphos, altera verò in Ammonis Jovis templum volavit: alii arbores ipsas vocales fuisse volunt, & consulentibus oracula edere solitas. Ovid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.

Hac mihi si Delphos, Dodonæque diceret ipsa.

¶ Dictam autem volunt Dodonam à nymphæ quadam marina ejus nominis: aut, ut aliis placet, à Dodono quodam Iovis & Europæ filio. Vide Steph.

Dōdōnæus, a, um: δωδώναιος, ut Dodonæus Jupiter, qui in Dodonæo nōmōre colebatur. ¶ Item Dodonæum æs, δωδωναῖον χαλκεῖον, tintinnabuli quoddam genus, die nocturne continuo crepitans: unde & ad homines justo loquaciores proverbio transferri solet. Ausonius,

Nec Dodonæi cessat tinnitus aheni.

Dōdōnæs, δωδώνης, Nymphæ (ut Pherecydes ait) dicuntur Liberi patris nutrices, à Dodona Epiri civitate. Hæ & Atlantides vocantur, quarum nomina sunt, Ambrosia, Eudora, Pasithoë, Coronis, Plexaura, Pytho, Tythe.

Dodonius, Adject. δωδώναιος. Claud. 1. de rapt. Proserp.

Vnde date fruges populis & glande relitta,

Inventis Cereris Dodonia quercus aristis.

Dōdrā, potionis genus, quæ ex novem rebus fierat. Ausonius:

Dodra, ex dodrante est: sic collige, jus, aqua, vinum,

Sal, oleum, panis, mel, piper, herba, novem.

Dodracum, Hollandiæ urbs, vulgo Dodrech.

Dōdrāns, pondus, vel mensura constans ex novem uncis: ita dictum quod ad conficiendum assēm desit quadrans. { τεμαχίου. GALL. Les trois quarts, comme neuf onces de douze. ITAL. Nove oncie.

GERM. Drey quart oder viertheil eines ieden gewichts/ oder maß. HISP. Nueve onças. ANGL. The third part, as nyne ounces oft welse. } Martial. lib. 6.

Solvore dodrantem nuper tibi Quinte volebat.

Dōdrāntalis, c. ḥ τεμαχίου: ut, Dodratalis stirps, apud Col. lib. 11. cap. 3. Hoc est trium palmorum, seu digitotum duodecim, cui scilicet ad perficiendam pedis mensuram desit quadrans.

Dœantes, διαντας. Campus Phrygiæ. Æmonem enim & Dœantem fratres fuisse aiunt, à quibus Dœantium & Æmonium nemora dicta sunt. Stephan.

Doga, ε, dolii vasisque genus, vulgo botte, à Græco βότης: & Dogatus in antiquo Lexico est βυθονίος. In quo & vagua, seu cuppa, βότης, μετάλλη, ιντινέ γαλλον καλλον. Diversa quæ vulgo bouteille, sed ejusdem originis. Vopiscus, Facta erat ratio dogæ, cupparum, navium, & operum.

Dogarius, vide Dogæ.

Dōgmā, tis: Decretum, præceptum, scitum, placitum. { πν̄ chok. δόγμα. GALL. Decret, opinion & sentence on proposition deliberée, concluē & arrestée, qu'on n'ose dédire. ITAL. Dotrina affermata de Filosofi, opinione ferma d'una setta. Cosa deliberata per giudici. GERM. Ein gesetz/ ein sonderbare selbs erroöste meynung die ein iede sect hatt. HISP. Dotrina, δ decree. ANGL. A decree or opinion agreed upon and concluded. ¶ Sunt dogmata, uniuscujusque sectæ decreta, quæ (ut inquit Cicero) prodere Icelus est, non minus quam patriam: sine quibus nec sectæ Philosophorum, nec religionum vires constare possunt. Unde Lærtius ait, sectam eam non appellari, quæ dogmata non habet. Cic. 4. Tusc. Quoniam id enim haberent Academicæ decretum (sentitis enim jam hoc me dogma dicere) nihil posse percipi, &c. Idem 4. Acad. Sapientiæ verò quid futurum est, quæ neque de scipia dubitate debet, neque de suis decretis, quæ Philosophi dogmata vocant? Græcè etiam φύσις, & φύσιν dicitur, teste Budæo. Habent & ceteræ artes sua dogmata: ut in re medica alia Hippocratis, alia Asclepiadi, alia Themisonis dogmata fuerunt. A Plinio frequenter Placita appellantur: ut, placita Magorum, & placita Babyloniorum, lib. 2. Dicitur autem Dogma, δόγμα: δοξα, quod opinari significat.

Dōgmatis, qui aliis dogmata præscribit, δογματική, à verbo Græco δογματική, quod est decreta præscribo, dogmata trado. Hieronymus, Nunc verò quum interpres magis Apostoli fuerim, quam dogmatistes.

|| Dola, Dole, urbs primaria Comitatus Burgundiæ, in D. Vesontinensi sita. Habet Academiam à Philippo Bono Burgundiæ Duce ac Comite institutam. In eadem urbe residet provinciae Senatus: spectatque ad gentem Austriam. ||

Dolabella, Dolabra, vide Dolo.

Dolba, δόλη. Urbs Adiabenæ. Steph.

Dolēntēs, Dolentia, Dolco: vide Dolor.

Dōliæ, orum, à dolando, vasa majora, vino servando præcipue idonea, quæ olim fistilia potissimum erant. { ψινα aschisch. ηνη. GALL. Vaissœaux à ferre le vin: tonneaux. ITAL. Botte, dogli. GERM. Säßer. HISP. Tinajas δ vasijas grandes de barro. ANGL. Tunes,

great vessels. } ¶ Tibull.

In cava lethæas dolia portat aquas. }

Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. In pertusum ingerimus dicta dolium, operam ludimus. Idem Caf. Dabitur tibi amphora una, & una semita, fons unus, unum ahenum, & ecto dolia. Terent. in Heaut. Relevi omnia dolia, omnes serias. ¶ Veteres dolia fistilia in cellis vinariis servabant, quæ si duas aures haberent, diotæ dicebantur. Jure consulti scribunt, Vino legato cum vasis, dolia legata non videti: quia scilicet ea mente vinum in dolia condimus, ut ex his postea in amphoras, vel cados diffundamus: quod deinde vinum diffusum nominatur. Juven.

Ille capillato diffusum Consule potat.

Cic. de clar. Orat. Num igitur qui hoc sentiat, si is potare velit, de dolio sibi hauriendum putet? Unde etiam, E dolio haurire, εν τῷ αὐτῷ, proverbio olim dicebatur, qui abundabat rebus optatis.

¶ Inexpleibile dolium, οὐτινός τιθεται. Varius est hujus adagii usus. Quadrat enim primum εἰς τὸν ἀδηλόγον, hoc est, in gulosos edacēque. Quadrabit & in obliuosum, cui si quid eruditio infundas, protinus effluit, quique prius obliviscatur, quam didicerit. Competet etiam in homines præter modum profusos. Arist. Oeconom. 1.

Congruit item in avaros, quorum cupiditatibus nihil est satis: verūm quod magis implentur opibus, hoc magis inanes esse videntur. ¶ Voltur dolium, κεκύπει τὸ τιθεται. In eum qui commovetur alieno exemplo sive instinctu ad stulte quid faciendum. Nam dolium faciliter impulsu quod velis volvitur: at sapiens semper fixus est & immotus.

Dōllolæ, diminutivum à dolis. { misionet. GALL. Petits muys ou tonnelets. ITAL. Botticini. GERM. Fäßlin. HISP. Tinajuelas. ANGL. Little tunnes, or hogsheades. } Locus in urbe fuit sic vocatus, eo quod post Alliensem cladem Gallis Urbem invadentibus, doliola in quibus sacra Romanorum Pontifices considerant, eo in loco fuerint defossa à Flamine Quirinali, sicut T. Liv. lib. 5. scribit. Qua de causa in eodem loco ne despere quidem alicui licebat. Festus.

Dōlliæ, e, quod dolii capacitatem habet. { misiones, δολιον. GALL. De tonneau, ou de tuy. ITAL. Ciò ch' appartiene à doglio. GERM. Das zu den fässern gehört. HISP. Cosa de tinaja. ANGL. That belongeth to a tunne. } Plaut. in Pseud. festiviter appellat anum ventricosam, dolarem: Ego divisor extra portam, huc in tabernam tertiam, apud anum illam dolarem, claudam, crassam: id est, suffarinatam, obesam, & dolii modo tumidam & ventricosam. ¶ Doliaræ vinum, vide Vinum. ¶ Vita doliaris, ζωὴ τιθεται, proverbio dicitur vita frugalis, parca, ab omni strepitu atque ambitione sensata, breviter qualem Diogenes nobilis ille Cynicus Athenis egisse legitur: poterit torqueri & in eos, qui nimium fastidie, nimis durè atque immundè vivunt. ¶ Vinum doliare, quod adhuc in dolio est, necdum diffusum: cujus vendendi legem Cato de re rust. cap. 148. expōnit. Hujus fit mentio in l. 1. §. ult. D. de peric. & com. Si doliaræ vinum emeris, nec de tradendo eo quicquam convenerit, &c.

Dōlliæ, significat eum, qui dolia facit, & componit. { misiones, κεραμεῖος, κεραμεῖον, κεραμεῖον. GALL. Celuy qui fait muys, ou tonneaux, tonnelier. ITAL. Bottaro. GERM. Ein kießer. HISP. El que haze tinajas δ pipas. ANGL. He that maketh tunnes, à cooper. } Plin. lib. 3. cap. 6.

Ænaria insula à statione navium Ænea, Homero Inarime dicta. Græcis Pythecusa, non à simiarum multitudine, ut aliqui existimant, sed à figlinis doliariorum.

Dōlliæ, ii, substantivum. Apud Jureconsultos pro ipsis dolis, vel cella in qua dolia vinaria sunt. { τιθεται. ANGL. A wine cellar. } Si (inquit) ex dolario pars vini venierit.

Doliche, δολιχη, vulgo Nicaro, insula est xvii. m. passuum à Naxo distans, tantundem ipsa in longitudinem patens cum oppidis duobus, tertio amissio, quæ prius Icaro dicebatur: unde nonnulli nomen mari indicum putant potius, quam ab Icaro Dædali filio. Ea etiam Maeris, & Ichthyocella aliquando vocata est. Plin. lib. 4. cap. 12.

Dolichene, δολιχενη, urbs Comagenæ. Steph.

Dolichiste, δολιχιστη, Ptolemy. Insula est in mai Lycio, contra Chimaeram promontorium. Plin. lib. 5. cap. 31.

¶ Dolichurus, δολιχεύς, longam habens caudam, δολιχεύς ισχεῖ: versus hypermeter. }

Dölichüs, δολιχεύς. Spatum est duodecim stadiorum, vel (ut Suidas tradit) viginti quatuor. Julius Pollux, Dolichon in gymnicis certaminibus docet fuisse curriculum omnium maximum: in quo qui decertabant, dolichodromi dicebantur. ¶ Est præterea dolichus, leguminis genus, capite tenerimo: sed si perticam adjunctam habeat, in miram altitudinem ascende: alioquin viriosum & infrugiferum. Alii cicerculam interpretantur, alii phæsolum. Vide Galen. lib. 1. de alim. facult.

Döllönés, δολιστη, incolæ Cyzici, alias Dolici, vel Dolini. Steph. Vide Scyrus.

Dölo, as: Polio dolabra, sive ascia levigata, vel cælo, sculpo. { τόσα pasál. ηνη, δολιχεύς. GALL. Doler, unir, ébaucher, applanir. ITAL. Dolare, polire. GERM. Hoblen/ glatt machen. HISP. Dolar, allanar. ANGL. To cut or hew with an axe or other instrument, to chip, to square. } Propert.

Stipes acerbus eram properanti falce dolatus.

Cicer. 4. Acad. Non enim est ex saxe scalptus, aut ebore dolatus. Colum. lib. 1. cap. 2. Materies si roborea est, ab uno fabro dolari ad unguem per quadrata debet pedum xx. Idem lib. 8. cap. 3. Dolare perticam in quadratum. ¶ Apud antiquos etiam in usu fuit Dolio, is, ivi, itum. Varr. in Agathone, ut citat Nonius. Numinam cælatus in manu dextera scyphus, cælo dolitus, artem ostentat Mentoris? Hujus verbi composita sunt, Dedolo, & Edolo, de quibus locis suis.

Dolitus, aut dolatus, participium pass. dolabra scalptus. Varro: Numinam cælatus in manu dextera scyphus, cælo dolitus, artem ostentat Mentoris? Cicer. 4. Acad. lib. 4. Non enim est ex saxe scalptus, aut ebore dolatus.

Döläbræ, seu Dolatoria, ut positum in vita S. Remigii ab Hinckero. Instrumentum fabrorum quo ligna dolant. { τρυπον mahatsádh, καρδόν kardóm. άξιν. GALL. Dolaire, hache. ITAL. L'ascia. GERM.

L. 5. 5. 5.

Ein hobel. HISP. Seguron à acha para dolar. ANGL. An instrument to pearse with, a carpenters axe, a chip axe, a woombell. 3 Colum. lib. 3. Quæ falce amputari non possunt, acuta dolabra abtradito. Paul. in l. quum de Ianiōnīs, D. de fund. iñstr. & instrum. leg. vocat etiam hoc nomine instrumentum Ianiōnum, quo carnes dissecant. Liv. lib. 9. Dolabré calonibus dividuntur ad prouendum valūlum. Idem lib. 1. deē. 3. Dolabré ad subruendum murum.

Dolabellā, diminutivum à dolabra. { ἀξωνάρα. GALL. Petite doloire ou hacheuse, hachon. ITAL. Picciola ascia. GERM. Ein höbelin. HISP. Achuelia. ANGL. A little chip axe, or pearing instrument.} Columell. lib. 5. Semper circa crus dolabellā dimovenda est terra. Hoc etiam cognomine usa est familia Cornelia, ex qua fuit Cornelius Dolabella Ciceronis gener.

Dolabellā, pyra longissimi pediculi, ab insitore Dolabella sic dicta. Plin. lib. 15. cap. 15.

Dolon, genus sicæ, quo utuntur latrones. Plutarch. in Gracchis. Dölōn, δόλων. Proprium nomen viri Troiani, egregia pedum perniciitate prædicti, qui quum in castra Græcorum speculator missus esset, à Diomede & Ulyssē deprehensus consilia Troianorum spe conservandæ vitae illis aperuit: quem tamen ut proditorem, falsa spe delusum occiderunt. Virg. lib. 12. Aeneid.

Antiqui proles bello præclara Dolonis.

Ovid. 13. Metam.

Conferat his Ithacus Rhesum, imbellémque Dolona.

Ibidem,

— de gente Dolona.

Doloni meminit Suet. in Claud. cap. 13. ¶ Idem Dolon dicitur Dolus à Plauto in Pseud. sc. 8. a. 4.

Dolones, δόλωνες, ita dicti à fallendo, quod ingentes conti, ferro brevissimo, quum speciem præferant ligni, intus ferrum acutum habeant. Virg. lib. 7.

Pila manu, savosque gerunt in bella dolones.

Servius ait dolonem flagellum esse, intra ejus virgini lateat pugio. Plutarch. in Tiberio, δόλων, interpretatur sicam latronum. Verba ejus sunt hæc, ὡς τε νεκτέροις ἁδίδεις ἄγνωστος τεττάνης ξυφίδιον λησπόγυ, ο δόλωνα καλέσθω. ¶ Apud Suetonium Dolon pro gladio, in Claud. cap. 13. Reperti & equestris ordinis duo in publico, cum dolone ac venatorio cultro præstolantes. In instrumento autem navalium Dolones dicuntur vela minora, quæ supra acatia (eo enim nomine vela majora dicuntur,) celeritatis causa solent erigi. Liv. lib. 48. Dolonibus erectis altum petere contendit. Ibid. Sublatis dolonibus effusæ effugere contendit.

Dolonei, δόλονει. Populi Thraciæ, ita dicti à Dolonco fratre Bithyni. Stephan.

Dolopēs, δόλωπες. Populi Thessaliæ, in extremis finibus Pithiotidis, quibus Peleus (cujus imperio parebant) Troiani belli tempore Phœnicem præposuit: ut ex Homeri sententia refert Strab. lib. 9. Virg. lib. 2. Aeneid.

— quis talia fando,

Myrmidonum, Dolopumve, aut duri miles Vlyssi,

Temperet à lachrymis? &c.

Plin. lib. 4. cap. 2. Dolopes in Ætolia constituit.

Dolopēiūs, a, um. Valerius 2. Argonaut.

— vidisse putant Dolopeia busta.

DÖLÖR, est animi vel corporis cruciatus. { מְכֻבָּדָה machob, מִרְמָה deabah. ἀλγεῖ, γένεται. GALL. Douleur, fascherie, ennuy. ITAL. Dolore, doglia. GERM. Schmertz, leyd. HISP. Dolor. ANGL. The ache or paine of body or mynd. } Cic. 2. Tusc. Dolor est motus asper in corpore, à sensibus alienis. Terent. in Andr. Ejus labore, atque ejus dolore gnato ut medicarer tuo. Cic. Sulpitio, lib. 4. Est omnino vix consolabilis dolor: tanta est omnium rerum amissio, & desperatio recuperandi. Senec. cap. 3. de cons. ad Helv. Dolore dolorem vincere. Ovid. 13. Metam.

— Dolor ipse disertum

Fecerat.

Catull. ad Ortal.

— affiduo confectum cura dolore.

Plaut. Amph. sc. 1. a. 3. Patiat sine doloribus. Ibid. sc. 1. a. 5. Ubi utero exorti dolores, ut solent puerpare. Idem Asin. Pietas oculis dolorem prohibet. Ovid. Eleg. 8. lib. 3. Trist.

Et nunquam queruli causa doloris abest.

Idem Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Ecquid ubi incubuit justo mens agra dolori.

Ibidem,

Expleturlachrymis egeritürque dolor.

Ibid. Eleg. 9.

Induet infelix arma coacta dolor.

Strangulat inclusus dolor.

Ibid. Eleg. 1. lib. 5.

Dolentia, antiquis fuit in usu pro dolore. Gell. cap. 7. lib. 19. ex Lævio Poëta. { מְכֻבָּדָה machob, מִרְמָה deabah. ἀλγεῖ, γένεται. } Cujus compositum est Indolentia, hoc est, absentia doloris: in qua Philosophorum nonnulli summam felicitatem posuerunt. Cic. Ut qui rem experientam vel voluntate, vel indolentia metiuntur.

Dölö, es, ui, itum, à dolus: Dolore affior, corpore, vel animo crudelior. { בְּאַחֲרָה chaah. ἀλγεῖ. GALL. Se douloir, estre dolent, estre fasché & déplaisant. ITAL. Dolere. GERM. Schmertz leyden. HISP. Doler à dolerse. ANGL. To be sore. } Terent. in Eunuch. Dolet dictum imprudenti adolescenti, & liberto. Cicero in Vatin. Quis tum non ingemuit, quis non doluit Republicæ casum? Hoc verbum, si ad corpus referatur, neutrū acquisitum est: ut, Oculi dolent viro tuo. Plautus in Amphitr. Mihi etiam misero nunc malæ dolent. Sin de rebus alienis, affectuum est: ut, Doleo tuis rebus adversis, id est, propter res tuas adversas, ἀλγεῖ.

Fessaque jactati corporis ossa dolent.

Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Lien necat, renes dolent. Plaut. Cure. sc. 1. a. 2. Cor dolet. Scio quām illud doluerit cordi meo. Idem Amph. Caput dolet, neque audio, neque prospicio satis. Ibidem,

Huic illi dolet quod mihi dolebit, non tibi, si quid stultè fecero. Idem Men. sc. 4. a. 2. Satis jam dolui ex animo. Idem Capt. sc. 1. a. 5. Heu, heu! Define, dolco. Ni doleres tu (animo) ego dolerem (corporæ, & virginis.) Idem Pseud. sc. 2. a. 5. Quid nunc? dolētne? (fierientis.) Ibid. sc. 2. a. 1. Lumbi sedendo, oculi spectando dolent. Idem Men. sc. 3. a. 5. Aliquando etiam cum accusativo: ut, Doleo tuam miseriam, Doleo tuam vicem, σὺ γέρε τὴν μάρτυρα. Doleo vicem Reipub. τὰ περὶ τὴν μάρτυρα. Salust. Quasi dolens ejus casum. Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Tu verò tua damna dole.

¶ Dolens, qui dolorem facit. Salust. Iugurth. 118. Dictitat alia præterea magnifica per se, & illis dolentia. ¶ Hujus composita sunt Condoleo, quod est simul, vel in totum dolco, οὐαλγία, συμπαθία, αγωνία. Plaut. in Trucul. Date jam soleas, atque intrō me ducite actum. Nam mihi de vento miserè condoluit caput. Dedoleo, de quo alibi.

Dolens, entis, Participium. Cic. in Parad. Soli igitur hoc contingit sapienti, ut nihil faciat invitus, nihil dolens, nihil coactus. Dolitrus, particip. futuri temporis. Livius 9. bell. Macedon. Ignominiane sua quemquam dolitrum censeret? Dolendus, adjecit. Cicero ad Cornific. lib. 12. cap. 23. Neque enim quæ tu propter magnitudinem & animi & ingenii moderatè fers, à te non ulciscenda sunt, etiam non sunt dolenda.

Dolēnter, adverbium. { ὁδωνηῶς, ἀλγεῖας. GALL. Tristement, avec douleur, on tristesse. ITAL. Dolentemente, con dolore, tristeza & affanno. GERM. Mit schmerzen, mit bekümmernis. HISP. Doliendo, à dolorosoamento. ANGL. Wofully, fortfully. } Plancus Cic. lib. 10. Sed quicquid tibi scribo, dolenter meherculè magis, quam inimicè facio. Plin. epist. 85. Unicè probo, quod Pompeii Quintiani morte tam dolenter afficeris, ut amici charitatem desiderio extendas. Ovid. 4. Metam.

Nil illo fertur volucrum moderator equorum

Post Phæthontæs vidisse dolentiss ignes.

Dolōrificus, a, um: quod dolorem facit. ἀλγεῖται.

¶ Dolum, Dol. V.E. regni Franciæ, sub A. Turonensi, in Britannia Armorica. ¶

Dolumen, delubrum: Lege Dolamen, Dolabra.

Dölüs, i, à δόλος, quod est ab antiquo δίλα: unde δίλλα. Fraus, fallacia, machinatio, infidax. { מְרֹמֶת mirmah. δόλος. GALL. Dol, fraude, tromperie, cautelle, fineſſe. ITAL. Inganno, fraude. GERM. Ein list/ beschiss/ oder betrug. HISP. Astucia, à engaño. ANGL. Guile, deceit, falsochode. } Plaut. in Capt. sc. 1. a. 2. Nam doli non doli sunt, ni astu colas. Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Hic mihi incus est: hinc producam multos dolos. Ibid. sc. 1. a. 2. In pectore paravi copias duplex, triplices, dolos, perfidias. Ibidem, Non dicam dolo. Idem Men. sc. 1. a. 2. Fallere minis, & dolis incessere. Idem Amph. Intercese confinxerunt dolum. Idem Capt. prolog. Insiste in dolos. Idem Mil. sc. 4. a. 2. Non est diverticulum dolis. Idem Capt. sc. 3. a. 3. Facciis & doctis dolis. Idem Mil. sc. 1. a. 2. Aperitur dolus. Ibid. sc. 6. a. 2. Per doctos dolos. Idem Pseud. sc. 5. a. 1. ¶ Item Dolus pro Dolone, viro Trojano, dicitur apud eundem in Pseud. sc. 8. a. 4. Terent. Andr. Simul sceleratus Davus, si quid consilii habet, ut consumat nunc, quum nihil obsint doli. Cicero pro domo sua, Illud in primis, ne qua calumnia, ne qua fraus, ne quis dolus adhibeatur. ¶ Veteres etiam in bonam partem accipiebant, pro solertia & calliditate; unde dolum malum dixerunt, discriminis causâ, quod & bonus quidam dolus diceretur. κακέγνησ. Terentius in Eunuch. Jam tunc erat suspicio, dolo malo haec fieri omnia. Ulpian. de dolo malo, l. 1. Dolum malum Servius quidem ita definit, machinationem quandam alterius decipiendi causa, quum aliud simulatur, & aliud agitur. Cic. 3. Offic. Nondum enim Aquilius collega, & familiaris meus pertulerat formulas, in quibus ipsiis quum ex eo quereretur quid esset dolus malus? respondebat, Quum aliud simulatum est, aliud actum. Dolus medium verbum. Gell. cap. 9. lib. 18.

Dölösus, Fraudulentus, malitiosus. { מְרֹמֶת mirmah. δόλης. GALL. Trompeur, cauteleux, plein de finesse. ITAL. Ingannatore, cauteleſo. GERM. Beträgllich/voll böser listen. HISP. Engañoso, astuto. ANGL. A deceiver, full of guiles. } Plaut. in Epid. Ego aliquam parabo dolosam fidicinam, numeto conducta quæ sit. Cicero pro Rab. Posthum. Pulsus interea regno Ptolemaeus dolosis consiliis, Romanum venit. Ovid. 15. Metam. Artes dolosæ. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Dolum doloso contrà conservo pacem. Idem Pseud. sc. 1. a. 5. Luctator dolosus est vinum. Gell. cap. 9. lib. 18.

Dölösus, Fraudulentus, malitiosus. { δόλης, δόλιος. GALL. Par tromperie, & surprise: par fraude. ITAL. Con inganno. GERM. Beträgllich. HISP. Astuta y engañosamente. ANGL. Deceitfully, with guile. } Cicero. 3. Offic. Quum dicitur inter bonos benè agier, quicquam agi dolosè an malitiosè potest?

¶ Dolumen, delubrum. Gl. Ibid. ¶

Dömä, tis, { չ շահաց. δόμη, δόνη. GALL. Toit, convert. ITAL. Tetto piano. GERM. Ein tach das eben vnd mit haldecht oder störig ist. HISP. Casa à tejado de casa. ANGL. The roofe of and house. } Hic synonymo usitatum verbum.

Dömäbilis, vide Domo, as, in Domus.

Dömesticātim, Domesticus: vide Domus.

¶ Dominicopolis, sive Dominicæ civitas, San Domingo. V. A. in Hispaniola insula apud Indos Occidentales. ¶

Domitii, plures apud Romanos, Cn. Domitius, L. Domitius, Domitius Nero, Domitius Ænobarbus. Vide Suet. in Nerone.

¶ Domitiopolis, V. E. sub Metropoli Seleuciensi, Tyrio & Leoni Imp. nota. ¶

Dömcilium, Domicēnū, Dominium, Dominor, Dominus: vide Domus.

Dömlpörtä, Cochlea dicitur, quod domum suam perpetuo circumferat, unde etiam Græci φρεισίγγη vocant. Cicero. 2. de Divin. Ut si quis medicus ægrotō imperet ut sumat terrigenam, tardigradam, domiportam, sanguine cassam; potius quām hominum more cochlearum.

Do mitiū

Domitii civitas, δομήτης πόλις, in Isauria est. Steph.
Dōmītōr, Domitura : vide *Domo, domas, in Domus.*

Dōmo, domas : vide *Domus.*

|| Domus & Helmahan, duas olim sedes Episcopales Anglorum Orientalium. ||

Dōmūs, à δομή, propriè adificium ad habitandum factum, quod ex tecto & parietibus constat. Impropiè pro quoque habitaculo. § בָּיִת bájith. εἰδος, δόμος. GALL. Maison. ITAL. & HISp. Casa. GERM. Ein haus. ANGL. An house. } Unde & templo, & avium nidi, domus dicuntur, οἰκίαγε. Virg. lib. 6.

Ostia jāmque domus patuere ingentia centum
Sponte sua.

Idem 8. Aeneid.

Antiquāsque domos avium cum stirpibus imis
Eruit.

Domum prosequi aliquem. Velleius.

Grata domus Cereri (Sicilia.)

Ovid. 4. Fast.

— Quid me domus ista recepit (vestra.)

Idem Eleg. 4. lib. 4. Trist. Saltem credo intromittar domum. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Malis lupos oves linquere, quām hos domi custodes. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Palla periit domo. Idem Men. sc. 2. a. 4. Ille mea domui protinus hospes erit.

Ovid. Eleg. 12. lib. 3. Trist. Domum properare proprio Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Neque domi, neque apud amicam mihi quicquam creditur. Ibid. sc. 3. a. 4. Domo abs te afferro. Idem Aul. sc. 2. a. 2. Ducere domum uxorem, pro ducere tantum. Ibid. sc. 3. a. 1. (bis.) Item sc. 5. a. 3. & Men. sc. 2. a. 1. Portitorem duxi domum. Item, Fuge domum, quantum potes. Ibid. sc. 2. a. 5. Benē & pudicē me domi (sue) habuit. Idem Curo. sc. 3. a. 5. Eduxit, ibid. sc. 2. a. 4. Postquam in ædes ad se deduxit domum (sup. herus novum servum.) Ubi ter idem dicit, in ædes, ad se, domum. Idem Milit. sc. 1. a. 2. Domum ire jussit (verba dimittentis cum contumelia.) Idem Asin. sc. 2. a. 3. Surge amator, i domum. Ibid. sc. 2. a. 5. Domo surrepuit pallam. Idem Men. sc. 1. a. 4. Domo surrepta palla. Ibid. sc. 2. a. 4. Nil est quod perdam domi. Ibidem, Quæ domi duellique malè fecisti. Idem Asin. sc. 2. a. 3. Domi duellique duellatores optimi. Idem Capt. prot. Neque juvat quod edo domi: quod foris, id beat. Ibid. sc. 1. a. 1. Domi habet animum falsiloquum, domi dolos, &c. Domi hortum. (Metaphor.) Idem Milit. sc. 2. a. 1. Ad domum prosequi cum sumus. Gell. cap. 1. lib. 12. Ab domo abeundum est mihi. Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Reconciliare filium domum. Idem Capt. prolog. id est, reducere, sive Penatibus restituere.) Pallam & aurum domo suppilas uxori tuae. Idem Men. sc. 1. a. 5. & sc. 2. a. 5. A domo missi. Livius lib. 5. d. 4. In domo non est (ab alio adoptatus.) Reddit argentum domo (id est, à se.) Plaut. Curo. sc. 3. a. 5. Imperator etiam domi in patria mea. Idem Pseud. sc. 7. a. 4.

Nam mihi cum magnis opibus domus alta niteret.

Tibull. lib. 4. ¶ Aliquando domus, dicitur familia. οἰκία. Idem lib. 5.

Sergestusque, domus tenet à quo Sergia nomen.

¶ Aliquando sumitur pro tota aliqua gente. Virg. 1. Aeneid.

Quum domus Assaraci,

volens intelligi Romanos, qui ab Assaraco per Troianos originem ducunt. ¶ Aliquando pro Patria. Idem 3. Aeneid.

Da propria Tymbræ domum, da mænia fessis.

¶ Facit autem genitivum, domus, & domi, dativum domui, accusativum domum, vocativum domus, ablativum domo. Differunt tamen duo hi genitivi, domi & domus, ut Domus adificium ipsum significet quod ex tecto & parietibus constat. Aptè itaque dicemus partem domus sum demolitus: non, partem domi. Pro eodem etiam apud veteres legitur Domus. Varro, Perrexit in interiore partem domus. Sed dicendum, Domi maneo, οἰκεῖον. Terent. in Adelph. Quid ais, bone vir, est frater domi? ¶ Invenitur tamen nonnunquam apud antiquos genitivus domi, pro domū. Plaut. in Trinumo, sc. 6. a. 5. Non fugitivus est homo: commeninit domi. ¶ In numero plurali facit nominativum domus, dativum & ablativum domibus, & accusativum domos, vel domus, genitivum domorum, & nonnunquam domū. Plin. lib. 8. cap. 57. Quo in genere multi & hos incolas domū posuere mures. Legitur etiam nonnunquam in ablativo singulari, domu. Plaut. in Milite. Ait sese Athenas fugere cupere ex hac domu, Domi, & in domo, idem significant. εἰς τὴν οἰκίαν. Quintil. In domo fuitum factum ab eo, qui domi non fuit. ¶ Reveror domum, & ad domum, οἴκοι. Exeo domo, vel ē domo, οἴκοι. ¶ Domum dimittere, Salust. Jugurth. 90. Quos item Consul, ut priores illectos ad præditionem, domum dimitterebat. ¶ Admittunt autem obliqui hujus nominis adverbialiter positi sex tantum adjectiva, Mea, Tua, Sua, Nostra, Vesta, & Alienæ: ut, Eram domi meæ. Tu eras domi tuæ, & sic de ceteris. Cic. pro domo sua. Quid tibi necesse fuit anili superstitione, homo phanatice, sacrificium, quod alienæ domi fieret, invisere? Aliquando non solent apponi, sed subintelligi: ut, Domi ero, scilicet meæ. Domi & militiæ, genitivi adverbiales: id est, absolutè positi, pro eo quod est, In pace & in bello: hoc est, pacis & belli tempore. In his observatum est, ut ferè per conjunctionem (&) vel (que) connectantur. Terent. Adelph. Una semper militiæ & domi fuimus. Cic. de senect. An censes (ut de me ipso aliiquid more senum glorier) me tantos labores diurnos nocturnosque domi militiæque suscepturum fuisse? ¶ Domus amica, domus optima, οἰκία φίλη, οἰκία αὔξενη. Nusquam commodius, nusquam liberiū, nusquam lautiū homini vivere contingit, quām domi. ¶ Domi conjecturam facere, οἰκογένεια. Quod non aliunde perficit, id domi fieri dicitur. Plaut. Cistell. ¶ Domi pugnans morte galli. In eum qui semper domi desidens, non audet vel ad bellum, vel in certamina proficiēti foras. Nam hoc animal pugnacissimum quidem est, sed domi. ¶ Una domus non alit duos canes, εἰς οἴκοις ἐσώστης τετράποδος κυνῆς. Proverbio jactatus senarius in eos, inter quos parum convenit propter idem luctum, quod communiter exceptunt. Reservatur ab Aristophanis interprete. ¶ Domi manere oportet bellè fortunatum, οἴκοι πρόπτερον δὲ τὴν κράτης οἰδαγγεῖλα. Cui suspetit

copia facultatum, is si velit fortunatum agere vitam, domi vivat; ¶ Domus, pro Ecclesia absolute, non Domus Dei; id enim clarum ponitur à Gregorio lib. 9. epist. 15. ¶ Ad eandem pertinet metaphora, Domi habere. ¶ Hujus nominis diminutiva sunt, Domuscula, Domuncula, οἰκίας, οἰκημάτων.

Dōmūnculā, æ, diminutivum: οἰκίδιον. Ulpianus D. lib. 47. tit. 12. li. 3. Si domunculam habeat, &c.

Dōmēstīcūs, a, um: quod ad domum pertinet, quodque ex domo nostra est. § בַּיִת יְשֻׁבֵּן isch bájith. οἰκεῖον. GALL. Domestique, de la maison. ITAL. Domestico, di casa. GERM. Ein haushgnos/oder haussge hörig. HISp. Casa casera, ò de casa, domestico. ANGL. Pertaining to household. } ut, Domestica negotia, domestica exempla, domesticum lenocinium. Domesticus usus & consuetudo, apud Ciceronem. Domesticum funus, domestica furta, domesticum testimonium.

¶ Aliquando domesticus dicitur mansuetus ac mitis. οἰκεῖον. Plinius, Mite animal, atque domesticum. ¶ Domesticum judicium (de conscientia.) Cæsar 3. bell. civil. ¶ Domestici, apud Procop. lib. 3. bell. Vand. dicuntur homines, Officiers de l' Empire.

Dōmēstīcūs, qui in eadem domo nobiscum habitat. οἰκίδιον, οἰκημάτων.

Dōmēstīcātūm, adverbium, significat per varias domos, sive per domesticos. § οἰκεῖον. GALL. De maison en maison, par les maisons. ITAL. Di casa in casa, per le case. GERM. Von haus zu haus. HISp. De casa en casa. ANGL. Frome house to house. } Suet. in Caf. Quarum ut quām maxima expectatio esset, ea quæ ad epulum pertinerent, quamvis macellariis oblocata, etiam domesticatim apparabant.

Dōmēcēnūm. Cœna quæ fit domi, οἰκητία. Apul. Martial. lib. 5. ad Toranum:

Si tristi domicenio laboras,

Torani, potes esurire mecum.

Domitūs, Adverb. domi. Plaut. in Manech. Domi domitūs fui usque cum charis meis.

Dōmūtīo, { GALL. Retour en la maison. ITAL. Ritornata à casa.

GERM. Heimgang. HISp. Tornada à casa. ANGL. A returning home or to the house. } Dictio composita ex domo, & itio: quasi reversio ad domum. Cic. lib. 1. Divin. Sed Rhodiorum clasti propinquum redditum, ac domitionem dati. Apul. lib. 3. Denique nec larem requiro, nec domitionem pato. Itiones autem dici, sicut rediciones, & abiciones, testis est Terentius, qui in Phormione ait: Hæccine erant itiones crebrae, & mansiones diutinae? Apud Cornificium in Rhetor. Pacuv. Jam domitionem reges Atridae parant. Apud Non. legitur Domutio, Pacuvius: Nam solus Danais domitionem dedit. Lucill. Domotionis cupidi imperium Regis penè in minuimus.

Domicella, vox Alano usitata, quam pro sanctis Virginibus capit.

Dōmēllūm, à Domus & Celo, is. Habitatio longi temporis, unā cum omnibus suis rebus & fortunis. Itaque domicilium non domus aut habitatio facit, sed ubi quis larem, terrenaque suatum summam constituit, unde rursus non sit discessurus. § ηγετησι μάχη. οἰκητήσεις. GALL. Domicile, lieu de la demeure ou habitation. ITAL. Domicilio, habitatione di longo tempo. GERM. Ein behausung / langwirige wohnung. HISp. La casa, ò la morada de largo tiempo. ANGL. Adwelling place. } Unde mutare domicilium dicuntur qui migrant, ut aliam urbem habitent, tanquam illius cives futuri; nam qui ad tempus habitat, mox inde discessurus, domum quidem potest habere quam conductit, domicilium autem non habet. Cic. 7. Verr. Secdem antiquam divinumque domicilium nocturno latrocino atque impetu compilavit. Gell. Qui domicilium in Italia non haberet. Cic. de senect. Animus coelestis ex altissimo domicilio depresso, & quasi demersus in terram. Domicilio dignissimo inclusus animus Vatinii. Velleius. Domicilia animi (de cerebro.) Gell. cap. 15. lib. 17. Non nostrum hoc domicilium est: domus est Athenis. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. ¶ Domicilia eborum (id est, patriæ,) sive loca, unde adveniuntur, ut Pavus ē Samo, &c. Gell. cap. 16. lib. 7.

|| Domiporta, cochlea, quod domum suam perpetuo circumferat. ||

Dōmo, as, ui, domitū, & interdum domavi, domatum, olim tertie conjugationis fuit, si Prisciano credimus, quemadmodum & omnia primæ conjugationis verba quæ p̄t̄erit faciunt per ui, divisas syllabas. Inde manserunt domui, domitū, & domitor, à δουγίον. Mansuetatio, condociatio, cdomo. { οἰκία binnáh, ωντη chabáscha. ἔρη limmádh. οἰκητήσεις. οἰκημάτων. GALL. Dompter, surmonter, rendre sujet. ITAL. Domare, sottomettere, far suggetto. GERM. Demmens zām machen. HISp. Domar. ANGL. To subdue tame, or vanquish. }

Plaut. Amphitr. sc. 1. a. 1. Si in me exercitatus (pugnos,) quælo in parietem, ut primum domes. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Domi domitūs fui (sup. fame.) usque cum charis meis: (id est, liberis meis.) Hic autem ita legendum putat Passerat. Domi dom intus fui. Antiqui enim dom, pro dum scribent. Idem Milit. sc. 6. a. 2. Servos homines oportet domitos habere oculos & manus.

Et domitus frano sapè repugnat equus.

Ovid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Virg. 3. Georg.

Talis Amyclai domitus Pollucis habenit

Cyralus, & quorum Graii meminere Poëta

Martis equi bijuges.

Plaut. in Caf. Sed quid ais? jam domisti animum? Plin. de viris illustr. Prætor Galliam domuit, Consul Hispaniam, altero Consulatu Sardiniam. Hinc domitos hostes dicimus, id est, victos: & dominos populos, in potestatem redactos. Cic. de provinc. Consul. Atque hanc Macedoniam domitis jam gentibus finitimus, barbarique compressa, pacatam ipsam per se, & quietam. ¶ Equorum domitores, πνεύματα. Virg. 7. Aeneid.

Lausus equum domitor, debellatōrque ferarum.

Domiti equi, οἰκητοι: atque Indomiti, οἰκητοι, Indomiti gentes, feroce. Idem 1. Aeneid.

— rapris concurrunt undique telis.

Indomiti agricola.

Et 8. Aeneid. Indomitique Daci. Hinc componitur Perdomo, quod est valde domo, vel ad finem domo. Mart. lib. 1.

Hercule & laudis numeretur gloria, plus est,
Bis denas pariter perdomuisse feras.

Dömitürā, a: Domandi actus. { dāqəs. GALL. Domptement, aprivolement. ITAL. Domatione, domamento. GERM. Zeumung/zammastzung. HISP. Domadura, aquella obra de domar. ANGL. A taming or breaking. } Plin. lib. 8. cap. 46. Domitura boum in trimatu, postea fera, antea prematura. Col. lib. 6. Curandum ne in domitura bos calce, aut cornu quemquam contingat.

Dömitūs, us, ui, ejusdem significationis. { ANGL. A taming. } Cicero. lib. 2. de nat. Deor. Efficimus etiam domitu nostro quadrupedum vectiones.

Dömitör, is, qui domat, hoc est, cicurem, & mansuetum reddit. { טונר mehannéh. dāqəs. dāqəs. GALL. Dompteur, qui dompte. ITAL. Domatore. GERM. Ein zämer/der einem dempt vnd zam macht. HISP. El domador. ANGL. He that tameth. } Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Quid tibi de tetrico referam domitore Chimara?

Gell. cap. 11. lib. 16. Domitores serpentem Marsi. Pro eodem etiam legitur Domator. Tibullus,

— conversus terga domator.

Dömitrix, icis. { dāqətəqə, dāqətəqə. GALL. Celle qui dompte. ITAL. Donna che doma, vince & supera. GERM. Ein zämetin. HISP. Doma-dora. ANGL. She that tameth. } Virg. 3. Georg. — domitrixque Epidaurus equorum.

Dömabilis, e, qui est aptus ad domandum. { ηγασθετός. GALL. Domitable, aisé à dompter. ITAL. Cosa che si può domare. GERM. Zämisches wöl zu zwingen und zugämen ist. HISP. Cosa que se puede domar. ANGL. Ease to be overcome or tamed. } Hor. lib. 4. Carm. Ode 14. Te Cantaber non ante domabilis
Miratur.

Ovid. 9. Met.
Atque immune necis, nullaque domabile flamma.

Dömitūs, a, um: Particip. futuri temp. Virg. 4. Georg.
Dulcia mella premes: nec tantum dulcia, quantum
Et liquida, & durum Bacchi domitira saporem.

Dömito, as, are, frequentativum, { αυχνά dāqətə. ANGL. To make tame to subdue. } Virg. 1. Georg.
Et prensos domitare boves,

Idem 7. Aeneid.
— dominant in pulvere currus.

DÖMINUS, à domo, as, vel à domus: & is propriè dicitur, qui domui præstet, & qui in familiam imperium habet. Imò Dominus dicitur, qui domi unus imperat. { יהונתן adhōn, בָּהָל, בָּהָל, בָּהָל, בָּהָל. GALL. Seigneur, maître. ITAL. Patron, signore. GERM. Ein Herr/Haus herr. HISP. Señor como de siervos. ANGL. A master, a lord. } Sunt enim dominus & servus enī, hoc est, ex iis quæ ad aliquid referuntur. Terent. in Eunuch. Apparet servum hunc esse domini panperis. Plaut. in Cistell. Quis istic habitat? L. Demiphon dominus meus. Ovid. Eleg. ult. lib. 3. Trist.
— libellis,
Qui dominis pœnam non meruere sūi:
(id est, parentis & auctoris.) Idem 13. Metam.
— Domini non cado madebit
Ensis.

Plant. Pseud. sc. 7. a. 4. Dominum ædium querito. Idem Moſ. sc. 2. a. 1. Dominus (ædium) indigens. Item Domini appellatio ad eos extenditur, qui rei aliquis proprietatem habent, etiam si usus fructus alienus sit. Abusivè tamen & filiis familias, & cæteri liberi, qui in potestate sunt, & usufructuarii, domini dicuntur. Hæc ex Ulpiano. Item Dominus vocatur qui in regnum, vel civitatem imperium habet, & cui populi sunt. Virg. 1. Aeneid.
Romanos rerum dominos, gentēmque togatam.

¶ Dominus, etiam vocabulum odiosum, ut Tyrannus. Salust. In-
gurth. 112. Namque cum tu te per mollitiem agas, exercitum supplicio cogere, id est dominum, non imperatorem esse. ¶ Rursus Dominus dicitur maritus. Idem lib. 4.
— connubia nostra
Reppulit, ac dominum Aeneam in regna recepit.

Item, Domini, mariti & patres. Livius lib. 34. Sunt etiam aman-
tium verba, dominus, & domina, blanditiis apta. Ovid.
Hæc tibi sub domino est Pyrrhe puella suo.

Et iterum,
Non furor in dominam temeraria brachia movit.

¶ Item ponitur pro convivii exhibitore. Varro, Aut dominum, aut vinum, aut aliud laudato. Cic. in Vatin. Quum ipse epuli dominus Qu. Appius albatus esset. ¶ Dominus convivii qualis esse dicitur. Gell. cap. 11. lib. 13. Dominus quoque & domina, sumi solent pro deo ac dea. Ovid.
— & domino soluere vota Iovi.

Dominus simpliciter appellatur in Jure Civili, qui longo tempore usuccepit, l. si finita, §. Julianus, D. de damno infecto. Quamvis & veteres honoris causa Dominum aliquem dicere solebant, ut quum Nescennius ad Paulum scribens, l. Nescennius, D. ad L. Fale. Ex facto, inquit, Domine talis species incidit. Sic & mariti uxores suas, & maritos illæ quandoque appellant. Sic & Plinius Trajanum Dominum, eadem scilicet consuetudine, cuius & Martialis quoque, & Sen. meminerunt. Dominus fit is, cui res traditur ex causa emptionis, donationis, dotis, motui, legati, hæreditatis, solutionis, transactio-
nis, sententiæ, vel similibus. l. traditionibus, C. de paſt. l. nunquam nuda, D. de acquirendo rerum dom. ¶ Domini novi. Emptores apud Ovid. lib. 5. Fast. ¶ Domini appellationem, ut maledictum & opprobrium semper exhorruit Augustus. Suet. cap. 53. Domini appella-
tio, à domo deducitur: oīnēy, propriè Græci vocant, & à domo derivant. ¶ Domini factiōrum. Suet. in Neron. cap. 5. & 22.
¶ Domicellus, a, diminut. à dominus, a: ut dicunt Germani, Juncter, jungher, iungfræ, iusser. ¶ Dominædius, in Paulino significat dominum ædis, seu basilicæ Nola-
næ. In Natale septimo,
— quam quod mihi te ſtie.

Ipse meis quibus est, idem Dominædius egit.

Döminā, æ: Hera, domini uxor, quæ in familiam, aliamve rem impe-
rium habet. { הָרָה בָּהָלָה. דְּנוֹרָה. GALL. Dame, maîtresse. ITAL. La signora, la maestra. GERM. Ein frav/ herrin. HISP. Señora como de siervos. ANGL. A lady or maisters. } Cic. in Parad. Cu-
pidicas honoris, dura domina. Idem lib. 2. de finib. Dominæ rerum omnium virtutes. Virg. lib. 3. Aeneid.
Et vincit curru domina subiære leones.

Cic. lib. 3. Offic. Hæc enim una virtus omnium est domina & regina virtutum. De justitia loquitur. ¶ Dominæ, נָגָתִיְלָה, quandoque pro Proserpina legitur. Imò pro uxore. Virg. 6. Aeneid.
Hi dominam Ditis thalamo deducere adorti.

Dominæ novem, id est, Deæ, sive Musæ. Martial. Epigr. 3. lib. 12. Ut negligens domina mancipiorum domina fortuna. Senec. cap. 10. de cons. ad Marc. Suet. in Claud. cap. 39. Cur domina non venire, requisiuit.

¶ Dominalis, invincibilis. Gl. A.L. ||

Döminicūs, derivatum, κυριακός. ¶ Dominicæ habitationes, apud Col. lib. 9. cap. 1. Et, Rationes dominicas pecuarias conficeret, apud Varr. lib. 2. de re rust. cap. 10. Arbitrè, Vinum dominicum, mini-
stratoris gratia est. ¶ Dominicus dies à Christo rerum omnium Do-
mino mutuatus est nomen, cum prius Dies Solis diceretur. ¶ Domi-
nica Orthodoxiaz, est prima Dominicæ Quadragesimæ.

Döminör, atis: Jus & imperium in rem aliquam habeo, rerum potior,
regno, dominatum teneo. { רְדֵד radhād, רְסָרֶר sar, מְשָׁחָל meshchal, דְּמָרְדָּקָה, מְצָרָה. GALL. Maistriser, dominer. ITAL. Signoreggiare. GERM. Herschen. HISP. Enseñorear. ANGL. To have dominion or mai-
stership, to bear rule. } Et frequentissime habet dativum. Virgil. 1. Aeneid.
— viłtis dominabitur Argis.

Modò accusativum, cum præpositione In. Ovid. lib. 1. Metam.
— & quod dominari in cetera posset.

Cic. in Cat. Felix senectus, si usque ad ultimum spiritum dominatus in suos. Modò ablativum cum præpositione In. Sulpit. Cic. Quan-
casus & natura in bonis dominatur. Virg. lib. 2. Aeneid.
— Incensa Danaï dominantur in urbe.

¶ Interdum etiam cum genitivo invenitur, sed non nisi in sacrifici-
teris. ¶ Dominor aliquando passivè accipitur. Cic. 1. Offic. O domus antiqua, quam dispari domino dominaris.

Dominans, Participium, qui dominatur. Cic. 2. de finibus. Maximas
vero virtutes jaceat omnes necesse est voluptate dominante. Do-
minantior, Compatat. Lucretius lib. 3.
Et magis est animus vitæ claustra coërcens,
Ut dominantior, ad vitam, quam vis animæ.

Döminatūs, Principatus. { מְשָׁרָה misrah, מְשָׁחָלָה meshchal, רְדֵד hetser, מְצָרָה. GALL. Domination, seigneurie, maistrise. ITAL. Si-
gnoria, tirannide. GERM. Ein herrschaft. HISP. Señorio. ANGL. Do-
minion, lordship, maistership. } Cic. 4. de finibus. Quum autem assumpcta ratio est, tanto in dominatu locatur, ut omnia illa prima nature hujus tutelæ subjiciantur. Idem 1. de Divin. Qæ erat urbs in Thessalia tum admodum nobilis, ab Alexandro autem tyranno crudeli dominatu tenebatur.

Döminator, is: { מְשָׁרָה meshchel, רְסָרֶר sar, מְשָׁחָלָה, מְצָרָה. GALL. Dominateur & seigneur. ITAL. Il Signore. GERM. Ein Herrscher. HISP. El señor. ANGL. That hath dominion, a lord. } Cic. 2. de nat.
deor. Dominator rerum Deus.

Döminatrix. { מְשָׁרָה sarah, מְשָׁחָלָה, מְצָרָה. GALL. Celle qui domi-
ne. ITAL. Donna che signoreggia. GERM. Ein Herrscherin. HISP. La que enseñorea. ANGL. She that hath dominion. } Cic. de Invent. Cæca
ac temeraria dominatrix animi cupiditas.

Döminatio: Imperium. { מְשָׁרָה misrah, מְשָׁחָלָה, מְצָרָה memschalāh, רְדֵד hetser, מְצָרָה. GALL. Seigneurie, domination. ITAL. Signoria, do-
minio. GERM. Beherschung/oder herrschaft. HISP. Señorio. ANGL. Lord-
ship, maistership, impire. } Cic. 5. Ver. Qua impudentia putatis eum in dominatione fuisse, qui in fuga tam improbus sit? Tacit. lib. 15.
Quæ cunctis malis dominationis cupidinibus flagrans, &c. Cicero. 1.
de invent. Dominatio rationis in libidinem. ¶ Dominatio etiam di-
citur, cum filius familias jus patriæ potestatis exit, sive domini,
& juris, patræquesam, efficitur. Festus, Regalia exta appellantur, quæ potentibus imperatrum honorem pollicentur: privatis & humiliori-
bus hæreditates, filiofamilias dominationem.

Döminium: Imperium, & principatus. { מְשָׁרָה misrah, מְשָׁחָלָה memschalāh, רְדֵד hetser, מְצָרָה. GALL. Seigneurie, domination,
maistrise. ITAL. Dominio, signoria. GERM. Herrschaft. HISP. Señorio. ANGL. Lordship, impire, domination, rule. } Varr. 2. de re rust. cap. 6. In mercando item (ut cæteræ pecudes) emptionibus, traditio-
nibus dominium mutant.

Döminium, ii. Senec. cap. 2. de consol. ad Marc. Date longum domi-
nium malis suis in se. Et Velleius, Vita rerumque suarum dominium ei concessa sunt. Dominium autem est jus de re corporali perfectè
(quod salva Legum prohibitione fiat) disponendi. Alciat. l. traditio-
nibus, C. de paſt. Dominum, inquit Bartol. est jus de re corporali
perfectè disponendi, nisi lege prohibetur. Appelleus noster Plin.
definit hoc modo: Est jus de re corporali perfectè disponendi, si rei
copiam habeas, sin minus vendicandi: nisi vel lege, vel conventione
prohibeatur. Est etenim dominium ipsissima causa rei vendicatio-
nis, quum videlicet aliis quispiam nobis invitatis vel possidet, vel
detinet. Dominium dividitur in directum, & utile, l. 1. & final. ff. se
ager vettigal, vel emphyr. pet. Partitur in proprietatem & usumfru-
ctum, l. 4. de usufruct. l. qui usumfructum, de verborum obligat.
Sed & alias in Jure inveniri dominii species, indicat Alciatus in Pa-
rergis. Quoddam enim dominium est επί την οἰκίαν, id est, in spe, ut
quum in l. in suis, de lib. & posthum. filiusfamilias rerum paterna-
rum dominus vocatur, unde & sui hæredes dicuntur, tanquam libi
ipsis succedant: erant enim vivente quoque patre quodammodo do-
mini. Aliud est dominium, quod επί την οἰκίαν, id est, per anticipa-
tionem dicere possumus, ut quum mulier rei lux in dōtem traditæ
domina dicitur, l. in rebus, C. de jur. dotium. Aliud est Dominium
quod

quod vidua habet, quam maritus relictis liberis deceperit, in testamento iussit esse dominam, usufructuariam, administratricem; dominum enim illud, & imaginatum est: eam solum in domo praeminentiam consequata, quam vivente marito habebat: idemque ad alimenta tantum contrahitur. Est igitur & hoc dominum in *exemplis*, & imaginatum est: eam solum in domo praeminentiam consequata, quam vivente marito habebat: idemque ad alimenta tantum contrahitur. Est igitur & hoc dominum in *exemplis*, & imaginatum est: eam solum in domo praeminentiam consequata, quam vivente marito habebat: idemque ad alimenta tantum contrahitur. Est igitur & hoc dominum in *exemplis*, & imaginatum est: eam solum in domo praeminentiam consequata, quam vivente marito habebat: idemque ad alimenta tantum contrahitur. Est igitur & hoc dominum in *exemplis*, & imaginatum est: eam solum in domo praeminentiam consequata, quam vivente marito habebat: idemque ad alimenta tantum contrahitur. Est igitur & hoc dominum in *exemplis*, & imaginatum est: eam solum in domo praeminentiam consequata, quam vivente marito habebat: idemque ad alimenta tantum contrahitur.

Dominus, pro Dominus, usu Ecclesiastico valuit, & vix est ullus Par-

trum, qui non usurpet.

Dōn, δῶν. Fluvius, à quo Dodonam aliqui dictam putant. Stephan. in Dodona.

Dōnettini, Δωντίνι. Gens Molossar. Steph.

Donaria, Donativum: vide **Donum**.

Dōnātūs, paticipium à Donor. Vide **Dono**, in **Donum**.

Dōnāx, δόναξ. ANGL. An angling rodde of a cane. } Est calamus crassiore ligno, & tenui foramine, quem totum fungosa replet medulla, fruticosissimus, & nonnisi in aquaticis nascens, sagittis aptissimus. Longissima internodia habet, & dum calefactus eit, facile flectitur. Hinc apud Plin. lib. 16. cap. 36. Calamus fruticosissimus donax dictus est. || ¶ Est & piscis arundinis instar angustus & oblongus. || Dōnēc, adverbium, à dōna, δόνεις: significat quoad, vel quounque. { יְהַבֵּד, הִשְׁבָּא, וְאַרְאֵז אֶת. GALL. Inſques à ce que, tandis que. ITAL. Fin che, mentre che. GERM. Bis das. HISP. Hasht que. ANGL. Untill. } Terent. in Andr. Nunquam destitit orare usque adeò donec perpulit ibo odorans usque donec persequutus ero? Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Ovid. Eleg. 6. lib. 3. Trist.

Donec enim licuit.

Idem 13. Met.

donec Lærtius heros Astitit.

¶ Jungitur autem tam indicativo modo, quam subjunctivo, & cuius etiam tempore. De praesenti exemplum est apud Plaut. in Cistell. non destiti instare usque adeò donec adjurat se anus, &c. De praetrito supra positum est exemplum ex Terent. Exempla futuri nusquam non occurunt. Virg. 1. Æneid.

donec regina sacerdos

Marte gravis, geminam partu dabit Ilia prolem.

Ad eundem etiam modum cum omnibus subjunctivi temporibus jungitur. Colum. Donec ea aqua, quam ad jecesis, decoquatur. Cato de reruſ. Donec pecuniam satisfecerit, aut delegat, pecus & familia quæ illuc erit, pignori sunt. Terent. in Phorm. Donec tibi quod pollicitus sum, effecero. ¶ Accipitur etiam Donec, pro Quandiu. Ovid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.

Donec eris felix, multos numerabis amicos.

¶ Donec, pro quando, δόνεις. Cels. lib. 7. c. de calculi curat. Finisque ejus fomenti est, donec insirmendo offendat. ¶ Veteres pro Donec dixerunt Donicum. Cato de reruſ. Sed usque licebit vellas, donicum semen videris ire. Livius quoque ita usurpat: Ibi manens sedeto, donicum videbis me carpento vehementem domum venisse. Plaut. Inimicus esto, donicum ego revenero. Donicum parietes ruunt. Idem Moſt. sc. 2. a. 1. Si respergis donicum jussero. Idem Aul. sc. 1. a. 1. Donicum ille redierit. Idem Capt. sc. 2. a. 2. & Pseud. sc. 7. a. 4. Item apud Diomedem lib. 1.

Dōnum, i. Ex Græco est (inquit Festus) quod illi vocant δῶνη. { מינחָה minchâh, שְׁחָנָה shechânah. GALL. Don. present. ITAL. Dono, presente. GERM. Ein schenck oder gab. HISP. Don, que se da, como quiera. ANGL. A gift or present. } Plin. lib. 35. cap. 14. Græci enim (ait) antiqui doron palmum vocabant, & ideo dora munera, quia manu darentur. Est autem donum, quod aut propitiandiis diis datur, aut hominibus pro benefactis, quod nulla necessitate juris, sed sponre præstat. Ovid. de Arte.

Munera, crede mihi, placant hominésque Deósque:

Placatur donis Iuppiter ipſe datis.

Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Donáque amicorum templis promissa deorum

Reddere victores Cæsar uterque parant.

Quid cessant mihi dona conferte gratulantes? Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Detulisti ultrà ad me, dedisti dono mihi. Ibid. sc. 3. a. 4.

Cælia dona

Artis opus tanta (arma Achillis.)

Ovid. 13. Metam. Nihil horum dono datur (ut opes, liberi) comoda sunt. Senec. cap. 10. de conf. ad Marc. Donum decusque amoris. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Quæ tibi dona dabo & faciam. Idem

Pseud. sc. 1. a. 4. Hane tibi noctem, honoris causa, gratis dono dabo. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Dono dedit viginti minas. Ibidem sc. 1. a. 4. Habeto mulierem dono tibi. Ideo Pseud. sc. 6. a. 4.

Etiam Phœbo gratissima dona.

Tibull. lib. 4. Differt donum à præmio, ut præmium sit quod datur ex præcedenti merito: donum, quodvis munus quoque modo datum. ¶ Donatus in illud Terentii in Eunuth. Quodvis donum & præmium à me optato, id optatum feres: distinguunt donum à munere, ut donum, deorum sit; munus, hominum: quæ tamen differentia nullo modo observatur. Nam & dona dicuntur, quæ dantur hominibus, & munera quæ diis offeruntur. Itaque vera differentia hæc videtur, ut Donum dicitur majorum esse rerum: munus vero minorum. Nam & regna, & regiones, & oppida, & prædia, ceteraque res immobiles, dono dari passim legimus: muneri dati non item. ¶ Aliquando donum dicitur de rebus perniciosis. Virg. Eclog. 6.

Quas illi Philomela dapes, qua dona pararit.

¶ Donum honotarium, id est, quod datur patrono, ab honore dictum, quod hujusmodi muneribus clientes patronos suos solent honorare. Neque enim, ut hodie, ita olim patroni mercede conducti clientum negotia suscipiebant, quod illo tempore ignominiosissimum putabatur: grati tamen clientis erat acceptum à patrono beneficium munusculo aliquo remitteri: quod illi donum honotarium vocabant. Nostrum autem seculi Advocati (non infacet ait Budæus) arbitria, non honoraria dona accipiunt: quippe qui pro suo arbitrio litigatoribus mercedem prescribunt, nullumque suæ rapacitati faciunt modum.

Dōno, as: Donum in aliquem confero, largior, munere afficio, munus do. { יְהַבֵּד, זָבָד, יְהַנְּאֵן, שְׁחַנָּה schachânah. δέσμη. GALL. Donare. ITAL. Donare. GERM. Schenken begaben. HISP. Dar gratisamente. ANGL. To give or presens a gift. } Dono te ob istud dictum, ut expers sis metu. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Dii quibus & quantis me donatis gaudiis? Idem Aul. sc. 6. a. 5. Ob hoc verbum donabo te hodie alicui. Idem Moſt. sc. 3. a. 1.

Quod (munus) tibi si populi donaverit error Achivi.

Ovid. 13. Metam.

Me quoque donari jam rude tempus erat.

Idem Eleg. 8. lib. 4. Trist. Plaut. in Aul. Ab eo donatur auro, uxore & filio. Idem in Amphitr. prolog. Quo pacto sit donis donatus plurimis. Cicer. 1. de Orat. Inter quidem & donari ab arte non possunt; omnia sunt enim illa dona naturæ. Sen. de benefic. lib. 3. cap. 14. Ut circumspectius donaremus, circumspectius eligeremus eos, in quos meritam conferuntur. Cicer. in Pis. Mihi populus Romanus universus illa in concione non unius diei gratulationem, sed æternitatem, immortalitatēque donavit. ¶ Donare civitate, est efficere cives, & jura civium dare. πολιτικὴ διδάσκαλος, πολιτικὴ φύσις, πολιτικὸς τύπος. Cic. pro Archia Poëta. Quid? à Qu. Metello Pio familiarissimo suo, qui civitate multos donavit, neque per se, neque per Lucullos impetravisset? ¶ Hujus verbi compositum est, Condono, quod quandoque pro simplici usurpat: quandoque significat, quicquam ad aliorum petitionem do: quandoque ignosco, οὐχὶ γογ. Terent. in Phorm. Argentum quod habes, condonamus tibi. Salust. Haud facile alterius libidini malefacta condonabam.

Dōnātūs, participium. Munere affectus, cui aliquid donatum est. { יְהַבֵּד nathânah. δωγάς. } Virg. 5. Æneid.

Nemo ex hoc numero mihi non donatus abibit.

¶ Hujus contrarium Indonatus, αἰδάνειν. Dōnātūs, est doni alicujus in alterum collatio, & ptopriè ea, quæ nullo urgente jure, sed ex mera liberalitate sit, idque ea quidem mente, ut statim qui dat, velit accipientis fieri, nec ullo casu ad se reverti. { מַתְנָה mattanâh. δόνεις, δωγάς. GALL. Donation. ITAL. Donatione. GERM. Ein freye übergebung da man ein ding uebergibt zu eugen. HISP. Donacion. ANGL. The presenting or giving of a gift. } Quod si sub conditione fiat, non est vera donatio. Cic. in Orat. Ut corona aucta donaretur, eaque donatio fieret in theatro populo convocato. Dicimus autem, dono tibi munus, & dono te munere.

Dōnātūs, sunt ipsa (ut Valla docet) dona, quæ Deo offeruntur. { מַנְחָה minchâh, שְׁחָנָה shechânah. δώρον, δωρεά. ANGL. Gifts and presents or sacrifices offered to god. } Quæ scilicet dicata diis, ex tholis, aut parietibus, aut etiam columnis suspenduntur. Macrobi. Ornamenta vero sunt clypei, & coronæ, & hujusmodi donaria. Non nunquam locus est, in quo dona reponuntur, & pro ipso etiam templo. Virg. lib. 3. Georg.

Tempore non alio dicunt regionibus illit

Quæsitas ad sacra boves Iunonis, & uris

Imparibus ductos alta ad donaria currus.

Gell. lib. 2. cap. 10. Ubique reponi solent signa vetera, quæ ex eo tempore collapsa essent, & alia quædam religiosè donariis consecrata. Apul. Ibi donarium deo per quam opulentum, plurima auri & argenti ratio in lancibus, speculis, poculis, & hujusmodi utensilibus. Quod est contra Laurent. Vallam, qui Servium reprehendit, quod donaria interpretetur loca, in quibus dona suspenduntur. Ovid. 3. Faſt.

Si tua contigimus manibus donaria puris.

Dōnātūvum, munus quod à Principe, vel Imperatore militibus donatur. { מַנְחָה minchâh, שְׁחָנָה shechânah. δώρον, δωρεά. GALL. Largeſſe dū Prince faite aux Soldats, ou autres. ITAL. Dono fatto da un Principe. GERM. Ein gaab oder verehrung so ein Fürst oder hauptman seinen Kriegsleuten thut. HISP. Don echo de Principe. ANGL. A gift or dole of a prince or noble man. } Suet. in Domitiano. An duplum donativum militi donaret. Plin. in Pan. Nam mihi cogitanti eundem te collationes remisisse, donativum reddidisse, congiamum obtulisse, &c. Tacit. lib. 20. Et adventu quintanorum, quintadecimorumque auctæ legiones, donativum poscent. Dabatur illud ob victoriam, aut adoptionem Cæsar, aut auspicia imperii: item & auctoratis in ipso tyrocinio. Hieron. Ecce Donativum quod militatus acceperas, hostilia castra suspirant.

Dōnātūs creditor, qui donationem facit. Paulus Jurec. Si de duobus debitoribus, mortis causa donativus creditor uni acceptum tulit, & convaluerit, eligere potest utri condicat.

Dōnātūs

DONATICA corona dicebantur, quibus victores in ludi donabantur: quae postea magnificentiae causa institutae sunt, super modum aptatæ capitibus, quali amplitudine sunt, quæ lates ornantur. Festus.

¶ Donaticæ hastæ, quæ militibus ob virtutem dabantur. Scalig. in Fest. ||

DONISIA, doriscim, dororum, insula parva Rhodi, in quam Dionysius Ariadnam ex Naxo transtulit, quum Minos pater eam persequeretur. Unde corruptum vocabulum videtur pro Dionysia. Stephanus.

DONYSA, dororum, insula est in mari Ægeo, una Sporadum, cuius meminit Virg. lib. 3. Æneid.

Linquimus Orygia portus, pelagique volamui;
Eacbatamque jugis Naxon, viridemque Donysam.

DÖRA, dæg, insula est in Persico. Steph.

DÖRCAS, Dorcas. { תְּצִבֵּת צָבֵיתָה. degris. ANGL. A roe. } Dama, seu caprea, λαγός ἔλας δίκεν, hoc est, ab eo quod acutè videat. Plin. lib. 28. cap. 8. Dorcas pelle collo suspensa. Mart. lib. 13.

Delicium parvò donabis dorcada nato.

DÖRCÉUS, degris, ab Ovid. 3. Metam. numeratur inter canes Actæonis: Inde (inquit) runnt alii rapida velocius anra,

Pamphagus, & Dorceus, & Oribasus, Arcades omnes.

¶ Dorias, vide Doris, idis.

Doridrepænon, hasta falcata. L. g. b. ||

DÖRCEUM, degris, Phrygia civitas. Steph.

DÖRIÖN, dægros. Oppidum est Peloponnesi, juxta quod Thramyrtas citharectus Musas ad cantus certamen provocavit. Meminit hujus oppidi Plin. lib. 4. cap. 5. Item Lucanus lib. 6.

— Pteleos, & Dorion irâ

Nobile Pieridum.

¶ Est ejusdem nominis oppidum in Magnesia, apud eundem lib. 4. cap. 10. ¶ Tertium item in Ionia, minoris Asiae regione, apud eundem lib. 5. cap. 16.

DÖRIS, idis. { dægjs. GERM. Ein Landeschaft in Griechenland. } Græcia regio est juxta sinum Meleacum, quæ à tergo habet Cœtam montem, à qua incolæ Dorii, vel Dorientes, vel etiam Dories, dægætæ, appellantur. ¶ Inde denominativum Doricus: ut, lingua Dorica, quæ regionis ejus populi utebantur. Dories ante Achivi dicebantur: postea Dories dicti à Dorico quodam (ut Plato author est 3. de Legib.) qui ejus regionis exules restituit: aut (ut Servio placet) à Doro Neptune filio, aut certè à Doride Oceanî & Tethyos filia. Ab his originem traxerunt Asiae populi, in ora Cariæ, ad mare Carpathium, quorum regio etiam Doris appellata est.

DÖRIS, dæglos, & Dorienses, sive Dories, dægætæ. Populi sunt Achaiae, sic dicti à Doride regione Græcia juxta Meleacum sinum, cujus à tergo mons est Cœta. ¶ Sunt & ejusdem nominis populi in Asia Carbibus vicini, ad Carpathium mare, à superioribus oriundi, quorum frequens est mentio apud Herodot. lib. 1.

DÖRIS, idis, dægjs, herba est anchusa similis, lanuginosior tamen, & minus pinguis, tenuioribus foliis & languidioribus. Radix oleum non fundit, sed ruborem succum, & in hoc ab anchusa distinguitur. Hæc Plin. lib. 22. cap. 5.

DÖRIS, dægjs, Nympha maris, Oceanî & Tethyos filia, quæ Nereo fratri nupta immensam vim marinaram Nympharum peperit, quæ à nomine patris Nereides appellatae sunt. ¶ Nonnunquam pro ipso mari. Virg. in Gallo,

Sic tibi quum fluctus subterlabere Sicanos,
Doris amara suam non intermisceat undam.

DÖRISCUS, dægjns. Locus littoralis Thraciæ, ferè ex opposito Samothraciæ, à Doride nymphæ appellatus, cujus capacitate Xerxes numeravit, aut potius demensus est exercitus sui multitudinem. Erat enim capax cxx. m. hominum. Author Plin. lib. 4. cap. 14. & Herod. lib. 7.

DÖRIS, Lusitanæ fluvius, ad quem portus est, & civitas, ut est apud Ptolemaeum.

DÖRMIO, is. Verbum absolutum, dam & degugdus. Initio enim veteres dicebant Dermio, & pellibus incubabant: Somnum capio, sopitus sum. { יַחֲנָן יַחֲנָן. r̄ḡm̄ḡm̄. r̄ḡm̄. GALL. Dormir. ITAL. Dormire. GERM. Schlaffen. HISP. Dormir. ANGL. To sleep, to be a sleepe. }

Plaut. in Trin. Egomet autem quum exemplò arcum mihi & pharetram & sagittas sumpsero, cassidem in caput, dormibo placidè in tabernaculo. Aliquando cum accusativo, & præpositione In. Plin. in Epist. Nil est quod in dextram autem fiducia mei dormias: non impunè cessatur. ¶ Dormire in utramvis autem, est animo otioso, securo, vacuoque esse. Terentius in Heaut. Ademptum tibi jam fax omnem metum, in aurem utramvis otiosè ut dormias. ¶ Dormire in utramvis oculum, idem significat. Plaut. in Pseud. De ista re in oculum utrumvis conquesco. ¶ Dormire alicui, dicitur is qui non inservit ei, neque per omnia gerit morem. Cic. ad Fab. Gell. 7. 25. Capius (opinor) olim, non omnibus dormio: hic ego, non omnibus, mi Galle, servio. ¶ Dormit sol, quando non luet. Plaut. Amph. Credo equidem dormire solem, atque appotum probè.

Dormiens, Particip. Qui dormit. Significat etiam cessantem, sive cessatorem. Terentius Adelph. Quid credebas? dormienti hæc tibi conjecturos deos? Dormiam ego jam (ebrius scilicet.) Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Dormiens excubat. Suet. in Claud. cap. 37. Dormitum abeas. Abeas. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2. Qui vigilans dormiat. Ibidem sc. 3. a. 1. Nisi ambulavi dormiens in regulis. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Quod hac noctu somniavi dormiens. Idem Cure. sc. 1. a. 2. Pugnis faciet hodie ut dormiam. Idem Amphitr. Dormitis interea domi. Idem Asin. sc. 4. a. 2. Metaph. Quin tu is dormitum? Ph. Dormio. Idem Cure. sc. 3. a. 1. Abiit ambulatum, vel dormit. Idem Milit. sc. 2. a. 2. Vide ut dormiunt pessumi, neque se commovent. Idem Cure. sc. 2. a. 1. Ne quid animæ amittat dormiens (foliis.) Idem Aul. sc. 1. a. 2. DÖRMITO, as: frequentativum est, quamvis diminutionis significatum quandoque habeat. { מְנֻמָּה. r̄ḡm̄. GALL. Sommeiller, avoir envie de dormir. ITAL. Haverso. GERM. Häufig schlafen. HISP. Entre dormir y velar. ANGL. To sleep often, to have a desire of sleeping, to slumber. } Horat.

— quandoque bona dormitæ Homerus.

Est autem propriè Dormitare, somno detineri. Plaut. in Amph. Te dormitare aiebas, mensa ablata est, cubitum hinc abimus. Fabius Quintil. cap. 5. lib. 7. Dormitare Ciceroni videtur Demosthenes. Plaut. Aul. sc. 1. a. 4. Sin dormiter, ita dormitet, ut servus se esse sentiat. Idem sc. 1. a. 2.

DÖRMISCO, is: Dormio, καθάδιω, καμπάνη. Plaut. Cure. Caput deponeat, quum dormiscit, ei subduco anulum. Alii legunt, condormiscit.

DÖRMICATOR, qui solet dormire, & omnia negligenter agere. { מְנֻמָּה. r̄ḡm̄. nirdám. r̄ḡm̄. GALL. Dormeur, dormart, endormi & negligent en ses affaires, songeart. ITAL. Dormiglione da poco. GERM. Ein schläferiger / der so lieberlich zu seinen sachen rhut / als roamer schliesse. HISP. Dormidor. ANGL. A sleeper, a sluggard, a slumberer. } Plaut. in Trin. Mira sunt, ni illic homo est, aut dormitator, aut sector zonarius. Ubi ἡγεογένεια denotat, i. furem, quod interdiu dormiat, noctu vigilar ad furandum.

DÖRMOTORIUS, a, um: adjet. ut Cubiculum dormitorium, ubi dormitur. { מְנֻמָּה. r̄ḡm̄. GALL. De dormir, qui fert à dormir. ITAL. Che serve à dormire. GERM. Das zum schlaffen gehört. HISP. Cosas perteneciente à dormir. ANGL. That serveth for sleepin. } Plin. iun. in epist. Et in hac dieta dormitorium cubiculum, quod diem, clamorem, sonum excludit.

DÖRMOTORIUM, substantivè. Dormitorium cubiculum. { מְנֻמָּה. r̄ḡm̄. GALL. Dortoir, lieu où on dort. ITAL. Luogo da dormir, dormitorio. GERM. Ein schlafkammer. HISP. El dormitorio. ANGL. A dortour, a bed chamber. } Plin. lib. 30. cap. 6. Post hæc jubent cum in pariete dormitorii, testōe includi.

¶ Dorobernia, seu Durobernum, hodie Cantuaria, Canterbury. V. A. Angliae, & sedes Primatis illius regni.

Dorocestria, villa in pago Oxenfordensi, & Episcopi olim sedes, quæ inde Lincolniam translatæ est. ||

DÖRÖCÖTTERUS, degrotte, urbs Galatarum Aquilonarium. Steph.

DÖRON, { מְנֻחָה. r̄ḡm̄. schechádh. dæg. GALL. Don, present. ITAL. Dono. GERM. Ein gab, oder schänke. HISP. Don. ANGL. A gift, a present. } Donum à Græcis dicitur, quod munera ferè manu dentur. Apud antiquos enim Græca linguæ scriptores, dæg, pro palmo, sive manu invenitur. Plin. lib. 35. cap. 14. Græci (inquit) antiqui dōron palmum vocabant, & ideo dōra, munera, quia manu darentur. Unde Antidora, αὐλόδει, remunerations. Vetus autem illa significatio adhuc remansit in compositis, Didōrōn, Tetrādōrōn, & Pentadōrōn, quibus lateres in structuris adficiorū significantur, qui duorum, quatuor, aut quinque palmarum longitudinem habent. Palmi autem nomine mensuram intelligimus duodecim digitorum, quem palnum majorem, sive dodrantem vocant.

Dotsici, capreola. Leg. Dorcas.

Dorsum, i. || & veteribus dorsus ac dorsum, || quasi Deorsum. Tota posterior corporis pars, à collo usque ad os factum. In qua significatio & dorsus mascul. gen. { מְנֻחָה. r̄ḡm̄. GALL. Dos, échine. ITAL. Dorso, schiena. GERM. Der rücken. HISP. El espinaço, ó el lomo. ANGL. The back. } Plaut. in Milis. sc. 4. a. 2. Timeo quid rerum gesserim: ita dorsus totus prurit. Non solum autem dicitur de hominibus, ceterisque animalibus, sed etiam de inanimatis, ut de litoribus, aquis, montibus, & hujusmodi. Virg. 1. Æneid.

Non inficta vadis, dorso dum pendet iniquo.

Quibus in locis significat duriorem arenam (ut inquit Servius) quæ meantibus ultrò citrōque fluctibus densatur: quod à nautis pulvinus vocatur. Livius lib. 1. dec. 5. Dorsum montis. Idem lib. 1. dec. 5. Jugum montis in angustum, dorsum cuneatum. ¶ Antiqui tamen doffsum dicebant, quod nunc dorsum dicimus. Unde doffusatia jumenta à Varrone d. lib. 20. cap. 10. quæ dorso vehunt. Ad quam rem (inquit) habent jumenta doffularia domini, alii equas, alii pro his quid aliud, quod onus dorso ferre possit.

Dorsiālā, Tegumenta quibus equi & boves teguntur. { מְנֻחָה. r̄ḡm̄. GALL. Couvertures de cheval. ITAL. Coperte de cavalli. GERM. Ein Ruckendecke / Reitdecke. HISP. Las coberturas de los bueyes ó cavallos. ANGL. Salde clothes. } Julius Capit. Processerunt centeni albi boves, cornibus auro jugatis, & dorsualibus apricis discoloribus præfulgentes.

Dorsuolus, Adjekt. Solin. cap. 40. Ita incertis molibus nunc in brevia rescinditur dorsuosa, nec æstibus inundatur inquietis.

DÖRTIUM, deglos, Ptolemaeo cap. 9. lib. 13. Mœsiæ superioris urbs est, ad Danubium.

DÖRUS, dæg, Neptuni filius, qui in Doride Græcia regione raganavit, à quo ipsi etiam populi, Dorii appellati putantur, ut ait Servius in illud Virg. 2. Æneid.

— juvat ire, & Dorica castra.

Desertosque, &c.

¶ Est etiam eo nomine urbs quædam Phœnices, apud Josephum: cuius cives Doritæ appellantur, teste Stephano: qui in Caria ejusdem nominis urbem collocat.

Dorycnium, degyndos. Sthrychni genns est Theophrasto, radice candida, longa, cubitali, cavaque, folio erucæ majusculo, caule quadrituberculati, capite gethyi majore, pilosioraque, pilulae platani non assimili. Drachmæ pondere datur, ut sibi quis placeat, & pulcherrimum se existimet: duplicatum pondus majorem insaniam creat, spætris vanis animo obversantibus: triplicatum perpetuas gignit furias: cui ponderi si quid adjiciatur, præsentem necem affert: Ab his effectibus à quibusdam Manicon est appellatum. Dorycnium autem putatur dictum, quod lancearum cuspides in prælio eo tingerentur. Doryclus, degvuk. Filius Priami nothus, ut scribit Hom. lib. 11. Iliad. quem Ajax interemit. ¶ Alter fuit Doryclus, frater Phœnicis regis Thraciæ, de quo Virg. lib. 5.

Fit Boroë Ismarii conjux longæva Dorycli.

Et paulò post,

— non haec Rhœteia, matres,

Et Dorycli conjunx, &c.

Dorylæum, degylas. Stephano, teste Plin. lib. 5. cap. 29. oppidum est Phrygiæ, non procul ab Herini auriferi fluminis fonte: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 29.

Dorylæs,

Dōrylās, δορύλας, nomen Nasamonis ejusdem potentissimi, unius ex iis qui Perseus in Aula Cephei vim inferre conati, ab illo sunt interfecti. Ovid. 5. Metam.

Et Nasamoniaci Dorylas dītissimus agri,
Dives agri Dorylas: quo non possederat alter
Latine, aut totidem tollebat farris acervos.

¶ Est item Dorylas Centauri nomen, apud Ovid. 13. Metam.

Dōrylās, δορύλας. Vir Cretensis, rei militaris peritissimus, & Mithridati cognomento Evergetæ, magna familiaritate devinctus: cuius res gestas vide apud Strab. lib. 10.

Dōryphōrūs. { δορυφόρος. ANGL. A gentle man about a prince that beareth a spear. } Satelles qui lanceam, aut spiculum gestans tueruntur corpus principis. Nam δορυ lancea est, vel spiculum. Curt. lib. 30. Cognatorum Darii regis turbam quindecim millia hominum fuisse muliebriter propemodum cultam, luxu magis, quam decoris armis conspicuum: Doryphori vocabantur. Peculiare enim erat illius agminis insigne. ¶ Est etiam viri proprium, apud Quint.

Dōs, tis, propriè dicitur quod marito cum uxore datur. { דָּשָׁה mōhar. ANGL. Dot, le mariage d'une fille. ITAL. Dote. GERM. Ein chester oder heimsteuer. HISP. Dote del casamiento. ANGL. The dowrie which the woman doeth give unto her husband. } Plaut. in Amph. Non ego illam mihi dotem duco esse quæ dos dicitur, sed pudicitiam, &c. Terentius in Andr. Dos est Pamphile decem talenta. Idem in Adelph. Uxor sine dote veniet: intus psaltria est. Dote fratæ feroce postulant sibi subservire viros. Plaut. Men. sc. Ut etas. Idem Aul. sc. 5. a. 2. Quo lubeat nubant, dum dos ne fiat comes. Quæ in magnis dotibus sint incommoditates, vide apud eundem, Aul. sc. 5. a. 3. Cum illa dote, quam tibi dixi, Ibidem sc. 4. a. 1.

Sens manet dotes grandis amice tuas (ingenii.)

Ovid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.

Et raras dotes, ingeniumque dedit (natura.)

Idem Eleg. 7. lib. 3. Trist. Nulla dicat, dotem ad te attuli majorem, quam tua erat pecunia. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Mores meliores pro dote ferant. Ibidem, Argentum accepi, dote imperium vendidi. Idem Afin. sc. 1. a. 1. Quam maxima possum tibi dare dote (uxorem.) Idem Aul. sc. 3. a. 5. Dotes dapsiles, quæ in servitutem sumptibus redigunt viros. Ibid. Dote cassam & inlocabilem, Ibid. sc. 4. a. 1. Memineris convenisse, ut ne quid dotis afficeret. Ibidem. Desponde huius sororem, ego dotem dabo. Idem Cure. sc. 2. a. 5. T. Quid dotes? C. Ut semper me alat. Ibid. In dotem invitamentumque sceleris (id est, mercedem.) Velleius. Omnibus belli togæque dotibus. Idem. Dotem intet auspices consignare. Sueton. in Claud. cap. 24. Dotis tabellas consignate. Ibid. cap. 29. Dotem receperunt ex æratio Scipionis filiæ. Idem cap. 12. de cons. ad Helv. ¶ Duo autem dotium genera enumerantur à Jurisconsultis, profectitia scilicet, & adventitia. Profectitia dos est, quæ à parentibus profecta de bonis eorum: Adventitia verò, quæ aliunde advenerit: ut si quis patri certam pecuniam dederit, quam filia nubenti reddat. ¶ Transfumitur præterea latius hujus significatio, pro omni eo quod aliui datum est vel à nativa, vel ab hominibus. τὰ ἀγαθά. Unde dotes animi dicuntur, prudentia, justitia, fortitudo, & hujusmodi: & dotes corporis, pulchritudo, robur, incolumitas, & his similia. Martial. lib. 13.

Nec poteris simila dotes numerare, nec usus.

Cic. lib. 1. Orat. Cujus artem quem indotatam esse, atque incomitatem, & incomptam videres, verborum eam dote locupletasti, & ornasti. Ovid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.

Nam tibi cum facie mores natura pudicos,

Et raras dotes, ingeniumque dedit.

¶ Dotes etiam prædiorum dicuntur pro adventitiis emolumentis quibusdam & aliud quæsitis, non ipsis innatis: quæ inde appellationem sumpterunt, quod prædiorum oneribus ac sumptibus tolerandis attributa sunt, ut dotes in matrimonio. Ex Hotomano. Dōtālls, e, quod ad dotem pertinet, vel in quo dos consilfit. { δωτικόν, δωτική. GALL. Dōtairier, de dōtaire, dotal. ITAL. Dotale. GERM. Das zu der chester gehört. HISP. Cosa que se da en dote y casamiento. ANGL. Pertaining to dowrie. } Unde Dotalia bona, Dotalies fundi. Plaut. in Afin. sc. 1. a. 1. Dotalem servum suarium uxori tua adduxit, cui plus in manu sit, quam tibi. Idem in Mil. Hasce ades dicas dotales tuas. Liv. lib. 26. Hæc tibi à me dotalia dona accedent. Ovid. 5. Fast.

Est mihi fœundus dotalibus horties in agris.

Ibid. lib. 6.

Et caput, & regnum factum est dotalis parentis.

Dōto, as: dotem do. { δῶσε mahār. id. ιδίουμ. GALL. Dotare, dōtare. ITAL. Dotare, dar dote. GERM. Aussteuren/mit einer chester begaben. HISP. Dotar la muger en casamiento. ANGL. To give dowrie, to endow. } Suet. in Vesp. Vitellii hostis sui filiam splendidissime mariavit, dotavitque etiam, & instruxit.

Dōtātūs, a, um, adjективum. Unde Dotatam mulierem dicimus, quæ dotem habet: & indotatam, quæ dotis nomine ad matitum nihil attulit. { εἰδόν. ANGL. Endowed, which giveth dowrie to her husband. } Plaut. in Aul. sc. 3. a. 3. Hæ sunt, atqua alia multæ in magnis dotibus incommodates, sumptusque intolerabiles. Nam quæ indotata est, ea in potestate est viri: dotatae multæ & damno & malo viros. Idem Afin. sc. 2. a. 5. Intelliget quid sit dotatae uxori convitum dicere. Idem Aul. sc. 4. a. 1. Dummodò morata recte veniat, dotata est satis. ¶ Dotatum etiam satius intelligimus eum, qui bonis quibusdam animi, corporis, aut fortunæ prædictus est. Manil. lib. ult.

Tertia Pleiadas dotabit forma sorores.

Ovid. 11. Metam.

Nata erat huic Chione, qua dotatissima forma
Mille procis placuit.

Dōsīs, δόσης, à verbo Græco διδόνει, quod est dare. Hac voce nostri hodiæ medici utuntur, pro portione simplicium medicamentorum compositionem ingredientium.

Dossarius, id est dorüssarius. ¶ vide Dorsum.

Dōthiēn, is. δοθίω. Abscessus cum tumore, qui ex crassis humoribus in carnis plerunque locis sit: mitis, quum in sola cutæ colerit: maleficus autem, nec facile curabilis, quum ex alto in summam cutem emeteretur. Vide Marcellum Virg. in Dioscor. lib. 2.

Dōtiūm, δόνιν, urbs Thessalizæ, in quam Gnidii migrarunt, quorum regio Gnidia vocatur, à Dotia Elati filia, sic dicta; vel à Dotide, vel Dotho. Steph.

¶ Doxa, δόξα, opinio, dignitas, gloria apud plures, à δόξια, puto, videor. ¶ DR

Drabē, δραβή. Herba est cubiti altitudine, gracilibus virgulis, quarum latera utriusque vestiunt folia, quæ planè Lepidii viderentur, nisi teneriota essent, candidioraque. In cacumine sambuci umbellam gerit, in qua candidi flores emicant. Hanc nonnulli herbarum periti Orientale Nasturium, alii Babylonum vocaverunt. Vide Ruell. lib. 2. cap. 89.

Drabēscūs, δραβήσκος. Thraciaz regiuncula. Steph.

Dracænā, δρακενα, cum diphth. draconis fœmina: sicut leonis fœmina, leæna.

DRACHMĀ. { δραχμὴν darchemón, ἡ δραχμὴν adharchón. δραχμῆ. GALT. Dragme, huitième partie d'une once. ITAL. Dragma, denaro. GERM. Ein quintlein/der vierte theil eines solidi. HISP. Drama peso, à drame. ANGL. A dramme, the eight part of an ounce. } Genus pondoris ex decem & octo siliquis, id est, tribus scrupulis constans. ¶ Est & genus numismatis, denarium valens Romanum, hoc est (ut Budæus docet) solidos Turonenses tres cum semisse. Terent. in Andr. Vix, inquit, drachmis obsonatus est decem, Cic. 1. de Divin. Quibus divitias pollicentur, ab his drachmas ipsi petunt. Drachma undé dicta, & eam aestimari sex obolis. Plutarch. in Lys. Nisi tu illi drachmis fleveris argenteis. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Quid de drachma facere vis? C. Restim volo mihi emete. Item, Quis mihi drachmam reddet. Idem ibid. Sed potes nunc mutuam drachmam dare nahi unam. Ibid. Illi (coqui) iissent drachmis miseri: me nemo potest minoris numo ut surgam subigere. Idem Pseud. sc. 2. a. 3. ¶ Drachmalis usura, centesima; drachma enim centesima pars assisa. Bud. ¶

Drāco, δράκων. Antiquissimus Atheniensium legislator, cujus leges Solon, præterquam quæ de cæde erant constitutæ, abrogandas curavit, propter severitatem. Nam una omnibus poena constituta erat, ut etiam qui desidiae damnati essent, aut qui olera surripuerint, capite plectrentur. Ob quam causam Demades dicere solebat, Draconem non atramento, sed sanguine leges scripsisse. De Draconis legibus Plutarch. in Solon, ubi plura. Item Gellius cap. 18. lib. 11.

DRĀCO, nis. { δένην tannin. δράκων. ANGL. A dragon. } Serpens annus, qui multa ætate in insolitam magnitudinem excrevit: ita dictus δένης δράκων, quod hoc animal acutissimi visus esse credatur: unde etiam à Poëtis thesaurorum custodiis singitur præesse. Plin. lib. 8. cap. 11. author est, Dracones in India in tantam excrescentem magnitudinem, ut perpetuum cum elephantis bellum gerant.

Nunc ego Medea cuperem frenare dracones.

Ovidius. ¶ Serpens draco. Sueton. in Tiber. cap. 72. ¶ Dracones etiam dicuntur à Plin. lib. 17. cap. 23. à tortuositatibus similitudine palmites emeriti, pluribusque annis indurati: Nuper (inquit) repertum draconem ferere juxta arborem: ita palmitem appellamus emeritum, pluribusque induratum annis. ¶ Draco marinus etiam pisces est, qui & Araneus pisces vocatur, de quo Plin. lib. 9. cap. 48. Vide Araneus.

Draco signum in bello. Jonas de cultu imag. Labarum, quem dicunt Draconem, in speciem crucis Dominicæ exaptat. Modestus de vocab. rei Milit. Dracones etiam per singulas cohortes à Draconariis fertur ad pretium. Inde pro signero legimus Dracontioforum. Glossæ veteres Græco-Latinæ, δρακόντειον δράκων, draconarius.

Drācōnīgēnæ, δρακόντης. Ex draconē geniti: quo epitheto à Poëtis notantur Thebani Bœotia populi: propterea quod ii qui Cadmo in ea urbe ædificanda adjutores fuerunt, ex satis draconis dentibus nativerantur. Ovid. 3. Metam.

Draconis insula, δράκων νῆσος, in Libya est. Steph.

Drācōnītēs, δρακόντης, sive Dracontias, gemma est quæ sit ex cætro draconum, sed non nisi viventibus abicissa gemmescit, invidiâ animalis mori se sentientis: quapropter mos est amputare caput dormientibus. Est autem colote translucido, nec poliri potest, aut artim admittere. Plin. lib. 33. cap. 10.

¶ Dracontarium, corona confecta ex draconia herba contra venena, aut ex gemmis draconilibus. Tertull. Palm. ¶

Drācōntium. { δράκων. GALL. Herbe appellée Serpentine. ITAL. Dragonea. GERM. Drachenwurz. HISP. Dragonia. ANGL. Dragons or dragonwort. } Herba hortensis est, teste Dioscoride, folio hederæ magno, & candidis notis insigni, caule recto, bicubitali, versicolore, maculis resperso purpureis, ita ut anguem planè referat. Officinalis Serpentaria & Colubinam appellant. ¶ Est etiam hoc nomine genus vitis apud Col. lib. 3. cap. 2. quod vini generositate cum Ammineis conferri possit. Unam (inquit) vitem præcoquam, nobis ante hoc tempus incognitam: Græca consuetudine draconion vocari comperimus, quæ fecunditate jucunditatique, Arcellatae, Basilicæ & Bituricæ comparati posset: generositate vini, Ammineæ: Draconum, δράκων, mons & civitas in Icaria insula. Steph.

Drācūncūlūs, δράκων, herba genus est, quod draconion Græci, pharmacopolæ Serpentaria appellant: utroque nomine à caulis figura deducto, qui maculis quibusdam variegatus, quandam serpentis similitudinem referre videtur. Vide paulo ante in dictione Dracontion. ¶ Est etiam Dracunculus pisces ex concharum genere. Plin. lib. 32. cap. 11.

Dracus, Achæorum dux, à L. Mumio Romanorum duce vicitus. Epit. Livii lib. 52. Cum Achæis (inquit) qui ip auxilium Bœotios & Chalcidenses habebant. Quintil. Cæcil. Metellus ad Thermopylas bello confixit: quibus vicit, dux eorum Critolaus, veneno sibi mortem concivit. In eujus locum Dracus, Achæi motus primus auctor, ab Achæis dux creatus, ad Isthmon à L. Mumio consule vicitus est. Hæc Liv. lib. 52. Drāgmā,

Drāgmā, atis. { δραγμός. ANGL. A handfull, a bundell. } Apud Græcos dicitur quod nos sapinam, aut manipulum dicimus, hoc est, quantum una manu comprehendere possumus.

Drāgma, drāgma, urbs Cretæ. Steph.

Dragomenus, vel dragumanus, in historia Græca est interpres exotarum linguarum.

Drama, M. sub P. Constantinopolitano. ||

Drāmā, tis, δράμη. Est actus, vel representatio fabularum, in quibus Poëta persona non admiscetur.

Drapetæ, &c. Conferunt sermones Drapetæ (id est, fugitiui.) Plaut. *Cure.* sc. 3. a. 2.

Drāmāticūs stylus. Dicitur qui mixtus non est, ubi Poëta nusquam loquitur: ut sunt comediae & tragœdias: Exegeticus, in quo solus Poëta: Mixtus, ubi promiscue & Poëta & persona. Dictus dramatis, δραματικός, quasi activus, à δράμω ago.

Drāncēs, δράνκης. Orator Latini regis, infestissimus Turno Rutulorum regi, ut est videre apud Maronem lib. 11.

Tum Drances idem infensus, &c.

Drāngæ, δράγα, populi sunt Perha, unde foemininum Drangeis, δραγῆς, & regio Drangana, δραγανή. Steph.

Drangiana, δραγανή. Provincia in Asia majori, quam Ptolemæus ab Occasu & Septentrione Aria & Bagoo monte terminari ait, ab Oriente Arachosia. Vide ipsum lib. 6. cap. 19.

Drānsi, Thraciæ populi sunt, qui puerorum recenter natorum futuram calamitatem deflent, commemorantes omnia mala quæ vitam ingressos necesse est perpeti: contrà autem, defunctorum exequias summa celebrant alacritate, gratulantes illis quod tot malorum myriadibus semel sint defuncti. Author Herodotus.

Drēpānā, δρέπανα, urbs Lyciæ. Et Drepana in plurali numero, urbs Siciliæ. Steph.

Drēpānē, δρίπανη, Phœacia. ¶ Est etiam Drepene in Bithynia juxta Astaeum: item mons Äthiopiz. Bithynicam sic dictam aiunt à facie Saturni. Steph.

Drēpānēs, Arist. δρίπανος, hirundo marina. Plin. lib. 20. cap. 20. & lib. 30. cap. 4. Item lib. 11. cap. 47. Vide Hirundo.

Drepanum, δρίπανος, urbs Libya: sunt & duæ insulæ circa Lebinthum, Stephan.

Drēpānum, δρίπανον, vulgo Trapani. Urbs est Siciliæ trans Lilybæum promontorium, non procul ab Etyce monte: ita dicta à curvo situ instar falcis; δρίπανος enim falx dicitur: vel ab eo quod Saturnus amputatis virilibus paternis, illuc falxem projecterit. Ovid. lib. 3. Fast.

Quique locus curva nomina falcis habet.

Virg. 2. Aeneid.

Hinc Drepani portus, & illatabilis ora,

Accipit, &c.

Dresda, urbs Misniae, Electoris Saxonici sedes, vulgo Dresen.

Dresia, δρεσια, urbs Phrygiæ. Steph.

Drilon, δρίλον. Fluvius est Dalmatiæ, ex Scardonio monte ottum trahens, circa medium superioris Mysia: Vide Ptolem. lib. 2. cap. 17. & Plin. lib. 3. cap. 22.

Drilōnus, δριλόνος, urbs magna, ultima Colticarum. Steph.

¶ Drista, sub S. Constantinopolitano.

Drivastum, seu Trivastum, Driavaſte. V. E. sub M. Antibarenſi. Turcis servit. ||

Diömās, adis. { בְּכַרְבָּה. ὀρούργη. } Cameli species est, à velocitate cursu nomen habens. Liv. lib. 7. bell. Maced. Ante hunc equitatum falcatæ quadrigæ, & camelii, quos appellant Dromadas. Item Curt. lib. 5. Dromadas camelii inter dona dant, velocitatis eximia.

¶ Dromedarius. Dromedarii Madian & Ephæ. Isa. 60. 6. Gesnerus in histor. anim. Dromedarii nomen plerque gentes usurpant, Itali, Galli, Germani, Hispani. Græci dromadem solum foeminino genere usurpant, nec unquam, quod sciā, sine cameli nomine apposito. Tamen talia in ἡσ, aliquando ut adiectiva usurpantur: sicut ἡσ. Ita ὀρούργη illic est cursorius. a. Igitur Dromedarius est à Dromeda: Dromeda autem pro Dromada, nominativus ex accusativo.

Dromedus, masc. & Dromeda, &, fœm. quoddam genus camelorum, minoris quidem staturæ, sed velocioris. Ita ver. Vocab. ||

Dromo, nomen servi. Plaut. Afr. sc. 4. a. 2. Item nomen coqui, apud eundem in Aul. sc. 6. a. 2.

Dromones, genus piscium est apud Plin. lib. 32. cap. ult. à pernicitate ita appellatum, ὀρούργης. ¶ Dromones item navigia celerima, quasi cursoria, Justiniano vocantur in l. 2. C. de offic. praf. prat. Afr. quos celoces Latini appellant à celeritate, ut scribit Nonius. Milites, inquit, constituas, qui possint & ipsum trajectum servare, & omnia quæcunque in partibus Hispania, vel Gallia, sive Francorum aguntur, viro spectabili duce, denuntiare. In quo trajecto etiam Dromones quantos provideris ordinari facias.

Drōmūs, ὀρόμος. Latinè cursus: quamvis nonnunquam accipiatur pro loco ipso in quo curritur. ¶ Hinc Catadromus, de quo suo loco.

Drongilon, δρόγιλον, regiuncula Thessaliæ. Steph.

Drōpāx, acis, δράπαξ. Unguenti genus est quod ad evellendos ē corpore pilos solet adhiberi. Unde δραπακίδης Græci dicunt, pro eo quod est unguentis adhibitis corpus glabrum reddere. Mart. lib. 3.

Psilothro faciemque lavas, & dropace calvam.

Idem lib. 10. Lavis drōpace tu quotidiano.

Drua. Festo Andruare, est recurrere, unde & drua vocata est: vocatur etiam Trua: vide Antruare.

Druēntiæ, &. Fluvius provinciæ Narbonensis, in Rhodanum influens. Plin. lib. 3. cap. 4.

¶ Druidæ, Gallorum magi, vide Bardiaci.

Drumoria, sive Dromaria, Drummore. V. E. Hiberniæ, sub A. Armano. ||

Drungus, i, globus hostium. Vegetius de re milit. lib. 3. Scire dux debet contra quos drungos (in impressis depravatæ Drunos) hoc est, globos hostium, quos equites oporteat ponere. Vopiscus in Probo. Triumphant de Germānis & Blemiis; omnium gentium drungos

usque ad quingenarios homines ante triumphum duxit.

Drupetæ, δρυπητæ. Baccæ oleæ jam nigrescentes, & mox ab arbore easæ: unde & nomen apud Græcos accepérunt. οὐρὰ γὰ πίθην οὐ δρῦς.

Drūsmägūs, δρυσμαγυ, Rhoëtorum oppidum est, apud Ptol. lib. 2. cap. 12. { GERM. Memmingen. }

Druilla, uxor Caligulae fuit. Suet. in Calig. cap. 24.

Drūsūs, δρύσος. Vir Romanus, genere & eloquentia magnus, sed ambitus & superbus, Catonis avus, de quo sic Cic. 4. de fin. Confaram autem, inquit, avum tuum Drusum cum C. Graccho ejus frè aequali. Ædilis munus magnificentissimum dedit: Quæstor in Asia nullis insignibus uti voluit, ne quid ipso esset insignius. Tribunus plebis Latinis civitatem, plebi agros, Equitibus cutiam, Senatu judicia permisit. Dictus autem est Drusus à Drauso hostium duce trucidato. Sueton. in Tib. cap. 3. ¶ Fuit & ante hunc, M. Livius Drusus, cognomento Salinator, qui una cum Cl. Nerone collega suo in Consulatu Asdrubalem vicit. Virg. 5. Aeneid.

Quin Decios, Drusosque procul, &c.

¶ Drusus item alias Ciceronis sodalis, de quo 3. de nat. deor. sic scribit: Cur sodalis meus interfactus domi suæ Drusus, &c. ¶ Fuit & hoc nomine Liviae Augustæ filius, qui in Germania periret: de cuius morte extat Ovidii carmen consolatorium ad Liviam matrem.

Dryas, δρῦς. Filius Hippolochi, & pater Lycurgi, qui in bello Thebano Eteoclis partes sequutus, quum in pugna Parthenopæum lethali ictu vulnerasset, à Diana sagittis occisus est. Statius,

Horrendumque Dryanta mouet, &c.

Dryädēs, δρυάδες. GER. Waldgöttin. Nymphæ sylvarum praesides, ita dictæ à Græco nomine δρῦς, quod quamvis propriè querum significet, accipitut tamen pro quavis arbore. Virg. 1. Georg.

Ferre simul Faunique pedem, Dryadésque puella.

Hamadryades autem dicuntur singularum arborum nymphæ, quæ cum iis una nasci & occidere dicuntur: eujusmodi describit Ovid. lib. 8. Met. queru annosa ab Erisichthone succisa, interitum.

Dryantiæs, δρυνάδες, dictus est Lycurgus, Thraciæ rex, à patre. Ovid. in 1bin:

Vtque Dryantiæa Rhodopeia regna tenenti.

Dryidæ, δρυΐδæ, sive Druidæ, sive etiam Druides, dicti sunt Gallorum sacerdotes, qui de torius gentis controversia constituebant. Nomen habere creduntur à dictione δρῦς, qua olim quamvis arborem, hodie vero peculiariter querum significat, quod maximè in lucis versabantur. Plin. lib. 16. cap. 44. Nihil habent Dryidæ (ita enim Galli suos appellant magos) visco, &c. Cæs. lib. 6. bell. Gall. Druidæ rebus divinis intersunt, sacrificia publica ac privata procurant, religiones interpretantur. Ad hos magnus adolescentium numerus disciplinæ causa concurrit, magnisque sunt apud eos in honore: nam ferè de omnibus controversiis publicis privatisque constituent. Et si quod est admissum facinus, si cædes facta, si de hereditate, de finibus controversia est, idem decernunt, præmia pœnasque constituent. Vide de his plura apud Cæsarem, quæ hic brevitas causa omittimus. Hanc religionem (inquit Suetonius in Claudio, cap. 5.) sub Augusto interdictam, Claudius Imperator quintus penitus abolevit. Pro iisdem etiam dicimus Druides, Druidum, per tertiam declinationem. Cæsar bell. Gall. lib. 6. Sed his duobus generibus alterum est Druidum, Alterum Equitum. Et paulo post, His autem omnibus Druidibus præst unus, qui summam inter eos habet autoritatem.

Drylon, vide Drilon.

Dryæ, δρυλæ, vicus, οὐρανία, procul à Pontica Trapezunte. Steph.

Dryme, δρυμη, urbs Libya. Steph.

Drymia, δρυμία, urbs Phocidis. Steph.

Drymusa, δρυμῦα, insula Ioniae. Steph.

Drymodis. Peloponensi regio mediterranea, postea Pelasgis, & novissimæ Arcadia dicta. Plin. lib. 4. cap. 6.

Dryophyte, es, rana genus est apud Plin. lib. 32. cap. 7. Ranæ (inquit) quas dryophytes & calamitas vocant. Item cap. 10. Iecur ranæ dryophytes, aut calamitas in pellicula gruis alligatum. Quibus tamen in locis eruditiores malunt legere, diopetes, & diopetis: ut ranas illas intelligas, quæ aut cum pluvia de celo decidunt, aut certè ex pluvia nascuntur. Græci enim δρυνῖς, vocant quicquid ex ære est delapsum, quasi à Jove missum.

Dryope, δρύπη, vel δρύση, urbs circa Hæmoniam: Dryopes autem circa Cætam, à Dryope Eurypili filia dicti sunt. Steph.

Dryōps, δρύση. Populi Epitotici, de quibus Strabo lib. 8. & 13. Virg. 4. Aeneid.

Cretesque, Dryopésque fremunt, piæque Agathypsi.

Dryophönōn, δρυόφονον. Herba est dryoptero similis, cauliculis tenuis, cubitalibus, circundatis utrinque foliis oxythyrsinæ similibus, sed candidioribus & mollioribus, flore sambuci. Edunt decoctos cauliculos, semine vero pro pipere utuntur. Officina Nemoralem myrtum appellant.

Dryopia, δρυόπια, δρύomis, regio Dryopon, circa Trachinam. Steph. Vide Cithnus.

Dryös hyphær, δρυὸς ὥφειρ. Genus visci est, copiosissime in queru nascent: unde & nomen accepit. Est autem sui generis planta fructuosa, sesquipedalis, lenta, semper virens, gravis odoris, buxi folio, baccis exiguis, siccæ flore, tactum sequens, nunquam in terra nascent. Vide Plin. lib. 16. cap. ult.

Dryoptēris, δρυόπτειρις. Herba est filici similis, in arboretis nascent, tenui foliorum subdulcum incisura, radice hirsuta. Plin. lib. 27. c. 9.

Vulgus Osmundam arboream appellat.

Dryptæ, δρυπῖς, vel drupa, &. Olivæ sunt maturæ & adultæ: ita dictæ à οὐρῷ δρῦς, quasi jam ex arbore decidentes.

Drus, δρῦς, urbs Thraciæ, & alia Oenotrorum, item vicus Lyciæ circa Arum fluvium. Steph.

Drypus, vir quidam Troianus, apud Homer. in Iliade.

Drysä, δρύση, Samos olim dicta est. Steph.

D U

Düs, neut. gen. veteres dixerunt pro duo: vetustum, δύο. Quint. lib. 1. cap. 10.

cap. 10. Duapondo & trepondo, usque ad nostram ætatem dictum est, & recte dicit Messala confirmat. Sic etiam apud Cic. in Orat. Video sepulchra dua duorum corporum. Propert. Et quæ movisti tua litora.

■ Duacum, Douay, ad Scarpum fluvium, oppidum Flandrie, in D. Atrebateni situm : habet Academiam an. 1562. auctio Philippi II. Regis Catholici, Belgatumque Principis institutam. ¶

Dūālis, quod est duorum. { *Dūātis*. GALL. *Duel*, qui significat *deux*, *de denz*. ITAL. *Nomo di due*. GERM. *Zweyig*, *zweysach*. HISP. *Numero de dos*. ANGL. *Oftwooo*. } Servius in illud Virg. 1. *Eneid*. Conticuerre omnes. Conticuerre (inquit) pro conticuerunt: nec est (ut quid dicunt) dualis numerus, qui apud Latinos nusquam penitus invenitur.

Dubenus, teste Festo, pro Domino, veteres dixerunt. Pacuv. Tum dubenus servos ligatos pessime verberat.

■ Dabienus, apud antiquos dicebatur, qui nunc dubius: ut ab alio alienus, à socio socienus, à dubio dubienus, & sanè *dubentus*. G. ¶ Dūātio, as: apud antiquos legitur pto Dubito, sive in dubio sum.

z̄mēz̄. Plautus, Dubiat quid agat.

Dabis, Galliz fluvium, Vesunctionem, Sequanorum oppidum medium secans, Dolamque alluens. Meminit ejus Cæsar lib. 1. bell. Gall. A nonnullis *Asduas dubis* appellatur.

Dubitapes, fector egregius, qui vase ex rubra creta primus finxit. Dūātis, dicitur qui duas vias habet, & utram eligat, nescit: sicut ambiguum, quod in ambas agi partes possit. { *τύπη ταλαι*. *ἀρφέσθαι*, *ἀντεῖ*. GALL. *Douteux*, *incertain*. ITAL. *Dubbio*. GERM. *Zweyfelhaftig*. HISP. *Cosa dudosa*. ANGL. *Doubtfull*, *uncertaine*. } Liv. ab Vrbe, Quam equites procul vili non sine terrore ab dubiis quinam essent, mox cogniti, &c. Virg. 1. *Eneid*.

Nec dubius ea signa dedit.

Terentius, Non dubium est quin mihi magnum ex hac re sit malum. Lib. 1. ad Horen. Dubium genus est, quem habet in se causam & honestatis, & turpitudinis parem. Tibul. lib. 4.

At non per dubias errant mea carmina laudes. Item,

— Dubium pius, an sceleratus Orestes.

Ovid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Dubium cautione, an audentior. Suet. in Cas. cap. 58. & in Aug. cap. 28. & in lib. cap. 10. Haud pro dubio. Liv. lib. 6. ab Vrb. Dubio impendit celo. Senec. epist. 54. Dubio & incipiente morte. Idem ibidem:

Dūātus ego sum vita dubius.

Ovid. Eleg. 3. lib. 3.

Ut dubius virtus sit pater ille meo.

Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

— & dubium me quoque mentis habet.

Idem 6. Fast.

Constituit dubia templa propinqua Dea (id est, Fortunæ.)

Dubium se mediunque partibus præstare. Velleius. Dubia fides Rhodiorum. Idem. Plancus dubia (id est, sua fide.) Idem. ¶ Non nunquam etiam dubium accipitur pro anticipi periculo. Unde in dubium venire, id est quod in discriminem adduci. Terent. in Adelph. Tua fama, & gnatæ vita in dubium veniet. Sic salutem dubiam dixit Cic. in Epist. ad Ligarium, pro ea quæ in periculo versatur. ¶ Cœna dubia dicitur, quam tanta opponitur ciborum copia, ut cogaris dubitate quid potissimum debeas sumere. Terent. in Phorm. Ille ringitur, tu tid as: Prior bibas, prior decumbas: cœna dubia apponitur. G. Quid istuc verbi est? s. Ubi tu dubites quid sumas potissimum. ¶ Dubium argenteum, id est, pecunia de cuius pondere, vel bonitate dubitari potest. Plaut. Epid. sc. 1. a. 5. Accipe argenteum hoc Danista, hinc sunt quadraginta minæ: Si quid erit dubium, immutabo. Dubiem nisu. Salust. in Iugurth. Deinde ipse cum illorum armis sequi, quæ dubia nisu videbantur, potissimum tentare. Cum genitivo: ut, Vitæ dubius. Ovid. 3. Trist. Dubius animi. Virg. 3. Georg. Dūāt, adverbium. { *ἀρφίσθως*. GALL. *Douteusement*, *en doute*, *incertainement*. ITAL. *Dubiosamente*. GERM. *Zweyfelhaftlich*. HISP. *Dudosamente*. ANGL. *Doubtfully*. } Cic. 1. de Divin. Potest autem accidere, ut aliquod signum dubiè datum, pro certo sit acceptum. Liv. 2. ab Vrb., Nec dubiè, ludibrio esse milietas suas. Hujus contrarium est, Indubiè, *ἀρφίσθως*, sine dubio.

Dūātis, a, um, adjективum: Incertus, dubius. { *τύπη ταλαι*. *ἀντεῖ*. GALL. *Douteux*, *plein de doute*. ITAL. *Dubbioso*. GERM. *Zweyfeln*. HISP. *Dudoso*. ANGL. *Very doubtfull or uncertain*. } Gell. lib. 3. cap. 3. Quas à cæteris segregavit, quoniam dubiosa non erant. Idem lib. 1. c. 10. Dubiosum hoc, inexplicabilèque. Dūātis, as, quasi duas vias habeo: vel ex duo, & ito: vel à verbo Dubio, as: de quo Festus, Dubiat, Dubitat, Dubius sum. { *τύπη ταλά*, *τὸ πᾶν*. *ἀρφίσθως*, *ἀντεῖ*. GALL. *Douter*. ITAL. *Dubbitare*. GERM. *Zweyfeln*. HISP. *Dudar*. ANGL. *To doubt*. } Cic. 4. Acad. Nevincenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt, qua sobrii: dubitant, hesitante, revocant se interdum. Idem lib. 10. epist. Nam de tua erga me voluntate nō dubitan. Non dubito quin. Ter. in Adelph. Hic nunc non dubitat, quin te ducturum neges. Quid dubitas quin sit paratum nomen puero Posthumus? Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. At etiam dubitavi hos homines emere (corripiens scipsum.) Idem Capt. sc. 3. a. 2. Neque quod dubitem, neque quod timeam (est.) Idem Ps. sc. 1. a. 2. Quid dubitas dare? (argentum istuc mihi.) ibid. sc. 2. a. 1. & sc. 2. a. 5.

— Quid dubitas ingentem evertire Troiam?

Ovid. 13. Met. Quid statis, quid dubitatis? Plaut. Men. sc. 6. a. 5. Cic. de senect. Quod si acciderit, non dubitat quin brevi Troia sit peritura. Dubitare an & utrum. Plaut. Capt. At etiam dubitavi, hos homines emerem, an non emerem, diu. Cic. 5. Verr. Infinitè dubitate utrum sit utilius, propter multos improbos uni parcere, an, &c. ¶ Dubitate, pro Cogitare. Virg. 9. *Eneid*.

— Percipe porrd

Quid dubitem, & que nunc animo sententia surgat: id est, cogitem. Omnis enim cogitatio in dubitatione est ante sententiam. Servius. ¶ Dubitare iten ponitur pro Vereri, cunctari, dērū. Plaut. in Epid. Quid istuc dubitas dicere? hoc est, Quid times, aut veteris? Ovid. 3. Fast.

Effuge, ne dubita, mæstum soror effuge teatum;

Galepini Pars I.

id est, ne cunctare. Idem: Liv. lib. 1. dec. 3. Si fortuna dubitabit id est, si varia & anceps erit. Cic. de Amicitia, Nec dubitate illura in omni sermone appellate sapientem. Juven. Sat. 7.

— Quis tam

Perditus, ut dubitet Senecam præferre Neroni?

¶ Huius composita sunt Addubito, Subdubito, quorum significatio vide suis locis.

Dubitatur, impersonale. Cic. 4. Verr. Idem Attic. lib. 4. Sed utrum fronte, an mente, dubitatur.

Dubitans, particip. { *τύπη τολέ*, *τὸ πᾶν*. *αὐδιάζειν*, *αύδυσαίειν*. GALL. Don- tant, qui doute, ou qui est en doute. ITAL. Dubitante. GERM. Zwey- felend. HISP. Dudoso. ANGL. That doubteth, doubting. } Cic. pro domo sua, Identidem se ipse revocando dubitans, timens, hesitans, omnia aliter ac vos in monumentis habetis, & pronuntiarit, & fecerit.

Dubitatus, partic. *ἀρφήτης*. Ovid. 2. Met.

Venit, & intravit dubitati seita parentis.

Dubitatus amor, apud eundem ad Liviam.

Dubitatio, Hesitatio, scrupulus. { *ἀρφία*. GALL. Doute. ITAL. Dubi- tatione. GERM. Zweyflung. HISP. Duda. ANGL. Doubt. } Cic. 2. de Orat. Quis timor? quæ dubitatio? quanta hesitatio transactusque verborum? Idem ad Trebonium, Nullam enim dubitationem apud me reliquisti, quantum me amares.

Dubitata, aris, idem quod dubitatio. Adrenaldus cap. 9. Super qua re, non minima eorum animos dubitetas occupaverat.

Dubitans, quod est à Dubitans: Dubitatum à dubitatus. Dubiè, timidè. { *ἀρφήγηκτός*. GALL. Douteusement. ITAL. Dubiosamente. GERM. Mit zweyfel. HISP. Dudosamente. ANGL. Without hope or double fully. } Cic. de Invent. Simil quærentes unumquodque dubitanter dicemus. Cæcil. Imperator conclamat de medio, ut velites à sinistro cornu removeant, & Gallis non dubitanter immittant. Senna, Quodd hostem non dubitatum cum pluteis & scalis iter facere cernebat. Non. cap. 2.

Dubitabilis, c. *ἀρφίαστος*, *ἀρφίασθως*. Ovid. 13. Met.

Atque ego si virtus in me dubitabilis esset,

Nobilitate potens essem.

Idem lib. 1.

— nec erit dubitabile verum.

■ Dublinium, Dublin, regni Hiberniae metropolis, & Proregis sedes, titulo Archiepiscopali ornata est ann. 1151. auctoritate Eugenii III. Papæ, Academia, seu Universitas, ut vulgo vocant, in ea urbe anno 1320. instituta est. ¶

Ducatus, vide Ducus.

DUCENTI, a, um. Plin. lib. 16. cap. 40. Anni ducenti ante excidium Troiæ, Plaut. Afin. sc. 2. a. 2. Etiam ducentas plagas prægnantes dabo. Liv. 3. d. 4. Ducenti peditum: nisi mendum sit.

Ducenties, adverb. Cic. 2. Philip. Ego enim amplius ducenties accep- tam hæreditatibus retuli.

Ducenus, a, um: Bis centum: ut, Duceni pedes. Plin. lib. 6. cap. 26. Et Duceni anni, apud Plaut. in Pseud. sc. 2. a. 3. Ducenos annos vivere.

Et Suet. in Aug. cap. 41. Duceni numeri.

DVCENARIVS, qui duas centurias, id est, ducentos milites ducebat in acie secunda, qui & primus hastatus dicebatur. { *Ἄρχοντες*. GALL. Capitaine de deux cents hommes. ITAL. Capitano di ducento soldati. GERM. Ein Hauptman über zweihundert Kriegsnechte. HISP. Capitan de doscientos hombres armados. ANGL. A Captain of two hundred men. } Apud Suetonium legitur, quartam judicium decuriam ab Augusto additam esse, quæ Duceniorum diceretur, judi- caréque de levioribus summis. Apud eundem in Claud. cap. 24. Ducenarii procuratores. Ducenarii autem videtur nominati à cen- su ducentorum secessorium.

DUCENARIUS, a, um: adjectivum. Quod constat ducentis. { *Ἄρχοντες*. GALL. De deux cents. ITAL. Di ducento. GERM. Das zweihundert hatt. HISP. De docientos. ANGL. Of two hundred. } ut, Ducenaria pondera, hoc est ducentarum libratum, apud Plin. lib. 7. cap. 20.

Ducentesimus, a, um: { *Ἄρχοντες, οὐδὲν*. GALL. Le deux-centieme. } Suet. in Calig. cap. 16. Ducentesimalis auctionum Italia remisit. Ita Passerat. Alii centesimam.

Duceo, is: duxi, ductum, à duxio: Deduco, capio, sumo. { *ἀντεῖ*. GALL. De deux cents. ITAL. Di ducento. GERM. Das zweihundert hatt. HISP. De docientos. ANGL. Of two hundred. } ut, Ducenaria pondera, hoc est ducentarum libratum, apud Plin. lib. 7. cap. 20.

Ducentesimus, a, um: { *Ἄρχοντες, οὐδὲν*. GALL. Le deux-centième. }

Suet. in Calig. cap. 16. Ducentesimalis auctionum Italia remisit. Ita Passerat. Alii centesimam.

Duceo, is: duxi, ductum, à duxio: Deduco, capio, sumo. { *ἀντεῖ*. GALL. De deux cents. ITAL. Di ducento. GERM. Das zweihundert hatt. HISP. De docientos. ANGL. Of two hundred. } ut, Ducenaria pondera, hoc est ducentarum libratum, apud Plin. lib. 7. cap. 20.

Ducenaria, c. *ἀρφίαστος*, *ἀρφίασθως*. Ovid. 13. Met.

— secūmque Deos in pralia ducit.

Ovid. 13. Metam. Dix me amabò (ebrium.) Plaut. Most. sc. 4. a. 1. Dicit nescio quem secum simul (id est, adducit.) Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Abiit ad amicam, neque me voluit ducere (ad prandium.) Idem Men. sc. 1. a. 3. Ego ad Regem rectè me ducam (id est, conferam.) Idem Amph. sc. 4. a. 4. Duci te jussi (ad mortem.) Senec. cap. 14. de tranquill. Libet potare, amare, scorta ducere, Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Ducam te per exempla. Senec. cap. 14. de conf. ad Marc. Orcus vo- bis ducit pedes. Suet. in Nor. cap. 39. Dicit Lembum dierectum na- vis prædatoria. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. ¶ Postducere, i. postponere. Salust. Iugurth. 110. Et sua necessaria post illius honorem du- cent. ¶ Quandoque significat respicere, existimare, *ἄγειν* quoque Græcis, & ιππεῖς. Cic. Trebatio, Ego si mei commodi rationem du- cerem, te mecum esse maximè vellem. Virg. 10.

— tantón me criminè dignum Duxisti

Nec sumptus ibi sumptui esse ducunt. Plaut. Most. sc. 2. a. 4. Non il- lam mihi dotem esse duco, quæ dos dicitur. Idem Am. b. Nemone probro ducet Alcmenæ. Ibis. Laudo malum, cùm rūum ducis malum. Idem Capt. sc. 2. a. 1. ¶ Quandoque in passivo significat de- lector, afficior. Cic. in Verr. a. 2. Si quis honore, aut gloria ducitur, *ἀγετεί*. Quandoque volvere, pertractare. Virg. lib. 6. *Eneid*.

Sic equidem ducebam animo, rebarque futurum.

¶ Quandoque nudare, educere, *ἀγετεί*. Idem lib. 12.

Ille tamen clupeo obiecto conversas in hostem

Ibat, & auxilium ducto mucrone petebat.
 ¶ Quandoque contrahere. οὐαύει. Idem 9. Eclog.
 Astrum quo segetes gauderent frugibus, & quo
 Duceret apricu in collibus uva colorem.
 ¶ Ducere somnos, dormire. Idem 4. Aeneid.
 Nata dea, potes hoc sub casu ducere somnos?
 Ducere muros, est struere. τοξίζει. Idem 1. Aeneid.
 — pars ducere muros. Molirique arcem.
 Tibull. lib. 5.
 Quemque locum ducto melius sit claudere vallo.
 ¶ Item, Ducere uxorem domum. ¶ Ducere classem, ducere familiam.
 Quintil. Ducete callum. Senec. cap. 8. de consol. ad Mare. Ducere
 cicatricem. Ducere colorem. Idem cap. 1. de tranq. Huc jam rem
 duxerat. Cæsar lib. 1. bell. civ. Ars ducendi vasa è luto. Quint. Facio
 to ut Acheronti ducas gloriam: ut, Ducere triumphum. Plaut. Capt.
 sc. 5. a. 1. ¶ Quandoque Contraho, ουαύει. Martialis,
 Quid ducis vulnus, & non legis ista libenter.
 ¶ Quandoque, in longum protractare, επέντεν. Cicero. ad Casarem
 jun. lib. 1. Ne res duceretur, fecimus ut Hercules Antianus in alium
 locum transferretur, ex Nonio. ¶ Quandoque Demittere, descendere.
 Plaut. in Aul. sc. 5. a. 4. Ubi ille abit, ego me duco deorsum
 ab arbore. ¶ Quandoque Gere, Virg. lib. 9. Aeneid.
 Hi bellum assidue ducunt cum gente Latina.
 ¶ Quandoque Cædere: ut, Ducere colaphum alicui. Quint. ¶ Item
 Fundere: ut, Ducere statuam. Sen. Epist. 66. Ducti sorte. Suet. in Aug.
 cap. 35. Duci in advocationem. Quint. ¶ Ducta matrix (id est, ob-
 ducta.) Liv. lib. 9. bell. Pun. Ducere carmen. Ovid. Eleg. ult. lib. 3. Trist.
 & Eleg. 10. lib. 1. ibid. Ducere pugnum, pro Cædere pugno. Paul.
 l. 4. de injuriis. Si cum Servo meo pugnum ducere vellem, in proximo
 astantem invitus percusserim, injutiarum non temere. ¶ Dicitur
 & de te obsecena, virilia sua turpiter contrectare. Plaut. Si tendetis,
 ducite, ne disrumpantini. ¶ Item de funeribus, ut Ducere funus, idem
 sit, quod effrete. Virg. 4. Georg.
 — tristia funera ducunt,
 ut scribit Servius illud Persii Satyr. 2.
 — Nerio jam tertia ducitur uxor,
 in eadem significatione intelligendum esse. ¶ Dicitur etiam in con-
 demnatis, in addictis, & in iis quibus à magistratu manus injecta est.
 Terent. Ducent damnatum domum. Cic. in Rull. Ego is consul qui
 concessionem metuam, qui Tribunos pleb. perhorrescam? saxe & sine
 causa tumultuer? qui timeam ne mihi in carcere habitandum sit, si
 tribuni plebis duci jussissent. ¶ Hinc & genus loquutionis, quo uxo-
 rem ducere aliquis dicitur, ortum. Coemptio enim inter vitum &
 uxorem siebat: & in auctionibus emptori dicebatur, ut rem emptam,
 sibique addictam duceret. ¶ Hujus verbi composita sunt Abduco,
 Adduco, Educo, Induco, Introduco, Obduco, Perduco, Produco, Reduco,
 Seduco, Subduco, Superduco, & Traduco: quorum singula vide suis
 locis. ¶ Daco, vetus loquutio fuit: Ducere le, pro lateenter abire ac
 discedere. Terent. in Heceyr. Uxor, inquit, ubi me ad filiam ire sen-
 sit, se duxit foras. Et Plaut. in Aulul. sc. 5. a. 4. Ego me deorsum du-
 co de arbore. Et in Bacchidibus. Duce ab arbore. Et Asinius in Epist.
 ad Cic. Balbus questor, magno pondere auri, majore argenti coacto
 de publicis exactionibus, ne stipendio quidem militibus reddito,
 duxit se à Gadibus. Ex Aldi scholiis in epist. fam. Duce, pro Duc.
 Plaut. Mostell. Lepida es, duce me amabo.
 Ductatus, us: Praefectura, imperium militare, dignitas ducis. ¶ מינחָגְהַמִּירְגֵּרְיָה, spænzia. GALL. charge, conduite, gouvernement.
 ITAL. Carico, conducta, governo. GERM. Ein Haupmannschaft / ein
 Fürrstenthumb. HISp. La guia ò acandillamiento. ANGL. A ducce do-
 me or duchie. ¶ Suet. in Nerone, Privignum Rufinum Crispinum Pop-
 pæ natum, impuberem adhuc, quia fetebatur ducatus & imperia
 ludere, mergendum mari dum pescaretur, servis ipsius demandavit.
 Scribit Lampridius, Heliogabalum Praeposituras, & Ducatus & offi-
 cia palatina vendidisse. Florus lib. 3. cap. 21. Aequiore animo utrum-
 que fersem, si nobiles saltē ducatum sceleri præbuissent. ¶ Pro du-
 ctu & imperio. Suet. in Tib. cap. 19. In omni ducatu expertissimo.
 Ductatio, nis: Ducatus. Tertull. de coron. milit. Vel ipse hæc præstux-
 et, & cæteras officialium coronarum causas, quibus familiarissima
 ista ducatio necessitatibus.
 Ductator, is: pro duce, apud eundem Tertullianum.
 Ductio, nis, ducendi actus. Ductio alvi, i. solutio alvi, quæ medicamen-
 tis procuratur. Cels. lib. 3. cap. 12. Ductiones & reductiones in arie-
 te machina exposuit Vitruvius, ἀλλασσων, apud Athenæum.
 Ducto, as: Huc illuc duco. ¶ הַבָּאַלְמָה נִהְבֶּגֶת. אַזְוֹן, אַזְוֹגְדִּין. GALL. Menor,
 conduire souvent. ITAL. Menor en questa en quella parte. GERM.
 Hin und her führen. HISp. Guiar à menudo ò diversas partes. ANGL.
 To lead here and there. ¶ Salust. Huc accedat, quod Lucius Sylla
 exercitum, quem in Asia ductaverat, quo sibi fidem faceret, contra
 morem majorum, luxuriosè, nimisque liberaliter habuerat. Plaut. in
 Capt. sc. 4. a. 3. Me uti libitum est, ductavi dolis. ¶ Ductare etiam
 est rem venereum exercere: unde Plaut. ludens in voce ambigua,
 Errabo potius, inquit, quam quis me ducet. Terent. in Phorm. Ut
 phaleratis dictis ducas me, & meam ductes gratis. Plaut. Afin. sc. 2.
 a. 5. Qui quidem cum filio potet unà, atque unam amicam ducet
 decrepitus senex. Hic ille est senex ducus (i. deceptus.) Idem Capt.
 sc. 1. a. 4. Multa alia ad bonam frugem ducentia (pro conducentia.)
 Gell. c. 26. lib. 13. Ducenda verba præbuit Tigris. Ovid. Eleg. 7. lib. 1.
 Trist. Ducere os. Quint. (de ineptu gestu.) Solus si ductem, referte
 gratiam nunquam potes. Solus ductato, si semper solus quod poscam
 dabis. Item, Quid modi est ductando, amando, &c. (de scorso.)
 Plaut. Afin. sc. 3. a. 1. Suis me ductare dolis. Idem Capt. sc. 5. a. 3.
 Meretrices labiis dum ductant eum. Idem Mil. sc. 1. a. 2. Frustra me
 ductare non potes (i. sine argento.) Idem Men. sc. 3. a. 4. Ad hanc
 item significationem respicit Quint. quum ait, Ductare exercitum
 non sine rubore dici.
 Ductito, as, aliud frequentativum, saxe circunduco, סַעֲדֵה. Terent.
 in Adolph. Tu inter eas testina ductitans saltabis. Plaut. Epid. aff. 3.
 Ego illam ducitabo.

Dux, ducis, communis generis, qui ducit. ¶ נַגְהִידְנָה naghid, שִׁיחָלִישׁ schalisch, יְקָדָם pakidh. אַזְוֹגְדִּין azwagdin. GALL. Capitaine, conducteur, celuy ou celle qui meine ou conduit. ITAL. Capitano, guida. GERM. Ein führer oder führerin. HISp. Duque, capitán, guia dor. ANGL. A capitane, he or she that leadeth or guideth. ¶ Plaut. in Cas. In præsti-
 giis dux fuit oxor: ea hanc invenit rimam. Virg. 1. Aeneid.
 — portantur avari
 Pygmalionis opes pelago: dux foemina facta.
 Tu dux & comes es (O Musa.) Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.
 Hic qui Sidonio fulget sublimis in ostro:
 Dux fuerat belli: proximus ille duci.
 Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist.
 Utque paternata, duxque comæque fui.
 Idem Eleg. 7. lib. 3. Trist.
 Fida manet tropida duxque comæque fugæ.
 Idem Eleg. 9. lib. 1. Trist. Scelerum caput: Hic dux, hic ille est præ-
 dagogus. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Oblitus Regisque, ducisque, me-
 que, i. Agamemnonis, Menelai, & Ulyssis. Ovid. 13. Met.
 — Oriente die duce fertilis anni.
 Liv. lib. 4. ab Vrb. Nec ducem novimus, nisi cujus auspicio bellum
 geritur. Cic. in Verr. Sed tunc inopes relictæ & duce, præfecto
 classis, eundem necessariò cursum tenere cœperunt. Idem 1. Tu.
 Mortem, non interitum esse omnia tollentem, atque delentem: sed
 quandam quasi migrationem, commutationemque ritæ, quæ in clari-
 sis viris & foeminis dux in cœlum soleret esse, in cæteris humi reti-
 netur, & permanet tamen. Ovid. 2. de Pont.
 Primus ut auderem committere carmina fama
 Impulit: ingenii dux fuit ille mei.
 Senec. Hippol. Foemina dux malorum, & scelerum artifex.
 Ductör, is: qui præst exercevit, imperator, dux. ¶ נַגְהִידְנָה naghid, שִׁיחָלִישׁ schalisch, יְקָדָם pakidh. אַזְוֹגְדִּין azwagdin. GALL. Conducteur, guide, capitaine. ITAL. Conduttiero, capitano. GERM. Ein hauptman. HISp. Guia. ANGL. A capitane, guide, or leader. ¶ Virg. 2. Aeneid.
 — fracti bello, fatisque repulsi
 Ductores Danaum.
 Cic. 1. Tu. Quoties non modò ductores nostri, sed universi etiam
 exercitus, ad non dubiam mortem concurrerè?
 Ductus, us, nomen: Imperium, præfectura. ¶ מינחָגְהַמִּירְגֵּרְיָה minhagh, מִרְגָּה pekudhah. אַזְוֹגְדִּין azwagdin. GALL. Conduit, conduitte. ITAL. Condotta. GERM. Ein führung oder leyitung. HISp. Guia, obra de guiar. ANGL. A guy-
 ding or leading. ¶ Liv. 4. ab Vrb. Ductu Fabii, cui forte ea provicia
 evenerat, nihil dignum memoratu actum. Ductu Germanici (rece-
 pta signa) auspicis Tiberii. Tacit. lib. 2. Partim ductu, partim auspi-
 ciis suis. Suet. in Aug. cap. 21. Ut gesserit Remp. ductu, imperio,
 auspicio suo. Est quidam veluti ductus in narrando. Quint. pag. 204.
 Ductus litterarum sequuntur pueri. Idem pag. 535. ¶ Ductus aqua-
 rum. Cicero. 1. Offic. Adde ductus aquarum, derivationes fluminum.
 Idem 2. de Leg. Ductus verò aquarum, quos isti tubos & entipos
 vocant, quis non, quum hæc videat, irritetur? Dicitur & Aquædu-
 ctus pro eodem.
 Ductio, nis, ductus, אַזְוֹגְדִּין: ut, aquæ ductio. Pomponius D. lib. 43. tit.
 20. l. 3. Quia locus totus fluminis serviat ductioni. Ulp. D. lib. 43.
 tit. 30. l. 3. §. 1. Hoc autem interdictum pertinet ad ductionem, ut
 ducere quis possit eos, in quos habet jus ductionis.
 Ductarius, a, um, adjest. qui ducit. אַזְוֹגְדִּין, אַזְוֹגְדִּין. Unde ductarius
 funis, quo in trochleis utimur, & qui per orbiculos trochæz trai-
 citur. Apud Catonem & Vitruvium lib. 10. cap. 2. 3. & 5. ¶ GALL.
 La corde d'une polie. ITAL. Fune da tirare per una cirella. GERM.
 Zugseil / scheibenseil. HISp. Marroma ò cuerda para alzar. ANGL.
 That leadeth or guideth. ¶
 Ductilis, e: Quod facile ducitur, attenuatürque. ¶ מִקְשָׁכֵה mikshach. אַזְוֹגְדִּין azwagdin. GALL. Aisé à mener & conduire. ITAL. Atto da
 condurre. GERM. Zugig, das leicht zugehen ist. HISp. Cosa que lige-
 ramente se puede mover. ANGL. That is easily guideth as one plea-
 seth, that may be made thinne. ¶ Unde Aes ductile, quod malleis
 obsequitur, attenuatürque in laminas. Plin. lib. 34. cap. 9. In Cypro
 æ coronarium, & regulare est: utrumque ductile. ¶ Ductilis scena
 dicebatur, quum tractis tabulatis hac atque illæ species picturæ in-
 terior videbatur. Ductile flumen. Martial. lib. 12.
 — hic rigua ductile flumen aqua.
 Ductim, adverbium: Paulatim, & cum mora. ¶ נַגְהִידְנָה naghid. GALL. Pen-
 seu. ITAL. & HISp. Poco à poco. GERM. Langsam. ANGL. By little and
 little, piece and piece. ¶ Plaut. in Cura. Immergere in me liquores
 tuos fino ductim. Colum. lib. 4. cap. 25. Major autem pars operis in
 vineam ductim potius quam cæsim facienda est: hoc est, potius du-
 ctu falcis, quam istu. ¶ Ductim bibere. אַזְוֹגְדִּין.
 Dudem, à duco, quasi ductum: nisi malis ex diu, & dum, de exiguo
 tempore dicitur, teste Valla, dimidiæ scilicet horæ, vel horæ unus,
 duarum, vel trium: ita tamen ut tempus unius diei raro excedat.
 ¶ כְּבָרְכָה בְּלָאָה, אַזְוֹגְדִּין azwagdin. GALL. Pieza, il ya affer long temp.,
 auparavant. ITAL. Poco fa, por hora. GERM. Vor langst. HISp. Ago-
 ra poco ha, de aqui à poco. ANGL. Long a go, a great while bygone. ¶ ut, Dudum intravi, Dudum te expecto: id est, hora est, vel tres, ex
 quo intravi, & ex quo te expecto. Modestior prout dudum fuit (i. nuper.) bis. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Dudum tecum venit (i. nuper.) bis,
 tæque. Ibid. sc. 4. a. 2. Ut dudum divorti à te, nunc demum redeo
 domo. Ibid. sc. 2. a. 4. Nimis stulte dudum feci. Ibid. sc. 1. a. 5. (nuper.)
 Quam dudum videtur factum? Jamdudum, pridem, modo. Idem
 Amph. sc. 4. a. 4. Coctum, non vapularum dudum conductus fui (i. nuper.) Meministi me dudum dicere (i. nuper.) Idem Pseud. sc. 6. a. 4.
 Dudum hoc planum quidem est. Idem sc. 4. a. 2. Dudum adveniens
 dedi symbolum (i. nuper.) Idem Pseud. sc. 7. a. 4. ¶ Quandoque eram
 transcendit diem. Plin. lib. 4. Fabri qui dudum assueti apud Pœnos. Et
 lib. 9. Nam dudum ex eadem Hispania zoëlicum venit in Italiæ, plagiis
 utilissimum. Ter. in Andry. Quam maximè abs te postulo atque oro
 Chreme, ut beneficium verbis initum dudum, nunc re comptobes.
 Dællæ, dux sextulae sunt: hoc est, tertia pars unciae.
 Duellonam, Bellonam antiqui appellabant, telle Varr. lib. 4. de lingua
 Latina, cavá.

Duellum, i, à duobus ab antiquis dicebatur, quod postea dictum bellum. { מילחמה milchamáh, קרב keráh. πάλη. GALL. Guerre. ITAL. & HISP. Guerra. GERM. Ein krieg großer partheyen. ANGL. A combat, fighting of two to hand. } Liv. 6. bell. Maced. Quod populus Romanus eo tempore duellum jussisset cum rege Antiocho esse. Cicer. de leg. Nam etes, atque ferrum duelli instrumenta, non favi. Idem ad Orat. Antiqui nomina contrahebant, quo essent aptiora, ut duellum, bellum. Duello extincto maximo, atque interneccatis hostibus. Plaut. Amph. Nolim Amphitruonem duello perdere. Ibid. sc. 4. a. 4. Quæ domi duellique malefecisti. Idem Asin. sc. 2. a. 3. Idem Capt. prolog. Hinc Perduellis, & Perduellio: quæ videbis suo loco.

Duello, as: Bello. { בְּנֵי נִלְחָמָם. μάχη. GALL. Guerroyer, combattre. ITAL. Combattere, guerreggiare. GERM. Kriegen/ streiten. HISP. Guerrear, pelear. ANGL. To combat, to fight hand to hand. } Unde Duellator, qui Duellum peragit. { πολεμιστής. GALL. Guerrier, combattant. ITAL. Combattente, guerriere. HISP. Guerreador, peleador. ANGL. That fighteth hand to hand. } Plaut. in Capt. Domi, bellique duellatores optimi.

Duellator, is. Plaut. Capt. prolog. Domi bellique duellatores optimi. Vide *Duello*, as, are.

Duellicus, a, um: Bellicus. { πολεμικός. GALL. Bellique, de guerre. ITAL. Di guerra. GERM. Kriegisch. HISP. Cosa de guerra. ANGL. Warlike, pertaining to warre. } Plaut. in Epid. nempe quem in adolescentia memorant apud reges armis, atte duellica dixitias magnas sibi adeptum.

Duona, δωνά, urbs Cadurcorum in Gallia Aquitanica, apud Ptol. lib. 2. cap. 8.

¶ Duere, dare, vincere. Pap. ¶

Dulcensus (inquit Festus) cum altero, hoc est, cum filio census.

Duldens, hostia antiqua ab antiquis appellata est, quam nos bidentem dicimus. Festus.

Duillius, sive (ut alii vocant) Duellius. Nomen civis Romani, qui primus Romæ navaliter certamine triumphavit. Is jam senex, & trementi corpore, in quodam jurgio audivit exprobriari sibi os fœtidum, & tristis se domum contulit. Quumque uxori questus esset quare nunquam se monuissest, ut huic virio medetur: Fecisset (inquit illa) nisi putasse omnibus viris sic os olere. Cic. in Orat. Quid verò licentius quād quod hominum etiam nomina contrahebant, quæ essent aptiora; nam ut Duellum, bellum, & Duis, bis: sic Duellum cum qui Pœnos classe devicit, Bellum nominarent, quām superiores semper appellati essent Duellii.

¶ Duius, dem. Duent, dent. Antiq. Turn. ¶

Duls, & Duint, antiqui dixerunt pro dederis, dederint. Plaut. Capt. At mihi libellum pro eo argento non duis. Ne mihi damnum in Epidamno duis (alias, duas.) Idem Men. sc. 1. a. 2. Taurum bonum Dii duint. Idem Pseud. sc. 1. a. 4. Libellam argenti ne duis. Idem Capt. sc. 1. a. 5. Mihi præterea unum nummum ne duis. Ibid. sc. 2. a. 2. Nil dotis quod dem. C. Ne duis. Idem Aul. sc. 4. a. 1. Non magni pendo, ne duit (id est, det.) Idem Asin. sc. 4. a. 2. Ne verba mihi imprudens duit (i. det.) Idem Aul. sc. 1. a. 1. Tam duim, quād pertidum. Ibid. sc. 3. a. 4. Vide Do, das.

Dulamus, vestis interior. L. gr. b. ¶

Dulcacidus, Dulcifluous, vide *Dulcis*.

Dulcinium, sive Dulcignum, Dolcigno. V. E. Illyrici, sub A. Antipatensi: sed patet Turcis. ¶

Dulcis, e, à γλυκύς. Suavis, charus, jucundus, quod quidam à delicio deducunt, quod dulcia maximè allicant. { πρῶτον mathók. γλυκός. γλυκύ. GALL. Doux. ITAL. Dolce, suave. GERM. Süß. HISP. Dulce. ANGL. Sweete in ratiſt. } Plaut. in Truc. Nunc postquam scio dulce atque amarum quid sit ex pecunia, &c. O melle dulci dulcior. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Et dulcia & amara tibi sum elocutus omnia. Scis amorem, scis laborem. Idem Pseud. sc. 4. a. 2.

Dulcia convictus membra fuere mei.

Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Invenies toto carmine dulce nihil.

Ibid. Eleg. 1. lib. 5.

Nec potius dulces Musarum expromere factus.

Catull. ad Orat. Homo fandi dulcissimus. Gell. cap. 3. lib. 16. Cic. 2. de nat. deor. Omne enim animal sensus habet: sentit igitur & calida & frigida, dulcia & amata. Idem 3. de Legib. Nostra autem causa, quæ optimè & dulcissime frater incidit in Tribunitiam potestatem, &c. Idem Att. lib. 15. Longiori epistolæ superiorique respondi: nunc breviori, propiorique quid respondeam, nisi eam fuisse dulcissimam? Ejus composita sunt Prædulce, valde dulce, πάγκλακυ. Subdulce, aliquantulum dulce, τάχιστα λακυ.

Dulciculus, a, um: diminutivum est à dulci. { πρῶτον móthek. τάχιστα λακυ. GALL. Doucet. ITAL. Dolceto. GERM. Süßlich. HISP. Dulce un poco. ANGL. Sweetish, or somewhat sweete. } ut, Dulciculus caseus. Plautus Dulcicula potio. Cic. 3. Tusc. Demus scutellam dulcicula potionis.

Dulciferus, a, um: Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Dulciferum cantharum.

Dulcedo, Dulcitas, Dulcitudo, & Dulcor, in eodem sensu accipiuntur. { πρῶτον móthek. γλυκύτης. GALL. Douceur. ITAL. Dolcezza. GERM. Süßigkeit. HISP. Dulcura. ANGL. Sweetnesse. } Plin. Contrectata dulcorem amittit. Accius: O suavius linguae sonitus, o dulcitas conspirantis animæ. Cælius, Tanta huic invasit in corda dulcitas. Cic. 3. Orat. Quinetiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maximè voluptarius, quique dulitudine præter ceteros sensus commovetur.

Ovid. 1. de Ponto,

Nescio qua natale solum dulcedine cunctos

Ducit, & immemores non finit esse sui.

Cic. 3. de Orat. Nam urbanitatis, & molitudo humanitatis, & murmur matis, & dulcedo & odor orationis, sunt ducta à ceteris sensibus. Dulcedo mollissima carminum. Velleius.

Dulcarius, a, um, adjectivum: ut, Dulcarius panis, qui conficitur ex saccharo & nucibus pineis, vel amygdalis ad jentacula: ut est qui vulgo apud Italos dicitur Marzapane, μαρζαπάνης ἀράβ. GALL. Masepian, sourte, patisserie. ¶ Pistor dulcarius. { ηδονῆς ἀφονίας. GAL. Calepini Pars I.

Pastisser. ITAL. Chifa confiture, patissiere. GERM. Ein läßtucher, pasteten machen. HISP. Confitero, pastelero. ANGL. A baker of sweete meates. } Qui panes & mellita concinnant edulia. Mat. lib. 14. Epigram. 222. in titulo, Dulcarius pistor:

Mille tibi dulces operum manus ista figuras

Extruit: huic uni parca laborat apis.

Lamprid. in Heliogabalo, Dulcarios habuit, qui de dulcibus exhiberent quæunque coqui de diversis edulis exhibuerint. Ubi dulcarius substantivè accipitur pro concinnatore edulorum mellitorū. Dulcē, es, ui, à quo Dulcesco, is. Dulcis fio. { כָּתָן מָתָּא, בְּרַיְהָרָב. γλυκαῖον. GALL. Devenir doux, s'adoucir. ITAL. Farſi dolce, ad-dolcifiri. GERM. Süß werden. HISP. Endulcerse. ANGL. To make sweete. } Cic. in Cat. Primò uva est peracerba gustatu, deinde maturata dulcescit. ¶ Hujus compositum est Obdulcesco, quod est Dulcis fio.

Dulcē, & dulcītēr, adverbia. { γλυκιέσ, γλυκίας. GALL. Doucement. ITAL. Dolcemente. GERM. Süßiglich. HISP. Dulcemente. ANGL. Sweetely. } Quintil. Dulciter dicere. Plaut. in Mil. Hercle astitit & dulcē & comedicē. Cic. de clar. Orat. Tum historia quædam scripta dulcissimè. Idem 2. de finib. Aut enim eam voluntatem tucretur quam Aristippus, id est, quæ sensus dulciter, ac jucundè moverit.

Dulcacidus, a, um. Vox est Qu. Sereno admodum familiaris, pro eo quod misum quendam saporem habet ex acido & dulci: cuiusmodi sunt quædam ex malorum punicorum genere. GALL. Aigre-doux.

Dulcīfluu, a, um: quod dulciter & suaviter fluit, γλυκύρρωτος.

Dulcīlöquus, qui suaviter loquitur, γλυκίγνεντος.

Dulcīsonus, Suaviter sonans. γλυκόρρωτος.

Dulco, as: Dulce officio. { πρώτον himtik. πλυκάνω. GALL. Adoucir, faire doux. ITAL. Addolcire. GERM. Süß machen. HISP. Endulçar ó hazer dulce á otra cosa. ANGL. To make sweete. } Sidon. Apollinaris ad Agricolam, Pareo libens, laudatus vitæ tam dulcatæ sollicitius ingenuitatem. ¶ Hinc dulco, as, quod est ex acerbo, aut amaro, dulce & suave reddo. Cn. Marius, Quapropter edulcare convenient vitam, curisque aceras sensim gubernare.

Dulcōro, edulcoro, indulcoro, adnotanda tria hæ verba. Ambrosius de instit. virg. cap. 5. Fons Mata per lignum dulcoratus. Marius apud Agell. & Nonium, Edulcorare convenit vitam. Tertull. Advers. Iudeos, Hoc enim lignum tunc in sacramento erat, quo Moses aquam amaram indulcoravit.

Dulīā. { תְּבֻכָּה בְּהַדְּחָה. δύλεια. GALL. Servitude. ITAL. Servitu. GERM. Knechtschaft/ dienstbarkeit. HISP. Servidumbre. ANGL. Servitude, service. } Servitus, sive cultus, qualem servi domino exhibent. ¶ Accipitur item pro ipsis servis, quemadmodum & apud Latinos Servitii vocabulum.

Dulicē, δύλισθη, serviliter.

Dulocratia, δύλοκρατία, dominatus servorum, à δύλη & κράτος: licentia dominos accusandi. ¶

Dulichlum, δύλιχος. Insula est in mari Ionio, non procul ab Ithaca, una ex iis quibus Ulysses imperabat. Virg. 3. Æneid.

*In medio appetet fluctu nemorosa Zacynthus,
Dulichiūmque, Saméque, & Neritos ardua saxis.*

Dulichius, a, um: Propertius.

At quum Dulichias Pallas spatiatur ad aras.

Ovid. 13. Metam.

Sed neque Dulichius sub Achillis casside vertex

Pondera tanta feret.

Dulopolis, δύλοπολις, ὁ δύλων πόλις: id est, Servorum civitas, in Libya est. { GERM. Knechtstatt in Libyen gelägen. } Alia Hierodolatum est, in qua unicus liber est. Aiant & in Creta Dulopolin esse mille virorum. Est etiam parva regio in Ægypto hujus nominis. Steph.

Dumathā, δύλη, urbs Arabiæ. Steph.

Dum, ἄλγε & ὀνο, adverbium temporale est, & modò pro Quando ponitur. { τι hadh. ὥρα. GALL. Quand, cependant que, jusques à ce que, pourveue. ITAL. Mentre che, fin che. GERM. Dieweil/ bis. HISP. Mientras que, hasta que. ANGL. When, or until. } Auscultato argumenta dum dico ad eam rem. Plaut. Moſt. sc. 1. a. 1. Dum quod erit præbus, nunquam aufugiet. Ibid. sc. 1. a. 1. (bis.) Cunctate,

Dum veniet placido mollior aura deo.

Ovid. Eleg. 5. lib. 4. Trist. Nunc dum liber, licetque, pota & perde rem. Plaut. Moſt. sc. 1. a. 1. Has lege dum superes datis (i. dummodò.) Idem Asin. sc. 3. a. 1. Quid cessas abire, dum salvo licet. Idem Men. sc. 3. a. 5. Manendo modicum dum se ex opere recipiat. Ibid. Triduum absens dum reperiā qui (i. usque eō dum.) Ibid. sc. 4. a. 2. Dum hæc aguntur, voce clara exclamat uxorem tuam. Idem Amph. sc. 1. a. 5. Metuo ne redeat herus etiam dum à foro (i. nunc.)

Idem Pseud. sc. 3. a. 4. Inde hoc exii crupulam dum amoverem. Ibid. sc. 1. a. 5. Nihil etiam dum harpagunt. Ibid. sc. 1. a. 4. Aufugiam aliquod dum hæ consilescunt turbæ. Idem Mil. sc. 6. a. 2. Dum hic egreditur commonstrabo (i. donec egredi possit.) Idem Curc. sc. 1. a. 3. Dum ob malefacta peream, parvi æstimo. Idem Capt. sc. 5. a. 3. Quiddum? (pro Cur.) Idem Men. sc. 2. a. 1. Et qui dum? Idem Amph. sc. 2. a. 4. bis. Dum ne, sæpè pro Modò ne. Idem Curc. sc. 1. a. 1. & Capt. sc. 5. a. 3. Primum dum, Idem Mil. sc. 2. a. 1. Mane dum. Idem Asin. sc. 2. a. 3. Nunc dum falsura sat bona est (i. etiam.) Idem Curc. sc. 1. a. 2. Interea dum. Idem Amph. sc. 4. a. 4. Usquedum. Idem Moſt. sc. 2. a. 5. Dum interea sic sit. Ibid. sc. 1. a. 1. Circumspice dum. Ibid. sc. 2. a. 1. Omnium primum dum. Vide Primum. Ne pigeat proloqui, E. Dum quidem ne quid perconteris quod non lubeat loqui (i. dummodo.) Idem Aulul. sc. 4. a. 7. Quò lubeat nubant, dum dos ne fiat comes. Ibid. sc. 5. a. 7. Quiddum id queris? Idem

Capt. sc. 1. a. 1. Agedum; excutendum pallium. Idem *Aul. sc. 3. a. 4.* Quidum id queris? Idem *Capt. sc. 2. a. 1.* Nihil pretio parsit sūi: dum parceret (i. dummodo.) *Ibid. prol.* Dum id imperant boni sunt. *Ibid. sc. 2. a. 1.* (i. donec.) Cedendum hue marsupium. Idem *Men. sc. 1. a. 2.* Sine medium hanc compellare. *Ibid. sc. 4. a. 2.*

Sit labor illius, tua dum facundia major.

¶ Item Nēdum, pro Nēc & Sedum, pro Sed, vide suis locis. Plin. lib. 7. cap. 53. Nullis evidētibus causis abiēre, dum calceantur matutinō duo Cāſates. ¶ Modō pro Donec, i. Terent. in *Eunuch.* Expectabo dum veniat. ¶ Modō pro Postquam. Martial.

Audieris dum grande sophos.

id est, postquam audieris. ¶ Quando autem in compositione ponitur post nec, vel non, vel haud, semper adverbium temporis est, nō: ut, neccum, nondum, haudum, pro non adhuc, nō tu, nō tu. ¶ Est etiam conjunctio, & significat modo, vel dummodo. Salust. in *Iugurth.* Neque id quibus modis assequeretur, dum sibi regnum pareret, quicquam pensi habebat. Idem in *Catil.* Postremō neque sumptui, neque modestiæ sua parcere, dum illos obnoxios fidōsque sibi faceret. Dum, pro Cūm: reversus dum fueris. ¶ Interdum etiam syllabica est adjectio. Terent. Adesdum paucis te volo. ¶ Componitur cum qui, ut Quidum: cum age, ut Agedum: cum modō, ut Dummodo: & cum taxat, ut Duntaxat.

¶ Dumblanum, *Dumblain.* V.E. Scotiæ, sub A. Andreopolitano. Dumium, prope Bracaram in Lusitania, illustre monasterium à S. Martino Dumensi Abbatē circa ann. 567. constructum, quod in Episcopatum postea transformatum est, ac demūm cum Bracarensi Ecclesia copulatum, eique contributum. ¶

Dūmūs, quasi δύμος, gen. masc. Dicitur omnis spina. { יְרָאֵשׁ שְׂנִיאֵת, γένος σενήθ. φεγγυός. GALL. Buisson ou épinal. ITAL. Spino, spina. GERM. Ein dorfheck. HISP. Espinal, δρῦνη, δρῦνη ασφερα. ANGL. A bush of thornes. } Cicer. 5. Tuse. Animadvertis columellam non multū ē dumis eminentem, in qua inerat sphærae figura. Ovid. 13. Metam.

solidoque revellere duno

Anndam pinum magno molimine tentat.
Dūmōsūs, a, um: Frondosus, spinosus, vepribus plenus. { ἀργάριδης, δρῦνη βάτων ιππωλίτης. GALL. Buissonneux; plein d'épines & buissons. ITAL. Pieno di spine & rovi. GERM. Dörnchthig, heckthig. HISP. Lleno de espinal, δρῦνη, δρῦνη ασφερα. ANGL. Full of bushes and thornes. } Virg. 1. Eclog.

Non ego vos posthac viridi projectus in antro,

Dumosa pendere procul de rupe video.

Antiqui per interpositionem unius literæ pro codem dixerunt dūmosus, sicut cosmittere pro committere, casmillus pro camillus, & casmæna pro caincæna.

Dūmēco. Diomedes lib. 1.

Dūmētum, i. Locus est dumis, hoc est, spinis obsitus. { ογκυόν, ἄργαριδης. GALL. Une buissonnière, un lieu couvert de buissons. ITAL. Spinetto. GERM. Ein ort da vil dörn und hecken stehn. HISP. Espinal δρῦνη ασφερα. ANGL. A grovend full of bushes and brambles. } Hujusmodi loca, authore Feito, antiqui appellabant dumesta, quasi dumiceta, quæ postea sublatis per syncopen duabus literis dicta sunt dumeta. Cic. 5. Tuse. Septum undique & vestitum vepribus & dumetis. Idem 4. Acad. Quum sit enim campus in quo exultate possit oratio, cur tam tantas in angustias, & Stoicorum dumeta compelli mus?

¶ Dunckelda, *Dunceld.* V.E. Scotiæ, sub A. Andreopolitano.

¶ Dunelmum, *Durham.* V.E. Angliæ, sub A. Eboracensi. ¶

Dūoūlum, δύναμις Ptolemaeo, urbs est Britanniæ, inter Austrum, & Occidentem.

Dūntāxāt, ex dum adverbio, & taxo, as, pro æstimo: & significat solūm, saltem, dummodo. { γένος τακ. γρυοῦ, γένος δη, μέτρον. GALL. Seullement. ITAL. & HISP. Solamente. GERM. Allein. ANGL. Only. } Cicero. pro Deo. Quod ipsum eti non iniquum est, in tuo duntaxat periculo. Delicta duntaxat modica perpessus. Suet. in Aug. cap. 66. ¶ Interdum etiam (quod aliqui negaverunt) habet ante se negationem, & post se Sed etiam, aut Verum etiam. Livius lib. 46. Nec animum nobis duntaxat fidelem, ac bonum præstitit, sed omnibus interfuit bellis, quæ gessistis. Compendiosè duntaxat scribitur DT.

Dūnum, Casaub. in 4. Strab. Quotquot ferè Galliæ oppida in dūnum terminantur (sunt autem multa) omnia in collibus & locis editis sita reperiuntur: idque nomen ipsum iudicat. Dūnum veteri Gallorum lingua collēm significat, sive montem. Scal. anim. in Euseb. A colle dictum est Lugodunum. Causam reddit Plutarchus οὐ πολεμῶν, quia quum jacerentur fundamenta, corvi quidam vīsi sunt; λαζαρεῖς enim, inquit, significat ἡ λαζαρεῖς, lingua Celtica, δε τοι δὲ τὸ εἰχοντα. De priori voce viderint alii. De altera non dubium est, dūnum olim & nunc quoque in Belgio significare collēm aut eminentiam.

¶ Dunum, Dōrōne, vel Dōrō-Phadrick, id est, Dunum S. Patricii. V.E. Hibertiæ, sub A. Armacano. ¶

Dūo. { δύο schenājim. δύο, vel δύο Atticè. GALL. Deux. ITAL. Due. GERM. Zwei/ zwei/ zwey. HISP. Dos en numero. ANGL. Twoo. } & Ambo, sicuti docet Priscianus, genitivos & accusativos per secundam declinationem proferunt duorum, amborum, duos, ambos. Dativus autem & ablative tertiam inflexionem sequuntur. In genitivo frequens est syncopa dūum, pro duorum. Plaut. Men. sc. 3. a. 3. Innaires da mihi faciendas pondo dūum numinūm. Liv. lib. 4. d. 5. Torquis duo pōndo. ¶ Invenitur etiam accusativus masculinorum quandoque similis nominativo, proferturque in o, more Græco. Horatius;

Duo si discordia vexet inertes.

Virg. 11. Æneid.

Si duo prætereatales Idaa tulisset

Terra viros: id est, duos.

Duo pares (eramus ætate) & gemini. Plaut. Men. sc. ult. a. 5. Spes mihi est vos inventuros fratres germanos duos geminos, una matre natos & patre uno, uno die. *Ibid.* Hi sunt gemini germani duo. *Ibid.* Quæ inter nos duo convenit. Idem Pseud. sc. 2. a. 4. Ut dicamur nos duo omnium dignissimi esse quod cruciatus confluant. Idem Asin.

sc. 2. a. 2. Duobus his oculis vidi. Idem Milit. sc. 3. a. 2. An pax est inter vos duo. Idem Amph. Sc. Amphittuo, nescio quid velitati estis inter vos duo. Idem Men. sc. 2. a. 5. Duo gnati (i. Gemini.) Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Hodie illa pariet fitios geminos duo. Idem Amph. Mulieres duæ pejores unā. Idem Cure. sc. 2. a. 5. Anno duo & viceversa, bis dixit Fabius lib. 5. Annalium, ut author est Gell. cap. 4. lib. 5. pro Anno duodecimmo. Item, Duo greges adegero, pro duos. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.

Qui duo corporibus, mentibus unus erant.

Ovid. El. 4. lib. 4. Trist. Quid vos duæ hic agitis. Plaut. Moſ. sc. 3. a. 1.

Atque dua gelido vastantur frigore semper (zonæ.)

Tib. lib. 4.

¶ Duo, do: antiqu. Lips. ¶

Dūdēcim. { יְשֻׁבָּנִים scheném hāsar. δάδεκα, δωδεκάτη. GALL. Donze. ITAL. Dodici. GERM. Zwölf. HISP. Doce en numero. ANGL. Twelve. } Cicer. 2. de Legib. Discebamus enim pueri duodecim Tabulas, ut carmen necessarium.

Duodecies, Adverb. Cie. in Salust. Ne causam diceret, leſtertio duodecies cum Cāſate pacificatur. Liv. 8. bell. Maced. Tyberis duodecies campum Martium, planaque urbis inundavit.

Dūdēcim, & duodenus. { יְשֻׁבָּנִים scheném hāsar. δωδεκάτη. GALL. Douzième. ITAL. Dodecimo. GERM. Der zwölfte. HISP. Dozeno in orden. ANGL. The twelve in order. } Plin. Nec tota sua æta te generant, ferè anno duodecimo desinentes. Cæs. 5. bell. Gall. Uxores habent deni, duodenique inter se communnes.

Duōdēnārlus, Duodeviginti, δώδεκα εἴκοσι, & hujusmodi, Ducennes, Ducentenus, & Duodecies. Liv. 8. bell. Maced. Tyberis duodecies campum Martium, planaque urbis inundavit. ¶ Duodenarius idem quod duodenus. Pomponius Lætus de Sacerdote Romano, Ab hoc numero duodenario atrorum Sacerdotes duodecim esse voluit. Duodeni, Adjeſtivū plur. num. Idem quod duodecim. Cæs. 5. bell. Gall. Uxores habent deni, duodenique inter se communnes. Alia duodena, Virg. 1. Georg.

Duōdēviciēs, Duodevigelimus, Ducentesimalis.

Duōdētrīcēslmus. Gell. lib. 3. cap. 10.

¶ Duodeviginti dicendi consuetudinem à Græcis traxisse videmus, qui sic enuntiant, δωδεκάτη, & εἰκόσιες. Fest. vide Octodecim. ¶

Duōnum. { יְשֻׁבָּנִים tob. δύος. GALL. Bon. ITAL. Buono. GERM. Gut. HISP. Bueno. ANGL. Good. } Veteres pro bono dixerunt, sicut duellum pro bello. Festus. ¶ Sic Gott / & gut/ Germanis affinia. Senec. epif. 66. Bonum omne divinum est. Sed potius est literæ mutatio. Scalig. lib. 3. de poët. cap. 1. Quæmadmodum δύο bis, duonum donum bonum, duellum bellum.

Dupla, δύο ονόματα: Gl. unde fortè Germanicum duppe, olla. ¶

Duplīrls numerus, vide Duplus.

Duplēx, icis, cuius duas sunt partes. { δύο μισχνέβ. διπλεῖς, διπλέοις. GALL. Double, le double. ITAL. Doppio. GERM. Zwysach. HISP. Doblando δoble. ANGL. Double, twofold. } Virg. 1. Æneid.

Duplicem gemmis, auroque coronam.

Liv. lib. 4. d. 4. Duplex oratio (i. in duas divisa partes.) Velleius, Duplicis & diversissimi hominis exemplum Sylla. ¶ Nonnunquam etiam pro duobus accipitur: ut apud Cic. 1. Tuse. Itaque differuit duas esse vias, duplicēque cursus animorum ē corpore discedentium. Virg. 1. Æneid.

duplices tendens ad sidera palmas.

¶ Quandoque latum. Idem 2. Georg.

duplici aptantur dentalia dorso.

Idem 3. Georg.

At duplex agitur per lumbos spina.

Ubi Servius, Aut revera duplex, aut lata. Sic Duplex fucus, i. major, uberior, & amplior, qualis est Marisca. Plin. lib. 20. Diocles hydrophilus cum centaurea, aut dupli fico. Horat.

Et mox ornabat mensas cum duplice fico.

Vegetius veterin. lib. 1. Addisque novem duplices ficos. Iterum, Ficus duplices viginti, tutæ fasciculum. ¶ Duplices tantum numero plurali, generis masculini, tabellarum genus est, in quibus literæ secretiores, & amatoriae scribi solebant: quæ quidem aliquando etiam triplices erant. Marialis.

Tunc triplices nostros, non vilia dona putabis,

Quum se venturam scribet amica tibi.

Suet. in Aug. cap. 17. Tabulae duplices veste rectæ. Sic duplices, Triplices, Quadruplices, & Quintuplices porticus dicuntur, in quibus ordines columnarum duplicati, triplicati, quadruplicati, & quintuplicati sunt. Vitr. lib. 5. Duplici palæstrarum portico collocanda complura membra.

Dūplīcēr, adverbium: Duobus modis, bipartitō. { διπλῆ, διπλᾶ, διπλῆ. GALL. Doublement, en deux sortes. ITAL. Doppiamente. GERM. Auf zweien weise. HISP. Dobladamente. ANGL. Twoofold or twowise. } Cic. ad Patum, Dupliciter delectatus sum tuis literis. Dupliciter paratum tibi periculum. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2.

Dūplīcārls, vel (ut aliis placet) Dupliarii, milites erant, qui dupla accipiebant stipendium. διπλεῖται. Liv. 2. ab urbe. Ad hoc centuriones, dupliariosque qui reliquerant ordines, virgis caelos fecuti percutiebat. Varto lib. 4. de L.L.

Dūplīcō, as: Duplicem facio, gemino. { διπλῆ, διπλᾶ, διπλῆ. GALL. Doubler, redoubler. ITAL. Doppiare, reddoppicare. GERM. Zwei fach machen. HISP. Doblar. ANGL. To double. } ut, Duplicare numerum. Cic. 1. de nat. Deor. Quum sapienter duplicaret numerum dierum, &c. Unde & pro augere. Salust. Et Mauritius duplicaverat bellum: Virg. in Bucolic.

& sol crescentes duplicat umbras.

Cic. lib. 3. de bell. civ. Duplicato ejus die itinere. ¶ Hinc Adduplico, Conduplico, & Reduplico.

Duplicatio, verbale, διπλαναρχεῖς, apud Senec. q. 4. Horum duplicatio proxima à terris calefacit.

Duplicatō, adverbium. { διπλῆ. GALL. Doublement, au double. ITAL. Doppiamente, doppio. GERM. Zwei fachiglich. HISP. Dobladamente. ANGL. Double, two wise or maners. } Plin. lib. 2. cap. 17. Rursus Saturni & Jovis (stellæ) duplicatō digrediuntur.

Dūplōnem

Dūplōnem veteres dixerunt multam dupli, eadem forma qua Taliōnem dicimus pœnam, qua quis ad simile damnum condemnatur, quale alteri intulerit. { Σομία & διπλασία. GALL. Le double, deux fois autant, peine du double. ITAL. Pena di doppio. GERM. Dreyfache straff. HISP. Pena del doble. ANGL. The double, twice so much. } Plin. lib. 17. cap. 3. Noxāmve, duplionēmve Prætoris arbitratu decerni. Dūplūs, a,um: Alterum tantum. { תְּנַשֵּׁת mischnéh. διπλός. GALL. Double, encor autant. ITAL. Doppio, due volte tanto. GERM. Dreyfach / noch ein mal als vil / oder als gros. HISP. Doblado, dos veces tanto. ANGL. Double, twice so much. } Unde verbum Duplo, διπλός, idem est, quod Duplico. Plaut. in Poët. Duplum pro furo mihi opus est. Idem in Capt. sc. 2. a. 4. Qui locant cædudos agnos, & duplam agninam danunt, id est, qui sub nomine agninae carnis, ovilam quoque vendunt, & ita duplum, hoc est, duplicatam, & duorum generum agninae præbent, mentientes agninae esse. Vide Deenplus. Dūplā, æ, pro Duplum: unde dupla cautio, quum emptor stipulabatur à venditore duplum pretium rei, si evinceretur: quod in pretiosarum rerum venditionibus fieri solebat. Var. lib. 2. de re rust. Si res mancipio non datur, dupla promitti solet: aut si ita pauci, simplicia. Dūplum, i, substantivum. { תְּנַשֵּׁת mischnéh. τὸ διπλός. GALL. Le double. ITAL. Doppio. GERM. Dreyfach / doppelt. HISP. El doble. ANGL. The double. } ut, Condemnari dupli, ea forma dictum, qua condemnari capit. Cato de re rust. in prefatione, Majores enim nostri sic habuere, & ita legibus posuerunt, furem dupli condemnari, sceneratorem quadropli: id est, ut bis tantum reddat, quantum fatus est. Sic pena dupli, apud Cicer. lib. 3. Officiorum. Sueton. in Aug. cap. 41. Caverre in duplum.

Dūplāris numerus, dicitur in quo bis numeratur, διπλός. Duplariae, five duplare actiones, dicuntur à Jurisconsultis, quæ in duplum dabuntur: sicut quadruplatiae, quæ in quadruplum. { Duplare milites, in veteri militia dicebantur, qui torque aureo ob virtutem donati, duplam annonam accipiebant amplius quam ceteri: quemadmodum Simplarii, qui annonam simplam accipiebant, præter eam, quam in singula militum capita distribuebant: ita dicti, quod duplam & simplam annonam extra ordinem accipiebant. Veget. lib. 2. Torquati, inquit, duplare, & torquati simplares erant, quibus torquis aureus solidus virtutis præmium fuit: quem qui meruisset, præter laudem interdum duas consequebatur annonas, duplare duas, simplares unam.

Dūplāri, Duplicari, Gaius D. lib. 38. tit. 10. l. 3. Admonendi tamen sumus, parentum liberorumque personas semper duplari.

Dūplālio, Dupli pœna, Duplio. Paulus D. lib. 9. tit. 4. leg. 31. Certè non tantum duplationis, sed & conditionis rationem habendam Julianus purat.

Dūpōndīus, vide Dipondius.

Dūrā, æ: { Αρά dura. δέρη. } Steph. Oppidum Mesopotamiae, cuius incolæ dicuntur Durenii, δεραιοι.

Duracina uvæ, & duracina persica: vide in Durus, infra.

Duram, δέρας Steph. Quidam putant esse nomen fluvii, circa quem gigantes turrim Babel fecerunt. Alii volunt esse campum. Unde est apud Danielem, In Campo Duram statuit Nabuchodonosor statuam.

Dūrāmēn, Duramentum. Vide Durus, infra.

Dūrātēs, a,um: Ligneus. { δρυγίνη. GALL. De bois, ou dur comme bois. ITAL. Ligno, de legno. GERM. Hölzigin. HISP. Cosa de madera & de leña. ANGL. Of wood. } Lucret. lib. 1.

Nec clam durateus Troiai Pergama partu.

Inflammasset equus nocturno Grajugenarum.

Adject. est Græcum. Illi enim Durata, δέρη vocant, quæ nos ligna.

Dūrātūs, a,um: Durateus, id est, ligneus. Iude Nox duria, apud Valentum Flac. 2. Argonaut.

manet immotis nox duria fatis.

Pro ea nocte, qua durius equus à Trojanis exceptus fuit, & in urbem admissus. Cæl. Rhodig. lib. 27. Antiq. lect. cap. 25. ait, Equos durios ex poëtica historia posse dici magnos, staturosique, à magnitudine videlicet equi illius Troiani.

Dūrēta, Hispanica vox est, qua illi significare solent vas illud amplum in balneis, in quo sedentes lavamur: Latini solium vocant. Suer. in Augusto. At quoties nervorum causa marinis, albulisque calidis usendum esset, contentus hoc erat, ut insidens ligneo solio (quod ipse Hispanico verbo Durctam appellabat) manus ac pedes alternis jactaret.

Dūrīla, sive Durias, δέρη Straboni, fluvius est Edetanorum, in tractu Tarragonensis Hispaniae, Valentiam præterfluens, & in sinum Sucronensem se exonerans. Plin. lib. 3. cap. 3. & Pompon. lib. 2. Salust. Turiam vocat. lib. 4. Histor. Inter lava menium, dextrum humen Turia, quod Valentiam parvo intervallo præterfluit. Quam scripturar rationem in Claudiano quoque observavimus, qui sic habet:

Floribus & roseis formosus Turia ripis.

Phocas, aliqui nonnulli non incelestes Grammatici, nomen hoc neutro genere efferrendum contendunt, quemadmodum & Mulucha, pro Africæ fluvio. { Est & alter eiusdem nominis fluvius in latere Occidentali Hispaniae, per Vectones, & Vaccaeos in Oceanum influens, teste Strab. lib. 3. Ptol. lib. 2. cap. 6. Doriam appellat. Plin. Item lib. 3. cap. 6. Durias duos commemorat ex Apennino ottos, & in Padum influentes. Item aliud in finibus Germaniae, Suevos à Carnutis dirimentem, lib. 4. cap. 12. }

Duriopus, δέρητης, urbs & regio Macedonizæ. Steph.

Durocottotum, δέρηογλος. Rheims en Champagne, Gallæ Belgicæ urbs est, Rhemnorum metropolis, apud Ptol. lib. 2. cap. 9.

Dūrūs, a,um, à δέρη. Solidus, firmus, & difficilè cedens tactui. { Molllis. } γρώπακασχέη. οὐληγές, ἀσύρη. GALL. Dur & aspre. ITAL. Duro. GERM. Hart. HISP. Cosa dura, crnel & difficil. ANGL. Harde. } Virg. 4. Aeneid.

sed dñris genuit te cauibus horrens Caucasus.

Ovid. 13. Metam.

duri fugientem munera belli.

Ibid.

Dura que jubent Agamemnona sortes (mactare natam.) Calepini Pars I.

Queque lacu duro non fodiantur aquæ (id est, glaciato.)

Idem Eleg. 12. lib. 3. Trist. Durum itef. Quintil.

— durum calcavimus aquor (i: conglaciatum.)

Ovid. Eleg. 12. lib. 3.

Dura aqua (id est, glacies.)

Dura cultu terra. Item, Dura pœlia facta: Liv. lib. 10. d. 4. Durior memoria. Quintil. Dura magis, quam fortis prudentia. (Stoici.) Senec. cap. 18. al. 37. de cons. ad Polyb. Formulam scribam tibi, quod caput durum habeas. Quint. Nunquam vestrum tergum durius erat, quam, &c. Solentne oculi tibi duri fieri. Plaut. Mens. 5. a. 5.

Tu fletus inhibes durior hoste meos.

Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. ¶ Durius accipere sermones. Cæs. lib. 1. de bell. civ. Si quid durius acciderit. Idem lib. 3. de bell. civ. ¶ Nemo est ingenio tam duro, nec tam firmo pectore, qui non sibi benefaciatur. Idem Asin. in fin. Item, Pugnis rem poscent, Plaut. Cure. sc. 1. a. 3. Si quis poscat durius. Ibid. ¶ Pet translationem capitum modò pro paciente, ac tolerante laborum. Virg. 2. Georg.

scipiadas duros bello.

Et 6. Aeneid.

— gens dura atque aerea cultu.

¶ Aliquando pro lævo, crudeli, aspero. Idem 3. Georg.

Quid juvenis magnum cui versat in offibus ignea?

Durus amor?

Cic. 7. Verr. Quis tam fuit illo tempore durus & ferreus, quis tam ita humanus præter unum te, &c. Terent. Phorm. Adeone ingenio te esse duro, atque inexorabili, ut neque misericordia, neque precibus molliri queas? ¶ Accipitur item pro noxio. Virg. 9. Georg.

Aut durum tine & genus.

¶ Durus ad studia, qui studiorum delectatione non capit. Cicer. pro Archia. Nam & Cimbrias res adolescentis attigit, & ipsi illi C. Mario, qui durus ad hæc studia videbatur, jucundus fuit. ¶ Durus, pro hiro & piloso. Sidon.

Dūrūsculus, diminutivum. { ωρθουλη. GALL. Duret, un peu dur. ITAL. Alquanto duro. GERM. Hartlech. HISP. Cosa un poco dura. ANGL. Somewhat hard. } Plin. in prefat. Ille enim, ut scis, permutatis prioribus syllabis duriusculum se fecit.

Dürè, & Duriter, adverbia, inter se differunt, quod duriter sit, sine sensu laboris: Durè, crudeliter; ut illud ad laborem, hoc ad saevitiam referatur. { οὐληγές. GALL. Durement. ITAL. & HISP. Duramente. GERM. Hartiglich. ANGL. Hardely. } ¶ Præterea durè in alterum, duriter in nos aliquid facimus. Terent. in Andr. Primum hæc pudicè vitam, parcè ac duriter agebat, lana ac tela victum queritans. Sed hæc differentia, ut plerique aliae, à scriptoribus nullo pacto observatur. Terent. in Adolph. Factum à vobis duriter, immisericorditerque est: atque etiam, si est, pater, dicendum magis aperte, illiberanter. Verba sunt Åschinis ad Mitionem patrem, quibus cum illo expostular, quod ipse, & simulatus ille hospes Milelius nimis duriter consuluisse, non de se ipsis, sed de virginie illa, & ejus amatore.

Dūritiā, æ, & durities, iei: Firmitas & soliditas. { ιψη κεφή. οὐληγές, οὐληρη. GALL. Dureté. ITAL. Fermezza, saldezza, durezza, crudeltà. GERM. Harte. HISP. Dureza, crudidad. ANGL. Hardenesse. } Plin. lib. 9. cap. 36. Tanta duritia aculeo est. Idem lib. 13. cap. 9. Duritiæ firmæ lignum. ¶ Accipitur pro morbo, sive invætudine. Suet. in Ner. cap. 34. Ex duritia alvi cubat. ¶ Duritia legum, quæ opponitur æquo & bono: apud Suet. in Cland. cap. 14. Accipitur & pro asperitate, crudelitarque. Terent. in Heaut. Tunc hoc timet, ne tua duritia illa antiqua etiam adaucta sit. Cic. in Partition. Et fortitudinem audacia imitatur, & patientiam duritia immanis. Plin. lib. 13. cap. 15. Duritia & maturitate incorrupta spissari. Cic. in Cat. Quanta in altero comitas, in altero durities. Ferri frangere duritem. Catul. de com. Ber. Duritia inhumana non affici dolore (amissis charissimis.) Senec. cap. 15. de cons. ad Helv. Parsimonia & duritia aliis eram disciplinæ. Plaut. Most. sc. 2. a. 1. Vincite hoc (flagrum) duritia tergi. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Ubi ad languorem tua dritia deris octo lictores. Idem Asin. sc. 2. a. 3.

Dūritās, atis: Duritia. οὐληγές. Cicer. in Orat. Alii duritatem & se veritatem quandam verbis & orationis quasi mæsticiam sequuntur.

Duritudo, inis. Cato, Qui illius imprudentiam norat & duritudinem. Gelius cap. 2. lib. 17. testatur eo verbo M. Catonem usum fuisse, & Nonius idem sæpè assertit.

Dūrābillis, e, quod durare potest. { άλερη. GALL. Qui est de durée. ITAL. Durabile, che può durare. GERM. Langwichtig/ währhaft. HISP. Durable, cosa que puede durar. ANGL. Durable. } Ovid.

Quod caret alterna requie, durabile non est.

Plin. lib. 9. cap. 43. Durabilia & sectilia, quæ modicè humida.

Sed durata riget densam in glaciemque nivemque (unda.)

Tibul. lib. 4. Vivere non possum hic, nec durare ullo modo. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Non quo durare. Idem Asin. sc. 2. a. 5. Mihi te æquam est parcere, ut tibi durem diu. Idem Asin. sc. 3. a. 1.

Ceruleos ventis latices durantibus Ister Congelat.

Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Nequeo durare qui herum accusem meum. Plaut. Cure. sc. 3. a. 1. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Sed enim nequeo contineri. Ovid. 1. Fast.

Sub Iove durabant, & corpora nuda ferebant.

Item,

Sub Iove pars durat, pani; tentoria ponunt.

Idem lib. 3. Fast.

Sub Iove durabit multis immota diebus.

Idem 4. Fast. Durare meliore parte sui (post mortem.) Senec. cap. 2. al. 21. de consol. ad Polyb. Durandum est, quia cœpimus (i. omnia tædia perferenda sunt, & labores.) Quintil. Sine durare post ingenium tuum. Senec. ibid. Memoriam, quæ duraverant ex antiquitate ædificia, arserunt. Sueton. in Neron. cap. 38. Durare exercitum patientia laborum. Vellejus, Durati usu armorum populi. Liv. 7. ab Vrb. Durati gelu aquas. Gell. cap. 8. lib. 17. Durant adhuc illa, & ostenduntur. Sueton. in Tiber. cap. 6. Duravit luctus per festos dies. Idem in Calig. cap. 6. Durati muria pilæ. Quintil.

Dūtāmēn, & Duramentum: Brachium vitis. {σωληγός. GALL. Durée, ou ce qui est de durée: le sep, ou bras de vigne prochain de la souche. ITAL. Ramo de la vite, tralei confirmatione. GERM. Das hart räbschöf so zunächst dem stock steht. HISP. Endurecimiento, penca à boja de la vid. ANGL. The bough of the vine tree nigh the stump or stocke.} Cetim. lib. 5. c. 21. Sed ut caput trunci, pedali ferè spatio sit inferius jugo, quaternis brachiis, quæ duramenta quidam vocant, dividatur in totidem partes. Idem cap. 22. Considerandum erit cuius longitudinis sint duramina, quæ excedant predictam mensuram. ¶ Duramentum etiam pro confirmatione & firmitate. Senec. cap. 2. de tranquill. vita: Dices tenera esse virtutum principia, tempore ipsis duramentum & robur accedere. Valer. lib. 2. cap. 2. Efficacissimum igitur virtutis duramentum necessitas.

Dūrācīnā perfice, dūcīnā Āginetæ: Quorum corpus ligno adhæret, avelli nequit. {GALL. Qui ont l'escorce ou la peau dure. ITAL. Perfici che non si spiccono da l'osso. GERM. Pfersich die noch hart anstehen. HISP. Duraznos. ANGL. That hath an harde hullor hard skinne.} Plin. lib. 15. cap. 21. Sed perfectorum palma duracinis. Idem lib. 15. cap. 28. Quædam statim à ligno recedunt, ut nucæ, & palmæ: quædam adhærent, ut olivæ, laurique: quorundam generi utraque est natura, ut perficis. Etenim duracinis adhæret corpus, è lignoque avelli nequit, quem in cæteris facile separetur.

Dūrācīnæ uva dicuntur, quæ duram & firmam corticem habent, à duricie, vel à duris acinis. Plin. lib. 14. cap. 1. Uva non alibi gravior callo, ut inde possit invenire nomen duracini, durus acinus. Suet. in Epist. Aug. Dum lectica ex regia redeo, panis unciam cum paucis acinis uva duracini comedì.

Dūrīcōrīa dicuntur, quæ sunt duri corii. {σκληρός. GALL. Qui ont le cuir dur. ITAL. Che hanno il cuoio duro. GERM. Die ein harte oder zähle hau haben. HISP. Cosa que tiene el cuero duro. ANGL. That hath an hard hide.} Unde Ficus duricoriæ, quæ habent durum corticem: meminit Plin. lib. 35. cap. 28.

Dūrō, as: Durum facio, fitmo, solidi. {תְּשַׁקֵּחַ hikschâh, pîn chiz-zék. ὄντηγοιο. GALL. Durcir, endurecir. ITA. Far duro, fermo. GERM. Hart machen. HISP. Endurecer à alguna cosa. ANGL. To mak harde.} Col. lib. 7. Annicula mula recte à matre repellitur, & amota montibus, aut feris locis pascitur, ut ungulas duret, sitque postea longis itineribus habilis. Cæs. 6. bell. GALL. Hoc se labore durant adolescentes. Mart. lib. 13.

Sorba sumus molles nimium durantia ventres.

Liv. 1. bell. Pun. Nec erat difficile opus, quod cæmenta non calce durata erant. ¶ Quint. lib. 1. per translationem posuit pro confirmatione. Multa (inquit) linguae vitia, nisi primis eximuntur annis, inemendabili in posterum pravitate durantur. ¶ Aliquando significat tolerare, οὐετέα. Virg. 1. Aeneid.

— durate, & vosmet rebus servate secundis.

In qua significazione quandoque contra naturam jungitur accusatus, maximè apud poëtas. Horat. lib. 1. Carm. Od. 14.

Vix durare carina

Possunt imperiosius & quor.

¶ Item persistere, perseverare, diu permanere, παρατήσθαι. Aeg. Plaut. in Amph. Durare nequeo in ædibus, ita me probri, stupri, decoris à viro argatam meo. Terent. in Adelph. Non hercle hic quidem durare quisquam, si sic sit, potest. Hujus composita sunt, Enduro, Induro, Obduro, Præduro, Perduro, Reduro, quæ vide suis locis. Duratrix, icis, verbale fœm. gen. Plin. lib. 14. cap. 1. Additque acinis eadem, quam in doliis amphoris duratricem illam firmitatem austerioris picis infusa pediculo.

Dūrō, es, ui: Durus sum. {תְּשַׁקֵּחַ kaschâh. ὄντηγοιο. GALL. S'endureir, devenir dur. ITAL. Indurire, indurare. GERM. Hart sein. HISP. Endurecerse. ANGL. To be harde or to waxe hard.} à quo Duresco, durus fio. Cic. 2. de nat. deor. Itaque & Aquilonibus, reliquisque frigoribus adjectis durescit humor. Ovid. 2. Metam.

Oraque duruerant, signumque exsangue sedebat.

Col. lib. 9. Plumulæ sub cauda clunibus detrahendæ, ne stercore coquinatæ durescant. Quintilian. Necessæ est deteratur fulgor, & durescat articulus. ¶ Composita à Dureo raro sunt in usu, quemadmodum & ipsum simplex, sed eorum loco utimur compositis à Duresco: ut Indureo vix dicimus, frequentissime autem Induresco, Obduresco, undique durus fio, ὄντηγοιο: Perduresco, valde durus fio: quæ vide suis in locis.

Dusare, δυσαρήν, Scopulus & vertex altissimus Arabiae, sic dictus à Dusaro deo, qui apud Arabes & Dacharenos colitur. Gentile, Dusarevi. Steph.

¶ Dusus. Dusii dæmones. August. lib. 13. de Civit. Dei, cap. 23. Incubierant, & impudicitiam cum mulieribus peragebant. ¶

Dūūmīr, duumviri, eadem forma dictus est qua Triumvir, quod scilicet duo tantum in eo officio essent. {ANGL. Officers in Rome which had equal authoritie over prisons, as the sheriffs in England.} Etant autem in coloniis & manicipiis summi magistratus, sicut Romæ Consules: de quorum officio & potestate, consule Lexicon Hotom. Ulp. I. si quis uxori, §. si fugitivum, ff. de furt. Si fugitivum meum quis quasi suum, à Duumviro, vel aliis qui potestatem habent de carcere, vel de custodia dimittendi, accepit, an is furti renator. Cicer. in Orat. Planèque Duumvitorum judicium, aut Triumvitorum capitalium, aut Decemvitorum litibus judicandis dico nunquam. ¶ Dumviri item creabantur usitata lege, qui de perduellione judicarent, de quibus Livius lib. 1. Duumviri, inquit, perduellionem judicent: si à duumviris provocari, provocatione certato, &c.

¶ Duumviri navales. Liv. 9. ab Vrbe, Alterum, ut Duumviro navales classis ordinandæ reficiendæque causa idem populus juberet. Dūūmīrātūs, us: Dignitas duumvirorum. {ANGL. A sheriff shipte of equal authoritie.} Plin. lib. 4. epist. ad Sempronium: Hunc Agonem Trebonius in Duumviro suo tollendum curavit. Paulus 1. honores, ff. de decur. Is qui non sit decurio, duumviro, vel aliis honoribus civilibus fungi non potest. Dūūmīrālis, e, quod ad duumviratus munus pertinet. {ANGL. Belonging to a sheriff shipte of equal authoritie.} ut, Dignitas duumvira-

lis, Judicium duumvirale. ¶ Quando vero de homine dicitur, eum significat qui aliquando duumviratum gessit: sicut Consularem vocamus, qui Consulatu perfunctus est; & Triumphalem, qui triumphum peregit. Ulpian. L. 1. de albo scrib. Qui duumviratum gesserunt (si hic honor præcellat) & inter duumvitales antiquissimus quisque prior.

Dux, vide *Duco*.

DY

Dyas, δύς, numerus est binarius: sicuti decas, numerus est denarius. Dymas. Virg. 2. Aeneid.

— & maximus armis

Iphitus, oblati per Lunam, Hypanisque Dymásque.

Δύμποιτ, ή τη γλώσσα τάχασα. Dymbius, vide Thymbria.

Dyme, δύμη, urbs Achæa ultima ad Occasum, quam Antimachus Cauconidem, à Caucone fluvio cognominat. Steph.

¶ Dynāmēnē, es, δρυψίνη, Nympha marina, Nerei & Doridis filia, ita dicta ab eo, quod in mari plurimum pollet. Hesiod. in Theog.

Δυρά π., Περιτά π., Φερού π., Διωρίπιν π..

Dynamis. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Dynamis habent domi maximam.

Dynastēs, α, δυνάσης, qui in magistratu est, aut qui in civitate plurimum pollet. {ANGL. A great lord, or noble man of great power.} Ita dictus à verbo Graeco, δυνάσης, quod Posse significat, sive potentem esse. Sribit Strabo, reges Dynastas vocati propterea quod plurimum possint, polleantque, & populos quò velint, aut vi, aut persuasione perducant. Cic. ad Atticum, Erit nebulo cum istis dynastis in gratia. Idem 11. Philipp. Idem si cæteri reges, tetrarchæ, dynastæque fecissent. Velleius, Dynastæ & Tetrarchæ. ¶ Horum dignitas, Dynastia, δυναστία, vocatur.

Dynastiam esse vocem Aegyptiam, facile persuademur ex istis verbis Gregorii Turonens. cap. 17. lib. 1. hist. Apud Aegyptios autem sexta decima erat, quam sua lingua Dynastiam vocabant. Dyndasum, δυνδασού, urbs Cariæ. Steph.

Dyōta, x, sive Diota, δύότης, ή δύοτη. Utroque enim modo scriptum invenimus: dolii fictilis genus, vino conservando idoneum: à duabus auribus, hoc est ansis, ita appellatum. Vide supra Diota.

Dyrbæi, δυρβαῖοι. Populi ad Bactros & Indiam pertinentes. Vide plura apud Steph.

Dyrrhachium, δύρραχος, vulgo Durazzo. Urbs est in ea parte Macedoniae, quæ mari Adriatico incumbit, distans à Brundusio cxx. m. pass. trajectu. Dictum autem volunt Dyrrhachium à nomine ejus, qui utbi portum adjecit: nam antea Epidamus vocabatur, teste Plinio lib. 3. cap. 23. Hanc urbem Cicero exilio sui tempore amicissimam expertus est, & officiosissimam, in qua commoratus est, donec Senatus consulto revocaretur. Vide plura apud Steph, cui alia hujus nominis Laconiaæ urbs est, una ex centum: & Ilyriæ regio, Dysrachia, cuius incolæ Dysrachii & Dysracheni.

¶ Dyscelius, δυσκελία, qui male affecta alvo est, alvo adstrictior.

Dyscolus. {תְּשַׁקֵּחַ kaschâh. δύσκολη. GALL. Difficile, fascheux. ITAL. Difficile, fastidioso. GERM. Ungehoblichkeit, unholdslig. HISP. Dificil, el que haze, è da hastio. ANGL. Painfull, troublous.} Difficilis & morosus: quod vitii genus à Græcis δυσκολία appellatur.

DYSENTERIA, δυσεντερία. GALL. Trenchée de ventre avec flux de sang par exulceration des boyaux. ITAL. Dolore di ventre con fluxo di sangue. GERM. Die roht nur/ oder der roht schaden. HISP. Camara de sangre. ANGL. The bloodie flize with gnawing of the bowels. ¶ Intestinotum exulceratio cum inflammatione & excretione sanguinolenta, ventrem magnis doloribus tortinibusque exercens. Quidam intestinorum difficultatem, Celsus tortina interpretatur, Cic. Gallo lib. 7. Epist. Sanè δυσεντερίου pertinuerat. Plinius lib. 22. c. 15. Ad dysenteriam bibitur cum absinthio. Hinc dysentericus, δυσεντερίος, dicitur qui hoc morbo laborat. Plin. lib. 20. cap. 2. Auxiliatur dysentericus semen cucumeris.

¶ Dysentericus, a, um, ad dysenteriam spectans.

Dyspēpsia, δυσπεψία. GALL. Difficile digestion, indigestion. ITAL. Crudità di stomaco, indigestione. GERM. Böse theitigung. HISP. El abito de lo no digerido, indigestion. ANGL. Ill digestion, raweness of stomach. ¶ Difficilis & ægra concoctio: à δύσ particula, quæ difficultatem, vel depravationem importat, & μίλιος coctio. Galenus lib. de sympt. different. tria ponit læsæ coctionis genera, ἀτηψία, βραδυψία, & δυσψία, inter quæ hanc ponit differentiam, ut apespsia dicatur, quum cibus non mutatur, sed talis omnino permanet, qualis est ingestus. Et hanc Latini propriæ cruditatem appellant, Bradyepsia autem, quum cibus quidem immutatur, sed ægrius, severius, & imperfectius: nos imbecillam, vel tardam coctionem dicere possumus. Dyspepsia vero dicitur, quum cibus mutatur in alienam qualitatem naturæ nostræ non convenientem. Hanc medici nostri coctionem depravatam dicere solent. Hanc tamen differentiam ne ipsi quidem medici observant: ut qui uno dyspepsia nomine sèpenumero omnia coctionis vitia intelligent.

Dysphilus, δύσφορος. Amicus parum syncerus. {ANGL. An freind not upright.} Juvenal. Satyr. 3.

Non est Romano cuiquam locus hic ubi regnat
Protogenes aliquis vel dysphilus.

Castigatoriæ exemplaria habent Dypheus, & ita omnino legendum. Videtur enim Juvenalis ibi notare Græcum quempiam nomine Dypheus.

Dyspnœa, δύσπνοια. GALL. Difficulté d'haleine. ITAL. Difficultà di spirare. GERM. Eingbrüstigkeit/ schreide des athems. HISP. El acezo.

ANGL. Difficultie of breathing purseyesse. ¶ Spirandi difficultas, quod vitii genus senibus solet esse familiare, teste Hippocrate: unde & Virg. senes anhelos vocat. Tres autem à medicis enumerantur morbi in difficultate spirandi consistentes. Nam quum ea modica est, δύσπνοια: quum vehementer, ἀσπνη vocatur. Quum vero evenit ut nisi erecta cervice spiritus trahi non possit, orthopnæa appellatur.

Dyspnœicus, δύσπνοιος. GALL. Qui ne peut avoir son haleine à son aise. ITAL. Chi spirà con difficoltà. GERM. Der da schroärlich ethmet.

HISP. El que acezo. ANGL. That breatheth painfullie, pursey. ¶ Qui dyspnœa laborat. Plin. lib. 24. cap. 6. Ammoniacum prodicit dyspnœicis, pleureticis, &c.

Dyspō

Dyspontium, δυσπόντιον, urbs Pisææ, à Dyspontio Pelopis filio. Steph. Dysponti, { δύσποντιον. GALL. Difficulté de pisser. ITAL. Difficultà di pissenare. GERM. Harnstreng/harte zu harnen. HISP. Dificultad de mear. ANGL. Difficultie in pissing. } à dūs, & ūḡ, urina, lotum. Difficultas & suppressio urinæ, calculo, vel materia quapiam crassa, aut caruncula meatum obstruente. Hoc vitium Cato significat, quum ait: Quibus ægrè lotum it. Cicero Gallo lib. 7. Epicurum tuum Stoici male accipiunt, quia dicat δύσποντιον καὶ δύσμετρον μήδη sibi molesta esse: quorum alterum morbum edacitatis esse putant, alterum etiam turpioris intemperantiae. Stranguria autem, morbus est à dysuria diversus, quem nonnulli urinæ stolidum appellant, quum scilicet tanta est vel urinæ acrimonia, vel vesicæ imbecillitas, ut quicquid in eam illabitur, statim excernatur.

¶ Dysuricus, a,um: Dysuriâ laborans. ||

NOTÆ ANTIQUORUM.

D. Decius, Divus, Devotus, Dicavit, Die.

D. A. Divus Augustus. DA. dona. D. Æ. de ærario. D.A.M.S. AV. de avibus malè senserunt augures. D.AUG. Deo Augusto. Divo Augusto. D.C.D. C.D. E. diebus Cæsar's dictatoris causa dicta est. D. B. DD. de bonis dixerunt, vel dederunt. D.B.S.F. de bonis suis fecit. D.B.N. de bonis nostris, de benè notatis. D.B. MR. de benè merentibus. D.B.C. de benè consulentibus, vel de bono communi. D.B.J. Diis benè juvantibus, de bono judicio.

D.B.IN. de bonis incertis. D.B. Decius Brutus. D.C.N.N.B.D. de Cæsare nemo non bene dicat.

D.C.CÆS. Divus Caius Cæsar. D.C.A. Divus Cæsar Augustus. D.C.S. de consulum sententia, vel de consulis, consilii sententia. DCT. detractum. D. S. D. de suo deferebatur. D. M. dedimus mercedem. D. D. das dedicaverunt. D.D.D. A. A. A. dedicaverunt dederunt dono auro, argento, ærc. DD. M.V. dies mali venerunt.

D.D. Deo dicavit. D.D.N.M.P. dare de nutu mihi parat. D.B.V. de bonis virginis. D.D. Dotis datio, Diis dantibus, dono dedit, dedicavit. Damnum dedit. Dies dedit.

DD. E.H. L.I.O. LIB. DN. MAR. PU. ET. LI. P. dedicatus est hic locus loui liberatori, dcinde Marti pugnatori, & Libero patri. D.DQ. O. H.L.S.E.V. Diis, deabusque omnibus hunc locum sacrum esse voluerunt. D. Decus, D. D. donum dedit, dotis datio, Deus dedit. D.D.D. datus decreto Decurionum. Dono dedit, dicavit. D.D.D. dono dederunt. D.D.D. dignum Deo donum dicavit. D.D.L.M. dono dedit libero munere. DD. NN. domini nostri. D.DQ. dedit, dñe. D.Q.S. Diis Deabusque factum. D. M. S. Diis Manibus

sacrum, dormitnt mortui securi. D.F. dotem fecit.

D.F. Decii filius.

D.G. dedit gratis.

DICT. dicator. DIG. M. dignus memoria. DIEB. diebus. DIL. dilectus. D.I.L.IV.A. de isto lapide invenies aurum. D.I.N.M.S. Diis inferis male sacrum. DD. IMM. S. Diis immortalibus sacrum. D.IPS. de ipsis. D.V.BB. dilutum vinum bibeant. D.L.D.P. Diis locum dedit publicè.

D.L. donavit locum, dono legavit, dedit legem. DL.delego. D. L. de loco. D.C.D.P. dies cum dedit publicè. D.L.S. Diis latibus sacrum. D.M. Diis Manibus, domus mortis, Divus maximus, Diis maximis, dolum malum, donavit monumentum.

D.M. Æ. Deo magno æterno. D.M.B.M.F. Diis Manibus benè merentibus fecit. D.M.F.V.C. dolo malo, fraudisve causâ. D.M.L. de malè loquentibus. D.M.M. Diis Manibus Mæviorum. D.N.G. diutius non gaudebis. D.M.S.C.S. RP.T. DEINV. CR. dies malus sequitur cras, si ruperis tonitrua deinvenies carbones. D.M.S.C.P. dies malus sequitur, cras peius.

D.N. dominus noster. DN. dominus. D.N. MQ. devotus numini, majestatique. D.N.P.F.S. de numerata pecunia facies sacrum. DNN. domini.

D.O. Deo optimo. Diis omnibus. DOMS. COS. XIII. LUD. SÆC. F.C. Dominus Consul XIII. ludos saeculares faciendo curavit. DO. TRA. vel TRIN. Divo Trajano. DO. VAL. Divo Valeriano. DOT. dotem. DOT. R. dotem recuperavit. D.P. Divus Pius, Diis penatibus, dotis promissio, dotem petit, devota persona. D.PEC. R. de pecuniis repetundis. D.P.F. denunciandi potestatem fecit. D.PP. Deo perpetuo. DPO. depositio. D.PF. de Præfecto. D.P. ORT. de parte Orientis. D.PS. de principibus. D.PF. de Præfecto. D.P. OCC. de parte Occidentali. DPS. discipulus. D.P.S.D.L.D.P. Deo posuit sibi. Diis locum dedit publicè. D.Q. Diis Quirinalibus, vel Diisque. D.Q.R. de qua re. D.Q.S. de quo supra: vel die quo supra.

DR. Dius. DR. P. dare promittit. D.R.S. de regibus. D.RM. de Romanis. D.R.P. de Republica. D.T.S.P. Diem tertium, sive perendie. DS. Deus. Diis. D.S.P.O. de sua pecunia obiit. D.S.P.S.P. de sapientia sua perfecit. D.SUP.P. de supina pila. D.S. dato solo. D.S.P. de sapientibus. DT. dumtaxat, durat. D.TB. de Tribubus. D.TRIB. TL.S. de tribunal tulit sententiam. D.T.G.Q.S. de tuo genio quod sentis. D.T.S.P. diem tertium, sive perendinum.

D.V. Devotus vir, Diis volentibus, devotus Vestæ. Dies quintus. DUC. DUC. ducum ductor, ductorum ductor. DUL. vel DOL. vel DULC. dulcissimus. D.VIII. diebus novem. DV I.S. Devotus istorum servator. DV. vel DUS. devotus. DUL. dulcis. DULMS. dulcissimus. D.V.M. T. dolo vel malo tuo. D.VS. Dea virginis, de virtutibus, de verbis.

E

S U A P T E natura non ita resonat, sicut A, O: neque tam promptè os diducit, iætùque magis languido circa arteriam prodit, iætum superiore aliquo modo deprimit, sonum tamen & auget & minuit ea ratione quâ & A, ubi satis abundè dictum est. In fine dictio- nis corripitur, præter quando in Græcis vocibus scribitur per η, ut in Penelope. Ablativi etiam quin- ta declinationis producuntur, ut die, re. Imperativi singulares secundæ conjugationis, doce. Mo-

syllaba: ut, me, te, præter que conjunctionem: & ut ne, quum si- gnificat an. Adverbia in e, ab adjectivis us, a, um: ut docte. ¶ E, ex i, saxe immutari docet Gell. cap. 24. lib. 10. Item E, pro u, vel o, ut Occucurri, pro occucurri; & memordi, pro momordi, apud eundem cap. 9. lib. 7. Beter & bitet. Plaut. in Cura. sc. 2. a. 1. Vide Beter. Item, Excedat, pro Excidat. Idem ibidem sc. 1. a. 1. Vide Excido. Ita Difficere, pro dissecare, de quibus vide suis locis. || ¶ In quibusdam scribuntur promiscue: ut eis iis, deis diis: sic e & o, ver- tex, vortex. ¶ Veteres etiam aliquando e pro æ scribabant: ut etas pro ætas. Vide Scalig. initio conject. in lib. 5. Varr. ||

E, & Ex. { τὸ min. εἰς, εἰς. GALL. De. ITAL. Di. GERM. Non/ oder aus. HISP. De. ANGL. Of. } Präpositiones sunt quæ & separantur, & componuntur. Separatæ, modò temporales sunt: ut, Ex illo celebratus honos, hoc est, post illud tempus. Modò locales: ut, E cælo. Modò ponuntur pro à, vel ab : ut, Audivi è patre meo. ¶ Modò si- gnificant pro, vel ad (ἐντὸς cum genitivo,) ut, Ex dignitate, ex usu, ex utilitate, hoc est, pro dignitate, vel ad dignitatem. E re, id est, ad utilitatem, συμφίγγει: ut, E Republ. id est, commodo Recipub. ¶ Modò secundum, εἰς: ut, Ex Platonis sententia, id est, secundum Platoni sententiam. ¶ Modò in. Cic. E renibus laborabat, id est, mor- bum patiebatur in renibus. Augustin. in Breviario, Qua ex de pecu- nia (geminata præpositione.) Plaut. Men. sc. 2. a. 4. E re tua feceris. Catull. de com. Beren. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Utinam te Dii prius per- derent, quām peristi è patria. Item, Hinc è proximo amat meretri- cem. Idem Men. sc. 2. a. 5. & Asin. sc. 1. a. 1. Item in Aulul. sc. 5. a. 3. E meo quidem animo. Suet. in Aug. cap. 84. E libello sermones ha- bere. Vellejus, Ex ebore apparatus triomphi Africani. ¶ Compositæ quandoque privationem indicaunt, ut Elinuis, Exsanguis. Quando-

que vehementiam, vel perfectionem, ut Eludo, Exoro. Quandoque extra, ut Educo, Excludo. ¶ Componitur autem E, cum b, ut ebi- bo: d, ut educo: g, ut egredior: i, ut ejicio: m, ut emitto: n, ut eni- tor: r, ut erigo: u, ut eveho. ¶ Ex verò eum à, ut exaudio: c, ut ex- curro: e, ut exeo: f, ut efficio: o, ut exoleo: p, ut expello: q, ut ex- quiro: s, ut exsequor: t, ut extendo: u, ut exuro. Verùm quando post ex, sequitur f, mutatur x in f, ut effundo. Quum verò sequitur f, abicitur s, ut exequor, & exicco: in aliis integra manet. Sed ta- men Doctiores eandem s, retinueri, scribuntque Exsequor, Exsicco, Exsolvo. ¶ Econtrario. { ἀνταντά, ἀνταντί, εἰς ἀντίνα. GALL. Au- contrarie. ITAL. All' incontro. GERM. Im gegenheil/ herviderumb. HISP. El contrario. ANGL. On the contrary. } Adverbium, significat è diverso, contraria. Cic. 3. de fin. Econtrariò moderati habitus. Suct. in Aug. cap. 27. E diverso, Quint. è contrario.

|| E, me, diis jutantes præponabant: ut, ecastor, me castor. ||

EA

Ea, eadem, propria, &c. Plant. Capt. sc. 3. a. 2. Tu te tibi ea tuope ingenio prodes plurimum. Ibidem (i. ea re, ea de caussa.) Idem Mil. sc. 3. a. 2. Vise intrò, hic te operiar, eadem (sub. via, vel ratione,) illi insidias dabo. Sic idem in Pf. sc. 3. a. 1. Eadem duo greges adegero. Et Menach. sc. 4. a. 2. Eadem ignorabitur (sub. opera & via.) Idem Capt. sc. 3. a. 2. Inviso captivos: Eadē percontabor ecquis eū noverit. Eabus, eis, fœmin. Cato. ||

Eale, fera est in Æthiopia nascens, magnitudine equi fluvialis, cauda elephanti, colore nigra, vel fulva, maxillas habens apri, & majora cubitalibus cornua, mobilia, quæ alterna in pugna sistit, variatque infesta, aut obliqua, utcunque ratio monstrabit. Haec Plin. lib. 8. c. 21.

¶ Eamps, eam ipsam. Palen. ||

Éantès, nomen proprium historici Cyziceni, qui fuit eadem ætate, qua

Pygmalion in Oriente regnabat.

Éanüs, à veteribus dictus est, qui postea Janus, qui in eundi anno cre- debatur præsidere. Sæpe enim antiqui secundam vocalem pro tertia usurpavent: quod & ipsum testatur Quint. lib. 5. cap. 6. Quid: non e quoque, i loco fuit: ut Menerva, & Leber, & Magester, &c.

Eapse, Ea ipsa. Plaut. Cura. sc. 3. a. 1. Eapse merx condidit bibere. Ibid. sc. 3. a. 4. Eapse illa iracundia. Et Milit. sc. 1. a. 2. Quod nemo nisi eapsa infret pedem. || Sic eapsa, est re ipsa.

Ear, ver. Tertull. ||

Éarñus, iæḡs. Adolescentis formosi nomen apud Martiale, à Vere dictum, quod Græci iæḡ appellant.

Easo, nis: Promontorium Pyrenæi montis. Item oppidum Vasconum. Urbiusque author Ptolem. lib. 2. cap. 6.

EBENUS, ea scilicet parte tenus : cui respondent Quatenus, Usquequod, Quoad, Ut, Quā, Nequid. { יְהָדָה. יְהָדָה. מִתְרַי. GALL. Inques là, entant. ITAL. Fin à tanto. GERM. Nur also fern/ also weit/ vmb soul. HISP. Hasta aquello, à quel modo. ANGL. So fare. } Caius de insitioria actione, Eatenus dabitur in eum actio, quatenus ex ea re locupletior factus est. Cicer. 1. de Legibus. Sed hoc civile, quod vocant, eatenus exercuerunt, quoad populo præstare voluerunt. Idem de opt. gen. orat. Verba periequens eatenus, ut ea non abhorreat à more nostro. Colum. lib. 12. cap. 9. Caules lactuæ ab imo depurgatos, eatenus quā tenera folia videbuntur. Sucton. in Tiber. Ac primò eatenus interveniebant, ne quid perperam fieret. Eatenus abeunt à fabris: mox, Ad id usque.

EB

Ebacchari, valde bacchari. Lamptidius in Heliogabalo: Martius deinde sacra accepit, & adeò ebacchatus est, ut typum eriperet.

EBENUS, vel Ebenum, { אֶבֶן חֲבֵנִים. סְבִּנָּה. Suidæ. GALL.

Ebene, un certain arbre qui croît ès Indes. ITAL. Ebano. GERM. Ein baum in India der schroditz holtz hatt. HISP. Ebano, arbol peregrino a nosotros. ANGL. A tree which grooth in Inde named Ebene. } Lignum est intus nigrum, foris huxi aspectu, adeò solidum & ponderosum, ut in aqua non superficit. Creditur tamen tenuis esse (ut Aëtius tradit) substantia, & abstergentis virtutis. Unde oculorum caliginem discutere creditur, & aliis oculorum medicamentis miscetur. Hæc arbor nascitur in India, & cæsa durescit in lapidem, uriturque odore jucundo. Virg. lib. 2. Georg.

— sola India nigrum

Fert ebenum.

Ubi Servius, Atqui & in Ægypto nascitur: sed Indiam, omnem plagam Æthiopiarum accipimus. Vide Plin. lib. 12. cap. 4. Sunt qui per aspirationem scribant, Hebenus.

EBEO, ἄπογκαμός. Onom. Perotti in epigr. 115. Mart. exponit, Ebeo, beatitudine privo; cujus passivum ebeor, à quo ebeat dicuntur, qui felicitate aliqua ceciderunt.

Eberodunum Alpium maritimorum, sive Ebredunum, vel Ebredunum Caturigum, Ambrun, vel Embrun. V. A. Eberodunensis, sive Ebredunensis in Gallia. ||

EBIBO, is: Bibendo evacuo. { ἔκπνω. GALL. Boire tout, ne rien laisser. ITAL. Bere il tutto. GERM. Aufstricken. HISP. Mucho bever, à hasta al cabo. ANGL. To drinck up all at ones. } Plaut. in Amph. Factum illud est, ut ego illuc vini cirneam ebibetem meri? Terent. Heaut. Quid comedent: quid ebibent? Plaut. Cure. sc. 3. a. 2. Propino magnum poculum. Ille ebibit. Ibid. sc. 2. a. 1. Amica, quæ mihi miseris amanti ebibit sanguinem. Ovid. 3. Fast.

Invenies illuc, qui Nestoris ebibat annos.

Per translationem Ebibere, ponitur pro Consumere. Plaut. Amph. Non ego cum vino sialul ebibi imperium tuum.

EBLANDIOR, iris, Blanditiis aliquid extorqueo, impetro. { εἰς αἴσθομεγ. GALL. Avoir par belles paroles, impetrer par douceur. ITAL. Togliere per lusinghe. GERM. Etwas mit schmeicheln von einem bringen/einem etwas mit glatten worten abschwezen. HISP. Mucho halagar à guitar por halagos. ANGL. To get a thing by flattery. } Liv. lib. 7. bell. Pun. Neque enim omnia emebat, aut eblandiebatur, sed vim etiam flagitiis adhibebat.

EBLANDITUS, a, um: participium. { ANGL. Gotten by faire wordes. } Unde Eblanita suffragia dicuntur, quæ precibus & blanditiis impenetrantur, apud Cic. pro Cn. Plancio. ¶ Eblanitæ preces, Blandis precibus impetrata testimonia. Plin. in Paneg. Volo ego, qui provinciam rexerit, non tantum codicillos amicorum, nec urbana coniuratione eblanitas preces, sed decreta coloniarum, decreta civitatum allegat. Gell. cap. 13. lib. 11. Eblanita oratio.

Eboracum, ἔβραξ, Ptolemæo, Britannæ civitas est, quam illi sua lingua vocant Iork.

Ebōrēus, vide Ebur.

Ebosus, vide Ebusus.

EBREDUNUM, castrum in finibus Helvetiorum, vulgo Iverdun, in provincia Lugdunensi quinta. ||

EBRIÀ, æ, vas vinarium est, inquit Sosipater, atque inde Ebrius, & Ebriosus dicitur, sicut à negotio, negotiosus. Scribit autem ille per aspirationem, quam consuetudo repudiavit.

EBRIUS, a, um: ab Ebria, vase vinario: vel quasi è brià, quæ vox itidem notat vas vinarium. Qui nimio potu mente alienatus est, tumulatus, vinolentus, vino languidus, vino obrutus. { יְהָדָה schichchör. μιδλα, μιδλάκη, μιδλָה. GALL. Yvre, enyvré. ITAL. Ebrio, ebriaco. GERM. Trunken/voll weins. HISP. Embriago, borracho. ANGL. Cuppe shotte, drunken. } Plaut. Amph. Homo hic ebrius est, ut opinor. De eo id dicitur, qui mera monstra narrat. Hujus antitheton est Sobrius, quasi sine ebrietate. Cic. Papyrio Pato, lib. 9. Habuisti enim in tua potestate ex quo vel ex sobrio, vel certè ex ebrio scire posses. Unde Non sobrius, pro ebrio sumitur. Martial.

— & non sobria verba subnotasti.

Interdum ebrius ponitur pro pleno & abundanti. Plaut. Facite nrhi cœna ut ebria sit, id est, abundans, & opiparè parata. Ubi obdormivit ebrius. Idem Cure. sc. 1. a. 3. Cum corona ebrium Pseudolum. Idem Pseud. sc. 2. a. 5. (bis.) Unde homo ebrius? Idem Moſt. sc. 4. a. 1. Ebrio amanti quidvis impunè licet. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Insana, aut ebria hæc mulier. Idem Men. sc. 4. a. 2. Pater me offendit miserum adveniens ebrium. Idem Moſt. sc. 1. a. 2. ¶ Ebrialana concha sanguine. Martial. Epigr. 154. lib. 14. ¶ Ebrius translatè, ut ebrios ocellos, nempe amore, dixit Catullus.

EBRÖLÜS, diminutivum ab Ebrius. { יְהָדָה. GALL. Yvrongnet. ITAL. Al quanto imbracio. GERM. Simlich trunken. HISP. Un poco embriago. ANGL. A little drunken. } Plaut. Cure. sc. 3. a. 2. Tristes atque ebriosi incedunt.

EBRÖSÜS, qui sape ebrius. { יְהָדָה schichchör. ειδόφανξ. GALL. Yurongne, sujet au vin. ITAL. Che spesso è briaco. GERM. Ein trunken bolz/ ein voller zapff. HISP. Borracho, que à menudo se embriaga. ANGL. Much given to drunkenesse. } Cicer. de Fato, Hunc scribunt ipsius familiares & ebriosum, & mulietosum fuisse. Plin. lib. 30. cap. 14.

Ebriosis ova noctuæ per triduum data in vino, tedium ejus addunt. A quo ebriositas, propensio in ebrietatem, ειδόφανξ. Cic. 4. Tusc. Ut inter ebrietatem, & ebriositatem interest: aliudque est esse amatorem, aliud amantem. ¶ Hujus contrarium est Sobriosus, sobrietatis affectator, quo usus est Cyprian. ¶ Inter ebrium & ebriosum hoc interest, quod ebrius actum præsentem designet: ebriosus habitum & proclivitatem. Potest enim quis esse ebrius, qui naturâ tamen & consuetudine ab hoc vitio maximè abhorreat: & contraria ebriosus quis esse potest etiam tum, quem vini nihil gustaverit. Vide Senec. epist. 84.

EBRIEAS, quam Cato dicebat nihil aliud esse, quam insaniam voluntariam. { יְהָדָה schichcharón. מִגְנָה. GALL. Enyvrement, yvresse. ITAL. Ebrietà. GERM. Trunkenheit. HISP. Embriaguez. ANGL. Surfetting drunkenesse. } Plin. lib. 3. cap. 14. Ebrietatem arct pecudum assus pulmo præsumptus. Ovid. 12. Metam.

— & ebrietas geminata libidine regnat.

EBRIELOAS: Ebrium facio. { μεθων. GALL. Enyurer. ITAL. Fare ebrio, imbriacare. GERM. Trunken machen. HISP. Embriagar à otro. ANGL. To mak drunken, } Laber. Ebriulati mentem hilarem accipiunt. Novius.

EBRIACUS, a, um: antiquis, teste Nonio, in usu erat pro ebrio, vel inebriato. { יְהָדָה schichchir, חַכְמָה hischchir. מִגְנָה, מִגְנָה. } Plaut. in Aulul. Homo ebriacus somno fanati soler. Ita enim legit Nonius. Alii tamen ibi Ebrius legendum contendunt, ut sit à verbo Ebrio, cuius compositum est Inebrio.

EBRIARE, μεθων. Macrob. comment. lib. 1. cap. 12. Antequam materialis influxio in corpus venientes animos ebriaret.

EBROE, ἔβραι, urbs in Cananæ Judææ. Gentile Ebromus. Steph.

EBROICENSIS civitas, E. in Normannia, sub A. Rothomagensi, vulgo Eureux.

Ebora, Ebora, V. A. & Academia Lusitanæ.

Eboracum, Norœ. V. A. Angliæ. ||

Ebôn, ἔβραι, mons Palæstinorum, haud longè à Gaza Syriæ civitate.

Ebrus, vide Hebræus.

Ebucum dicimus, qui illam sentit animi tarditatem & stuporem, qui hallucinantibus plerunque usu venit, autoritate Festi Pomp.

EBUDÈS, insulæ sunt quinque numero in Oceano Britannico, angusto freto divisiæ, quarum incola (ut scribit Solinus) lacte solum & pisibus vitam agunt. A Plinio Habudes dicuntur: à Stephano μεθαδα, diphthongo non aspirata.

EBULLIO, is: Effervesco, & inter belliendum effundor, sicut aqua quæ in aheno fervet. { יְהָדָה rittach. ευφυτώσυγη, ψερζίω. GALL. Bonillir & verfer debors. ITAL. Bollire. GERM. Aufstroßen/von sieden stroßen. }

HISP. Bullir mucho, à bervir. ANGL. To bubble up. } Per metaphoram accipitur pro jactabundè aliquid ostento. Cicer. 3. de fin. Dixit Epicurus, semper beatum esse sapientem: quod quidem solet ebullire nonnunquam (id est, vi veritatis incitatus dicere.) Idem 5. Tusc. Qui si virtutes ebullire volent & sapientias, nihil aliud dicent, nisi eam viam, qua efficiantur hæc voluptates, quas supra dixi. Id est, cum ostentatione & pompa afflire, & quasi pleno ore detonare, vel crepare. ¶ Hinc verbale, Ebullitio, id est, fervor, ιαλίσις.

EBULLOAS: vide in simplici Bullo.

Ebulum, sive Ebulus, frutex est sambuco foliis & baccis simillimus, in tantam tamen altitudinem non assurgens, neque arborescens. Græci Chamæacten appellant, quasi pumilam sambucum. { ζεμπράν. GALL. Hiebles. ITAL. Ebulo. GERM. Attichstaub. HISP. Yezgo, yerva nota. ANGL. Daynewort or malvoort. } Virg. in Sileno, Sanguineis ebuli baccis.

Columell. lib. 2. Sed citra experimentum multa sunt, quæ & dulcem terram, & frumentis habilem significant: ut juncus & calamus, gramen, & trifolium, ebulum, rubi, pruni sylvestres, & alia complura. Idem,

— & rutilas ebuli creat uida baccas.

EBUR, oris, Dens elephanti, quasi è barro: sic enim elephantum vocabant veteres, à barritu. { יְהָדָה schen. ιλίφας. GALL. Yvoire. ITAL. Avorio. GERM. Helfsenbein. HISP. Marfil, diente de elephante. ANGL. Ivory. } Cic. 4. Acad. Non enim est è saxo scalpus, aut ebore dolatus. ¶ Ebur, pro vasis, aut aliis rebus ex ebore dolatis. Horat. lib. 1. Ode 18.

Non ebur, neque aureum

Mea renidet in domo lacunar.

Cic. 4. Verr. Ut omne ebur ex ædibus sacris deorum, denique simularia quæ vellet, auferret. Ebur atramento candefacere, est genuina formæ cultum auferre, atque ornatum externum inducere, quo decus illud nativum obscureretur magis, quam illustretur. Proinde lena Plautian in Moſt. sc. 3. a. 1. puellæ naturali forma prædictæ, tamen cerrassam ad oblinendas malas postulant: Una, inquit, opera ebur atramento cande facere postules. Propterea quod omne lenocinium rebus naturâ pulchris, de honestamentum affert, non venustatem. Hæc Erasmus ¶ Antiquis in usu fuit nominativus ebor, à quo remansit genitivus, eboris, & adjectivum Eboreus.

EBURNÉUS, a, um, quod est ex ebro. { ιλιφάλι. GALL. D'ivoire. ITAL. D'avorio. GERM. Helfsenbein. HISP. Cosa de Marfil. ANGL. Of ivory. } Plin. lib. 36. cap. 5. Iovem fecit eburneum in Metelli æde, quæ campus petitur. ¶ Aut quod instar eboris album est: ut, Eburnea facies. Ovid. 3. Metam.

Impubesque genas, & eburnea colla, &c.

EBURNÉOLUS, diminutivum. { יְהָדָה συρְעַת. ειδευτρίας ιλιφάλιος. GALL. Moucheté, ou marqué de petits morceaux d'ivoire. ITAL. Coperchio d'avorio. GERM. Das mit helfsenbein versetzt ist. HISP. Cubierto de marfil. ANGL. Sett with little pieces of ivory. } Cicet. 3. de Orat. Quem servum sibi habuit ille ad manum, cum eburneola solitus est canere fistula.

EBURNUS, a, um: Eburneus. { ANGL. Of ivory. } Tibull.

Hanc primùm veniens plectro modulatess eburno.

Lacret. lib. 2.

Legitimeque faces, gradibusque acclivis eburnis.

Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.

Invenit

Invenietque animus, quâ currus spectet eburnos.
Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Eburnus

Tantalides.

Eburatūs, a, um, quod extrinsecus ex ebore est, quod ebore est obdutum. { εἰποντάς. GALL. Couvert ou enrichi d'ivoire. ITAL. Coperto d'avorio. GERM. Mu hessenbein überzogen. HISP. Cosa cubierta de marfil. ANGL. Covered or made trimme with ivory. } Plaut. in Persa. Lectos eburatos. Idem in Aulul. Clamores, imperia, eburata vehicula, pallas nihil motor.

Ebōrēs, a, um, ab antiquo nominativo ebōr fit: sicut à marmor, moreus: eburneus verò, & eburnus, ab, Ebūr. { εἰπάντως. ANGL. Made of ivory. } Significant autem hæc tria, quod est ex solido ebore. Quintil. lib. 6. Quum in triumpho Cæsaris eborea oppida essent translata.

Ebore elephantino esse. Nam Latini & elephantum pro ebore, & elephantinum pro eborco, non raro usurpant apud Virgilium:

— sed tóque elephanto.

Ubi Servius: pro ebore posuit, Gracè dixit. Item alio loco elephantum pro ebore dixit. Sic elephantinum pro eborco, apud Martianum Capellam legas.

Ebura, ιβύη Ptolemaeo, ιβόη Stephano: oppidum est Hispaniæ Bæticæ, cuius meminit & Plin. lib. 3. cap. 1.

Eburones, ιβερῶν, populi Galliæ Belgicæ, qui per fraudem multos ex Cæsaris exercitu trucidarunt. Hodic Leodienses, à Leodio urbe, vulgo Liege. { GERM. Lütticher. }

Eburonices, populi sunt inter Celtas Aulercis, Lexoviis, & Unclis, reliquisque matitimis civitatibus vicini.

Eburum, ιβόη Prolemæo, Moravia oppidum est. Germani vocant Olsnitz in Merthen.

Ebusus, ιβόη, vulgo Ibizza. Insula est in mari Balearico, altera Pytiutarum, nullum animal noxiun gignens. Plin. lib. 3. cap. 5. Ebusi terra fugat serpentes, Colubrariæ parit: ideo infesta omnibus, nisi Ebusitanam terram inferentibus. Habet hæc insula oppidum ejusdem nominis, à Phœnicibus (ut putatur) conditum, aut certè à Pœnisi, qui à Phœnicibus originem duxerunt. Silius lib. 3.

Iamque Ebūsus Phœnissa movet, jamque Artabuſus armas.

Ebuvit, exbuvit. Vide Eur. ||

EC

Ec, in compositione aliquando occurrat: ut eccubi, ecquis, ecquando. Videtur esse ab &, sicut ex quidquid facimus quicquid, ut ecquis, sit & quis. Sic sanè potius videtur quam ab en, quod tamen etiam in ec transit, ut ecce. ||

Ecameda, sive potius Hecameda, ιγανδή, apud Homerum lib. 11. Iliad. nomen est filia Arisnoi, quæ capta Tenedo, Nestori in prædam cecidit.

Ecastor, adverbium jurandi. Donatus, Ecastor, per Castorem & Pollucem, ornativa sunt jurandi, apta feminis. Plaut. in Amph. Ecastor te experior quanti facias uxorem tuam. Ecastor tu quidem inscita es. Idem Moſtell. sc. 3. a. 1. Ecastor vapulabis. Ibidem, Jampridem Ecastor frigida non lavi magis libenter. Ibidem, Ecastor erras. Ibid. sc. 1. a. 5. Ecastor equidem. Idem Men. sc. 2. a. 4. Ecastor haud invita fecero. Ibid. sc. 4. a. 2. Ecastor beneficiis tuis me florentem facis. Ibidem, Ecastor licet. Ibid. sc. 3. a. 1. Idem Milit. sc. 4. a. 2. & sc. 5. a. 2. Terent. in Andria, Perecastor seitus puer natus est Pamphilio. Sunt qui per diphthongum malint scribere, quod ex æde compositum putent, ut Ecastor dictum sit quasi per ædem Castoris. Hoc juramento (ut author est Macrobius) viri non utebantur, quemadmodum nec mulieres per Herculem jutabant: ædepol autem juramentum erat, tam mulieribus, quam viris commune.

Ecbasis, ικβάσις, figura est quæ Latinè dici potest excursus, πορεία τὸ έκβασις, quod est egredi, sive expatriari. Exemplum est apud Virg. lib. 1. Georg. quum describit tempestatem à rusticis prævendam.

Ecbatana, ικβάτα, numero plurali, metropolis est maioris Mediae, à Seleuco condita, teste Plin. lib. 6. cap. 14. Strab. lib. 11. Media in duas partes divisa, quatum alteram majorem vocant, cuius metropolis fuit Ecbatana civitas, & Medici imperii caput: nunc etiam Parthi Regia utuntur. Hujus urbis meminit & Cic. in Oratione pro Lege Manilia, de Mithridate loquens. Usque in Hispaniam (inquit) Ecbatanis legatos misit ad eos duces quibuscum tum bellum gereramus. Fuit & in ora Syriæ ejusdem nominis oppidum in monte situm, postea Carmelum appellatum: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 19.

Echolas, adis, ficus faciens abortum: ab ικβάτα, ejicio. ||

Ecbolia, orum, ικβόλια, sive Ecbolinæ, arum, sive Ecbolades, medicamenta sunt quibus Medici utuntur abigendis infantibus in utero enectis, quæ & phthoria dicuntur. Latinè dici possunt ejectoria, vel ejectories medicinae. Ex Budæo.

Ecca, est pronomen demonstrativum, fœm. generis. Plaut. Men. sc. 2. a. 1. in fine, Hercole ab se ecca exit: id est, Certè ecce ea à domo sua exit. Vide Eccum infra.

Ecce, adverbium, rem improvisam subitamque demonstrans. { הַנְּהֵנֶה. GALL. Voicy, voila, soudainement, tout soudain. ITAL. Ecco. GERM. Sihe/schare zu/nim war. HISP. Mira ò atá, he os aquí. ANGL. Behold. Virg. 2. Eneid.

Ecce autem gemini à Tenedo, tranquilla per alta, &c.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Ecce canit formæ alias, jactusque pilarum.

Idem initio Eleg. 13. lib. 3. Trist.

Ecce natalis adeſt.

Idem 13. Metam.

Ecce Iouis monitu deceptus imagine somni

Rex iubet incæpi curam dimittere belli.

Plaut. Moſt. sc. Habeo. Sed ecce quæ ille ait. Idem Men. sc. 5. a. 5. Egomet hæc te vidi facere: Egomet ecce te arguo. Ibid. sc. 2. a. 5. Ecce Apollo mihi imperat, ut ei oculos exuram. Ecce Apollo

me jubes. Ibid. Ecce autem litigium. Ibid. Ecce omittio. Idem Milit. sc. 5. a. 2. Audin' etiam. L. Ecce (id est, audio, adsum.) Idem Asin. sc. 1. a. 1. Ecce autem bibit arcus: pluet. Idem Cure. sc. 2. a. 1. Ecce me tibi sisto (verba vadimonii.) Scribit Asconius etiam hoc proprium esse Ciceronis, ut in rebus improvisis hac particula utatur: ut in Oratione pro Cluentio, Ecce tibi ejusmodi sortitio, ut in primis de Bulbo esset judicandum. Idem 6. Verr. Ecce tibi non turbaba, atque rixa. Idem in Pisonem, Ecce tibi alter effusa, &c. ¶ Non nunquam etiam in rebus latè斯 hac particula utimur. Ovid. 3. Amoris

Ecce Corinna venit.

Modò nominativum, modò accusativum assumit. Cicer. ad Attic. lib. 1. Ecce aliae delicia Equitum. Idem 2. definib. Ecce miserum hominem, si dolor summum malum est.

Eccistam, pro ecce istam. Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Certè eccistam video. Eccillam. Plaut. Aulul. sc. 5. att. 4. Eccillam filiam domi: id est, ecce illam.

Eccubis, ιπτα, per duplex ee, & componitur ex ecce; & ubi, idemque significat quod Nuncubi.

Eccum, eccam, eccos, eccas, adverbia sunt demonstrandi, quæ nonnulli voluerunt idem significare, quod Ecce eum, eam, eos, eas: quos Laurentius reprehendit eo argumento, quod non semel apud Comicos legamus subiectum accusativum, ut Eccum me, Eccum Parmenon: ubi certè non possumus interpretari, Ecce eum me: aut, Ecce eum Parmenonem. Melius itaque Vallam sequemur, qui harum distinctionum significationem per adverbia interpretatur: ut Eccum, sit idem quod Ecce hic, intellige virum de quo agebamus. Eccam, ecce hic, subintellige fæminam de qua agebamus. Ellum, ecce illuc, scilicet virum, resolvendo per adverbia, non per nomina. Ex his itaque non obscurum est, quid discriminis sit inter Eccum, & Ellum: quod scilicet Eccum demonstrat hominem, qui non procul abest à loco in quo sumus: ut Eccum Parmenonem, hoc est, Ecce hic Parmenonem: contrà Ellum, eum qui longius abest. Plaut. Men. sc. 4. a. 5. Eccum ipsum hominem. Sed eccum video. Ibid. sc. 1. a. 5. Ecce quem quærebam. Idem Cure. sc. 2. a. 5. Eccam, quam coronam habuit. Idem Men. sc. 1. a. 4. Eccum hunc in vidulo salvum fero. Ibid. sc. 2. a. 2. Eccum affinem meum. Idem Aul. sc. 5. a. 3. Sed eccum Menachnum video. Idem Men. sc. 2. a. 1. Nam pater meus intus nam est. Idem Amph. prol. Atque Eccum incedit. Item Men. sc. 2. a. 5. Eccum qui me cettam faciat. Idem Pseud. sc. 2. a. 4. Sed eccum video verbere statuam. Ibid. sc. 1. a. 4. Herus eccum recipit. Ibid. sc. 4. a. 2. Venit eccum Callidorus. Ibid. sc. 3. a. 2. Eccam scis filium tibicinam amare? Ibid. sc. 5. a. 1. Philocomias eccam domi. Idem Mil. sc. 3. a. 2. & sc. 6. a. 2. Eccum lenonem incedit thesaurum meum. Idem Cure. sc. 2. a. 5. ¶ Ab se ecca exit. Idem Men. sc. 2. a. 1. Ubi ea est? Eccam, in cera cubat. Idem Pf. sc. 1. a. 1. ¶ Tres eccos numos habes? Ibid. sc. 4. a. 1. Eccos prædæ participes petunt. Idem Moſt. sc. 3. a. 1. Nam eccum hic adolescentem captivum habeo. Idem Capt. sc. 2. a. 1. Atque eccam illecebra exit. Idem Asin. sc. 2. a. 1. Ubi est? Eccum illum. Idem Amph. sc. 3. a. 4. Eccam eam ipsam ante ædes video. Idem Men. sc. 2. a. 5. Et. Ubi tu es? A. Eccum (id est, ecce me.) Idem Mil. sc. 1. a. 1. Hemtibi pateram? Eccam. Idem Amph. sc. 3. a. 1.

Ecce re, pro omnia & summatim tibi narravi. Plaut. Men. sc. ult. a. 2. Prandi in navi, inde egressus hue, te conveni. Ecce re, &c. Ita legit & exposuit Passerat. Alii ecce, id est, per ædem Cereris. Alii ecce, uno verbo. Alii ecce rem.

Eccē, jusjurandum, ac si jures per Cererem, η τὸ δέκατον: ut, Ecastor, Edepol. Alii Eccere accipiunt pro Ecce. Plaut. in Amph. Ecce: jam tu autem facis, ut tuis nulla apud te sit fides. Idem Mil. sc. 2. a. 2. Eccere autem capite nutat.

Ecclesiæ: Cœtus, concilium, concio, congregatio. { εκκλησίας τεχνής, ικελά. GALL. Assemblée. ITAL. Adunanza. GERM. Ein versamung/ gemeine kirch. HISP. Ajuntamiento. ANGL. A congregation, or assemble. ¶ Inde fidelium omnium, qui per orbem sparsum sunt, universitas, à Christianis Ecclesia dicitur. Sic dicimus Christianum esse caput Ecclesiæ. Athenis hoc nomine vocabunt conventum civium, qui Reipub. causa conveniebant: nam quum ad spectaculum aliquod populus ex agro vocabatur, Αγκλησία propriè dicebatur. ¶ Ecclesia apud veteres Poëtas primam corripit, contra Gentiles Poëtas. Inde Paulinus lib. 2. de Martino,

Mater Ecclesia templis.

Et infra lib. 4.

— Claudebat Ecclesia plebem.

Et in Natali 4. Felicis.

Cum pia sacrilego quateretur Ecclesia bello.

Male enim corrigunt quateretur regula bello. Tertull. lib. 3. adversus Marcionem,

Ecce caput Christum, sunt eius Ecclesia membra.

Ecclesiarcha, ικκλησιάρχης, Ecclesia præfector: ab ἡγεμών, præfatus.

Ecclesiastēs. { εκκλησιαῖς τεχνής. GALL. Preschevū, Presdicateur. ITAL. Predicatore. GERM. Ein prediger so einer groen vorstech. HISP. Predicador. ANGL. A preacher. } Concianor: δαστορεῖς εκκλησιαῖς, quod est concionem habere, vel ad concionem convocare.

Ecclesiasticus, a, um, pertinens ad Ecclesiasten. ||

Eccum: vide Ecce.

Eccyclema, machina lignea in theatro, quæ circumacta ostendebatur spectatoribus quicquid in scena secreti ageretur. Poll.

Ecdicūs. { εκδίκης. GALL. Advocat, Defendeur, Procureur de ville. ITAL. Defensore, venditatore. GERM. Ein schirmer. HISP. Defensor, vengador. ANGL. An advocate in defending à commone cause of societie. } Latinè defensor, vel vindicta. Erant autem Ecdici, teste Budæo, in municipiis, qui Romæ Tribuni plebis causam adversus injuriam optimatum tuebantur. Cicero ad Thermum lib. 13. Epist. 1. Dixerat mihi Euthydemus, quum Ephesi esset, se curaturum ut Ecdici Milesi Romam mitterentur: id factum non est, Legatos audio missos esse: sed malo Ecdicos, ut aliquid confici-

Mm 5 posse.

possit. Quare però à te, ut eos & Alabandenses jubeas Ecdicos Romanam mittere.

Echēmōn, ιχέων, priami filius, à Diomede occisus. Homer. Iliad. 5.

Echēnēus, per quatuor syllabas, ιχείνης, omnium Phœacum generosissimus, teste Homer. lib. 7. Odyss.

Echēwylia. { תְּמִימָה dumijah, טַרְפָּה chôresh. ιχευθία, ab ιχευθία. GALL. Silence. ITAL. Taciturnità, silentio. GERM. Stillschweigenheit. HISP. Obra de callar, silencio. ANGL. Sylence. } Latinè taciturnitas dicitur & auscultatio: quo nomine vocatum fuit silentium illud discipulorum Pythagoræ, teste Gell. lib. 1. cap. 9. Unde

Echemylos à Græcis dictos censet Budæus ausculatores, & censendi immunitatem habentes in Senatu, qui & ἀκεστοὶ dicuntur. Idem alio loco interpretatur echemylos, cunctatores, & sermonis homines parcissimos, qui aures duas habere se, unicam linguam in causis etiam publicis meminerint.

Echēnēis, ίδις. { ιχανίς. GALL. Un petit poisson qui, s'il s'attache contre un navire, il l'arrête & l'empêche de voguer & remuer. ITAL. vesce picciolo, che ferma la navi, avanti le quali s'attaca. GERM. Ein fisch/det ein schiff in seinem lauff aufhält / wann er sich an das selbig hencht. HISP. Pece pequeño, que detiene las naves. ANGL. A little fish that stayet a shipe under sayle. } Genus pisciculi, quem Latini Remoram appellant: utroque nomine ab re imposito. Ferunt enim hunc piscem navim, cui adhæserit, sistere, quantumvis velis & remis incitatam. Hinc echeneis dicta, προστάτης τῶν ναῶν, hoc est, à tenenda navi: ἡ δὲ τὸ ιχεῖος τῆς ναῆς, id est, ab eo quod navi adhæreat. Plin. lib. 9. Est parvus admodum piscis, assuetus petris, echeneis appellatus: hoc catinis adhærente, naves tardius ire creduntur, inde nomine imposito. Ob quam rem à Græcis ιχανίς dicitur, à nostris Remora, à remorando nominatur. Lucret. lib. 6.

Non puppim retinens, Euro tendente rudentes,
In mediis echeneis aquis.

Ferunt hunc piscem fluxus in gravidatum utero sistere, partusque ad puerperium continere.

Echetria, ιχετία, urbs Italiae. Steph.

Echerla, ιχετά, urbs Siciliæ. Steph.

Echetera, ιχετά, urbs Italiz. Steph.

Echidna. { ιχενεπεβήτη. ιχεδνα. ANGL. A viper, a kind or serpent. } Idem serpens esse creditur, qui à Latinis Vipera dicitur, quod & ipsum etymologia videtur indicare. Apparet enim echidnam dictam, προστάτης τῶν ιχετών τῶν οὐρανῶν, quod scilicet ad interitum usque foetum intra se contineat, donec pullis nimiam moram pertaxis, ero lo matris utero, parenteque necata, erumpant. ¶ Poëtis accipitur pro quovis serpente, & præcipue pro hydra illa Lernæa, quæ ab Hercule interfecta est. Ovid. lib. 3. Fast.

Sanguine Centauri Lernæa sanguis echidnae

Mistus ad auxilium tempora nulla dabat.

Vide in dictione Exectra.

Echinades, ιχενάδες. Exiguæ sunt insulæ, Acarnanæ adjacentes, ex adverso ostii Acheloi fluminis, natæ ex arena & limo, impetu Acheloi convecto, teste Plin. lib. 2. cap. 85. De Echinadibus pulchre Thucyd. lib. 2. ubi de Acheloo. Ovid. lib. Metam. 8. involucro fabula verum occuluit, & ex Naiadibus factas insulas tradidit, quoniam hæ terræ fluvio adgestæ feruntur. Stat. lib. 2. Theb.

Turbidus objetas Athelous Echinades exit.

Lucanus.

— Crassis obliimat Echinades undis.

Seneca. in Troade, declinat Echīna, ιχείνη.

Quolibet vento faciles Echīna.

Lege Dulichium in Stephan. Qui etiam has insulas circa Aetolianam esse scribit: & hoc nomen fortitas ab asperitate, vel Echinorum copia, vel Echino vate.

Echineis, insula in mari Aegeo. Cic. in Arato,

— excelsis errans in collibus amens;

Quos tenet Aegaeo desixa in gurgite Echneis.

Echinon, Thraciæ urbs est ad Pegaseum sinum. Pompon. Mela lib. 2. in Thraciæ descriptione.

Echinométræ, ιχενομέτραι, Echinorum genus, quorum spinæ longissimæ, calices minimi, nec omnibus iidem rufus & vitieus color. Plin. lib. 9. cap. 11.

Echinus, ιχείνη, ιχείνη Stephano. Oppidum est Acarnanæ, non procul ob ostio Acheloi, quod Echinadibus insulis nomen fecisse putatur. Meminit hujus oppidi Plin. lib. 4. cap. 1. ¶ Est item Echinus, oppidum in ora Phthiotidis ad Maliacum sinum, circa quod Sperchius in mare influit. De hoc Cicero in Arato,

Dicitur excelsis errans in collibus amens,

Quos tenet Aegaeo desixa in gurgite Echneus.

Recensetur etiam à Ptolemy lib. 3. cap. 13.

Echinus, ιχείνη, ab ιχείνη. { GALL. La première couverture piquante, dedans laquelle croissent les châtaignes. ITAL. La coperta spinosa delle castagne. GERM. Die strähige haut oder rind/in welcher die kesten wachsen. HISP. Erizo de la castaña. ANGL. The outward husk or covering of a chestnut. } Tegmen spinosum quo servantur castaneæ. Unde castaneæ echinatæ dicuntur. Plin. lib. 15. cap. 23. Nuces vocamus & castaneas, quanquam accommodiores glandium generi; armatum his echinato cortice vallum est. ¶ Ab hujus tegminis similitudine dictus est echinus piscis, quem Plin. lib. 9. cap. 31. scribit esse ex cancerorum genere, cui spina pro pedibus sunt, cui ingredi, est in orbem volvi: capitur ferè inter saxa, ubi se continent ne à fluctibus jactetur. Martialis lib. 13.

Iste licet digitos testudine pungat acuta,

Cortice deposito mollis echinus erit.

¶ Est & echinus apud Græcos terrestre animal, cui est apud nostros nomen hericio, sive herinaceo, aut etiam herici: æquè spinis hirtus est atque marinus echinus. { ANGL. An hedgehog, an urching. } de quo Ambrosius lib. Hexaem. Echinus iste terrenus, quem vulgo

hericum vocant, si quid insidiarum præsenserit, spinis suis clauditur, atque in sua arma se colligit. ¶ Præterea echinus, genus vasis ænei est, in quo calices lavabantur, quemalii ampullam dicunt esse vitream. Horatius lib. 1. Serm. satyr. 6.

Pocula cum cyatho dum sustinet, astat echinus.

¶ Athenis item echini nomine intelligebatur scrinium forens, in quod dicta testium, & totius litis acta conjiciebantur. Unde in echinum conjicere, εἰς ιχεῖνον ipsoάκειν, dicebant pro acta in judicio profere. ¶ Torus echinus asper, μεγάλης ιχείνης, proverbiale figura dicebatur in morosos & injucundis moribus, cum quibus nulla ratione agere possis citra litem. ¶ Simili figura dicitur, Echino asperior, ιχείνης τερζής: in hominem intractabilem & insuavibus moribus. ¶ Prius duo echini amicitiam invenirent, alter è mari, alter è terra, περιθύειν τοὺς φίλους ἔχειν, οὐδὲ εἰς πλάνα, οὐδὲ ξέρει: de iis qui moribus ac studiis sunt inter se discrepantes, quam ut spes sit, aliquando inter eos necessitudinem coitram. Suidas.

Echinatus, Adjectivum. { ιχενόδερμος. Couvert d'aiguillons, comme un herisson. ITAL. Coperto di spine come il riccio. GERM. Das ein stachende oder dorndichteinden hatt. HISP. Cosa cubierta como de erizo. ANGL. Covered or sett with prickles or strings as an urchin. } ut echinata castanca. Plin. lib. 27. cap. 9. In cacumine capitula sunt echinata spinis.

Echinophræ, genus concha. Plin. lib. 32. cap. 11.

Echion, ιχείνης. Unus fuit illorum, quorum opera adjutus Cadmus, Thebas ædificavit: de quo Ovid. 3. Metam. Hinc etiam ipsi Thebani à Poëtis Echionidæ & Echionii passim appellantur.

Echion, ιχείνης medicamentum quoddam, dictum à viperæ, quam Græci ιχείνη nominant. Plin. lib. 29. cap. 6. Viperam vivam in fictili novo comburere, addito fœniculi succo ad cyathum unum, & thuris manna una, atque ita oculorum suffusiones, & caligines inungere, utilissimum est. Medicamentum id, echion vocatur. Hæc ille.

Echites, ιχείνης, gemma est colore viridi subobscuræ, quandam viperæ similitudinem referens. Plin. lib. 37. cap. 11.

Echite, tes, ιχείνης, herba est similis scammonio. Plin. lib. 24. cap. 15.

Echium, vulgò Buglossus sylvestris, id est, Lingua bovis, Gallis Borage, quasi Corrago, quasi dixeris, Baillant courage. Nam buglossum vino injectum, lætitiae & hilaritatis causa est, unde οὐφερών Græcis dicitur. || Hadr. Jun. in Homer. ιχείνης, est viperæ. Eadem herba ιχείνης Apuleio. ||

Echo: Soni, vel vocis repercussio. { ιχείνης. GALL. Echo, le son & rétention de la voix, comme répondant à celuy de qui est la voix. ITAL. Echo, la voce che risponde al principio della parola. GERM. Widerhallung/das wider tönen in den wälden. HISP. La voz que redonda y resuena. ANGL. An echo, the answering a gaine of the voice. } à verbo Græco ιχείνης, quod est resono. Ovid. lib. 3. Metam.

Planxerunt Dryades, plangentibus affonat echo.

Fit præcipue in convallis, & locis concameratis, ubi scinditur resultans aëris, & acceptæ voces numerosiore percussu multiplicantur: nomenque echo ejusmodi vocis à Græcis datum est, ut Plinius scribit, quoniam non est vagandi liberrimus campus, sed objectu reflectitur. Quæ res etiam multas voces multis in locis reciprocas facit: sicut in urbe Cyzico turrem septem acceptas voces multiplicant. Et Olympiæ porticus fuit, quam heptaphonon appellabant: quoniam septies eadem vox ibi reddebat. In hanc sententiam ait Lucretius,

Sex etiam ac septem loca vidi reddere voces,
Vnum quum faceres: ita colles collibus ipsi
Verba repulsantes, iterabant verba referre.

¶ Eadem à Latinis dicitur imago. Valer. Flacc. lib. 3. Argona
Rursus Hylan, & rursus Hylan per longa reclamat
Avia, responsant sylva, & uaga certat imago.

Horat.

Quem deum cujus recinit jocosa
Nomen imago.

¶ Scribit Ovid. lib. 3. Metam. Echo nympham fuisse, quæ quoniam à Narciso, cuius amore desperabat, speneretur, longo microne contabuit, & corpore demum in saxum converso, nihil nisi vocem retinuit. ¶ Græci item concavas rupes, & valles argutas, in quibus sonus reflectitur, ιχείνης vocant, teste Col. lib. 9. cap. 5.

Ecligmæ, atis, ιχενέμη. Frequentissimum medicis Græcis vocabulum, quod Latinè Linctum vertimus. Sunt ecligmata, quæ sunt lingen-digratiæ, non edendi, aut devorandi: hoc est, quum eliquid in ore tenentes, paulatim distillando sorbemus, δοῦτο τὸ οὖν, & λείζα. Vulgus medicorum Electuarium vocat. Plin. lib. 22. de Thymo, Diutinæ tussi ecligmæ faciles excreations facere existimatur.

Eclipsis, ιχενέμη. Figura, qua in oratione aliiquid reticemus, quod ad ejus absolutionem sit necessarium. Latinè defectionem vertere possumus, δοῦτο τὸ οὐδείν, quod est deficere. Ter. in Andri. Verbum unum caye de nuptiis, decet, dicas. ¶ Eclipsis lunæ, hoc est defectus lunæ: quum sol per interpositionem terræ ita lunæ opponitur, ut illum illuminare non queat. De Eclipsi lunæ Plut. in Dione, & in Paulo Æmilio, & in Nicia. ¶ Eclipsis Solis, quum Solis radii aliqua ex parte à nobis auferuntur, propter interjectum & interpositum lunæ. De Eclipsi Solis Plutarch. in Dione, & in Paulo Æmilio. Periphæsis Eclipsis Solis, apud Catull. de com. Beren.

Flammeus, ut reperi, Solis nitor obscuretur.

{ ANGL. The eclipse of the sunne or moone. }

Eclipticus, a, um, ιχενέμη. Defectivus. Plin. lib. 2. cap. 16. Convenit stellas in Occafu vespertino proximas esse terræ & latitudine & altitudine, exortusque matutinos in initio cujusque fieri stationis, in mediis latitudinum articulis, quæ vocant ecliptica.

Eclōga, ιχενέμη. Electio, electus, explanatio: ab ιχενέμη, quod est eligo. Dicitur & sermocinatio, seu colloquium. Unde Eclogæ Virgilii.

Elogari apud Cic. ad Attic. lib. 16, i. sermocinatores, vel auditores sermonum.

¶ Eclogus,

Eclogus. ελάση, est narratio, recitatio, quia canticum etiam est eloquor, exigo. ||

Ecnēphās, ευνόπιος, procellæ genus. Plin. lib. 2. cap. 48. quæ ex siccæ nubis discessione erumpit, hoc est, sine pluviis: nam quæ cum imbris nubes frangunt, Exhydriæ vocantur.

|| **Eco :** vide Ego. ||

Econ : vide Icon.

Ecolismensis. E. in Gallia, vel Engolismensis, Engoulesme, vel Ango-lesme. Eculisma, Ausonio: Enculisma, sive Eccolisma aliis. Engoulesme. V. E. sub A. Burdigalensi. ||

Econes, sacerdotes rustici. Lege Egones.

Econtrà, & contrariò: vide è præpositionem, ubi Cic. & Quintil.

Ecp̄hrāsls, ἐκφράστης, est mera puraque rei gestæ enarratio: δέος ἐγένετο, quod est exprimere, clare & evidenter explicare. { ANGL. The plane declaration of a thing. } Hesychius, λέξης επαρχία, hoc est, sermonem evidenter interpretatur.

Ecuquāndo: Nunquando, vel an aliquando. { οὐδὲ ματαιόν. } nōn. GALL.

Mais quand? & quand? ITAL. Quando mai? GERM. Und wann?

HISP. Por ventura en ningun tiempo? ANGL. But when. } Cicer. de lege Agrar. Quero à populari tribuno plebis, ecquando nisi per triginta tribus creati sint? Velleius: Ecquandone civem similem habebit Respublica.

Ecuquis: Nunquis. { εῦνος. Qui donec? & qui donec? ITAL. Echi? HISP.

Por ventura alguna? ANGL. Vorhorthen? } Ecquis dicitur, pro Enquis. Prisc. lib. 1. Exen, pro ecce, & quis: ubi n., ratione q sequentis, mutatur in c. Ex quo ostenditur eadem vim habere c, & q. Terc.

rent, in Eunuch. Ecquid nos amas de fidicina isthac? id est, nonne me amas propter fidicinam? Ovid. lib. 2. Fast.

Ecquid in officio torus est socialis? & ecquid

Conjugibus nostris mutua cura sumus?

Plaut. Moſt. sc. 4. a. 1. Ecquid video mammam adire. Item, Ecquis homo est qui cupiat fecere aliquantum lucri. Ibid. sc. 1. a. 2. Ecquid sentis? Idem Men. sc. 5. a. 5. Ecquid possis facere conjecturam? pro Annon. Ibid. sc. 2. a. 1. Ecquid audes de tuo addere? Ibidem, Ecqua pars inest in hac præda mihi, Ibid. Ecquid argutus est? Idem Pseud. sc. 4. a. 2. Ecquis hic est. Idem Mostel. sc. 4. a. 1. Heus, ecquis hic est janitor? Idem Men. sc. 2. a. 4. Infat me percontariet, ecquem novem Demanetum. Idem Aſin. sc. 2. a. 2. Heus tu ecquid audis? Idem Aſin. sc. 5. a. 1. Ecquid est salutis. Ibid. sc. 3. a. 3. Ecquis audet mihi suppetias ferre. Idem Men. sc. 6. a. 5. Cœpi observare, ecquid magorem mihi honorem haberet. Idem prologo Aſin. Rogo ecquis omnium noverit Philochratem? Ibid. sc. 2. a. 3. Ecquid lubet? Idem Cure. sc. 2. a. 1. Ecquis est qui mihi commonistret Phædromum?

Ibid. sc. 3. a. 2. Rogat ecquem Lyconem noverim. Ibidem, & Pseud. sc. 2. a. 4. Ecquid das? C. Malum. Idem Cure. sc. 2. a. 4. Ecquid meministi? A. Memini. Idem Mil. sc. 1. a. 1. Ecquam scis filium tibicinam meum amare? Idem Pseud. sc. 5. a. 1. (bis.) Heus ecquis istas aperit foras. Idem Mostell. sc. 2. a. 2. Ecquis mihi aperit ostium. Idem Capt. sc. 1. a. 4.

Ecquid in officio torus est socialis? & ecquid

Conjugibus nostris mutua cura sumus?

Ovid. 2. Fast.

— Hac grossus ecqua puella tulit? (percontantis.)

Idem 4. Fast. ¶ Ecquid ut initio? Idem Eleg. 2. lib. 5. Trist. Item, Ecquid aliena fabulorū pro Quid.

Ecquidnam, pro eodem. Cicer. in Topicis, Ecquidnam honestum sit, ec-

quid æquum revera, an tantum opinione sunt. Idem 4. de fin. Ec-

quænam fieri possit accessio?

Ectasis. { τὸν ταρταρὸν ταρδεμά, εἰπον εἴσαφόρον. εἴπυντο θεοί. GALL. Estonnement tel qu'on ne se sent point de ce qu'on fait, pâmoison, extase. ITAL. Stupore. GERM. Erstumming / entroendung, oder verzückung des gemüts. HISP. Pasmo o espanto. ANGL. A great astonishment, as often. } Latinè stupor, sive mentis emotio ex re aliqua repente oblata: ut quum subitum amici conspectum prouersus obstupeſcimus. Dionysius sic vocat abstractionem mentis à corpore ad contemplanda cœlestia, quæ etiam ἀναγνώσθη dicitur. Quidam definiunt ἀναγνώσθη μετὰ τοῦτο, teste Galeno de definitionibus medicis, hoc est, insaniam non diu perseverantem. Dicta est autem ecstasis, δέος ἐξίστασις, quod qui hanc patitur, extra seipsum quodammodo constitutus sit. ¶ Hinc

Ecstatici, οὐστασι. dicuntur qui ecstasi correpti sunt, quos mente commotus vocat Plin.

Ectasīs, ἐκτάσις, dici potest productio. Figura est, qua syllaba naturaliter correpta, producitur: ab ἐκτάσι, extendō, produco: ut,

Italianam fato profugus.

Ubi prima syllaba in dictione Italianam, quæ naturā brevis est, morti necessitate producitur.

Ethlipsis, εὐθλίψις. Latinè elisionem, vel exclusionem sonat: δέος ἐκτάσι, quod est elidere, vel excludere. Hoc autem nomine peculiariter vocant Grammatici elisionem in literæ finalis, quæ subsequente vocali in carmine ferè semper absuntur.

|| **Ethyma,** εὐθύμη, papulae per cutem erumpentes: sic dicitur δέος ἐκτάσι, quod significat εὐθύμη, h.e. cum impetu ferri & erumpere. ||

Estrāpēli, εὐτρέμα. Horrentes, & aversati communem & usitatum naturæ modum. Apud Hermogenem εὐτρέμα interpretantur, εἰ εὐτρέμαρδος τὸ idem, καὶ ὑπερθερμῆ φύσις: quasi dixeris exorbitantia. In qua significatione etiam Plinius accepit lib. 7. cap. 16.

Estroma. Quid hoc nomine scriptores Ecclesiastici significant, indicat Hieronymus in Amos, com. 1. cùm ait, Valentinus hæreticum ex zonibus suis extremum, hoc est, trigesimum, Christum vocare Estroma, hoc est, abortivum. Utitur hac voce Tertul. de Praſer. adversus haret.

|| **Ectrope,** οὐρανος, diverticulum, ab οὐρανογύγη, diverto, deflecto. ||

Ectropium, sive Ectropia, οὐρανος, οὐρανία, dicitur divisio palpebrarum, quum scilicet inferior palpebra non satis sursum attollit.

tur; sed pendens hiat, nec cum superiore committitur: Lago- phthalmos verò, quum superior palpebra non descendit. Cels. lib. 7. cap. 7.

Ectyloticum, medicamentum, seu unguentum, quo calli exteruntur. εὐτρόπων, est Callo libero. εὐτρόπων callus. ||

Ectypa, εὐτρόπων, dicuntur opera quæ ex ipsis typis formata sint. Gall. matrices. Plin. lib. 37. cap. 10. Hæ sunt gemmæ quæ ad ectypas sculpturas aptantur.

Eculēus, εὐτρόπων. Vide Equuleus.

Ecvola, sunt rejecta quædam, & quorum nullus est usus, ab εὐβολή, quod est ejactio, sive expulsio. Potrò eobola facilior est pronuntiatio: sed quia β, Græcum gerit vicem ν, ut appetit in βιος, qui vita est, ideo in S. Augustino scribitur ecvola.

E D

Eda, basterna: vehiculi itinerarii genus. Alias Exedra. Gloss. Isid. ||

Edāx, Edacitas: vide Edo, es.

Eddana ιδανα. Urbs est ad Euphratem, à Phœnicibus habitata: ita dicta ab Eddano. Steph.

Edecimatus: Edecimata, electa. Fest. quasi Edecimate, sit decimum quodque è pluribus eligere.

Edenburgum, Edenburg. Regni Scotiæ Metropolis, ac regia, itemque Senatus sedes. ||

EDENTĀRĒ, edentulum facere excussis dentibus. { δενδεντάτη. GALL. Edenter. ITAL. Sdentare. GERM. Zahnlos machen. HISp. Desdentar, quitar διασαράνειαν από τα δόντια, οι ουρανοί στολέστοι. Præcepta enim ac præscripta rerum justiarum atque in justarum, Edicta Romani appellant. Ex Hotromano. { τροχιστός, δεν διδύει, τροχιστός, αμάρ. παρογύη. GALL. Ordinare, commander. ITAL. Comandare, ordinare. GERM. Aufzünden / ein mandat lassen aufzehn. HISp. Proponer edicto, mandar como señor δι juez. ANGL. To command or publishe by nagling up of a writing or commonerietto mak to knaw, to denounce. } Edicere multam. Liv. ab Vrb. Ne quisquam credat nummum, edicam omnibus. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Edico omnibus, quemque videritis, hunc deturbatote in via (sunt verba hebi.) Idem Mil. sc. 2. a. 2. Prius edico, ne quis capiat, continete vos domi. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Herus edixit mihi, ut dispartirem hoc opsonium. Idem Aul. sc. 1. a. 2. Tu, qui meus es, edicotibi. Idem Pseud. sc. 2. a. 3. Item edicere, pro denunciare, sive præmonere. Ibid. sc. 1. a. 1. Omnibus amicis & notis edico ut caveant. Gell. cap. 27. lib. 15. Edicere concilium & concilia. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Quoties tandem edixi tibi ut neuter iretis ad me cum querimonia. Item Sueton. in August. cap. 44. Edixit, non placere. Idem in Calig. cap. 26. Edicere die natali. Plaut. in Trucul. Edico prius, ne duplices habeatis linguas, ne ego bilingues vos deceam. Terent. in Hectys, Ibo intrō, atque edicam servis ne quoquam effere sinant. Cicer. 1. de finibus bonorum, Est etiam tibi edicendum quæ sis observaturus in jure dicendo. Unde & Edicere diem ad convenientem, Edicere conventum, Edicere militibus prædam, apud Liv. lib. 8. ab urb. & alibi. ¶ Ponitur pro Dicere. Plaut. Tripl. Sanus si videat, edicam. ¶ Edictus Senatus Id. Mart. Curiam Pompeii. Suet. in Ces. cap. 80.

Edicto, as, ate: Eloquor, enuntio: frequentativum est ab edico, quod interdum pro simplici accipi, supra ostendimus, { τροχιστός, δεν διδύει, τροχιστός, αμάρ. παρογύη. GALL. Dire, publier. ITAL. Dire, parlare. GERM. Ausskündigen. HISp. Dezir, hablar. ANGL. To publishe, to ordine and commande. { Plaut. in Epid. Atque amorum summam edictavi tibi. Idem in Amph. Tute edictas fata tua. Idem Men. sc. 2. a. 4. Edictavi illi omnia, quando non vis ipse profiteri.

Edicta, quæ sunt Consulum, Prætorum, & Adilium literæ, quibus aliquid imperatur. { τροχιστός, δεν διδύει, τροχιστός, αμάρ. παρογύη. GALL. Edits, Ordonnances, commandements. ITAL. Ordenanze, commandamenti del principe δι magistrato. GERM. Ein mandat oder ordnung / so ein oberkeit öffentlich lasst ausszeghn. HISp. Los edictos que propone el juez. ANGL. Edictes, commandementes, proclamations. Cic. pro Quintio, Quod prætor non fieri, sed ex edicto suo fieri jubet. Edicti formulam vide apud Sueton. in August. cap. 28. Ita mihi salvam ac sospitem Rempublicam, &c. Per edictum notos libros facere. Idem ibid. cap. 88.

¶ Edicti translatiitii verba. Gell. cap. 18. lib. 3. ¶ Edicti Adilium Curulium verba. Idem cap. 2. lib. 4. ¶ Edicti Censorii verba. Idem Gell. cap. 11. lib. 15. Imperium tuum demurat atque edictum Apollinis. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Edicto exprobrate turpitudinem & impudentiam. Sueton. in August. cap. 42. ¶ Est etiam edictum privatii hominis. Terent. Heaut. Primum huc te oro, ne quid credas me adversus edictum tuum facere esse ausum.

Edictio,nis: Edictuta, mandatum, imperium. εὐτρόπων, δεν διδύει. Plaut.

Plaut. *Capt. sc. 1. a. 4.* Basiliicas edictiones atque imperiosas habet. Idem *Pseud. sc. 1. a. 1.* Nisi hanc edicionem animaduortitis. Idem *ibid.* Vobis hanc habeo edicionem.

Edictales dicebantur, qui annum unum in legum studio versati, alterum etiam adiungebant: ducta scilicet appellatione ab edicto, cui cognoscendo tum operam dabant.

Edictalis, e, quod ex edicto sit, ut edictales honorum possessiones dicebantur, que ex Pratoris edicto sine causa cognitione de plano dabantur, *l. i. D. si tab. restam. l. 30. D. de acq. hæred.*

Edilis, e: Vide *Edo*, es.

EDISCO, is: Memoria complector, memoria mando. ¶ *תְּמַדֵּד lamādh, תְּמַדֵּד alāph.* παράσχειν τῷ μητρῷ. **GALL.** Apprendre par cœur. **ITAL.** Imparare à mente. **GERM.** Aufzwingen lehnen. **HISP.** Deprendre de memoria. **ANGL.** To learn perfectly. ¶ Cic. 2. *Tusculan. sc. 1. a. 5.* Qui homo mature quaslibit pecuniam, nisi eam maturè parsit, maturè esut. **Jup.** Esurio. S. Here si tu esurus, ego satur pugnis ad te volito. Idem *Amphitri.* Item, H. Esurire mihi videre. E. Mibi esurio, non tibi. Idem *Capt. sc. 1. a. 4.* Quando esurio, tum crepant (intestina.) Idem *Mennach. sc. 5. a. 5.* Terent. *in Heaut.* Modò licet vivere, est spes. **GALL.** Quæ? s. Nos esuturos satis. Cæl. *Cic.* Vestras copias non novi: nostri valde depugnare, & facile algere, & esurire consueverunt. Esutior, pass. Ovid. 1. *de Ponto, eleg. 11.*

Audiit Eurotas, jussitque ediscere lauros.

Plaut. *Aul. sc. 1. a. 4.* Servus hætile imperium ediscat.

Ediscendus ad verbum libellus. Cic. 4. *Acad.*

EDISSERO, is: Explano, declaro. ¶ *תְּמַדֵּד parásch, תְּמַדֵּד pathár.* διέξωσις επίτειναι, εἰδίνεσθαι. **GALL.** Declarer & bailler à entendre. **ITAL.** Dichiarare. **GERM.** Ausslegen/erleutern. **HISP.** Declarar lo escuro. **ANGL.** To declare, to mak plane, and rehearse. ¶ *Pacuvius, Edissere* fabulam hanc. Virg. *lib. 8. Aeneid.*

mibique edissere vera roganti.

Plaut. *in Capt.* Jam animaduerte, hæc mihi, quæ dicam, edissere. Cicer. *de clar. Orat.* Quis docendo, ediscendendoque subtilior.

Edissento, as: frequentativum. ἐπικαθίσκεσθαι, πολὺς οὐ συχνὰ διέξιναι. Plaut. *in Amph.* Ordine omne, ut quicquid actum est, dum apud hostes sedimus, edissertavit. Gell. *lib. 1. cap. ult.* Sæpe eum de malo iracundia edissertavisse.

Edititus, Editus: vide *Edo*, is.

Editi, Ptolemæo insula est juxta Orientalem plagam Hiberniæ, Andros Plinio dicta.

Edo, es, est, edi, esum, vel esum: vel *Edo*, edis, ab *אֶדוֹת*, significat ves- cor. ¶ *תְּמַדֵּד achál.* *אֶדוֹת, תְּמַדֵּד.* **GALL.** Manger. **ITAL.** Mangiare. **GERM.** Essen. **HISP.** Comer. **ANGL.** To eat, to chevo meate. ¶ *Bibe, es, fuge (pro ede.)* Plaut. *in Pseud. sc. 2. a. 1.* Volo esse (pro edere.) Idem *Cure sc. 3. a. 2.* E nuc qui vult esse nucleus, frangit nucem. *Ibid. sc. 1. a. 1.* Non placet me hoc noctis esse. Idem *Amph.* Purpurcum, an luteum panem esse soleam (id est, edere.) Idem *Mennach. sc. 5. a. 5.* Miserrimus, qui cum esse cupit, quod edat non haberet. Idem *Capt. sc. 1. a. 3.* Seis bene esse, si sit unde. *Ibid. sc. 1. a. 4.* Si panillum potes contentus esse (id est, edere, ambiguë.) Item, Biberent quando esse nollent. *Sueton. in Tib. cap. 2.* Es, porta. Plaut. *Moselli sc. 1. a. 1.* Bibite, pergitacamini, est. *Ibidem.* Item, Mensam quando edo, detergeo. Idem *Mennach. sc. 1. a. 1.* Dum talam me facies, assidue edes (de parasito.) Idem *Milit. sc. 1. a. 4.* ¶ *Edim, is, it.* Idem *Aul. sc. 3. a. 4.* Quod edit tam duim, quam perduim (id est, edat.) Idem *Capt. sc. 1. a. 3.* Misera qui quod edit querit (pro edat.) Miserrimus qui cum esse cupit, quod edit, non habet (id est, edat.) *Ibid. Virg. 4. Aeneid.*

est mollis flamma medullas.

Cic. *ad Attic. lib. 13.* Itaque & edit, & bibt *אָנוֹס*, & iucundè, opipare, sanè, & apparatè. Infinitivum facit duplēcē. Esse, ab *Edo*, es: Edere, ab *edo*, edis. Cic. 2. *de Orat.* Quem quum Catulus nuper audierat, scēnum alios aiebat esse oportere. ¶ *Quandoque edo significat Consumo.* Horat. *lib. 1. Epist.*

Quia latunt oculos, festinas demere: si quod
Est animum, differs curandi tempus in annum.

¶ *Hujus composita, Adedo, Ambedo, Comedo, Exedo, Obedo, Peredo,* & Superedo, de quibus vide suis locis. ¶ *Frequentativum ejus est Esito, desiderativum Esurio.*

Edendus, participium. ¶ **ANGL.** To be eaten. ¶ **Cic. de Amic.** Multos modios salis simul edendos esse, ut amicitiae munus expletum sit.

Edones, bibones, edaces, bibaces. Varro. ¶ *Edor, eris, estus, prateritum* *Edus* sum. Plin. *lib. 20. cap. 9.* Et in Ægypto propter ejus amaritudinem non estur. ¶ *Estur, impersonale.* Plaut. *Mosf.* Jam ista quidem absumpta res erit, quando dies noctesque estur, babitur. Item Ovid. 1. *de Pont.*

Estur ut à scabra positum rubigine ferrum.

¶ *Edo*, seu *Esito*, as, frequentativum est à supino *Edum* formatum. ¶ *אָנוֹס, תְּמַדֵּד edus.* **GALL.** Manger peu & souvent, manger en plusieurs fois. **ITAL.** Mangiare spesso. **GER.** Dapser essen/essen eins essens. **HISP.** Comer à menudo. **ANGL.** To eat often. ¶ *Gell. lib. 4. cap. 11.* Pythagoram. Philosophum non esitavisse ex animalibus. *Ibid.* Videtur autem de cyamo non esitato causam erroris fuisse. *Cato de rustica, cap. 157.* Lorium conservato ejus qui brassicam esitaverit. *Gell. cap. 7. lib. 11.* Esitare panem.

Edax, adjективum, idem quod vorax. ¶ *אָנוֹס zolél, אָנוֹס φָאָז.* **GALL.** Grand mangeur, gourmand. **ITAL.** Ingordo, mangiatore. **GERM.** Fräsig. **HISP.** Mucho comedoy gestador, tragon. **ANGL.** A great eater, a glutton. ¶ *Cic. pro Flacc.* Edax hospes. *Terent. in Phorm.* Alere nolunt hominem edacem. *Senec. cap. 9. al. 28. de consol. ad Polyb.* Edax invidia. *Ovid. Eleg. 5. lib. 1. Trist.*

Aut ut edax vultur.

Edax currus, qui multum unguinis, sive ceromatis absunit. Et Edaces tritemes, quod magnis constat impendiis. Tempus edax rerum, quod omnia spatii longitudine atterat & consumat.

Estrix, icis, ab *Edo*, es, est. ¶ *אָנוֹס zolélah.* *אָנוֹס, אָנוֹס, אָנוֹס φָאָז.* **GALL.** Mangeresse, grande mangeuse, gourmande. **ITAL.** Mangiatrice. **GERM.** Frässerin/schlemmerin. **HISP.** Comedora. **ANGL.** She that eateth much. ¶ *Plaut. Cas.* Ego novi ambas illas estrices, coabitant, ubi comeſſe possunt.

Edacitas, pro ingluvie, & voracitate. ¶ *אָנוֹס φָאָז.* **GALL.** Gourmandise, quand on mange beaucoup & avidelement. **ITAL.** Mangiare sconcio. **GERM.** Essigkeits / oder frässerey. **HISP.** La gorganza, obra de gaster. **ANGL.** Greedy eating. ¶ *Plautus, in Persa,* Neque edaci-

tate eos quisquam poterat vincere. Cicer. *ad Quint. Fratr.* Edacitas pueri pertimesco.

Eduli, voratores, degulantes. Gl. Isid. ¶ *אָנוֹס rabéō.* *אָנוֹס, אָנוֹס βελιψός, אָנוֹס.* **GALL.** Avoir faim, désirer de manger. **ITAL.** Haver fame. **GERM.** Hungern. **HISP.** Aver gana de comer. **ANGL.** To be hungry. ¶ *Est autem absolutum, quanquam & cum accusativo inventatur.* Plaut. *in Cercul. sc. 1. a. 5.* Qui homo maturè quaslibit pecuniam, nisi eam maturè parsit, maturè esut. **Jup.** Esurio. S. Here si tu esurus, ego satur pugnis ad te volito. Idem *Amphitri.* Item, H. Esurire mihi videre. E. Mibi esurio, non tibi. Idem *Capt. sc. 1. a. 4.* Quando esurio, tum crepant (intestina.) Idem *Mennach. sc. 5. a. 5.* Terent. *in Heaut.* Modò licet vivere, est spes. **GALL.** Quæ? s. Nos esuturos satis. Cæl. *Cic.* Vestras copias non novi: nostri valde depugnare, & facile algere, & esurire consueverunt. Esutior, pass. Ovid. 1. *de Ponto, eleg. 11.*

Quod mare, quod tellus, appone quod educat aëris.

Nil ibi quod nobis esuriatur erit.

Esuriens, Particip. Ovid. *lib. 2. de remed. amoris.*

Non facile esuriens posita retinebere mensa.

Esuriens dominus, pro Avaro. Horat. 2. *Serm. sat. 3.*

neque illinc

Audeat esuriens dominus contingere granum.

Esutiens lupus, vide *Lupus*.

Esuriens feriae dicuntur à Plauto *in Capt.* quibus ab edendo feriamut. Neque jejuniostorem (inquit) neque magis effactum fame vidi, &c. Ita venter, guttūque resident esuriales ferias.

Esurio, nis, qui esurit. ¶ *אָנוֹס rabeb.* *אָנוֹס.* **GALL.** Affamé, qui a grand' faim. **ITAL.** Chi a fame. **GERM.** Ein hungeriger. **HISP.** Hambriento à gano de comer. **ANGL.** To that is hungry. ¶ *Plaut. in Persa,* O Saturio! opportunè advenisti mihi. s. Mendacium ædopol dicens, atque haud te decet. Nam esurio venio, non advenio saturio.

Esuritor. ¶ *אָנוֹס rabéb.* *אָנוֹס.* **Martial. lib. 3.**

Romam petebat esuritor Churius: al. Tutius.

Esuriens, ei: Esurio, nis: & Esurigo, inis, fames, edendi aviditas. ¶ *אָנוֹס rabab.* *אָנוֹס.* **GALL.** Faim, famine. **ITAL.** Fame. **GERM.** Hungry. **HISP.** Hambre. **ANGL.** Famine, hunger. ¶ *Varro, Ubi lubet, ite licet accubitum, accedo strenuus, simulans quod esurigo finebat costas.* Catull. 20. *Epigr.* Aureli pater esuritionum. Gellius *lib. 16. cap. 3.* Esuritionem faciunt inane patentisque intestinorum fibrae. Elutici eius miserrimus. Caelius ad Cic. *fam. 8. 1.*

Esus, us, ui: Actus edendi. ¶ *אָנוֹס achilab.* *אָנוֹס, בְּאָנוֹס.* **GALL.** Mangerie, le manger. **ITAL.** Mangiare. **GERM.** Das essen. **HISP.** El comen. **ANGL.** A cheving or eating. ¶ *ut, Pomum immaturum, secundum esui idoreum.* Plin. *lib. 20. cap. 7.* Stomachos dissolutos adjuvant esu.

Edillis, e, pluraliter Edilia: vel Edulis, vel Edulio, per quintam vocalem. Dicuntur omnia quæ ad esum pertinent. ¶ *אָנוֹס achilab.* *אָנוֹס, בְּאָנוֹס.* **GALL.** Bon à manger, qu'on peut manger. **ITAL.** Cosa da mangiare. **GERM.** Das zum essen gehört. **HISP.** Cosa para comen, o que se suele comen. **ANGL.** Any thing that may be eaten, or pertaining to eaten. ¶ *Gell. lib. 17. cap. 11.* Quod ex salutis usu foret, ut edilia quidem omnia defendenter ab arteria, depellerentque in stomachum, & pulmonem. Et *cap. 16.* Genera, nominaque Edulium haec sunt. Horat. *lib. 2. Serm. satyr. 4.*

Vinea submittit caprea non semper edules.

Edulium, dicitur quicquid ad prandium cœnámque edendi gratiâ appetitor & sumitur, præter panem. ¶ *אָנוֹס machál.* *אָנוֹס, בְּאָנוֹס.* **GALL.** Manger, ou mangeaille, tout ce qu'on mange. **ITAL.** Companatico. **GERM.** Essige speys. **HISP.** Manjar, o comida, que se suele comen. **ANGL.** Any thing to be eaten, food. ¶ Hieronymus, Cujus edulio primogenita perdidit. Edulia. *Gell. cap. 11. lib. 17.*

Edulitas, de carnis annona. Lamprid. *in Alexand. Sever.*

Edo, nis: Edax, manduco. ¶ *אָנוֹס zolél. פָּאָז.* **GALL.** Grand mangeur, gourmand, goulu. **ITAL.** Mangione, divoratore. **GERM.** Ein esser/oder ein fraß. **HISP.** Comilon à tragon. **ANGL.** A great greede eater, a glutton. ¶ *Nonius, Edones, & phagones, ab edacitate: unum Latinum, aliud Græcum.* Varro, Edones Roman, ut turba intendat annona: sed propter phagones ficedulam pingue, aut turdu, nisi volantem non videobo.

Edo, edis, edit, priore producta, edidi, editum, ab e & do: Emitto, foras do, profero, in apertum profero, expromo. ¶ *אָנוֹס achál.* *אָנוֹס achálui.* **GALL.** Mettre hors, produire. **ITAL.** Mandar fuori, dar' in luce. **GERM.** Heraus thun/auslassen gehen. **HISP.** Embiar de fuera, publicar la escritura. **ANGL.** To put foorth, to utter. ¶ *unde Edere librum, est librum publicè legendum emittere.* Cicer. Nec se temuit quin contra doctorem suum librum ederet. Suet. *in August. cap. 24.* Edere genitucam suam. Liv. *lib. 3. d. 4.* Edere prælium. Item Edere operam. Idem *lib. 5. ab Vrb.* Suet. *in Tiber. cap. 35.* & *in Neron. c. 12.* ¶ *Edere census, idem in Calig. cap. 38.*

Carminaque edideram.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

colerem super edere corpus

Gaudet equum:

id est, infilare. Tib. *lib. 4.* Jam aliquid pugnae edidit. Plaut. *Capt. sc. 4. a. 3.* Pro se id quod quisque potest & valet, edit, ferro fecit. Idem *Amph. sc. 1. a. 1.* & *Liv. lib. 7. d. 4.* Quibus diis edidissent, decemviri sacrificarent. ¶ *Et quoniam quæ generantur, ex utero in lucem prodeunt, edi, etiam pro nasci accipitur.* Horat. *lib. 1. Carm. Ode 1.*

Mecenas atavus edite regibus.

Senec. cap. 4. de consol. ad Polyb. Hoc principio edimur (in lucem.) Plaut. *Aulul. sc. 5. a. 3.* Postquam hanerationem cordi ventricę edidi, accessit animas ad meam sententiam. ¶ *Edere sæpe significat Exhibere: ut, Edere spectacula: edere munus gladiatorium.* Idem Plaut. Edit quisque quod potest: id est, profert & agit. ¶ *Edere animam, pro morti.* Cicer. *pro Sestio.* At si tum P. Sestius, Judices, in templo

templo Castoris animam, quam vix retinuit, edidisset: non dubito quin, &c. Sic edere vitam. ¶ Edere frondem, sive fructum, dicitur arbor apud Columell. Sic edere herbas campi dicuntur. ¶ Edere leges, est conscribere, & statuere, vel promulgare. ¶ Edere nomen, pro imponere. Liv. lib. 1. ab Urbe, Domicilioque illi comparato, L. Tarquinium Priscum edidere nomen. ¶ Est etiam Edere, nomen proferre, vel affecte nomen suum, ut describatur, & veluti nomen profiteri in actis, quum manumissuri sumus: quod siebat apud Censores. ¶ Quin etiā Edere nomina hodie dicere possumus, quod Procuratores apud acta cutiæ Praesentare dicunt. ¶ Edere oraculum, est divinare. ¶ Edere rationes, est rationum tabulas proferre. Cic. ad Attie. lib. 7. Sed ego mihi ab illo non rationes expectabam, quas tibi edidit. ¶ Edere scelus, committere, patrare. Liv. lib. 3. ab Urbe. ¶ Edere testes, proferre, producere. ¶ Edere actionem, est copiam describendi facere, vel in libello complecti, & dare, vel dictare. Item adversarium nostrum ab album producere, & demonstrare qua actione actur simus. Edere judicium, idem quod edere actionem. ¶ Edere operas dicitur libertus, pro dare, praestare, & præbtere operas. Ex Horomanno.

Editus, participium. { אָדָּה nolādh. } ut, Editus Jovis satu, apud Cic. Offic. 1. Διορθώνει, διόρθωσις θυντέος. Edita in vulgus opinio. Caesar lib. 3. de bell. civili. Editis jam comitiis. Sueton. in Cæs. cap. 18. Etate edita, id est, confecta & ultima. Gell. cap. 15. lib. 3. Editus hinc ego sub Sulmone. Ovid. Eleg. ult. lib. 4. Trist. Editi, vel amissi. Senec. cap. 16. de consol. ad Marciam.

Editus, Custos ædis. Emenda Editus.

Editus, a, um: Altus, excelsus. { מְגֻרָם, גַּבֵּהַת ghatoah. וְקָנָהָתָן. } GALL. Qui apparoit, fort haut, élevé. ITAL. Alto, sublime. GERM. Hoch/ansichtig/darumb das es in der Höhe ist. HISP. Alto, ensalçado. ANGL. High a loft. } ut, Edita loca, dicuntur alta, & sece edentia, hoc est, ostendentia. Livius, Tumulo editissimo communiquerunt. Editi atque asperi colles, apud Cæsarem 7. bell. civili. Est locus in edito. Sueton. in August. cap. 72. ¶ Horatius metaphoricas pro Forti usurparit, lib. 1. Serm. satyr. 3.

Viribus editior cædebat, ut in grege taurus.

Edittus, adjективum. { אָדָּה }. Judge edititius, quem altera pars tantum edit, id est, elegit. { ρεπτής ἐδόξα }. GALL. Inge produit & nommé par une partie. ITAL. Giudice eletto da una parte. GERM. Ein richter so nur ein partey ausserooste und benambset. HISP. El juez que las partes eligen. ANGL. A judge chosen & named by one partie. } Cicer. pro Plancio. Neque enim quicquam aliud in hac lege, nisi edititios judices es sequutus.

Edito, verbale. { אָדָּה }. GALL. Publication d'un livre. ITAL. Pubblicazione. GERM. Eröffnung/die publicierung vnd an tag gäbung eines buch. HISP. La publicacion de la escritura. ANGL. The forth setting of a book, or edition. } ut editio librorum. Quint. in Proem. lib. 1. Sed nimium amantes mei juvenes librum temerario editionis honore vulgavet. ¶ Editio multiplex, pro varia & diffusa traditio ne. Liv. 4. ab Urbe, Valerius Antias, & Qu. Tubero M. Manlium, & Qu. Sulpitium coss. in eum annum edunt. Ceterum in tam discrepanti editione & Tubero & Macer libros lineos authores profertur. ¶ Editio idem aliquando quod nativitas. Ulp. l. 2. D. decurionibus. Si conceptus sit à plebeio, mox ante editionem pater ejus decurionatum adeptus, ante editionem amiserit, &c.

Editor, is, qui edit. Lucan. lib. 2.

— delabitur inde

Vultumque celer, nocturnaque editor aura

Sarnus.

Cornut. Talium votorum editorem.

Editus, us, ui, pro stercore quod ab armentis editur, id est, egeritur. Ulp. de leg. & fideic. l. 32. In quibusdam Provinciis & editu boum ad hanc rem utuntur.

Edōčo, es: Diligenter doceo. { אָדָּה limmādh, אָדָּה illéph. אָדָּה }. GALL. Enseigner parfaitement. ITAL. Insegnare con diligenza. GERM. Fleißig lehren. HISP. Enseñar mucho, y con diligencia. ANGL. To teach perfectly. } Plaut. Epid. Eadem hæc intus edocebo quæ ego scio. Stat. 3. Thebaid.

— non te cœlestia frustra

Edocuit, latrōque sua dignatus Apollo est.

Cicer. 3. Tuscul. Edocuit tamen ratio, ut mihi quidem videtur, &c. Salust. in Catil. Senatum edocet de itinere hostium. Ovid. Eleg. 4. lib. 3. Trist.

Vibibus edocto si quicquam credis amico.

Educenter, diducenter, docendi more. Gell. lib. 8. c. 16. Sed in eonihil edocenter, neque ad instituendum explanatè scriptum est.

Edōlo, as: perfectè dolo, polio. { אָדָּה }. GALL. Achever de dolo, polir ce qui est dolé, ou bien ébaucher un ouvrage. ITAL. Polire perfettamente. GERM. Wel behoben oder gesetten. HISP. Mucho y bien dolar. ANGL. To cut smooth, to polish and make perfect. } Nonius, Edolare, fabrorum est verum verbum, quum materiarum complanatur asperitas. Usi sunt eo verbo laudandi scriptores vetustatis, etiam ad alias fabricas rerum. Varro, Unum ego libellum non edolem? Cicer. ad Att. lib. 13. Quod in manibus habebam, abjeci: quod jusseras, edolavi.

Edom. { אָדָּה Edhōm. idāv. } Esau dictus est, ob coctionem rufa lentis, cuius edulio primogenita perdidit. Hebræi namque (ut Josephus lib. 2. scribit,) Edom rubeum dicunt. Unde & regio, in qua regnabat Esau, Edom dicta est, quam Græci, deflexo non nihil nomine, Idumæam, id spūia, denominaverunt. Hæc nunc regio (inquit Hieronymus) Gebalena dicitur, quæ est in finibus Eutheropoleos, ubi habitabant antè Choræi, qui interpretantur Liberi: unde & ipsa urbs postea sortita vocabulum est. Nunc viculus Palæstinæ est à conditore sic imposito nomine.

Edōno, as: Domo. { אָדָּה hinnāh, כְּבָשׂ chibésh, אָדָּה limmādh, אָדָּה }. GALL. Dompter du tout, vaincre. ITAL. Domare. GERM. Wel demmen und paßgen. HISP. Domar. ANGL. To mak very tame, to subdue userlie. } Cicer. pro Sylla, Improbi ac perditii cives edomi iuste vieti. Idem de Fato, Scribunt virtuosam naturam ab eo sic edo-

mitam, & compressam esse doctrinam, ut, &c. Horat. 4. Carm. Ode 5.

Mos & lex maculosum edomuit nefas.

Ovid. 4. Fastor.

— Edomito sustulit orbe caput. (Roma.)

Edōn, idāv., teste Servio, Mons est Thracia, aut certè Macedonix, quæ Thracia proxima est, qui à Plin. lib. 4. cap. 11. appellatur Edonus.

Edōni, vel Edoni, pen. longa (apud Græcos enim per ascribitur) Populi Edoni monti vicini. Horat. lib. 2. carm. Ode 7.

— Non ego sanius

Bacchabor Edonis: recepero

Dulce mihi furere est amico.

Edōnius, & Edonus, adjectiva: idem significant quod Thracius. Virg. 12. Aeneid.

Ac velut Edoni Boreæ quum spiritus alto

Insonat Aegao.

Ad hunc etiam modum Status dixit, Edonas hyemes, pro frigore acerrimo, quale est in finibus Thracia.

Edōniæ, idāv., Mulieres bacchantes, quæ furore divino agitatæ mysteria Bacchi celebrabant. { GERM. Unsinnige weiber welche dem Baccho seine fast hielen. } Variis autem nominibus appellabantur: nam Evantes, & Thyades, & Mimelonides, & Mænades, & Bussardes dicta sunt. De his Ovidius.

Protinus in sylvis matres Edonidas omnes,

Quæ videre nefas, torta radice ligavit.

Edōnis, idis, idāv., civitas Phrygia, Cimmeriorum olim sedes, postea Antandros dicta. Steph.

Edōr, ab antiquis appellatum fuit far, quod postea ador vocaverunt, teste Festo. Dictum ab edendo, eo quod Pop. Romanus trecentis propemodum annis ex omni frumenti genere solo farre usus fuerit, ut ex Verri sententia refert Plin. lib. 18. cap. 7.

Edōrmio, is: Dormio ad satietatem. { אָדָּה nirdām. וְלֹא־יִגְרַגְּעֶנָּה }. GALL. Se dormir tout à fait, en dormant parachever de digerer. ITAL. Dormire à satietà. GERM. Rüsschlassen. HISP. Acabar de dormir. ANGL. To sleep out surfe es, to sleep. } Cicer. 4. Academ. Quimque edormiverunt, illa visa quam levia fuerint intelligent. ¶ Edormire vinum, sive crapulam, est dormiendo conficere, & coneoquere. Cicer. 2. Philipp. Edormi crapulam, inquam, & exhala. Gell. lib. 6. cap. 10. Bóisque ibi sedere atque operiri prope ad meridiem, donec discipuli nocturnum omne vinum edormiant.

Edōrmisco, scis: Edormio. Plaut. in Amphitr. Paulisper mane dum edormiscat unum somnum, quæ ne vigilans somniant. Idem Rud.

Quin abeo in Veneris fanum, ut edormiscam hanc crapulam? Terent. Adelph. sc. 2. a. 5. Inter ea in angulum aliquò abeam atque edormiscam hoc villi.

Edōuco, is, eduxi, eductum: Extra duco. { אָדָּה hotzi. אָזָּזָה }. GALL. Mener hors, tirer hors. ITAL. Menar fuori. GERM. Aufzüchen oder führen. HISP. Sacar à fuera guiando. ANGL. To lead or bring forth. } Plaut. Amphitr. Contrà Telebœæ ex oppido legiones educunt suas. Liv. lib. 1. In acie copias eduxit. Virg. pro Extraho posuit, lib. 10.

Eduxit corpore telum.

¶ Educere, pro Ebibere. Plaut. Amph. Eam ego, ut matre fuerat natum, vini eduxi meri. Ovid. 13. Metam.

Nec valuerat manus infixum educere telum,

Expulit ipse cyuor.

Senec. cap. 22. de conf. ad Mart. Educere prædam è fauibus lutum. ¶ Educere è domo in jus. ¶ Aliquando est Erigere. Virg. lib. 6.

— arámque sepulchri

Congerere arboribus, cæloque educere certant:

hoc est, erigere usque ad cælum. ¶ Aliquando Nutrire, ἀνάζει. Terent. in Adelph. Inde ego hanc majorem adoptavi mihi, eduxi à parvulo, habui, amavi pro meo. Eductus disciplina, pro educatus & institutus. Tacit. lib. 5. Cassius plebei Romæ generis, verum antiqui, honorati, & severa patris disciplina eductus, facilitate sèpius quam industria commendabatur. ¶ Educere, verbum est forensis, apud Ciceronem 5. in Verrem, Aditum est ad Metellum, eductus est Apronius, eduxit vir primarius C. Gallius Senator è L. Metello, ut ex edicto suo judicium daret in Apronium, quod per vim ac metum abstulisset. Budæus.

Edōvo, as, are: Nutrire. { אָדָּה giddil, אָדָּה amán. אָזָּזָה, אָזָּזָה }. GALL. Nourrir, éllever. ITAL. Nutrire, allevare. GERM. Aufzüchten, ernähren. HISP. Criar, mantener, governar. ANGL. To norishe or bring up. } Varr. de lib. educ. Educit enim obstetrix, educat nutrix, instituit pædagogus. Liv. 2. ab Urbe, Pauperes satis stipendii pendere, si liberos educent. Plaut. ibid. sc. 1. a. 1. Illic homo homines non alit, verum educat. Idem Men. sc. 5. a. 5. Meo cibo & sumptu est educatus parasitus. Benè pudicèque à puero puer mecum educatus. Idem Capt. sc. 3. a. 5.

Edūcatus, a, um, participium. { אָדָּה meguddál. אָזָּזָה }. אָזָּזָה. ANGL. Nourri, élevé. ITAL. Nutrito. GERM. Aufzüchten vnd ernährt. HISP. Criado. ANGL. Norished, brought up. } Cicer. 3. de finib. Quis autem honesta in familia institutus, & educatus ingenuè, non ipsa turpitudine, etiamsi eum læsura non sit, offenditur? Terent. in Adelph. Una à pueris parvuli sumus educati. Educatus ad.

Cicer. 5. Verr. Atque ab Apronio, judices, homine in dedecore nato, ad turpitudinem educato. Educatus in. Idem de clar. Orat. Legimus epistolas Cornelij matri Gracchorum: appetit filios non tam in gremio educatos, quam in sermone mattis.

Edūcatio, verbale, quod tam institutionem, quam nutritionem complexitur. Græci vocant παιδεία, παιδεύειν. { אָדָּה michjáh. GALL. Nourriture. ITAL. Educatione, creanza. GERM. Aufzüchtung vnd ernährung. HISP. Aquella crianza de niños. ANGL. A bringing up. } Quint. lib. 1. Institut. Mollis, inquit, illa educatio, quam indulgentiam vocamus, nevros omnes & mentis & corporis frangit.

Cicer.

Cicer. 3. de finib. Atque etiam in bestiis vis naturæ inspici potest, quarum in foetu & educatione laborem quum cernimus, naturæ ipsius vocem videmus audire. Idem 5. de finib. Earum etiam rerum quas terra gignit, educatio quedam & perfectio est. Senec. cap. 12. de consol. ad Marc. Ex educatione liberorum fructus & voluntates.

Educatus, us, ui: Ipsa educatio. Tertul. de resur. car. Decessuro concubitu, & foetu, & educatu.

Educator, is: Nutritor. { Ιων ομέν, τροφός. GALL. Nourrisse. ITAL. Chi nutrice, & da creanza. GERM. Ein außserzicher vnd ernährer. HISP. El ayo que así cria los niños. ANGL. A nurisher, that bringeth up. } Cicer. 2. de nat. devr. Omnia autem rerum, quæ naturâ administrantur, seminarior, & sator, & patens (ut ita dicam) atque educator & alitor est mundus. Idem pro Plancio. Quis est nostrum liberaliter educatus, cui non educatores, cui non magistri sui atque doctores, cui non locus ille mutus, ubi ipse altus, aut doctus est, cum grata recordatione in mente versetur?

Educatrix, fœm. gen. Nutrix. { γαμηνομένη. τροφός, ἡ. GALL. Nourrisse. ITAL. Donna che nutrisce. GERM. Ein ernährerin. HISP. El ama que cria. ANGL. She that bringeth up, a nource. } Cic. 1. de fin. Earum rerum parentes est, educatrixque sapientia.

EDULCO, as, are: Dulce facio. { πιεσθη himisk. γλυκαστη. GALL. Adoucir, faire doux. ITAL. Addolcire, far dolce. GERM. Süß machen. HISP. Endulcer ò hazer algo dulce. ANGL. To mak sweet. } C. Martius apud Nonium, Quapropter edulcare convenit vitam, curasque acerbias sensibus gubernare. Hæc eadem verba à Gellio referuntur cap. 25. lib. 15.

Edulis, vel Edulium: vide in Edo, es.

Edumæsi, id spæciosi, vel id spæciosi. Populi Arabici, Steph. Vide Edom, & Idumæa.

Eduorum civitas, h. c. Augustodunum, Autum, vel Ostium. V.E. sub A. Lugdunensi.

EDURO, as, are: Durum efficio, & ad laborem assuefacio. Gell. cap. 1. lib. 14. ἔργον εβισχάπ, πίνεις ηλικίας, στρατηγών. GALL. Endurcir, rendre dur. ITAL. Indurare. GERM. Erherten. HISP. Endurecer alguna cosa. ANGL. To mak hard. } Columell. lib. 11. cap. 1. Quare docendus, & à pueritia rusticis operibus edurandus futurus villicus. Nunc legunt educandus.

Edūrārē, neutrum, pro perdurare. Senec. de brev. vita, Aliunt animalibus tantum indulssisse naturam, ut quina, aut dena secula edurent. Gell. lib. 14. cap. 1. Ut nullius observationis tenor tanto aere potuerit edurare.

Edūrus: Non durus, quasi extra durum. Diomedes lib. 1. { δύσκολης. GALL. Mol, qui n'est point dur. ITAL. Molle, non duro. GERM. Nicht hart/weich. HISP. Muelle y no duro. ANGL. That is not hard, soft. } Ibi enim e, privationem significat, ut in adjektivo Endis. Virg. lib. 2. Georg.

Plantis edure coryli nascuntur.

Alii sic habent, Plantis & dura. Utramque lectionem Servius agnoscit. Plin. lib. 14. cap. 3. In pergulis vero seruntur escariae appellatae, eduræ acinis, albae, nigrae. ¶ Interdum etiam edurum invenimus, pro valde duro. Virg. 4. Georg.

Edurámque pyrum, & spinos jam pruna ferentes.

Ubi eduram pyrum, teste Servio, vocat Poëta valde duram.

Edūrē, adverbium: Durè, asperè. { δύσκολης, δύστομος. GALL. Fort rudement, rigourensement. ITAL. Duramente, rozzamente. GERM. Härtiglich. HISP. Muy duramente. ANGL. Very hardlie. } Ovid. 3. de arte amand.

Nec tamen edurè, quod petit ille, nega.

Edūsam, ab edendo dixerunt veteres deam quæ esui præterat, quemadmodum Potinam, quæ potui. Author Nonius, ex Varrone. Alii legunt, Edula.

Edyia, id q̄a, apud Hesiodum in Theogon. Nymphæ nomen est, Oceani & Tethys filiæ.

Edyme, ηδύμη. Urbs Cariæ. Steph.

EE

Eétionis, ἑτίων. Pater fuit Andromaches, & ficer Hectoris, qui apud Thebas Cilicæ imperabat, teste Homer. lib. 22. Iliad. ¶ Hinc deducitur adjektivum Eétioneus, ἑτίωνος. Ovid. 12. Metam.

Eetioneus implevi sanguine Thebas.

Eétionēa, ἑτίωναι, alterum ex Piræi promontoriis. Steph.

EF

¶ Effæco, à fæcibus repugo.

Effasiliatum, exfætum, id est, extra vestimentum filo contextum. Fest. & ibi Scal. Vox nihili, inquit: legendum exfætatum. Poterat & exaffilatum.]

EFFARCIO, is, effatii, effartum: Maximè impleo. { נְלִטָּל millé. ἐνθάρρεω. GALL. Farcir, & remplir. ITAL. Empir bene. GERM. Voll schuppen/auffüllen. HISP. Hinchir mucho. ANGL. To fill, to stuff hard. } Cæsar lib. 7. de bell. Gall. Hæc autem quæ diximus, intervalla, grandibus in fronte saxis effaciuntur. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Bibite, este, effarcite vos: ab effacio. Effarcite vos, id est, distendite & saginate epulis, ut aves quæ saginati solent, quæque farciri dicuntur à Varrone: unde & fætores, Græcis στόλοι.

Effartus, a. um. Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Dies effartus fame.

EFFARĒ: Eloqui. { בְּרֵךְ dibbér, תַּמְרָא amár. ἐμφάνισης, δύσφάσιος. GALL. Dire & parler, proferer. ITAL. Parlare, proferire. GERM. Aufsprechen/herauß reden. HISP. Hablar espardidamente. ANGL. To speak and utter. } Liv. 3. ab Vrb. Fædus, multisque id verbis, quæ longo effata carmine, non operæ est referre, peragit. Cic. pro domo sua, Neque verbum ullum solenne potuit effari. Virg. 2. Aeneid.

sic ore effata recepit

Ad se se, & sacra longavum in sede locavit.

¶ Effari etiam Augures dicebantur, quum ultimas augurii sui preces proferebant. Unde Effata, sunt ultima prece Augurum, quas post fines auspiciorum extra urbem effabantur, ut Varro & Servius aiunt. Cic. 2. de Legib. Alterum quod interpretatur fatidorum & vatuum effata incognita. ¶ Effati templum. Cic. ad Attic.

lib. 13. Opinor Augures nihil habere ad templum effandum. In hanc sententiam Liv. lib. 10. ab Vrb. Fanum, id est, locus templo effatus. ¶ Effari preceas dicitur Sacerdos sacræ operans, cui chorus responderet; Amen.

Effatus ager. Servius in illud 6. Aeneid.

sic effatus vestigia pressit.

Propriè, inquit, effata sunt Augurum preces. Unde ager post pomera, ubi captabantur auguria, dicebatur effatus. Gell. cap. 14. lib. 13. Pomerium locus est intra agrum effatum. Ibid. Effati urbis fines.

Effatum, pronunciatum, enunciatio. { כְּבָרָה dabberah. } Cic. 4. Acad. Nempe fundamentum Dialecticæ est, quicquid enunciatur, (id autem appellant ἀξιομένος, quod est quasi effatum,) aut verum esse, aut falsum.

Effabilis, e, adject. Dictu effabilis, p̄tis. Virg. Aeneid.

Nec visu facilis, nec dictu effabilis ulli. De Polypheo. Locus Virgilii alias affabilis, non effabilis. Apul. in Apol. ubi de Deo, Nec ulla vice comprehensus, cōque paucis cogitabilis, nemini effabilis.

Effatui, vaniloqui, sine affectu. Gl. Isid.]

EFFASCIÑO, as: Fascino. { ηψις chischchaph. μαγιστρός. GALL. Enförceler. ITAL. Ammaliare. GERM. Verzaubern. HISP. Aojar, encantar, echizar. ANGL. To bewitch. } Solinus, Quædam in terra Africæ hominum familiæ sunt, voce atque lingua effascinantes, quæ si impensis fortè laudaverint pulchras arbores, segetes latiores, infantes amoeniores, egregios equos, pecudes cultu atque pastu opimas, emoriuntur repente. Est itaque effascinare nihil aliud, quæ noxi visu, & fictis laudationibus exitium afferre. Plin. natural. hist. lib. 7. cap. 2. apud Gellum cap. 4. lib. 9. refert esse quasdam in terra Africæ familiæ hominum voce & lingua effascinantum. Plin. cap. 4. lib. 7. refert ex Cicer. mares, feminæque omnes, quæ duplices habent pupillas oculis fascinum circumferre: vel, ut loquitur Gell. cap. 4. lib. 9. interimere videndo.

Effascinatō, verbale. { ηψις chaschaph. μαγιστρός. Baucaria. GALL. Enförcellement. ITAL. Ammalimento. GERM. Verzaubening. HISP. Aojadura, echizo. ANGL. A bewitching, a charm. Plin. lib. 37. cap. 10. Eam contra effascinationes auxiliari volunt.

Effaxillo, as, ab axilla sit, & significat exero, quod exerto brachio axilla ostendarur. Festus.

Efferre pedem portâ. Suet. in Tib. cap. 38.

Effero, effers: Extra fero. { ηψις nasá. οὐφίσω. GALL. Porter hors, lever, enlever. ITAL. Portar fuori, inalzare. GERM. Außtragen. HISP. Sacar à fuera, ensalar. ANGL. To bring forth, to lift up. } Plaut. in Amph. Sed vide effertur ex navibus. Clamorem utrinque effertur (id est, tollunt.) Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Ita, efferte lora. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Efferte mihi intus clavem laconicam. Idem Most. sc. 1. a. 2. (de morte) Utinam sic efferamur. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Cædendum illum (agnum) conduxi. E. Loces efferundum: nam mortuus est. Idem Aul. sc. 5. a. 3. Terent. in Adelphis, Nunquidnam effetti occidi. ¶ Efferre pedem, idem quod egredi. Plaut. in Bacch. Nego tibi annis fuisse viginti primis copiam, pedem ut efferves ex ædibus. Virg. lib. 2.

Méne efferre pedem genitor?

¶ Hinc efferti cadaver dicitur, quum celebratur funus, vel dum sepelitur: quasi extra urbem ferri, ηψις τάχα, ηψις κιάτος, ηψις κατάδος. Siquidem apud veteres solebat extra urbem sepeliri, nisi qui geslissent magistratus: honestiores tamen circa vias. Unde frequenter epitaphia ad viatores diriguntur. Liv. Depugnabunt pro te ipsi, ac morientur, ac se ultrò effertur. Idem 2. ab Vrb. Nihil aliud ad eum nuntium à proposito aversus, quæ ut cadaver efferti jubetur, Sen. cap. 23. de conf. ad Marc. & cap. 16. ad Helviam, Efferre filios (mortuos) id est, amittere. Ovid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.

Sive per ingenuas aliquis caput extulit artes.

Tibul. lib. 4.

Splendidior liquidis cùm Sol caput extulit undis.

Item, Efferre virum naufragum (id est, evahere è mari ad sepulturam.) Senec. cap. 17. de consol. ad Helv. Corpus efferti, capite velato (contra morem.) Velleius.

Eripere ade Deam, raptamque efferre per hostes.

Ovid. 13. Metam. Ne corpus pedem efferat sine custode. Plaut. Capt. sc. 3. act. 2. ¶ Interdum Efferte, est provahere, exaltare. ηψις. Virg.

Exultit haec Decios, Marios, magnisque Camillos.

¶ Interdum laudare, ηψις μηνος: quamvis ad idem reduci possit: nam si quem laudamus, quodammodo ab inferiori & humilioti gradu ad summam dignitatem evahimus. ¶ Nonnunquam etiam accipitur pro Extollere, sive in altum levare. Virg. 3. Aeneid.

Ostendit dextram insurgens Entellus, & alie

Extulit, id est, in altum levavit.

¶ Interdum proferre, ut apud eundem,

Vi belli signum Laurenti Turnus ab arece

Extulit.

¶ Interdum elevare, minueréque, quasi extra ferre, hoc est, evahere. Cicero. de Orator. Illa autem quæ aut conciliationis causa leniter, aut permissionis vehementer aguntur, contrariis commotioibus effertur: ut odio, benevolentia, misericordia, invidia tollantur. ¶ Ali quando etiam accipitur efferre, pro divulgare, & manifestum facere. Terentius in Phorm. Vides tuum peccatum elatum esse foras, neque jam id celare posse te uxorem tuam. ¶ Efferre saepe ponitur pro afflictore. Cicero. de finib. Si vincunt, efferunt se latitia, vieti debilitantur, animosque remittunt.

Elatus, partie. Sublatus. { ηψις nissá. ηψις, ηψις. GALL. Haut, elevé. ITAL. Alto, elevato. GERM. Erhebt. HISP. Alto, ensalzado. ANGL. Lifted up. } Liv. 7. ab Vrb. Corvus è conspectu elatus Orientem petit.

Elatus, adjективum: Superbus, arrogans, inflatus. { ηψις geböat. ηψις εναρπά, μεταμερό, ηψις ενημέρω. GALL. Superbe, élevé, hautain, enflé d'orgueil. ITAL. Superbo, arrogante, gonfo. GERM. Stolz/oder hochragen. HISP. Sobervio. ANGL. Loftie, high, haughty. } Cicero.

Cicer. de lege Agric. Orat. 2. Quibus illi rebus elati & inflati, &c.

Elatus arrogantia, superbia, insolentia. Cæsar 3. bell. civil.

Elatè, adverbium: Superbè, arroganter, altè, alta vox. { ἀρρεψίας, αὐξενίας. GALL. Hautement, hautainement, orgueilleusement.

ITAL. Altamente, gravamente, superbamente. GERM. Hochtragens lich/prächtlich. HISP. Sobervamente, altivamente. ANGL. Loftily, haughtily, proudly. { Cicer. in Orat. Ita sit, ut Demosthenes certè possit submissè dicere: elatè Lysias fortasse non posse.

Elatio, nis, verb. ἀρρεψειν: ut, Elatio animi, pro nimia lætitia. Cic. 4. Tusc. Elatio atque altitudo orationis alicuius. Idem de clar. Orat.

Effertus, a, um (id est, pinguis, plenus:) unde

Effertissimus, a, um. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Maximas optumitates, gaudiisque effertissimas pariet. Ab effervio, is, si, tum. GALL. Farcir, Remplir.

EFFERVIS, a, um: Valde ferus, crudelis. { רְאַכְמָה אֲחַזָּרְנֵגֶל. GALL. Cruel, forcevé, feroce & agreste. ITAL. Crudele. GERM. Gang grimmig vnd grausam. HISP. Bravo y crue. ANGL. Cruell, woode, madde. } Seneca in Hippolyto, Laniata effero dispersa membra. Virg. 8. Aeneid.

— simul omne tumultu

Conjurat trepidi Latium, sauitque juventus

Effera.

Idem 10. Aeneid.

— ubi nunt Mezentius acer, & illa,

Effera vis animi?

Efferior, & efferatius, ἀρρεπόντες. Gell. cap. 1. lib. 20. Quid enim vivi deri potest efferatius: quid ab hominis ingenio diversius, quam, &c.

EFFERO, as: Efferum, & crudelem facio, feritatem induco, ferum reddo. { ἀρρεπεῖν, δημητρίων. GALL. Rendre feroce & cruel comme une besté, faire sauvage. ITAL. Incredere. GERM. Grimm machen.

HISP. Embravecer. ANGL. To mak woode, crue. } Liv. lib. 2. Oblita erat squalore vestis, fœdior corporis habitus pallore ac macie perempti: ad hæc promissa barba & capilli effravabant speciem otis. Lactant. lib. 3. Nam si homo ad aspectum alterius hominis effratur, quod facere videmus animalibus, quorum natura solivaga est, nulla esset hominum societas. Plin. lib. 10. cap. 63. Fœminæ sues in tantum effrarentur, ut hominem lacerent. Cic. 1. de nat. deor.

Equidem arbitror multas esse gentes sic immanitate effratas, ut apud eas nulla suspicio deorum sit. Liv. 4. bell. Mac. Linguam tantum Græcorum habent, sicut speciem hominum: moribus & ritibus effratoribus quam ulli barbari, immò quam rapacissimæ belluæ utantur. Effrari dicitur terra, id est, vastari. Cic. de nat. deor. Quid jam de hominum genere dicam, qui quasi cultores terræ constigunt, non patiuntur eam nec immanitate belluarum effrati, nec stirpium asperitate vastari?

EFFERVÉO, es, effervui, vel Effervo, is, effervi, est vehementer fervere, ebullire. { פְּרִירָה rittach. ῥιζέσιον, ινφυεντίον. GALL. Bouillir jusques par dessus, & jusques à répandre. ITAL. Bollire. GERM. Sießen/das es oben ausshin wæsst. HISP. Hervir. ANGL. To boyle over. } Virg. lib. 1. & 4. Georg.

— quoties Cyclopum effervere in agrōs

Vidimus undantem ruptis fornacibus Etnam

Effervens, & Efferventior. Gell. lib. 2. cap. 27. Lætitia dicitur exultatio quædam animi cum gaudio efferventiore.

EFFERVÉSCO, Ebullio, æstu exundo. { ANGL. To boyle over, to be boate or chafed. } Colum. lib. 12. cap. 25. Ut in effervescentio vinum se bene purget. ¶ Per metaphoram accipitur pro vehementer commoveri. Cicer. pro Plancio, Campus atque illæ undæ comitiorum, ut mare profundum, & immensem, sic effervescent quodam quæ astu. ¶ Nonnunquam etiam pro erumpere. Idem de provinc. Consularibus, Totumque Potum armatum effervescentem in Afam, atque erumpentem ægre repulsum, & cervicibus interclusum suis sustinerent. ¶ Effervescente significat ardore animi excitari: aut quum homo ita excandescit. ¶ Deservescere. Ulpian. in l. quis sit fugitivus, §. idem ait, de adil. edit. Si autem in hoc tantum latuissent, quoad iracundia dominorum effervesceret. Hoc ideò adscripti, quod Accurs. effervesceret, id est, humiliaret, interpretatus est. Sen. cap. 8. de consol. ad Marc. Effervescent contra remedia dolor.

Efficax: vide Efficio.

EFFICIO: Perficio, faciendo assequor, præsto. { פְּרִיא בָּסָה, פְּרִיא בָּסָה. GALL. Parfaire & parachever, faire, accomplir, mettre en effect & execution. ITAL. Finire, far con effetto. GERM. Verschaffen/groogen bringen. HISP. Acabar de hazer obra. ANGL. To accomplish, to bring to effect, to dooe. } Terent. in Andr. Quid est quod tibi mea ars efficere hoc possit amplius? Plautus in Pseud. Neque hoc opus, quod ego volui, ego hodie efficiam. Pro codem, Effectum reddere. Terent. in Andr. Hoc ego profecto tibi effectum reddam. Ovid. 13. Metam.

Qui licet eloquio fidum quoque Nestora vintat.

Haud tamen efficies desertum ut Nestora crimen

Esse rear nullum.

Idem Eleg. 1. lib. 5. Trist.

Efficio (canendo) tacitum ne mihi funis eat.

Plaut. Pseud. sc. 8. a. 4. Viginti minas promisi si efficeret (sup. quod ipse promiserat.) Idem Aulul. sc. 5. a. 4. Ut istuc quod oras, efficiam tibi. Idem Asin. sc. 1. a. 1. Si id hodie efficeris (id est, inveneris pecuniam, & surripueris alienam.) Ibid. sc. 4. a. 4. Ut opus sibi locatum efficeret. Ibid. sc. 3. a. 3. Certum est in me eadem quæ tu me facis (de violenta morte.) Idem Curi. sc. 3. a. 2. Laudo. Cl. Laudato, quando id quod cupis effecero. Ibid. sc. 1. a. 3. Ego hoc effectum lepidè tibi tradam. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Qui imperata effecta. Idem sc. 5. a. 1. Effectum hoc utrumque reddam. Ibid. sc. 2. a. 5. Effecta reddidi quæ dixi tibi. Idem Men. sc. ult. a. 5. Utinam efficerem, quod pollicitus, possies. Inde effectum, id est, ex præda collectum. Liv. lib. 5. d. 4. ¶ Efficitur, Impersonale. Cicer. 4. Acad. Rationes omnes descripsit eas, quibus efficitur multis partibus solem majorem esse quam terram, &c. id est, argumento probatur. Effexis, pro effecetis. Antiquum, quo utitur Plaut. in Casin. At blandè orato,

ut soles: sed audin': si effexis hoc, ego soleas tibi dabo, & annulum in digito aureum. Eff. Etiva art. Quintil.

¶ Efficabilis, in omnibus expeditus. Gloss. Isid.]

Efficiens, tis: Conficiens, quod efficit. Cicer. Topic. Efficiens causa, aliter conficiens. Item in Offic. Cyrenaici virtutem censuerunt esse laudandam, quod efficiens esset voluptatis.

Efficientia, æ: Vis efficiendi. { פְּרִיא כֹּחַ כְּבָשָׂה, כְּבָשָׂה. GALL. Vertu & pouvoir de faire quelque chose, effet. ITAL. Virtù & potentia di far qualche cosa, effetto. GERM. Wirkung / oder vermagung etwas zuthun. HISP. La obra de hazer alguna cosa, efecto. ANGL. The vertue or power to do. } Cic. lib. 2. de nat. deor. Aspexillente que Solem, ejusque cum magnitudinem, pulchritudinemque, tum etiam efficientiam cognovissent, quod is diem efficeret toto celo luce diffusa.

Efficienter, adverbium. { כְּבָשָׂה כְּבָשָׂה, כְּבָשָׂה. GALL. En faisant, par effet, effectivement. ITAL. Con effetto. GERM. Würdtlich. HISP. Con effetto. ANGL. By effect, by doing. } Cic. de Fato. Non sic causa intelligi debet, ut quod cuique antecedat, idem causa sit: sed quod cuique efficienter antecedat.

Effectus, us, nomen. { תְּבוּנָה miphbâl, δημιουργία, εἰσεγνήσ. GALL. Effect. ITAL. Effetto. GERM. Würktung / oder ausigung eines ding. HISP. Efecto. ANGL. The effect. } Plin. in Paneg. Perge modò Caesar, & vim effectumque censuræ tuum propositum, tui actus obtineant. In actu, non in effectu posita est. Quintil. Motus sine effectu. Liv. 4. d. 4. ¶ Effectus est id quod aut verum, aut falsum sit rebus sumptis. Cie. 4. Acad. Sunt qui putant eff. etum & officium animi habitibus esse propriissimam differentiam: ut quemadmodum differentia hominis est rationale, ita sit differentia ipsius justitiae. Suum cuique tribuere: ipsius temperantiae, frugaliter vivere. Legis virtus, sive officium est imperare, vetare, punire, permettere, i. legie virtus, D. de legibus.

Effectör. { פְּרִיא בָּסָה, פְּרִיא בָּסָה. GALL. Faiseur, ouvrier, qui fait quelque chose. ITAL. Chi fa qualche cosa. GERM. Ein verschaffer / wütetet. HISP. El que acaba de hazer alguna cosa. ANGL. A worker, or maker. } Cic. de Divin. Magna stultitia est carum rerum duos facere effectores.

Effectrix. { פְּרִיא בָּסָה, פְּרִיא בָּסָה. GALL. Celle qui fait, & qui est cause de quelque chose. ITAL. Dona che fa, & è causa de qualche opera. GERM. Die etwas thutwend in das weret bringt. HISP. Ia que acaba de hazer la obra. ANGL. She that maketh or bringeth to passe. } Cic. lib. de fin. Amicitia non modò faurices fidelissimæ, sed etiam effectrices sunt voluptatum tam amicis, quam sibi.

Effectio. { תְּבוּנָה mahash, תְּבוּנָה pehullâh. מְהֻשָּׁה, δημιουργία. GALL. Facture, ouvrage. ITAL. Operatione, fastura. GERM. Machung/würktung. HISP. El cabo de aquella obra/hechura. ANGL. A bringing to effect. } Cic. lib. de finib. Effectio artis. Ibidem, Sic recta effectio, καριέτων ita appello.

Efficax, acis, quod ad agendum aliquid vim habet, ac maximè conductit, quod multum habet efficacitatis. { פְּרִיא כֹּחַ כְּבָשָׂה, כְּבָשָׂה. GALL. Efficace, qui a force & vertu à faire quelque chose. ITAL. Efficace, potente ad una impresa. GERM. Kreftig. HISP. Cosa effectiva, & que tiene eficacia. ANGL. That hath power to do, effectually. } Plin. lib. 14. cap. 16. Efficacibus docuit exemplis non maria plus temerata conferre mercatori quam sedulum ruris larem; Ibid. Adversus serpentes, ac privatum alpides, ex aucto pota efficax. Cælius ad Ciceronem, Nosti Marcellum, quam tardus, & parum efficax sit, hoc est, promptus & paratus, dum res expostulat. Efficax ad Plin. in Paneg. Utrum sit efficacius ad relè vivendum, benè institui, aut feliciter nasci, ¶ Senec. cap. 8. de consol. ad Marc. Efficacissimum ferociæ mitigandæ tempus. Et Suet. in Othon. cap. 2. Quo efficaciū eam coleret, diligere simulavit.

Efficacia, id est, vis efficiendi. { פְּרִיא כֹּחַ כְּבָשָׂה. ANGL. Force, strengh, vertue. Plin. lib. 11. cap. 5. Quos efficaciaz, industria que tan- ta comparentus nervos?

Efficacitas, efficacia. { ANGL. Force, strengh. } Cic. 4. Tusc. Itémit que viribus corporis & nervis, & efficacitati similes, similibusque verbis animi nominantur. Qu. Cicero de petit. consul. Qui tantum habet audaciæ, tantum nequit, tantum denique in libidine artis, & efficacitatis, ut, &c.

Efficaciter, adverbium. { כְּבָשָׂה כְּבָשָׂה. GALL. Avec effect, effectivement. ITAL. Efficacemente, con effetto. GERM. Kreftiglich. HISP. Eficazmente. ANGL. Effectually, with effect. } Plin. lib. 18. cap. 51. Capitis ulceta manantia, urina tauri efficaciter sanat. Idem 18. cap. 6. Id efficacissime contingit, germinantis rami baculo decussis. Tacit. de Germ. Ut efficacius obligentur animi civitatum. Curt. lib. 4. Nulla res efficacius multitudinem regit quam superstitio.

EFFIGIES, ei: Signum ad alterius vivam similitudinem, veramque imaginem factum, tam in picturis, quam in sculpturis. Valla lib. 5. { תְּבוּנָה temunah, פְּרִיא semel. כְּבָשָׂה, εἰκὼν, εἰκὼν, εἰκὼν. GALL. Image, semblance, pourtrait fait sur le viv. phantasmé. ITAL. Effigie, sembianza. GERM. Ein bildnus von einer andern abgemacht/ein ebenbild. HISP. Imagen o semejança. ANGL. The forme or shape of a thing. } Plin. lib. 10. cap. 44. Unde origo fabulæ, Diomedis socios in carum effigies mutatos. Senec. cap. 24. de consol. ad Marc. Imago & effigies filii tantum perit (id est, corpus.) Ovid. Eleg. 6. lib. 1. Trist.

Effigiémque meam fulvo complexus in auro: (id est, in annulo) sup. in imagine. Item pro umbra, sive anima. Nec defuit prætorius qui se effigiem cremati cuntem in celum vidisse jurasset. ¶ Effigies humanitatis & probitatis patris filius: apud Cicer. lib. 2. de finib. ¶ Dicitur etiam Effigia. Plaut. in Rud. Veneris effigia hæc quidem est. Afran. Cujus te suscitat imago? cuius effigia? Apud Non.

Effigiatū: Figuratus, εἰκὼν. Apuleius in Apologia 1. Aut quid sibi statutæ & imagines variis artibus effigiatæ volunt? id est, expresse.

Effigio,

Effigio,as: Ad effigiem formo. { יְתִי jatsár, תַּנְתֵּה teér. ἀγρίζω. GALL. Figurer. ITAL. Figurare. GERM. Abbilden/nach eines andern bildnus gestalt. HISP. Hazer la imagen de alguno. ANGL. To drawe or make the shape of a thing. } August.lib.7. de civit.usus est. ¶ Effigiare, pro effingere,eleganter dictum. Paulinus:

Forcipe Vulcanum, chordis, vel pectine Phœbum,
Effigia uis clypeo, in sanam crustisque Minervam.

Prudentius in Ps.chem.

nam viscera limo

Effigians.

Sidonius Apoll.lib.6. cap. 12. Sactavit templis , formavit statuis, effigiebat imaginibus. Hoc sensu dictum est *imaginare*. Lactantius lib.5. cap. 14. Sed terram digitis suis imaginatam metuant , & adorant. Et Gregor. Turon. lib. 5. de gloria Martyr. cap. 65. Imaginatam adhibentes picturam. Itaque pat verbum *imaginare* , & *effigiare*.

EFFINGO, est effigiem rei alicuius ad vivum exprimo ; vel ad alterius formam siago, & qualem volo si gendo formam repræsento, exprimo. { יְתִי jatsár, תַּנְתֵּה teér. ἀγρίζω, ἀπειλέω, δημιουργεῖν. GALL. Tailler ou pourtraire, ou autrement exprimer & representer au vif, faire à la semblance. ITAL. Figurare, ritrare. GERM. Nachbilden/abmachen/oder nachmachen. HISP. Dibuxar, hazer la imagen de alguno. ANGL. To make lyke , to devise te likness. } Cicero. 1. Tusc. Quæ potrò tam immeta magna, quæ illa multa possit effingere? Quint. Nam mihi videtur M. Tullius, qui se totum ad imitationem Græcorum contulisset, effinxisse vim Demosthenis, copiam Platonis, jucunditatem Isocratis. Vido plura apud Vallam lib. 5. cap. 46. ¶ Effingete, pro tergere. Cic. pro Sextio, Sanguinem spongiis effungi, ut legit Servius, ubi mendose effundi. Cato de re rust. Filicinas spongia effingat.

Effictus, participium: Expressus. { יְתִי notásár, תַּנְתֵּה methoár. ἐξηγήσας, στενάγματος, αἰθαλός. GALL. Representé, tiré au vif. ITAL. Representato. GERM. Nach einem andern gestelt oder gemacht. HISP. Dibuxado. ANGL. Drawen and made after the shape of another. } Cicero. pro Roseio. Etenim hæc conficta arbitror à Poëtis, ut effectos nostros mores in alienis personis, expressamque imaginem nostram vitæ quotidiane videremus.

Effictio, nis. { יְתִי jetsér. Διατύπωσις. GALL. Portrait. ANGL. An expressing or representing. } Ad Herenn. lib. 4. Effictio, est quum ex-primitur & effingitur verbis corporis cuiuspiam forma, quod satis sit ad intelligendum.

Effio: Fio, Perficior. Plaut. Persa : Ut siant quorum opera hæc mihi facili factu, facta sunt, quæ volueris effieri.

EFFLÄGITO, as: Cum clamore , seu cum magna instantia flagito, magnopere postulo. { וְפָא bikkésh, תַּנְתֵּה schaal. ἐκάπτω. GALL. Requerir instamment, presser en demandant, demander à toute force. ITAL. Demandare con instanza. GERM. Trügelnlich bitten / mit ernstlichem anhalten begehrten. HISP. Demandar o pedir con importunidad. ANGL. To request importunatlie. } Virg. 2. Aeneid.

Ille simul fugiens, Rutulos simul increpat omnes,

Nomine quemque vocans, notumque efflagitat ensem.

Quintil. ad Tryphon. Efflagitasti quotidiano convicio , ut libros quos de institutione oratoria scripleram , jam emittere inciperem. ¶ Efflagitare, pro flagitando impetrare. Cicero. 3. in Verr. Cūm iste à Volabella efflagitasset.

Efflagitatus, us, nomen: Vchemens postulatio. { וְפָא bakáláschah, תַּנְתֵּה scheeláh. ἐκάπτως, εἰδικάπτως. GALL. Requête avec instance. ITAL. Dimanda con instance. GERM. Ein trügelnliche bitt. HISP. Demanda importuna. ANGL. An importunat requesting. } Cic. 7. in Verr. In judicio coactus , atque efflagitatu meo producere ad ignotos, &c.

Efflagitatio, nis, idem. Cicero. ad Brut. Quia neminem magis decet quam te Rempublicam amare, libertatisque defensorem esse , vel ingenio , vel rebus gestis , vel studio, atque efflagitatione omnium.

EFFLEO, es, ere: Flendo consumere. { אַדְבָּקָה, διαχράω. GALL. Pleurer jusques à perdre les yeux. ITAL. Consumar piangendo. GERM. Mit weinen verzehren / ausgreinen. HISP. Llorar demasiado, perder los ojos de mucho llorar. ANGL. To weepē vehementlie. } Unde efflere oculos dixit Quint. lib. 6. Declamat. pro nimio fletu se excæcare : Audita (inquit) mea calamitate, rari uxor exempli , & proflus talis filii mater efflevit oculos.

EFFLIGO, is, efflxi, efflctum, idem significat, quod Affligere, vel potius perdere, & quasi obterendo necare. { יְתִי linnáh. GALL. Perdre & gaster, traier mal, vexer, & tourmenter. ITAL. Affligere. GERM. Plagen. HISP. Mucho affligir. ANGL. To afflict, to torment. } Plaut. in Amph. sc. 2. a. 4. Quam tu ptopediem (nisi quidem illa ante occupasset te) effliges scio. Idem Cistell. Et equidem hercle perdam te tertio, omnes efflixero. Sen. de ira , lib. 1. cap. 15. Rabidos effligimus canes , & immansuetum bovem cædimus. Gell. lib. 2. cap. 6. Nemo quisquam tam efflictis est moribus , quin faciat quod laudari queat : id est, tam perditis moribus.

Effictim, adverbium, pro perdite, & vehementer. { עֲזֵבָה. GALL. Ardemment, jusques au mourir. ITAL. Ardentemente , fin alla morte. GERM. Häufig/immiglich. HISP. Mucho y con passion. ANGL. Vehementlie, greatlie. } Plaut. in Amph. Sic effictim amare, perinde ut hic te effictim deperit. Navius in Corollaria , Nolo ego hanc te effictim amare, diu vivat volo, ut mihi prodesse possit.

EFFLO, as: Flatu abigo, expiro, emitto , ago. { בְּשַׁב nischschéh. ἀναπνέω. GALL. Jetter hors en soufflant, souffler hors. ITAL. Cacciare col fiato. GERM. Aufhahn blasen. HISP. Soplar à fuera , hechar con el soplo. ANGL. To blowe out or away. } Varro lib. 1. de re rustica. Præterea quod ab sole toto die illustratur , salubrior est: quod est, bestiolæ, si quæ propè nascentur, aut inscruntur, aut efflantur, aut aritudine citò pereunt. ¶ Inde efflare animam , cūrār, dicimus pro moi. Cicero. pro Mil. Quem pridie hora tertia animam efflantem teliquisset. Gell. cap. 15. lib. 3. Efflare animam. Quintil. Efflenda est anima inter discrimina dentium. Item Ovid. 5. Fast.

Dum loquitur, vernas efflat ab ore rosas.

Suet. in Aug. cap.99. Unum autem ante efflatam animam signum alienæ mehitis ostendit.

EFFLORESCO, is : Valde floreo , & per translationem vigeo, excello. { יְמִינֵה benits. ἥζεργίω. GALL. Fleurir, produire sa fleur, croître. ITAL. Fiorire grandemente. GERM. Anheben zuerblühen / oder fast zublühen. HISP. Mucho florecer. ANGL. To flourish greatlie, to be lustie. } Cic. in Lelio, Quæ tamen efflorescit amicitia, etiam si tu eam minus sequutus sis.

EFFLVO: Extra fluo, effundor , elabor, excido, emano , abeo. { לְוֹזָלֶל nazál, ἀπόφευγε, οὐπίσω. GALL. Couler hors , s'écouler. ITAL. Sparger si fuori. GERM. Aussfliesen / aussinnen. HISP. Correr lo liquido à fuera. ANGL. To flowe or runne out, to be forgotten. } Cato de re rust. cap. 1. Si habebis aquam, vinum effluet , aqua manebit. Cicero. 2. Tuscul. Num tu ingenuisse Epaminondam putas , quem unā cum sanguine vitam effluere sentiret ? Lactant. lib. 1. Sive igitur à Melisso (sicut Dydimus tradidit) colendorum decorum titus effluxit. Livius lib. 7. ab Vrb. Effluent lassitudine vires. Senec. cap. 9. de tranquill. Effluat libido , quæ necesse est. Catull. ad Oratulum .

Effluxisse tuo forse putas animo.

¶ Effluere , per translationem accipitur pro palam fieri , sive divulgiari. Terent. in Eunuch. Utrumque hoc falsum est, effluet, hoc est, non tacebitur , sed divulgabitur. ¶ Effluere etiam alicui dicitur, quod illi ē memoria excidit. Cicero. 2. de fin. Bona præterita non effluere sapienti , mala meminisse non oportet.

EFFLÉNTIA, æ, idem quod effluvium, vel effluxus. { בְּזָבָב. ὄξερος. GALL. Escoulement. ITAL. Spandimento, spargimento. GERM. Ausströmung/auslauffung. HISP. Aquella corrida. ANGL. A flowing out , a running over. } Plin. lib. 26. cap. 10. Illa quoque radix genitalibus, inhibebit non solùm venarem , sed effluentiam genitrix.

Effluvium, ii : Ipse effluendi actus. { ἔκβασις, ὄξερος, νε. ANGL. A flowing, out a running over. } Plin. lib. 7. cap. 51. Profundi humoris ē corpore effluvium. Tacit. lib. 12. Qum & convivium effluvio lacus appositum magna formidine cunctos affecit : quia vis aquarum crumpens proxima trahebat, convulsis ulterioribus , &c.

EFFOCO, as, are: Suffoco. { פְּנַחַנָּקָה, ῥצַּנְקָרָה. מִצְרָא, אַלְגָּזָה. GALL. Suffoquer. ITAL. Suffocare. GERM. Ersticken. HISP. Ahogar. ANGL. To choke, to strangle. } Senec. de brevit. vita, Aspicce illos ad quorum felicitatem concourtitur, bonis suis effocantur.

EFFODIO, is: Fodiendo eruo. { ῥצַּנְקָרָה. מִלְבָדָה, אַלְגָּזָה. GALL. Tirer hors en fouissant , déterrere, fousir, & creuser. ITAL. Far fosse, cavare. GERM. Ausgraben / herfür graben. HISP. Cavar para sacar algo. ANGL. To digge out. } Plaut. in Cas. Ex sterquilino effossa tua illæc præda est. Idem in Pseud. sc. 4. a. 1. Ex hoc sepulchro veteri unguenti minas effodiam ego hodie. ¶ Effodere alicui oculos, pro confodere & excavare. Plaut. Trinummo, Oculum tibi effodiam, si verbum addideris. Effodito mihi oculum persolum. Idem Menach. sc. 1. a. 1. Effodere alicui oculos. Senec. Epist. 89. Metaphorice. Et Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Huic diei oculos effodram libens. Item, Effodere lapides octonus quotidie. Et Milit. sc. 2. a. 2. Juben' tibi oculos effodiri. Idem Curn. sc. 1. a. 3. Aula quassa cum cinere effossus oculus. Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.

Déque lacu fragiles effodiantur aqua.

Effodere aliquem defixum in angulo (exulem.) Senec. cap. 9. al. 18. de consol. ad Polyb. Effossis domibus. Cæl. lib. 3. de bell. civil. Effodit illius memoria pectus meum. Cicer. pro Marcello , Omnia Marcellorum meum pectus memoria effodit. Id est, gravissimum dolorem mihi infligit , quasi pectori penetrato , aperito & vulnerato.

EFFOEMINÖ, as: In muliebrem mollitiem atque lasciviam converto, enervo, mollio. { δυσηνηώω. GALL. Effeminer, ester le cœur & hardeste d'un homme , & le faire mol & pusillanime comme une femme. ITAL. Effeminare, far molle. GERM. Weibisch machen. HISP. Debilitar à enfaquecer à otro. ANGL. To effeminate, to mak rovant on delicate, or nice. } Salust. Ea quasi venenis malis imbuta, corpus animique virilem effeminitat. Cie. 1. Tusc. Cogitationibus molestissimis effeminentur. Cæl. lib. 1. bell. Gall. Remollescere homines atque effeminarie ea re arbitrantur. Senec. cap. 9. de consol. ad Marc. Error hic te effeminate.

Effeminatorum, domus meretricum. Gl. Isid. ||

EFFEMINATÜS: Mollis & lascivus dicitur , qui animo gerit muliebrem. { συντηνύθει, θυλαρπει. GALL. Effeminate. ITAL. Effeminate. GERM. Weibisch/weich. HISP. Debilitudo à enfaquecido. ANGL. Effeminate, delicate, womanlike. } Cicero. 3. Philipp. Quum autem omnis servitus misera, tum verò intolerabile est servire impuro, impudico, effeminate , nunquam , ne in metu quidem, sobrio. Idem 4. Tusc. Nam videndum est in utrisque, ne quid humile, submissum , molle, effeminatedum, fractum , abjectumque faciamus.

EFFEMINATISSIMUS: Apuleius in Apologia, Tunc effeminatestima manu cuiquam viro mortem minaris?

EFFEMINATÈ, adverb. Muliebriter. { θυλαρπεις, γυναικευόως, υθλαρπει. GALL. Lascivement & delicately , en maniere de femme , en effeminate. ITAL. Delicatamente, à foggia di femina. GERM. Nach weibischer gattung. HISP. Enfaquecidamente , a guisa de muger. ANGL. Effeminate, womanly. } Cic. 1. Offic. Cavetque ne quid indecorè effeminateve faciat. Senec. cap. 17. al. 36. de consol. ad Polyb. Effeminate ferre.

EFFETUS, a, um , dicitur qui jam fecutum edidit. { בְּשַׁב. ἀκτην. GALL. Qui est delivré de sa portée. ITAL. Quella cosa ch' habbia mandato fuori il suo parto. GERM. Das schon geboren hatt. HISP. Cosa que ha parido , el parto. ANGL. That hath latelie hatched or broght forth. } Col. lib. 7. cap. 12. Primus effeta partus amovendus est, quoniam tyruncula nec recte nutrit. ¶ Item sumit effetus, pro fœtu qui emissus est. Idem lib. 8. cap. 5. Pullos non oportet singulos , ut quisque natu sit tollere, sed uno die in cubili sine re cum matre , & aqua cibōquo abstinere, dum omnes excludantur. Postero die quum grex fuerit effetus , hoc modo deponatur. ¶ Effeta quoque dicitur quæ patere desit , quasi frequenti partu laffata.

lassata. { ἔργον. ANGL. which is past bringing forth any more. } Plin.lib.10. cap.53. Est autem tanta gallinis fecunditas, ut aliquæ sexagena pariant ova, aliquæ quotidie, aliquæ bis die, aliquæ in tantum, ut effœta moriantur. Effœtas dixit gallinas, fœtu destitutas, enervatas, exhaustas, & lassatas : à similitudine mulierum, quas partus debiles reddit. { Effœtae vires, per translationem dicuntur, quæ jam defloruerunt, vigoréque pristino amissi elonguerunt. Virg. 5. Aeneid.

— frigéntque effœtae in corpore vires.

Similiter effœtam tellurem dicimus, ut idem lib.1. Georg.

Effœtos cinerem immundum jactare per agros.

Ubi Servius, Continua fertilitate lassatos : sicut etiam frequenti partu effœta dicitur mulier. Col. in pref. 2. lib. Quod existimur ubertate nimia prioris ævi fatigatum, & effœtum solum, nequire pristina benignitate præbere mortalibus alimenta. Cic.in Cat. Libidinosa & intemperans adolescentia effœtum corpus tradit senectuti, id est, debile & infirmum, quia vacuum viribus & enervatum.

Effœtè, adverbium. Mart. lib.2. de Selio :

Effœtè, graviter, citè, nequiter, enge beatè.

Algivac, dñeas. GALL. Debolement, vainement. ITAL. Debilmente. GERM. Schwächlich. HISP. Enflaquecidamente, vanamente.

ANGL. Barrainlie. {

Effœt: vide Ffari.

EFFORO, as : Perforo. { בְּזַבְּנָה. τίργανω, τίργω. GALL. Percer & forer tout autre. ITAL. Forare. GERM. Durchboren. HISP. Horadar.

ANGL. To bore pearse trough. } Col. lib.9. cap. 1. Erit fissilis stipes, compluribus locis per latus efforatus.

EFFRÆNATVS dicitur, qui frænum derrectat, & pro arbitrio nostro regi non potest, projectus, præceps, indomitus, ἀγαδίνετος, ἀργάνετος. GALL. Effrené, quin' ani frain ni bride. ITAL. Sfrenato, senza regola ò misura ò freno. GERM. Ungezähmpt/ein wilder und mutwilliger / der sich nit weisen läßt. HISP. Desenfrenado. ANGL. Rash, fierce, umbridled. } unde per translationem dicitur de re quæ omnem egreditur modum. Cic. de Arusp. resp. Cojus ego de effrænato & præcipiti furore quid dicam? Idem 3. de finib. Ut ægritudo quasi morsum aliquem doloris efficiat, metus recessum quendam animi & fugam, latitia profusam hilaritatem, libido effrænatam appetentiam.

Effrænatisimūs, superlat. Item Effrænissimus. Sen. Epist. 86. al. 85. Effrænissimus moderatior & humillimus major. Idem cap. 3. al. 22. de cons. ad Polyb. Quod effrænissimum est animo tuo.

Effrænatè, adverbium : Dissolutè, temerè. { ἀχαλίαντος. GALL. Démesurément, effrenément. ITAL. Sfrenatamente, senza misura. GERM. Ungezähmlich / mit verhengtem zähm. HISP. Desenfrenadamente. ANGL. Rashly, stercely. } Cicer. 4. Tuscul. An propter infinitum odium tyranni effrænatius in Aruntem invaserit. Idem de senectus. Nullam capitaliorem pestem, quam voluntatem corporis hominibus dicebat à natura dataim, cuius voluntatis avidæ libidines temerè & effrænatè ad potiendum incitarentur.

Effrænatio, nis : Impotentia, insolentia. { ἀχαλία. GALL. Déreglement, débordement de raison. ITAL. Dissolutione. GERM. Unbändigkeit/wilde. HISP. Desenfrenamiento. ANGL. Vnruhy headiness. } Cic. 5. Philipp. Quæ effrænatio impotentis animi?

Effrænius, aum, vel effrænis, effræne : Carens fræno. { ἀχαλία. GALL. Sans frain & sans bride, démesuré, quon ne peut tenir. ITAL. Chi non ha freno. GERM. Ungezähmpt/frâch/wild. HISP. Desenfrenado. ANGL. Umbridled, unruly. } Liv. 4. ab Vrb. Frænos ut detrahant equis imperat : & ipse Princeps calcaribus subditis evectus, effræno equo in medios ignes infettur.

EFFRICO, as : Fricando excutio. { διπέτειον. GALL. Oster & abbattre en frottant. ITAL. Fregare. GERM. Heraufstrahlen/oder abstrahlen. HISP. Fregar. ANGL. To tak away by rubbing. } Senec. epist. 96. At illis aut hebetibus & obtusis, aut mala consuetudine obsecisis, diu rubigo animalium effricanda est.

EFFRINGO, is, est vi quadam & impetu frango, perfringo. { בְּשַׁבְּרֵה. ἀρρύνωμι. GALL. Rompre en pieces, briser. ITAL. Frangere. GERM. Mit gewalt zerbrâchen/auffbrâchen. HISP. Quebrantar. ANGL. To break, to pieces, to burst violently. } Terent. in Adelph. Fores effregit, atque in alienas ædes irruit. Plaut. Amphitr. Penè effregisti foribus cardines.

EFFRACTUS, particip. { בְּשַׁבְּרֵה meschubbar. ἀρρύνθητος. GALL. Rompu & brisé. ITAL. Rotto, fatto in pezzi. GERM. Aufgebrochen. HISP. Quebrantado. ANGL. Brochen to pieces. } Cic. pro Muren. Eamque urbem sibi Mithridates Asiz januam fore putavisset : qua effracta, & revulsa, tota pateret provincia. Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. ubi legendum effarta, notat Pass. Neque jejuniorem, neque magis effractum famè vidi.

EFFRACTÖR. { בְּשַׁבְּרֵה meschabbér. ἀρρύντης, διογυρή. GALL. Unbriseur & rompeur. ITAL. Rumpitore. GERM. Einhauscußbrâcher. HISP. Quebrantador como de puertas. ANGL. A breaker, a brafter. } Dicitur qui fracto ostio, aut sera in ædes, vel arcum alienam irrumpit. Paul. in l. 3. ff. de offic. praf. vigil. Cognoscit Praefectus vigilum de incendiariis, effractotibus, furibus. Ulpian. l. 1. de effract. Sed enim divus Marcus effractorem Equitem Romanum, qui effracto perforatique patiere pecuniam abstulerat, quinquennio abstinere jussit provincia Africa, unde erat, & urbe, & Italia.

EFFRACTARIUS, ii, qui effringit. ἀρρύντης. Senec. epist. 69. Vile videtur quicquid patet : aperta effractarius præterit.

EFFRACTURA, x, ipse effringendi actus. { בְּשַׁבְּרֵה schebér. ἀρρύντης, τριχωτία. GALL. Brisement de muraille, huis ou maison pour dérober. ITAL. Rompimento di porta per robbare. GERM. Aufbrâchung. HISP. Tal quebrantamiento. ANGL. A bursting up or breaking. } Paul. in l. 3. de Offic. praf. vig. Effracturæ sunt plerumque in insulis horreisque, ubi homines pretiosissimam partem fortunatum repontunt.

Effruticat, in fruticem evadir. Tertull. {

EFFUGIO, is : Fugio, evado, vito, elabor. { בְּזַבְּנָה, προβαθρός, וְלֹתָה Calepini Pars I.

nimlát. ἀγεδουγη. GALL. Fuir, échapper, éviter. ITAL. Fuggire. GERM. Entfliehen. HISP. Huir de algun lugar. ANGL. To escape, to eschewe. } Virg. 3. Eclog.

Nunquam hodie effugies : veniam quounque vocaris.
Plautus Merc. Clam patrem patria hac effugiam, aut aliquid capiam consilii. Terentius in Andr. Nullón' ego Chremetis pacto affinitatem effugere potero? Cicer. 3. Verr. In quibus non dubito, quin offensionem negligientia vitare atque effugere possim. Horat. 2. Serm. Satyra 3.

Effugiet tamen hat sceleratus vincula Prothens.

¶ Interdum celeriter transeo. Virg. 3. Aeneid.

Effugitus scopulos Ithaca, Laertia regna.

Ubi etiam inde effugi foras. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Quadrigas si nunc inscendas Jovis, atque hinc fugias, vix poteris effugere infortunium. Idem Amph. Malam rem effugies nulquam. Idem Asin. sc. 4. a. 2. Paucia effugiam (mala.) Idem Capt. sc. 2. a. 3.

Effugiunt curas inferior tuas.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Effugisti casus, livorem, morbum (de morte.) Senec. cap. 15. de Tranq. Effugere videbatur Cordus accusatoris (morte.)

Effugium, ii: Profugium, refugium. { בְּזַבְּנָה. δένθην. GALL. Fuerte, ouverture par où on peut fuir & eschapper. ITAL. Scampo. GERM. Ein aufslucht/oder entrünnung. HISP. La huida de algun lugar. ANGL. Refuge, flight. } Liv. 4. bell. Pun. Ut si effugium patueret in publicum, impleturæ urbem tumultu fuerint. Si, inquit, patueret effugium, hoc est, via, vel modus ullus evadendi, vel effugiendi. Cicer. 2. de nat. deor. Alias esse cornibus armatas, alias habere effugia pennarum.

¶ Effugus, fugitivus. Cath.

Effugo, as, elt expello, ab ex, & fugo.

EFFULCIO, is : Fulcio. { בְּזַבְּנָה. τύδισμάχ, τύδισμάχ. GALL. Appuyer, affermir. ITAL. Sostentare. GERM. Aufenthalten. HISP. Sustentar. ANGL. To prop up, to undersett. } Virg. 7. Aeneid.

Centum lanigeras mattabat ritè bidentes,
Atque harum effultus torgo, stratisque jacebat
Velleribus.

EFFULGEO, es : Vehementer fulgeo. { בְּזַבְּנָה naghâh, בְּזַבְּנָה hâl. בְּזַבְּנָה. GALL. letter une lueur, reSplendir. ITAL. Resplendere grandemente. GERM. Hesstig scheinen / ein grossen glanz von im heraus geben. HISP. Mucho resplender. ANGL. To shyne or glitter. } Liv. 8. bell. Pun. Nisi ex vehementi sole, qualis inter graves imbre nubes effulget, tanta vis aquæ, &c. Virg. 8. Aeneid.

— instruto Marte videres,

Fervere Leucaten, auróque effulgere fluttus.

Plin. lib. 4. cap. 1. Omnis Græcie fabulofitas, sicut & litteratum claretas, ex hoc primum sinu effulgit.

EFFUNDO, is : Extra spargo, profundo, emitto. { בְּשַׁבְּרֵה schaphâch, אֶפְרִיעַג, אֶפְרִיעַי. GALL. Verser, épandre en abundance. ITAL. Spargerefuori. GERM. Aufgießen. HISP. Derra mar à fuera. ANGL. To porre out. } Plaut. in Asin. Totamque effudit fideliam, id est, sparset quicquid in fidelia erat. Cicer. pro Plane. Nunc timeo ne nihil tibi præter lachrymas queam reddere, quas tu in meis acerbitatibus plurimas effudisti. ¶ Effundere caput in gremium alicujus. Cels. lib. 7. cap. 7. Vel sic aversus, ut in gremium ejus caput resupinus effundat: id est, effusè caput reclinet. ¶ Per translationem, consumere. { ANGL. To wast or spend rysos oufly. } Cic. lib. 3. Offic. Multi patrimonia effuderunt, inconsultè largiendo. Sic effundere ærarium dixit idem Cicer. 3. Tusc. pro exhaurire, & inane reddere. Gracchus (inquit) quum largitiones maximas fecisset, & effudisset ærarium, verbis tamen defendebat ærarium. ¶ Nonnunquam accipitur pro crumpere, & magna cupiditate egredi. Idem ad Brutum, Timore quodam perculta civitas, tota ad te se cum conjugibus & liberis effundebat. ¶ Quandoque effundere. Virg. 3. Georg.

— ruinique effusi carcere currus.

¶ Quandoque prostertere, profligare. τιμημη. Salust. Effuso ac profligato peditatu, paulatim retroducere ceperunt. Effunditur stomachus in vomitiones. Plin. lib. 23. cap. 1. Item contra inflationes rosionesque præcordiorum, & quorum stomachus in vomitiones effunditur. Hoc est, quibus stomachi facultas, quam retentricem vocamus, est corrupta, aut imbecilla. Mulieres effundi ad luxuriam. Liv. lib. 34. Et, Se effundere in publicum. Ibid. Effunde hoc in barathrum (de vino.) Plaut. Cure. sc. 2. a. 1. Effundere (de obviam euntibus.) Suet. in Calig. cap. 4. Daci se in pontum effuderant. Idem in Cas. cap. 44. Uvas in terram projecit ut effunderet, (GALL. Pour les faire crever.) Ulp. l. 1. si servus servum. §. 16. ad l. Aquil. Effusus in venerem. Liv. lib. 19. bell. Pun. Effusus in cachinos. Sueton. in Calig. cap. 32. In jocos effusus. Idem in August. cap. 98. ¶ Effusum lumen (de oculo effuso.) Velleins. Ab effusa licentia. Liv. lib. 4. d. 5. Effusus in iram. Gell. cap. ult. lib. 1. Effusus in officium lugubre, &c. Senec. cap. 3. de consol. ad Marc.

Multaque in adversos effudit verba Penates.

Ovid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. ¶ Effusimis habenis. Liv. lib. 7. d. 4. Certantes athletas effusimmo studio spectavit. Item, Munificentia effusimis (Cæsar.) Velleius. Effusimis servus Adriatici mari. Idem.

Effusio, is, quod interdum significat ipsum effundendi actum, ut quum effusionem aquæ dicimus. { בְּשַׁבְּרֵה schephech, τριχος. GALL. Epanchement, effusion. ITAL. Spargimento. GERM. Aufgiessung. HISP. Deramamiento à fuera. ANGL. A porring out. } Cic. de nat. deor. Atque aquæ etiam admixtum esse calorem, primum ipse liquor, tum aquæ declarat effusio: quæ neque conglaciaret frigoribus, neque nive pruinâque concreceret, nisi eadem se admixto calore liquefacta & dilapsa diffunderet. ¶ Interdum ponitur pro largitione & prodigalitate. Idem pro Rose. Amer. In hac vita, judices, quos sumptus quotidianos, quas effusiones fieri putatis?

Effusè. Sueton. in August. cap. 71. Cum effusè in lusu liberalis fuisset. Idem in Nerон. cap. 12. Effusus excipi (id est, nimia blanditia.) Idem in Nerон. cap. 22.

EFFUTIO, is : Ineptè & inconsultè loquitur. { נְבָתֵּה. μαθάσεις, ἐξεργασία, ψυχελογία. GALL. Parler indiscrettement & à la volée, ne pouvoit tenir secret ce qu'on seait. ITAL. Parlare imprudentemente, vaneggiare parlando. GERM. Aufbläderen/ein unbesinnlich geschrödigen treiben. HISP. Hablar vanidades. ANGL. To speak und aduyseable. } Translatio sumpta à vasc futili, quod patulo ore, fundo acuto, instabile, nihil in le continet. Ter. in Phorm. Eò perperam olim dixi, ne vos forte imprudentes foris effutiretis. Horatius in Arte poëtica,

Effutire leves indigna tragædia versus.

Varro, Evax verbum nihil significat, sed effutum naturaliter est. Nonius Effutire exponit pro Dicere cum mendacio: adducique Cicer. s. Tusc. Nec hoc sic agit, ut ex tempore quasi effutite videatur.

Effutire laudes. Gell. cap. 1. lib. 5.

Effutus, partic. { נְבָתֵּה meutatā. ψυχελογίας. } Cicer. 2. de Divin. Quorum partim facta aperte, partim effutata temerè, nunquam mediocriter quidem cuiquam, non modo prudenti probata sunt.

E G

|| Egara, vel Exara. V. olim E. sub A. Tarragonensi: fortè Gea de los Cavalleros, prope Cælaraugastam. Extat Concilium Egarense antiquum.

Egabro, vel Ægabro, Cabra. V. olim E. sub M. Hispalensi, in Hispania.

Ægeator, hortator navis, à mari Egeo. Gloss. Isid. Hoc autem Ægeum scribitur. Sed rectum est Ageator, ab agea. || Festus, Agea, via in navi dicta, quod in ea maxima quaque res agi solent.

Egælætæ, εἰγέλαιτα, oppidum est citerioris Hispaniæ, nativi salis fodinis nobilitatum. Plin. lib. 13. cap. 7. In Hispania quoque citeriore Egælætæ cæditur glebis penè translucentibus, cui jampidem palma inter omnia salis genera à plerisque medicis perhibetur.

EGELIDUS, as, quod gelatum est dissolvo. { λακεύσανθων. GALL. Dégelier. ITAL. Disghiacciare, digelnare. GERM. Erfrören. HISP. Entibiar la cosa fria. ANGL. To taroe, to relent. } Sidonius, Egelidantur fibræ glaciales.

Egælidus, a, um: Tepidus, vel quod de summo gelu aliquid remisit. { ζερπός. GALL. Dégelé, qui n'est pas froid, ni chaud, mais tiède. ITAL. Tepido. GERM. Das kalt ist / und doch nicht auss das höchste. HISP. Cosa tibia primero caliente. ANGL. wermen, thawed. } Suet. in Aug. Ungebatur sibi, sudabat ad flamnam, deinde profundebatur egelida aqua, vel sole multo reperfacta. Ovid. apud Senec. controvers. 10. lib. 2.

Et gelidum Borean, egelidumque Notum.

Colum. lib. 10.

Nunc ver egelidum, nunc est mollissimus annus.

Servius valde gelidum interpretatur, explicans locum illum Virg. 8. Æneid.

Et procul egelido secretum flumine vidit.

EGENS, egentis, omn. gen. Qui eget, pauper, tenuis. { אַבְיוֹן, εὐδήν, ἄνερ. GALL. Qui a disette, pauvre, souffreteux. ITAL. Bisognoso. GERM. Dürftig/mangelhaft/arm. HISP. Pobre, ó menesteroso. ANGL. Poore, meedte. } Terent. Phorm. Egens relicta est misera, ignoratur pars. Cic. de Amicit. Quocirca & absentes adsunt, & egentes abundant, & imbecilli valent. Idem ad Attic. lib. 14. Servique & egentes in testa nostra cum facibus immisisti. Plaut. Bacch. Nequius nihil est quam egens consilii servus. Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.

Qui legis Electram, & egentem mentis Orestem.

Egæntior, & egentissimus. Cic. Attic. lib. 6. Nihil illo regno spoliatus, nihil rege egentius. Ad eundem lib. 9. Egestates tot egentissimorum hominum.

Egæo, es, ui, ab Egus, quod remansit in composito Indicus. Egus autem est ab εἴη, κατ' αὐτόφερον. Alicujus rei inopiam laboro, indigeo. { τὸν chaser. δημητῶν, εὐθεῖ. GALL. Avoir faute & disette, avoir besoin, être en indigence & pauvreté. ITAL. Haver bisogno. GERM. Mangel haben/dürftig sein. HISP. Aver menester. ANGL. To neede, to lak, to in extreme povertie. } Plaut. Capt. Quia rute ipse eges in patria: nec tibi qui vivas, domi est. Idem Curc. sc. 1. a. 1. Qui aiat, si eget, multa afficitur æratura. Idem Amphitr. Saltem tute, si pudoris egeas, sumas mutuum. Idem Asinar. sc. 3. a. 3. A. Cur me retentas? P. Quia tui amans abeuntis egeo, idem Pseud. sc. 3. a. 2. Quid agitur? C. Amatur atque egetur acriter. Ovid. Eleg. 5. lib. 4. Trist.

Cujus eram censu non me sensurus egentem.

Idem 13. Metam.

— Ingenium est quod eget moderamine nostro.

Ibidem,

En eget auxilio, qui non tulit.

Pater vñabit potius, quam te sioam aut egere, aut mendicare. Cic. 2. de finib. Qui consumptis patrimonis egeant. Idem 2. de Divin. Magnificum illud etiam, Romanisque nominibus gloriosum, ut Græcis de Philosophia literis non egeant. Idem 2. de nat. Deor. Quæ non modò, ut fierent, ratione eguerunt: sed intelligi qualia sint, sine summa ratione non possunt. ¶ Hinc componitur Indigo, δέρμα.

Egænius: Pauper, tenuis. { אַבְיוֹן, τὸν chaser. ἄπορος. GALL. Pauvre, indigent, miserable. ITAL. Bisognoso. GERM. Dürftig/arm. HISP. Pobre ó menesteroso. ANGL. Needie, latking, poore. } Liv. 9. ab Vrb. Omnim egena corpora humili prostraverunt. Plaut. in Pœn. Saep ego res multas tibi mandavi, Milphio, dubias, egenas, inopinotas consili. Virg. 8. Æneid.

— & te quoque dignum,

Finge Deo, rebusque veni non asper egenis.

Idem 6. Æneid.

— quum tu simplex in rebus egenis.

Quas gentes Italum, aut quas non ornaveris urbes?

Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Rebus in dubiis, egenis.

Egestas: Paupertas, inopia, mendicitas, tenuitas. { ἀραιόν machfor. εἴδη. GALL. Indigence, pauvreté. ITAL. Poverità, bisogno. GERM.

E G

Dürftigkeit/armut/mangel. HISP. Pobreza ó menester. ANGL. Poverty, neediness,lacke. } Virg. 1. Georgic.

— labor omnia vincit

Improbus, & duris urgens in rebus egestas.

Cicer. in Parad. Itaque istam paupertatem, vel potius egestatem, ac mendicitatem tuam nunquam obscurè tulisti. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Redigam te eò unde orta es ad egestatis terminos. Ibid. sc. 3. a. 1. Te solitudine & ab egestate abstuli. Senec. epist. 159. Paupertas veterorum, imò egestas.

Egætæ (inquit Feitus) Nympha fuit, cui sacrificabant prægnantes, quod eam putabant facile fœtum utero egerere. { GERM. Ein gebünder schwanger weiber. } Vide Ovid. lib. 3. Fast. Vide Ægeria.

EGERO, egesli, egestum. { ἀραιόν hotfi. ὑποξέιν, ὑπερέιν. GALL. Vider & porter dehors. ITAL. Portar fuori. GER. Aufztragen/aufslären. HISP. Sacar à fuera. ANGL. To bear or carry out, to cast out. } Columell. lib. 1. Avium primum habetur stercus, quod ex columbariis egreditur. Plin. epist. 101. Contrà fons egerit aquam, & recipit. Ovid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.

Expletur lachrymis egeritürque dolor.

Liv. lib. 10. bell. Punic. Pecuniam ex ætrio clam egestissæ Scribæ viatorésque ædilitii per judicem comperti.

Egestus, a, um. Liv. lib. 50. ab Vrb. Asportatæ egestæque opes. Suet. in Ner. cap. 48. Egestæ arenæ.

Egestus, us. { ἀραιόν tsōah, τσε ike, ἕκχειστος, ὑποξέος. GALL. Empolement, transport, vuidange. ITAL. Vuotamento. GERM. Aufztragung/ aufslârung. HISP. Sacamiento à fuera. ANGL. A conveyhing or bearing out. } Sen. 3. natural. quæst. Quemadmodum corpora nostra ad egestum venter exhaustit, &c.

|| Egestam, i, firmus ventis, egeries quam pecus egerit. ||

Egætio, nis. εὐχειστος, εὐφορος. Plin. epist. 159. Si Pallantis facultates adjuvare publicarum opum egestione contingere. De clystere, apud Sueton. in Claud. cap. 44. Incertum pultine addito (veneno,) an per clysterem immisso, ut quasi abundantia laboranti etiam hoc genere egestionis subveniretur. Idem in Nero. cap. 38. Egestio ruderum, cum extræ portantur.

Egeries, ei, fœmin. gener. idem Solin. epist. 159. Hoc tunc votum Senatus, hoc præcipuum gaudium populi, hæc liberalitatis materia gratissima, si Pallantis facultates adjuvare publicarum opum egestiones contingere.

Egermino, as: Germino, germina emitto. { τσαχ tsamach. βλασάν, σάκω. GALL. Germer & pousser dehors, bourgeonner. ITAL. Germagliare. GERM. Heraus sprossen/herfür wachsen. HISP. Brotar y echar renuevo los arboles. ANGL. To budde out. } Col. lib. 5. cap. 5. Bipendancis scrobibus malcolus deponitur: qui cum egerminaverit, ad unam materiam revocaro. Idem lib. 4. cap. 17. Quæ infra trunci caput egerminaverint.

Eghemus, Philosophus, Evandri auditor, cuius meminit Cicer. Academ. quæst. lib. 14.

Egesta. εἰγέτα, civitas in Sicilia, quam Æneas condidit, & ab Acestis matre Egestam nominavit. Erat autem Egesta filia Hippotæ Troiani, quam pater, ne marinæ bellorum traduceretur, impositam naviculæ diis & ventis comisit, quæ tandem in Siciliam delata, à Crimiso amne compressa, Acesten edidit. Hæc postea Segesta dicta fuit: & Segestani, incolæ: quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 8.

|| Egesta, Ægesta, machina bellica telorum propugnatrix. Suid. ||

Egætæ: vide Ægeo, in Egens.

|| Egestuosus, mendicus. Gloss. Isid.

Egion, urbs inter Ætolos & Peloponnesiacos. Author Pomp.

Egitania, rectius Igeditania, vel Igedita. V. olim E. sub M. Bracensis, in Lusitania: nunc virtus obscurus Eidonia dictus. Episcopi sedes translata est Guadianam. ||

Egnantia, εὐγενία. Ptolemao, urbs est Apuliz, ad mare Ionium, quæ hodie Iuvenatium dicitur.

Egra, εγέρα Stephano, oppidum Arabiæ, ad sinum Elanticum. Alia est ejusdem nominis in Germania.

Ego, mei, vel mis, mihi, me, à me, pronomen primæ personæ. { εγώ αι, εγώ, εγώ. } Tractum à Græcis. { εγώ. GALL. Io, moy. ITAL. Io. GERM. Ich. HISP. Yo. ANGL. I. } Ego & tu: Quid ego & tu perijimus? Plaut. Most. sc. 1. a. 2. Quid tibi ego feci? Idem Men. sc. 2. a. 5. Pol ego vobis Deos dico. Ibid. sc. 7. a. 5. Næ ego mecastor mulier misera. Ibid. sc. 2. a. 4. Quid ego, ni fleam? Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Quid ego ni tecnam? Ibid. sc. 2. a. 2. Insanis. Egone? Tu. Idem Men. sc. 5. a. 5. Sanus non es. H. Egone? An tu magis? Ibid. Quid ego, extra numerum es. Ibid. sc. 2. a. 1.

Ille ego sum, cuperes dicere posse palam.

Ovid. Eleg. 5. lib. 4. Trist. Sed istum quem quæris, ego sum, &c. Sal. p. oœmio Catil. Sed multi mortales dediti ventri atque somno, indocti incultique vitam sicuti peregrinantes transgeree. Quibus profectò contra naturam corpus voluptati, anima oneri fuit. Eorum ego vitam mortemque juxta æstimo. Quæsi dicat, Hæc est mea sententia: vel, Quod ad me attinet.

Egomet, εγώ, ego ipse. Plaut. in Amph. Egomet memet verberavi. Tunc attulisti? Egomet. Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Vidi. P. Tunc? S. Egomet. Idem Milit. sc. 3. a. 2. An egomet me illuc reliqui, si forte oblitus fui. Idem Amphitr. Quis te verberavit? Egomet memet qui nunc sum domi. Idem ibidem. Ecquem hic novisti? Egomet me. Idem Pseud. sc. 2. a. 4. Non lac laeti magis est simile, quam ille ego similis est mei. Idem Amphitr.

|| Egones, sacerdotes rustici. Gloss. Ibid. ubi & Econes. Scribe Ægones, ab εἰγένης, capra. ||

EGREDIÖR, deris: Extræ gradior, exeo, prodeo. { נְגַזֵּה jatsa. εὐβαστίου, εἰρηγησι. GALL. Sortir hors. ITAL. Vseir fuori. GERM. Aufgehén. HISP. Salir fuera de lugar. ANGL. To go forth or abrode. } Ex foras, egredere ex ædibus. Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Sed quid túte egreditis? Ibid. sc. 1. a. 2. Oras Italicas, quæ egreditur mare. Idem Men. sc. 1. a. 2. Atque ipse egreditur. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Egressus fortunam hominis Pompeius. Velleius, Egressus pueritiam. Sueton. in August. cap. 63.

Ocupat egressus (portu) quālibet antē rates.
 Ovid. Eleg. 9. lib. 1. Trist. Terent. in Andr. Unde egreditur? Ibid. Egreditur ab ea: id est, de domo ejus. Cicer. Senatus, lib. 15. Etat enim magna suspicio, Parthos si ex Syria egredi atque irrumperet in eam provinciam conarentur, &c. Idem 2. in Catil. Ipsum egredientem urbe prosequuti sumus. Idem ad Att. lib. 13. Quo facilius sustentari nos possemus, pedem ē villa adhuc egressi non sumus. ¶ Dicimusque Egredior templo, & ē templo, & templum, id est, gradior extra templum.

Egrēsūs, & Egressio. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Sortie, issue. ITAL. Vscita. GERM. Aufgang. HISP. Aquella salida a fuera. ANGL. A going forth. } Cicet. in Pison. Itaque credo minus frequentia sua vestrum egressum ornando atque celebrando, ac hominibus saltem bonis, ut Consules, non tristissimis, ut hostes, aut prosequerantur.

¶ Egressorium Nox: Berof. lib. 3. locus, ubi Noa egressus est ex arca. ||

EGRĒGIŪS, a, um, quasi ex toto grege electus: Excellens, eminent, & præstans. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Qui est separé du troupeau, excellent. ITAL. Egregio, scielto. GERM. Ausbündig/fürträfflich/ausserläsen. HISP. Noble, y principal señalo. ANGL. Excellent, passing good. } Terent. in Andr. Forma egregia, & xata integra. Proprium comparativum non habet: quo tamen usi sunt veteres. Luct. lib. 4.

*Nam nihil egregius quam res secernere apertas
A dubiis.*

Juvenalis etiam, Luciferum imitatus, ab egregiè adverbio formatum comparativum egregiūs, pro magis egregiè.

Egregiūs (inquit) cēnat; meliusque miserrimus.

Egrēgīl, adverbium: Excellenter, præclarè: quamvis etiam usurpetur pro valde. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Excellement. ITAL. Egregia-mente. GERM. Fürträfflich. HISP. Señaladamente. ANGL. Pas sin-gly well. } ut apud Terent. in Andr. Horum ille nihil egregiè præter cetera studebat. Cic. Attic. Dolabellam tibi valde placere video, mihi egregiè. Gell. cap. 1. lib. 20. Egregiè improbus homo.

¶ Egrex, eximus, eminent. Gloss. Isid. ||

Egula, genus sulphuris, lanis suffitu molliorem candoremque inducens. Plin. lib. 37. cap. 15. Tertio quoque generi unus tantum est usus ad sufficiendas lanas: quoniam candorem tantum, mollietatemque confert. Egula vocatur hoc genus.

Egūrīto, as: Exhaurio. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Vuider, eva-cuer, tirer dehors, épuiser. ITAL. Vacuare, cavare fuora. GERM. Auslären/ausschöpfen. HISP. Vaciar, desembocar. ANGL. To mak voide, to emptie. } Plaut. Epid. Atque egurgitem domo prorsus.

E H

¶ Ehe, interjectio consternatæ mentis. Enn. Ehe ipse clopeus cecidit. || Ehem, Interjectio est subito aliquid deprehendentis, cuius frequens est usus apud Comicos. & Ter. in Eunuch. Quis hēc loquitur? ehem, tunc eras hic mi Phædria: Idem in Adelph. Ehem opportunè, te ipsum querito. Ehem istoc verbo vindictam para. (Admonentis.) Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. Ehem optumè quandudum advenisti? Idem Asin. sc. 4. a. 1. Ehem est illuc patrem esse. Idem i. seud. sc. 5. a. 1.

Eheū: Interjectio est dolentis. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Helas. ITAL. Ha, hai. GERM. Hei/ach/o wee. HISP. Ay me. ANGL. Ach, allace. Virg. 2. Eclog.

Eheū quid volui misero mīhi?

Cicer. antequam iret in exilium, Eheū conditionem temporis hu-jus. ¶ Heu, mox eheū. Sæpe apud Plaut. ut i. seud. sc. 1. a. 1. Eheū cum illi plus feci mali, quād xequum fuit. Idem Capt. sc. 3. a. 5. Vir-de Heu heu.

Ehō: Interjectio est ad se vocantis. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. } Interdum etiam excitativa particula est, qua attentionem nobis paramus ejus cum quo loquimur. Plaut. Amph. Eho, dic mihi, quis tibi videor. Idem Asin. sc. 4. a. 3. Eho, quis resolutus pro vincta olivi. (Irascit.) Idem Mil. sc. 5. a. 2. Qui igitur vocare? Idem Pseud. sc. 2. a. 5. Eho, duc me quād vis? Ibid. sc. 7. a. 4. Eho mitte. Ibid. sc. 3. a. 1. Eho an mortuus est? Ibid. sc. 2. a. 3. Eho an tu etiam veneficus? Ibid. sc. 2. a. 4. Eho, an non salutas? (Irascit.) Terent. Eho dic mihi si omnes conjectum hunc in nuptias inimici vellent, quod nisi hoc consilium darent? Idem in Eunicho, Ehom dic mihi, ēstne, ut fertur, forma? Idem in Andria, Ehom ad me. ¶ Alias interjectio admirantis, ut apud eundem in Andria, sc. 2. a. 3. Eho an tūc intellexisti hoc assimilarier?

Ehodum, est vocantis, ab echo, addito dum enclitico, explendi metri causā alicubi usitato, ut quiddum. ||

E I

Ei, dativus ab is, ea, id, ei, aīrī. Aliquando habet qualitatis vim. Terent. in Andr. Eine ego ut adverser? hoc est, tali tam bono. Plaut. Ps. sc. 2. a. 3. Ei homines ecenas sibi coquunt, pro ii homines. ¶ Item Eii, pro ei, ab is. Idem Prolog. Aulul. Agri reliquit eii non magnum modum. Et in Curc. sc. 3. a. 4. Eii reddidi. Ita ibi legit & scribit Pas-serat. ¶ In metro plerumque monosyllaba dictio est, sicut Cui, & Huic, licet quandoque etiam duarum syllabarum reperiatur: (e) modò corripitur, modò producitur. Juven.

Inuenes hortantur, ut illam

Ire viam pergant, & eidem incumbere se&e.

Luct. lib. 6.

Scilicet & fluvius qui visus maximus ei.

Eiā. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Là, là, hay sus, avant, or ça, or bien, hay avan, sus avant. ITAL. Hor su, or via. GERM. Wollen/huy. } Modò adhortantis est. Martialis lib. 2.

Eia age rnmpe moras.

Plaut. in Epid. Eia verò age dic. ¶ Interdum corripientis. Ter. in Eunicho, Eia haud sic decet. Plaut. Ps. sc. 3. a. 1. Eia, scimus te quālis sis. Idem Men. sc. 4. a. 2. Eia delicias facit. Idem Capt. sc. 2. a. 5. Eia credo imperito minitatis. Idem Amph. Inimicos ausa sum ob-tuerit. A. Eia inimicos. Idem Aul. sc. 3. a. 1. Eia hoc face quod te jubet soror. Varios præterea usus habet, quos ex ipsis pas-Calepini Pars I.

sim authoribus non difficile est deprehendere. Ejāv̄ lör, aris, deponens, & Ejaculo astivum, eminus & longè ja-culor. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Darder & jetter au loing. ITAL. Lanciare. GERM. Auschiessen / in die weite werfen. HISP. Tirar à lançar. ANGL. To shoothe à farre of. } Plin. lib. 4. cap. 12. In cujus forum solstitio Athos ejaculatur umbram. Gelli. lib. 16. cap. 19. Se in salum ejaculaverat. Ovid. 4. Metam.

— vitiatō fistula plumbō
Seinditur, & tenui stridente foramine longat
Ejaculatur aquas.

Ejēro: vide Ejuro.

Ejic̄io: Expello, extrudo, derrudo. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Ietter hors. ITAL. Seacciare fuori. GERM. Außwerfen/ausstoßen. HISP. Echar à fuera. ANGL. To cast out. } Cic. Terent. lib. 14. Ejicere nos magnum fuit: excludere facile. Terent. in Eunuch. Hoc nunc dices, ejectos hinc nos: omnium ferum, heus! vicissitudo est. Virg. 8. Eneid.

Necnon Tarquinium ejectum Porsona jubebat

Accipere.

Ejicere se porta. Liv. lib. 6. ab Vrb. Velis datis naves ejicere. Et Cæs. lib. 3. bell. civil. Naves ejicere. Sece ex castris ejicit. Ibid. Idem, Sic-cine hoc sit, foras cedibus me ejici? Plaut. Asin. sc. 2. a. 1. Me ejicis domo? Ibid. sc. 3. a. 1.

— ultima perpetior medios ejettus in hostes.

Ovid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. ¶ Ejici quid sit propriè. Senec. Epist. 55. Et, Ejici è vita, non exire. ¶ Quandoque extendo. Virg. 10. Eneid.

— ejectoque incumbit cernuus armo.

¶ Ejectum quoque pro naufragio, idem posuit, aut certè pro eo qui vi tempestatis ad litus aliquod compulsa est. Idem lib. 4. Eneid.

— ejectum littore egentem. Excepti.

¶ Ejicere absolute ponitur pro Abortire, ut intelligas Partum. Ulp. 1. si servum. D. ad leg. Aquil. Si mulier pugno, vel equa iecu à te percussa ejecerit, Brutus ait Aquilia teneri.

Ejecto, as, are, frequentativum. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Ietter souvent hors. ITAL. Gittar spesso fuori. GERM. Ost oder vill austwirffen. HISP. Echar à fuera muchas veces. ANGL. To cast out often. } Plaut. Merc. Ne hic te optimeret imprudentem atque ejec-taret. Favilla ejectata. Ovid. 2. Metam. Arenas ejectare. Idem lib. 5. Metam.

Ejēctōlo, nis. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Jettement de-hors, bannissement. ITAL. Essogittar fuori. GERM. Aufwerfung/ver-stossung. HISP. Chamiento, obra de echar fuera. ANGL. A casting or throwing out. } Cic. ad Att. lib. 2. Tenemur undique: neque jam quōminus serviamus, recusamus: sed mortem & ejectionem quasi majoratimemus, quæ multò sunt minoria.

Ejēctāmentum, i, pro excremento. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Ce qui se rejette, comme ce que la mer jette au bord, excrement. ITAL. Cosa gittata, come del mare al lito. GERM. Aufwerfung/ver-stossung. HISP. Cosa que se echa fuera. ANGL. Purging or such thing which the sea doe cast to land. } Tacitus de morib. German. Diu quin etiam inter cetera ejectamenta maris ja-cebat. De succino loquitur.

Ejēctītūs, a, um, εἰσόλημα. Plin. lib. 11. Vulva ejectitio partu melior quam edito: ejectitia vocatur illa, hæc porcaria.

Ejon, nis, ήλιος, locus est in Taurica Cherroneso, cuius meminit Plin. lib. 6. cap. 6. ¶ Stephano item Ejon opidum est Macedonia juxta Pieriam, quæ alio nomine Amphipolis dicitur.

Ejoneus, ήλιος. Unus è Græcorum principibus, qui ad Troiam profecti sunt, ab Hectore interfactus, teste Homer. lib. 8. Iliad. ¶ Alter fuit ejusdem nominis Thrax, & pater Rhœsi regis, qui noctu à Diomed & Ulysse interfactus est, eodem Homero teste lib. Iliad. 10.

¶ Eistadium. Richster. V. E. Germania, sub A. Moguntino.

Ejucarum, εἰσόλημα. Gl. ibi Vulcan, Forte bucarum. Ita Hispani hodie vocant vas sigilatum ansatum, aptum bibendæ aquæ. ||

Ejūlo, as, are, ab eia, εἰλογεῖν. Ploro. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Crier, gemir en se plaignant, pleurer à haute voix. ITAL. Gridare piangendo. GERM. Heulen. HISP. Gritar lamentando y gemiendo. ANGL. To yelle, to wail. } Plaut. in Aul. Insit tibi postulare plotans, ejulans. Cic. 2. Tusc. Ipsi enim Herculem vide-rat in Cœta magnitudine dolorum ejulante. Plaut. Aulul. sc. 6. a. 4. E. Hei mihi. L. Cur ejulas? Ibid. quis hic conqueritur ejulans, mœrens.

Ejūlātō, & ejulatus: Lamentatio, planctus. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Gemissement/pleurement en triant. ITAL. Piangere ad alta voce. GERM. Heulung. HISP. Obrar de gritar lamentando. ANGL. A wayling, a yelling. } Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Oh, oh, oh. L. Ejula-tione haud opus est, oculis multa miseria conditis. Cicer. de Arusp. resp. Non sunt illi ejulatus & gemitus Philoctetæ. Idem 2. Tusc. Ingemiscere nonnunquam viro conceatum est, idque raro: ejulatus verò ne mulieri quidem.

Ejuncidus, a, um. Adject. (à junci gracilitate & molilitie) valde jun-ceus, languidus, mollis & imbecillis. Varro de re rust. Quæ ostendente fætas nostras, quæ in conopæis jacent dies aliquot, esse ejuncidas (corruptè editum lenuncidas) & contemnendas. Et lib. 1. c. 31. in vitiario, Primitus cum exit, istis tota resecari solet, ut firmiore sarmento è terra exeat: ejuncidum enim sarmentum propter infi-mitatatem sterilescit, neque ex se potest ejicere vitium.

Ejūro, as, are: Ejero, juramento rejicio, detectio. { נַעֲמָה מִצְרָיָם. מֵצֶן בָּאָסָה. GALL. Recuser avec serment, refuser, resigner, & quitter solen-nement. ITAL. Giurare, sacramentare. GERM. Verichrochen/mit dem aidschrout abkünden. HISP. Negar per juramento. ANGL. To re-fuse, to requyt by an othe. } Unde Ejutare judicem iniquum, est interposito juramento sibi judicem suspectum esse nomine iniquitas, & ejus jurisdictionem declinare. Cic. 12. Philipp. Itaque alacres & laeti, spe pacis oblata, inter se impii cives, quali vicissent gratu-labantur: sic me iniquum ejutabant, de me querebantur, diffidebant etiam Servilio. ¶ Sic etiam ejutare forum iniquum, est jurisdictionem fori alicujus detrectare, interposito prius juramento, se in eo

foro jus suum tueri non posse. Cicer. 5. *Verr.* Negotiatorēs putant esse turpe id forum sibi, in quo negotiantur, iniquum ejusmodi: Prætor totam provinciam suam sibi iniquam ejusmodi. ¶ Ad hunc etiam modum Cicer. in *Epist. ad Petrum*: Tu autem, inquit, quod mihi bonam copiam ejusmodi, nihil est. Ubi ejusmodi bonam copiam, accepit Cicer. pro jurare sibi non suppetere copiam, aut facultates ad faciendum impendium esse, quam Cicero per jocum ab eo petebat. ¶ Pro eodem etiam legitur Ejusmodi. Idem 3. de *Orat.* Ejusmodi (inquit,) iniquus est: quum esset admiraturum, ah! inquit, P.C. non ego illum mihi iniquum ejusmodi, verum omnibus. Sunt tamen qui hoc in loco legant ejusmodi: item alii qui de jure.

Ejusmodi, & per interpositionem unius syllabæ, Ejusmodi, nomina sunt indeclinabilia, ex duabus genitivis composita, idem significatio quod talis. { πίναχ chazoth. τιμή τιμή. GALL. De telle maniere ou façon, de mesme sorte. ITAL. Di tali maniera. GERM. Sollisch/also/der gestalt. HISP. De la maniera. ANGL. Suchlike, of the same sorte. } Terent. in *Andria*: Nam qui cum ingenis conflictatur ejusmodi, &c.

E L

ELABOR, eris, vel ere: Effugio, excido, evado. { ἔρει napphūl, ηλασθειν, ηλεκτην, ηξολιθαιειν. GALL. S'éconler, échapper secrètement, se dérober. ITAL. Fuggire, sdruciolare, scorrere. GERM. Entrünnen/entrounschen. HISP. Huir à escabullir de lugar. ANGL. To slide away, to escape. } Plaut. *Pseud.* sc. 2. a. 4. C. Quid cum manifesto tenetur? Ch. Anguilla est, elabitur. Virg. 2. Aeneid.

Ecce autem elapsus Pyrrhi de cede Polites.

Idem 1. Aeneid.

Antenor potuit mediis elapsus Achivis

Illyricos penetrare sinus.

Significanter dixit Elaphus, quum vellet significare eum è manibus penè Græcorum ipsum comprehendentium evasisse. Sic Plaut. in *Capt.* Ea spes elapsa est, id est effugit. Planc. ad Cicer. Magno cum labore particidarum elapsus sum iis. Ad Heren. lib. 3. Nec hoc alia de causa potest accidere, nisi quod usitatæ res facile è memoria elabuntur, insignes & novæ diutiùs in animo manent.

Elapsus, participium. { ἔρει nophél, ηξολιθ' στοιχεῖον. GALL. Eschappé. ITAL. Scampato. GERM. Entrünnen / entrounscht. HISP. Escabullido de lugar. ANGL. Escaped. } Cicer. in *Somnio Scipionis*. Nam eorum animi qui se corporeis voluptatibus dederunt, corporis elapsi circum terram ipsam voluntur. Plaut. *Capt.* sc. 5. a. 3. Ea spes elapsa est.

ELASO, as, are: Valde laboto, operam do, contendō, enitor. { ράπτης charásch. γέρανος γέρανος, εργάτης, εργάτης, εργάτης. GALL. Prendre grand soing, peine & travail à faire quelque chose. ITAL. Affaticarsi grandemente. GERM. Bearbeiten/etwas mit eruster arbeit zuwegen bringen. HISP. Mucho trabajar. ANGL. To indeavour or labour diligently, to tak paine. } Cic. *Capitoni*, Apud hominem facilissimum atque humanissimum Plancum enitere, elabora, vel potius blandire, efficere ut Plancus, quem spero optimum esse, sit etiam melior opera tua. Idem 1. Offic. Ad quas igitur res aptissimi erimus, in his potissimum elaborabimus. Idem de senect. Haec sunt exercitationes ingenii, haec curricula mentis: in his desudans atque elaborans, corporis vires non magnoperè desidero. Idem 1. Philipp. Omne enim curriculum industrie in foro, in curia, in amicorum periculis propulsandis elaboratum est. Plin. lib. 34. cap. 3. Privatum Æginæ candelaborum superficiem duntaxat elaboravit. Elaboratus amor. Horat. *Epid.* 1. 4.

Cui persape cava testudine flevit amorem

Non elaboratum ad pedum.

Elacatenes, ηλακτεῖς. Athenæo pisces ceracei ex Thunnorum genere, ad salientium idonei, quæ salsa menta melandrya vocantur. Est verò ηλακτεῖς, thunnus magnus, sive Ocimus. Plin. lib. 6. cap. 15. Apud Festum, Elacatena, sive (ut aliis placet) Elacata, genus est salsa menti, quod vulgo vocatur melandrea. Colum. lib. 8. c. 19. Sombri, Charchari, Elacata, que ventriculos: & ne per singula enumere, salsa mentorum omnium purgamenta, &c. Plin. lib. 32. c. ult. elacatenas inter pisces recenset.

Elacatum, ηλακτεῖς, mons Thessalæ, Jovis Elacatae templum habens. Stephanus.

Elactare, lacte tollere. Pap.]

ELACTESCO, est album fieri ad modum lactis. { λακτηρός. GALL. Se faire blanc, devenir blanc comme lait. ITAL. Imbianchire. GERM. Weiß wie milch werden. HISP. Emblanquecer, blanco como leche. ANGL. To waxe white, to be turned in to milk. } Plin. lib. 24. cap. 21. Mirum, aquam, radice addita, addensati sub dio, atque elactescere. Nonnulli legunt elactescere.

ELA, ηλα, civitatis nomen est in Creta insula, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12. ¶ Est etiam insula quædam hoc nomine in Propondite, contra Rhindaci amnis ostium, ut refert idem Plin. cap. ult. lib. 6. ¶ Est item Elæa, ηλα, Æolidis oppidum, non procul à Caiaco fluvio, inter Myrinam & Pitam, teste Pomponio lib. 1. & Plin. lib. 5. cap. 30.

ELÆMPORLA, id est, olei publicè coëmendi cura. Juris. in l. fin. §. patrimonium, D. de mun. & hon. Elæmporia & Ospriona (hoc est, leguminum comparandorum cura) apud Alexandrini patrimonii munus existimatur. Bud. in Pand.

ELAUS, ηλαυς, vicus in tribu Hippothontide, cuius incolæ Eleusi, ut etiam ab Elæunte. Steph.

Elæomeli: vide Olenum Syriacum.

Elaites, ηλαῖτες. Gentile est possessivum, Elaiticus.

Elæogarum, ηλαγόρειον, garis species, quæ & garelæum.]

ELAON, ηλών schomē, ηλών. GALL. Huile. ITAL. Olio. GERM. Öl. HISP. Aceite. ANGL. Oyle. { Latini Oleum vocant. Ex quo componebitur Elæomeli, ηλαιομελι. Oleum in Syria sponte ex ipsis oleis manans, sapore melleo, alvum mollit, bilam detrahit. Vide Plin. lib. 23. cap. 4. ¶ Est etiam elæon idem quod olivetum. Sed in ea significatio apud Græcos scribitur, ηλών, per a oxytonum: & declinatur Elæon, is: ut Platon, is.

ELÆOTHÉSIMUM, ηλαιοθέσιον. Latinè unctarium, & sumitur pro loco ubi unctores corpora ungere solebant post lavationem.

ELÆUTICHOΣ, ηλαιούτης τεῖχος, i. Olei murus: urbs est Lycia. Steph.

ELÆUS, ηλαιούσης, urbs in Hellesponto, & alia in Argos: incolæ Eleusi, ut ab Elæo. Steph.

ELAMITÆ, { ηλαμιτæ ηλαιμῖται. } Dicti sunt Persarum principes, ab Elam filio Sem, ut ait Josephus. { Fürsten in Persia. } Sunt item Elamitæ, populi ad sinum Arabicum, quorum meminit Plin. lib. 6. cap. 8.

ELANGUĒO, es: Languore conficio, tabesco, languesco. { ηλαγνάμες, γέρανος namogh. ηλαγνάμες, γέρανος. GALL. Tomber en langueur, devenir debile, perdre courage. ITAL. Languire. GERM. Erligen/schreath und unmögend werden. HISP. Enflagueter. ANGL. To pine and weather away. } Plin. de viris illustrib. Quumque urbem capere posset, in Campaniam divertit, cujus deliciis clanguit. Liv. 3. bell. Pun. Neque tamen clanguit cura hominum ea mora. Idem 5. ab. Vrbe, Differendo deinde languit res. Arborem ab ipso institutam clanguisse. Suet. in Galba, cap. 1. Item, Elanguit appetitio (edendi.) Gell. cap. 3. lib. 16.

ELANGUĒSCO, scis: Elangueo. { ηλαγνάμες, γέρανος namogh. ηλαγνάμες, γέρανος. ANGL. To pine and weather away. } Gell. lib. 1. Negotiis se plerisque umbraticis & variis quæstionibus intentos habent: in quibus eorum omnis vigor animi, corporisque clanguit, & quod Salustius ait, effeminatur. Liv. 1. ab Vrbe, Ut clangendum aliena ignavia esset. Cornus clangueiens & jam casura. Silius lib. 4.

ELAPHÉBOLIÖN, ηλαφόβολιον. Mensis est nomen apud Græcos, qui nostro Decembri fr. r. respondet: ita dictus à cervorum venatione, quæ ex consuetudine, Diana eo mense offerebantur. Gaza tamen Februarium vertit.

ELAPHOBÖSCÖN, ηλαφόβολιον, herba est ferulacea, teste Plin. lib. 22. c. 21. genicula à digitæ crassitudine, semine corymbi, dependentibus foliis olusatri, commendata in cibis, contra serpentum omniumque aculeatorum ictus. Fama est, cervos herbæ hujus pabulo serpentum mortibus resistere: unde & nomen accepit. Nam ηλαφός, Græcis cervum, sive cervam significat, θωράκιον pabulum.

ELAPĒ, genus serpentis. Plin. lib. 23. cap. 5. Salsamentorum cibus prodet à serpente percussis, & contra bestiarum ictus, mero subinde hausto, ita ut sub vesperam cibus vomitione reddatur: peculiariter à chalcide, ceraso, aut quas sepas vocant, aut elape, dipladæve percussis.

Elaphoncus, ηλαφόνησος, una Sporadum insularum, cum urbe ejusdem nominis. Steph.

Elaphus, mons. Vide in Arginussa.

Elaphussa, ηλαφουσα, insula in Adriatico. Vide Brettioria.

ELAPÍDO: Lapidibus purgo. { ηλαπίδικκη, ηλαπίδιον, λίθος ηλαπίδης. GALL. Epierrer, oster & jetter les pierres d'un lieu. ITAL. Nettare un campo da pietre. GERM. Von steinem feubern oder raumen. HISP. Desempedrar la tierra. ANGL. To ridde a place of stones. } Plin. lib. 17. c. 4. At in Syracusano agro advena cultor elapidato luto solitos perdidit fruges, donec regessit lapides.

ELÄRGIOR, iiris: Largior. { ηλαργία, ηλαργία. GALL. Faire largesse, donner largement. ITAL. Donare. GERM. Aufgäben. HISP. Dar largamente. ANGL. To give liberallie, to lashe out and roast. } Liv. Possessores, & magna pars parrum Tribunus se jactare actionibus, principem civitatis clargiendo de alieno, popularem fieri querentes.

ELASMATA, laminæ. Turneb.]

ELÄSSESCO, is, ere: Lasius fio. { ηλαζίς λαζίς, ηλαζίους, ηλαζίους. GALL. Se laisser, devenir las. ITAL. Stancarsi. GERM. Müd / oder las werden. HISP. Canfarse. ANGL. To waxe wearie, to decaye. } Plin. lib. 16. cap. 15. In arboribus tamen nimia germinatio elassescit.

ELATĒ, es. ηλάτη Plin. lib. 12. cap. ult. Species est abietis unguentis nascens, quam alii palmam, alii spathen appellant. Dioscorides vero, Galenus, Ægineta & Hesychius eleaten vocant tenuem palmæ gerumen, quoddamque prouidentis fructus operimentum. Quorum sententia videtur verisimilior. Nam qui cum Plinio abietem inter unguentorum materias enumerarit, non facilè inveniat.

ELATEA, ηλαττα, urbs maxima Phocidis, ab Elato quodam. Alia Thessalia, & alia Thespriota, quam etiam vocant Elatriam. Steph.

ELATĒLUM, ηλαττεῖον. Medicamenti genus est ex silvestri cucumere confectum ad purgandum alvum accommodatum. Unde etiam à nostris medicis agitatorum dicitur, quod ventrem vehementer exagitare. Plin. lib. 20. cap. 1. Cucumim sylvestrem esse diximus multò infra magnitudinem sativæ: ex eo fit medicamentum, quod vocatur elaterium, succo expresso ex semine.

ELATINUS, a, um. ηλαττην, ηλαττην. Abiegnus, a, um.]

ELATINĒ, es, scem. gener, ηλαττην. Herba, quæ folia helxines habet, pilosa, rotunda, semipedalibus ramulis quinis sensibus, à radice statim foliosis: nascitur in segetibus, acerba gustu. Plin. lib. 27. cap. 9. Vulgus, teste Ruellio, vocat Rapistrum campestre. { ANGL. Rennung bucke, or bing corne. }

ELATITĒS, x. ηλαττην. Lapis est ex genere hematitarum, ambustis præcipue utilis, ita dictus quandiu crudus est: nam coctus, Miltites appellatur. Author Plin. lib. 36. cap. 20.

ELÄTRO, as, quasi quodam cum latratu eloquor, & canina quadam modicitate in lucem profero. { ηλαττην. GALL. Abbayer. ITAL. Bajare. GERM. Mit grossem geschrey als mit hundsbellen etwas reden. HISP. Ladrar como los perros. ANGL. To bark to speak aloud. } Horat. lib. 1. Epistol. ad Lollium, 2.

Alter rizatur de lana sape caprina: Propugnat nugs armatus: scilicet, ut non Sit mihi prima fides, & verè, quod placet, ut non Acriter elatrem.

ELATIUS: vide Effero, effers.

Elatus,

Elatus, pater fuit Cœni: unde Elateius dicitur. Ovid. lib. 12. Metam.

— manet imperfossus ab omni

In quo cruentatus Cœnus Elateius istu.

Stephanus in Dotio, Elati filiam, Dotiam nominat.

Elatia, ιλατία, populi Libyæ. Steph.

Elävo: Eluo, lavo. { γυναῖρας. οὐνθων. GALL. Reinser, laver ou nettoyer. ITAL. Lavare. GERM. Aufwaschen. HISP. Lavar. ANG. To wash, to rinse or wash cleane. } Colum. lib. 12. cap. 50. Sed quum fuerit oliva clota, reliqua sicut supra præcepimus, fieri debebunt.

¶ Elavare se bonis, per translationem pro Denudare & spoliare. Plaut. in Asin. Nam mare haud mare est: vos mate acerrimum.

Nam in mari reperi, hic elavi bonis.

Elbestii, ιλεστιον, populi Libyæ. Steph.

Elbo, ιλεσ, insula quædam. Steph.

Elbonthis, ιλεσθις, urbs inter Ægyptum & Cyrenen. Steph.

Elbora: vide Libora.

Elcebus, Ptolemæo Galliæ urbs.

Eldana, ιλεδα, oppidum Vaccæorum, qui sunt populi Tarracensis Hispaniæ. Ptol. lib. 2. cap. 6.

Elēi, ιλει, Strab. lib. 9. civitas est Lucanæ à Phocensibus condita, Parmenidis & Zenonis Pythagoricorum patria, qui ab ea Eleatae dicuntur: Romani primum Heliam, deinde Veliam vocavere.

Eleatae, ιλεια, populi Lucanæ Eleam urbem incolentes, quæ & Helia, postremo Velia dicta est. Vide Elea, & Velia.

Elēcēbra argantaria, dictæ sunt ab antiquis meretrices, teste Festo, ab elicendo argento. Locus est apud Plautum in Menach. ubi nunc legitur, Illecebra argantaria.

Elēctio, nis: Elector, is: vide Eligio.

Electo, as: vide Elicio.

Elēctridæ, ιλεκτριδæ. Insulae sunt in mari Adriatico, ad ostium Padi, ita dictæ à Græcis, quod electrum in illis ex arboribus defluere putabant: quod falsissimum esse, hodie etiam imperitissimum notum est. Provenit enim electrum in quadam Germanici Oceani insula, unde lunati Oceani incremento ejicitur ad litus Germanicum, haud exiguum principibus, qui locis maritimis imperant, præstans vectigal. Vide Electrum.

Elēctræ, ιλεκτρæ, teste Hesiodo, Nympha est, Tethyos filia, uxorisque Atlantis: cuius filia Jovi Dardanum peperit. Virg. lib. 8.

Dardanus Iliaca primus pater urbis & author,
Eleæra, ut Graii perhibent, Atlantide cretus.

Et subdit,

— Electram maximus Atlas

Edidit, at heros humero qui sustinet orbes.

Vide Ovid. lib. 4. Fast. ¶ Alia fuit Electra Orestis soror, filia Agamemnonis, quæ coelibemad multum ætatis vitam egit, unde etiam ab Helena apud Euripidem πολυγόνη ταρθιστη, hoc est, annosa virgo, per contumeliam appellatur. Inde aliqui Electram dictam volunt, quasi ἀλεκτρα, hoc est, sine thalamo: quanquam aliis magis placet à flavo colore, electrumque referente, ita fuisse appellatam.

Electria, gemma in galli ventriculo. Pap. ||
Elēctrius, a, um: ut, Electria tellus, id est, Samos: ab Electra Dardani matre, filia Atlantis. Val. Flac. Argon. 2.

Tunc tenuis Lemnos, transitque Electria tellus

Threiciis arcana sacris.

Elēctrum. { ιλεκτρον. GALL. Ambre: c'est aussi un certain metal d'or avec la cinquième partie d'argent. ITAL. Ambro, metallo fatto d'oro con la quinta parte d'argento. GERM. Agstein. HISP. Ambre, y oro de veinte quilates. ANGL. Amber, also an metall made of gold and the fyft part of silver. } Gummi, sive lachryma, succus creditus est ex arboribus pinei generis profluens. A Latinis succinum dicitur. Multum laborarunt veteres ubinam electrum nascetur. Aliis dicentibus ad Padum fluvium esse populos arbores, ex quibus defuererat, aliis credentibus in insulis quibusdam maris Adriatici igni, quas idcirco Electridas vocaverint. Hodie vero notissimum est, electrum provenire in insula maris Germanici, non procul à littore Prutenico, quam Germani sua lingua Sudæo appellant. Ex eius insula scopolis in mare delapsum partim Oceani æstu ad litus ejicitur, partim rusticorum opera (quibus principes pro servis utuntur) in ipso mari colligitur: atque universum ad principem ordinis refertur, ad quem non exiguum ex eo quotannis reddit vectigal. Neque tamen verum est ex arboribus defluere, sed ex saxis. Primo autem quum emanat, liquidum est, sed matis, aërisque frigiditate in eam quam videmus, duritiam concrevit. Est itaque electrum, sive succinum, nihil aliud quam bituminis genus, maris regionisque frigore ex liquida consistentia in duritiam commutatum. Ab hujus similitudine verisimile est dictum esse quoddam metalli genus, quod ex parte quadam auri & argenti commixtione conficitur. Plin. lib. 32. cap. 4. Aurum in quo quinta argenti portio est, Electrum vocatur. Hoc autem modo naturale est, modo arte efficitur. Quod si quintam argenti portionem excedat, incudibus non resistit. Plin. ibidem. ¶ Electro lucidior, ιλεκτρα Διάφορες, de re magnopere dilucida, aut de forma supra modum nitida, quod electrum miro quoddam more pelluceat. Ex Luciano.

Elēctrius, a, um, ex electro: ut, vasa electrina. D. lib. 34. tit. 2. l. 32. Spartanus in Quinto, Patera electrina.

Elēctryon, ιλεκτρων, Amphitryonis frater, & filius Alcei, ut testis est Hesiodus in Apido. Plaut. in Amphitr. Electryonem perdiderant (Taphii,) &c. loquitur ibi Amphitruo. Idem in Amphit. prologo, Electri filia Alcmena.

Elēctus: vide Eligio.

Elēmosynæ, muous quod inopi datur. { ηρτα tsehdal ad. ιλεμοσον. GALL. Aumône. ITAL. Elemosina, limosina. GERM. Ein almosen. HISP. Limosna. ANGL. Almesse. } Ab ιλεσ, quod miserationem significat. Spartanus de Caracalla, Non tenax in largitionem, non lentus in eleemosynam.

Elefons, mons. Cath. ||

Elēgans: vide Eligio.

Calepini Pars 5

Elégia, sive Elégies, per quinque syllabas. { ιλεγία, ιλεγία. GALL. Vne elegie, vers elegiaques, vers pitoyables. ITAL. Elegia, verso miserabile. GERM. Ein trauriges oder trübseliges Lied. HISP. El cantar de cosas tristes. ANGL. Lamentables verses. } Latinè sonat carmen miserabile, ab ιλεσ misereor, quod hoc potissimum genere carminis miserabiles hominum ærumnæ & amoris querimoniarum soleant decantari. Unde etiam à Poëtis, lachrymabilis & flebilis elegia perpetuis epithetis appellatur: quanquam postea etiam rebus latè servire didicerit, ut testatur Horatius de Arte Poëtica,

Versibus (inquit) impariter junctis querimonia primam,

Potest etiam inclusa est voti sententia compos.

¶ Ad hujus vocis etymologiam non obscurè alludit Ovid. in Epicedio Tibulli, his versibus:

Flebilis indignos elegia solve capillos:

Ah nimis ex vero nunc tibi nomen erit.

Hoc est, quemadmodum à miseratione nomen habes, ita miserabile nausta es argumentum.

Elégidion, diminutivum, ιλεγίδιον. Pers. Satyr. 1.

— non si qua elegidia crudis

Dictrarunt proceres.

Elégiacus, adjективum, ιλεχιακος, ut Elegiacum carmen, & Elegiaphus, elegiarum scriptor, qui scilicet poëmatum conscribit alternis versibus hexametris & pentametris. Quo in genere poëmatum primam apud Græcos palmam meritus est Callimachus; apud Latinos Ovidius.

Elégia, orum, pluralis numeri, pro carminibus elegis. Plaut. Mercat. Occidentem noctu ad ostium, meæ impleantur carbonibus elegiorum fore.

Elégas, a, um, adjективum: ut, Elegus versus, flebilis. Horat. lib. 1. Carm. Ode 33.

— ne doleas plus nimio, memor

Immitis Glycera, neu miserabiles

Decantes elegos.

Elégus, ιλεγος, ιλεγια. Idem quod elegia, sive carmen elegiacum. Ovid. 3. Fast.

Nunc primum velis elegi majoribus itis.

Elēi, ιλει. Populi in Peloponneso, Elidem incolentes, clarissimi propter delubrum Jovis Olympii, ludosque Olympicos, quorum praefecturam Elei habuerunt. Unde Elei equi, & Eleus carcer, saepe leguntur. Lucanus lib. 1.

— quantum clamore juvatur

Eleus sonipes.

¶ Hinc Eliades equæ dicuntur, quæ ex Olympico certamine palmam referunt. Virg. 1. Georg.

— Eliadum palmas Epeorus equarum.

Elēleis, idis, ιλελιαι, mulier bacchans, quæ & Thyas, & Mænas dicitur, hoc est, à vociferando. Ovid. 4. Fast.

Nunc feror, ut Bacchi furis Eleleides actæ,

Quaque sub Ideo tympana colle movent.

Elēleus, per tres syllabas, ιλελευ, dictus est Sol, δέ τις ιλελευτηριον, quod aeterno circa terram meatu volvi rideatur. Author Macrob. lib. 1. Saturn. cap. 17. ¶ Est etiam Eleleus unum ex Bacchi cognominibus, ab ιλελευ, verbo Græco, quod significat vociferari, quemadmodum in bello consueverunt. Ovid. lib. 4. Metam. ubi Bacchi nomina enumerat, etiam Elelei meminit.

Nycteliusque (inquit) Eleleusque parens: & Iacchus, & Evan.

¶ Elelisphacum, salvia. ιλελιφακη. Est omnipotè à εφάκη, quod etiam exponitur Salvia. ||

Elémēnta, orum, αλεκτρον vulgo, quasi alimenta: aliis ab ιλας, quasi hylementa. Sunt principia omnium rerum, ex quibus reliqua omnia componuntur, & in quæ resolvuntur. { ισορθιον, στοιχαι. GALL. Elementi. commencemens de toutes choses. ITAL. Elementi. GERM. Die elementa/ die ersten anfang eines dings/ aufz wischen es zu seinem wässern kompt. HISP. El principio materiale de que alguna cosa se compone. ANGL. The elementes. } Et à Philosophis numerantur quatuor, ignis, aëris, aqua, & terra. Cicet. 2. de nat. deor. Omne corpus est aut aqua, aut ignis, aut aëris, aut terra, aut quæ iis componuntur. Idem 4. Acad. Ergo illa initia, & (ut è Græco verum) elementa dicuntur, è quibus aëris & ignis movendi vim habent, & efficiendi: reliquæ partes, accipiendi, & quasi patiendi. Ovid. lib. 3. Fast.

Parva fuit si prima velis elementa referre (Roma).

Ibid. — Hac prima elementa fuerunt

Casaris ulcisci justa per arma patrem.

¶ Horum similitudine etiam notas literarum Elementa vocamus, quod ex iis primum syllabe, deinde ex syllabis dictiones constuantur. Sicut enim illa coœntia omne corpus efficiunt: sic hæ conjunctæ literarum vocem quasi corpus aliquod componunt. Inde elementaria literæ dicuntur prima literarum rudimenta. Julius Capit. Puer, inquit, literis elementariis & calculo imbutus. ¶ Elementa mundi, ιστοχαι. ιστομη, apud scriptores Theologicos, & præser-tim Apostolum, sunt rudimenta quibus Deus Ecclesiam suam in veteri lege quasi sub pædagogo eruditivit, id est, Judaïsmus, sive Mo-saici titus.

Elémēntiūs senex, à Seneca dicitur, qui adhuc in primis elementis instituitur. Ita enim ait lib. 5. Epist. 36. Turpis & ridicula res est elemen-tarius senex, ο γέρον, γραμμήτων ἄπειρος καὶ οὐδὲν φάσιν.

Elēmpōrla, Elæmporia: Olei coëmendi cura. Arcad. 1. ult. §. 2. D. de muner. & hon. Elemporia & ospratura, apud Alexandrinos patrimoni munus existimatatur.

Elena: vide Elna.

Elēnchvs, i. { ιλενχηνα. ιλενχη. GALL. Argument. ITAL. Argumento. GERM. Ein betriebergery/argument. Item, ein tafel, so eines dings muhast begreift. HISP. Argumento. ANGL. An argument. }

Latinè dici potest Argumentum, ab ιλενχη, argumentor. Plerumque tamen pro argumento sophistico ponitut & cavillatorio. ¶ Est etiam elenchus index libri, quem vulgo vocamus Tabulam. { ANGL. The table of a booke. } ab ιλενχη, quod aliquando investigo significat,

vel exploro. Indicis enim adminiculo inquitimus quicquid toto opere continetur. Sunt etiam elenchi margaritae majores, fastigata longitudine. Plin. lib. 9. cap. 35. Et proceribus sua grata est (elenchos appellant) fastigata longitudine, alabastrorum figura in pleniorum orbem desinentes. Hos digitis suspendere, & binos & ternos auribus, feminarum gloria est. Juven. Satyr. 6.

— turpe putat vil,

Quum virides gemmas collo circundedit, & cum
Auribus extensis magnos commisit elechos.

ELENCHUS, a, um: ut, Elenctici libri. Quintil. lib. 2. cap. 6. Sed alii sunt ejus sermones ad coarguendos qui contraria disputant, compositi, quos *elenchus* vocant: alii ad præcipiendum, qui *dyscens* appellantur.

ELÉO, es: Maculo. { *εὐπάρισσα, κανθάρος*. GALL. Maculer. ITAL. Macchia-re. GER. Vermaßgen/besudlen. HISP. Manchar, ò manzillar. ANGL. To distayne, to soyle. } || Non. Elevit, maculavit. Lucil. lib. 6. Si hic vestimenta elevit luto, ab eo rismum magnum ad cachinnum imprudens subjicit.

Eleos, εἰλέος, apud Arist. hist. lib. 8. cap. 3. Gazzæ, Aluco: avis est nocturna, unguibus aduncis, quæ mures, talpæque venatur. Versatur in desertis ædificiis ac montibus.

|| Eleosis, stomachi exulceratio. Pap.

ELEPHANTIAS, serpentis genus. Isid. lib. 12. cap. 4. quod is, quem mordet, elephante morbo afficiatur. Eliota Anglus. ||

Elephantiasis. { *εἰλεφαντίασις*. GALL. Ladrerie, lepre, mesellerie. ITAL. Lepra, ò stizza. GER. Ein Krankheit wie der Aussatz oder Malazey da der Leib bestreikt und vol Schuppen würde und ausgeblasen. HIS. Cierta especie de lepra. ANGL. Leaprie. } Morbus est, quem vulgus medicorum Lepram vocat, ita ut alium esse intelligamus à lepta Graecorum, quæ scabiei species est, cutem manifestis crustis obducens. Oritur elephantiasis à sanguine atræ bilis naturam habente, qui temporis processu in atram bilem planè convertitur. Rationem hujus nominis referunt ad elephanti naturam, cujus cutis ulcerosis quibusdam valibus infestatur. Differt à cancro, quod hic partem corporis depascat: elephantiasis per totum corpus diffundatur. Plin. lib. 26. author est, elephantiasin in Italia ante Cn. Pompeii tempora non fuisse. || Idem morbus & Elephantia dicitur Celso. || Eléphantæcūs, { *εἰλεφαντῖς, εἰλεφαντῖς*. ANGL. Leaperons. } Qui morbo elephantiæ laborat. | Laclant. lib. 4. divin. institut. cap. 26. hos Elephanticos vocat: Leptosi (inquit) vere atque elephantici debent haberi, quos vel infinitæ cupiditates ad sceleram, vel insatiabiles voluptates ad flagitia compellunt.

Eléphantinæ, εἰλεφαντῖνæ, insula Nili supra Syenen, oppidum habens eisdem nominis, & puteum ad Nili ripam ex eodem saxe, in quo Nili incrementa solent incidi. Vide Strab. lib. 7.

ELÉPHAS, elephantis, & Elephantus, i. à λέφας, magnus: vel ab εἰλεφαντίᾳ, lædo: vel à λεύκῃ, εἰλεφαντ. GALL. Elephant, ou yvoire, qui est la dent d'un elephant. GER. Ein elephant / oder helffant. ITAL. & HISB. Elephante. ANGL. An elephant. } Animal est omnium terrestrium maximum, Europæ incognitum, nisi ex Asia, aut Africa inventum. Duos habet dentes, sive potius cornua, ex quibus sunt opera eburnea. Cicer. de senect. Nec nunc equidem vites desidero adolescentis: non plus quam adolescentis tauri, aut elephantis desiderabam. Idem 2. de nat. Deorum, Manus etiam data elephantis, quia propter magnitudinem corporis difficiles aditus habebant ad pastum. Idem 9. Philipp. Romani nepotem Antiochi elephantos alete prohibuerunt. Elephanto stipem potrigere. Suet. in August. cap. 53. Elephanto in India perfregisti brachium. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Per os Elephanto brachium transmittentes. Ibidem, Herus meus elephanti corio circunctetus est, non suo. Ibid. sc. 2. a. 2. Inda bellua (elephas) sui magistri jussis obtemperat. Ovid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Poëtæ nonnunquam elephantum pro ebore posuerunt, more Graecorum, qui r̄s εἰλεφαντος appellatione & belluam, & ebur intelligunt. Virg. lib. 3. Georg.

In foribus pugnam ex auro, solidoque elephanto.

Elephant funambuli. Sueton. in Galb. cap. 6. Elephantos funambulos edidit. | Elephanti biennio utero gravescunt, nec amplius quam semel gignunt, nec plures quam singulos: vivunt annos trecentos. Hos primùm vidit Italia Pyrthi regis bello in Lucanis, unde & boves Lucanas nominavit: quoniam Itali maximam quadrupedem quam haberent, vocarent bovem. | Elephantus etiam inter bellugas matinas recensetur: de quo Plin. lib. 19. cap. 5. & lib. 32. cap. ult. | Elephantus quoque astacus, è specie locustatum. Idem lib. 32. cap. ult. Elephanti locustatum generis nigri, pedibus quaternis bisulcis, &c. | Elephantus non capit murem, εἰλεφαντος μυῶν εἰλεφαντος. Genitos & excelsus animus negligit prædas viles & lucilla minuta. Vir egregie doctus non insectatur minutulos istos literatorum simios. | Homo præpotens non offenditur injuriolis tenuum. | Elephantum ex musca facis. εἰλεφαντος εἰλεφαντος. Res exiguae verbis attollis atque amplificas. Lucianus in musca encomio. | Nihil ab elephante differs, εἰλεφαντος εἰλεφαντος. In magnos & studiosos dicebatur: etiamsi primam ingeñii laudem Plin. tribuit elephantis, sed inter bruta: verum corporis moles & formæ fœditas adagio locum fecit. | Nec elephantus quidem cibiberet, εἰλεφαντος εἰλεφαντος, de poculo prægrandi: quum elephantus proficie immensam aquarum vim quum liber hauriat. Athenæus. Eléphantinæ, a, um. { *εἰλεφαντῖς*. ANGL. Of an elephant. } Nomen possessivum: ut, Pells elephantina. | Elephantinum emplastrum describit Celsus lib. 5. cap. 19. sic dictum, eodem teste, quod sit percandidum quasi eburneum. | Elephantini libri, apud priscos fuerunt, in quibus senatusconsulta scriberantur, quæ ad Principes pertinebant.

Eléphantozographi, εἰλεφαντογράφοι, à Plutarcho in Periclis vita, vocant pictores qui in ebore pingunt.

Eléphantis, idis, εἰλεφαντῖς, nomen poetæ, qui libellos scripsit, quibus varia genera concubitus complexus est. Mart. lib. 12.

— nec molles Elephantidis libelli.

Est etiam Elephantis Nili insula, infra ultimam ejus fluvii catara-

Etiam, ubi finis est Ægyptiæ navigationis. Author Plin. lib. 5. cap. 9. Strab. Elephantinam appellat.

|| Elençot, liber fictus, Exodus. Cath. ||

ELÉVO, as: Sursum levo, in altum tollo, sublevo. Cæs. 2. de bell. civ. { *εἰλέβω* nasá. מִרְאַב herim. μεταφέρειν. GALL. Lever en haut. ITAL. Levare, alzare. GER. Erheben in die Höhe. HISP. Alçar o levantar de abaxo arriba. ANGL. To lift up, to heave aloft. } Plaut. Capedum lepidem hunc atque eleva. | Item rem aliquam minuo, extenuo, & verbis depresso. { *εἰλέβω* ζεῦ, εἰφέρειν, δινθίζειν. GALL. Extenuer, alleguer, attenuer, faire moins, décharger. ITAL. Abbassare, sprezzare. GER. Vernichten / verkleinen / ring schenzen. HISP. Adelgazar, desmenuzar. ANGL. To make lighter, to ease of griefe and sorrow. } Tractum à te ponderosa, quæ ut ferri possit elevatur, id est, imminuitur. Liv. 3. ab Urbe, Major (inquit) si vana nostra p. c. authoritas ad plebem est, vos elevatis eam: quippe quia plebs senatusconsultum in continuandis magistratibus solvit. Idem lib. 28. Post receptam totam Hispaniam, ita ut vestigium belli nusquam reliquum sit, elevate meas res gestas. Quint. lib. 5. Gentium simul universarum elevata testimonia ab oratoribus scimus. Elevare authoritatem, dignitatem, judicium, vel testimonium alicujus: hoc est, verbis imminuere & extenuare. Livius lib. 4. ab Urbe, Cujus authoritatem perpetuo vita tenore partam, toga candida elevabat. Sueton. in Tiber. cap. 52. Germanico usque adeo obrectavit, ut & præclara facta ejus pro super vacuis elevaret, & gloriissimas victorias, ceu damnosas Reipublicæ increparet. Et Senec. cap. 15. de tranq. Elevanda omnia (i. minora facienda.) Elevare authoritatem. Quint.

Elévatiō, nis. { *εἰλέβω* οὐρανός. ANGL. A leafrig or heaving up. } Quint. lib. 9. Et illæ elevationes videlicet, ô dñi boni.

Eléüs, untis, sive potius Eleüs, εἰλεύσης. Steph. Oppidum est in Thracia Cherroneo, non procul à Mastusia promontorio. Author Plin. lib. 4. cap. 11.

Eleuntii hujus incolæ dicuntur, sive Eleusii, εἰλεύσιοι.

Eléusa, sive potius Eleusa, εἰλεύσης: Insula est Siciliae adjacens, non procul à Cypro: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

ELÉUSIS, εἰλεύσης, & Eleusin, εἰλεύσις, civitas in Attica provincia, non longe ab Athenis, in qua regnavit Eleusinus, qui cum Cererem filiam quarentem liberalissime hospitio suscepisset, illa pro munere ostendit ei omne genus agricultura: filium etiam ejus Triptolemum recentem natum, per noctem igne fovi, per diem divino lacte nutritum: quumque grandiusculus factus esset, curru suo quem alati trahabant serpentes, impositum per totum orbem misit ad usum frumentorum hominibus indicandum. Ob cujus beneficij memoriam, Eleusini Cereri solennia sacra instituerunt, quæ Thesmophoria appellantur. Hujus urbis meminit Strabo lib. 8. his verbis: Eleusis civitas est in Attica, ubi Eleusinæ Cereris templum extat, & phanum mysticum, quod Ictinus exstruxit, turbæ theatralis capacissimum. Eleusinūs, adjec. εἰλεύσιος. Stephano: ut, Eleusina mater, id est, Ceres. Virg. 1. Georg.

Tardaque Eleusinae matris volventia plastra.

Suet. in Neron. cap. 34. II Eleusinis sacræ voce præconis scelerati submovebantur.

Eléuslūs: vide Eleusis.

Eléuthera, εἰλεύθερα, civitas Cretæ, ab Eleuthere uno Curetum, Saorūs alias dicta. Steph. vide Eleuthera, & Eleutherna, & Oaxus.

Eleuthera, Clini patria, civitas Cretæ, postea Apollonia dicta. Steph. Eléuthēra Cilicia, εἰλεύθεραια, id est, libera Cilicia, cuius partes diversis in locis recententur. Gentiles, Eleutherocilices. Steph.

Eleuthēra, εἰλεύθεραι, urbs Bœotia, ab Eleuthere Apollinis filio, & alia Crete, ab Eleuthero uno Curetum, quæ etiam Saorū vocabatur (vide Eleuthera) à Saora nymphæ. Est & alia juxta Istrum fluvium in Ponto, sic dicta quod Jason Aetæ fugiens, timore illic liberatus sit. Est etiam Lyciæ urbs à nymphæ quadam. Steph.

|| Eleutheriopolis. V. E. sub P. Jerosolymitano. ||

Eléuthērūs, εἰλεύθερος, nomen virti, quo significatur apud nos liberatis, ingenuos, servato, liberatore, Eleutheria, εἰλεύθερα, plurilater, quasi liberatoria, id est libertatis solennia. Plaut. in Persa, Bælice agito eleutheria.

Eleutherium, εἰλεύθερος, oppidum Mysæ. Steph.

|| Eleutherium, εἰλεύθερος, οὐρανός, i.e. monile, signum libertatis & ingenuitatis. ||

Eleutheris, εἰλεύθεραι, Urbs Bœotia Oropi, prope Cothum & Enclum. Steph.

Eleutherisce, εἰλεύθεραι, urbs Macedoniae.

Eleuthērnă, urbs Cretæ, ab uno Curetum dicta. Steph. vide Eleuthera, & Saora.

Eleuthērius, Latinè dicitur Liberalis, ingenuus, servator, liberatore.

Hinc Eleutherius, Jovis cognomentum, ab eo impositum, quod de pulsa Medorum dominatione, Graecos libertati restitueret. Suidas. Eleuthēria, orum, εἰλεύθεραι. Sacra quædam apud Samios, τοῦ ἵππου, hoc est, Amori Deo dedicata. | Eleutheria item dicebantur latiores epulae, quas serui libertate donati celebrabant. Plaut. in Persa, Basilice agito eleutheria.

Eleuthēros, εἰλεύθερος, flumen est juxta Orthosiam urbem, quæ est in radice Libani montis. Plin. lib. 9. cap. 10. Testudines in Phœnico mari ultrò veniunt statuto tempore anni in amnum Eleutherum effusa multitudine.

Eleutii, εἰλεύθεροι, populi Apuliae, gens quam Parthenius Elephantidem vocat. Gentilia à priore Elephantinus, ab Elephantide Elephantites. Steph. Sed suspicor aliquid deesse.

Eigos, εἴγος, oppidum Lydiae. Steph.

|| Eli: vide Heli.

Eliberis, sive Eliberris, in ea Bæticæ parte sita fuit, ubi nunc Granata. ||

Elibyrge, urbs Tartessi. Steph.

Elīcē: vide Helice.

ELICIO, is, cui, citum: Educo, extraho, allicio. { *εἰλέγω* hors. εἴληψ. GALL. Attraire, tirer hors. ITAL. Trar fuori. GER. Herausziehen. hec jūr

herfür reissen. Hisp. Atraer por fuera, sacar à fuera. ANGL. To pike or dram out, to allure. Plaut. in Bacch. Ut cum ex lutulento ceno properè hinc ejiciat foras. Idem Men. sc. 6. a. 5. Neque utrum (illum) ex hoc saltu damni salvum eliciam foras, scio. Suet. in Calig. cap. 10. Elicere aliquem ad querelas. Plin. lib. 19. cap. 5. Sapor autem asper, & medicamenti instar, ad eliciendas alvos. Ovidius,

Credibile est lachrymas elicuisse Deo.

Cicer. 1. de Orat. Verbum ex eo nunquam elicere potui. De vi ac ratione dicendi. Elicere cælo.

Eliciunt cælo te Iuppiter.

Ovid. 3. Fast. Suscitare & elicere fontem. Plin. epist. 95. lib. 4. Nam nescio quod libramentum abditum & cæcum, quod quam exinanitum est, suscitare & elicit fontem: quam repletur, mortatus & strangulat. Litteras ab aliquo elicere. Cic. Att. lib. 9. 171. Tuas volo elicere literas, maximè consilium. Elicere & invitare. Plin. epist. 195. Ipse igitur exhibes negotium tibi, qui elicis & invitatis ut quamplurimum communicare tecum velim.

Elēctō, as, frequentativum formatum à verbo Elicio. { εἰλέγειν, imā-
ργον. } Plaut. in Asin. Ibo adversum, atque eleētabo quicquid illud sit, hoc est, eliciam.

Elicitor, verbum elegans, ab eliciendo dictum, quemadmodum Elicius Jupiter, qui fulminator erat. Ovid. 3. Fast.

Eliciunt cælo te Iuppiter: unde minores.

Nunc quoque te celebrant, Eliciūmque vocant.

Elicēs: Sulci aquatii per quos aqua collecta ex agro educitur, ab eliciendo dicti. { ἀπορριψία. } GALL. Petits fosses ou raves autour ou dans un champ pour en tirer l'eau dehors. ITAL. Fossi d'intorno à campi. GERM. Wasser furchen in den ackern. HISP. Sulcos grandes para desaguar la tierra. ANGL. Gutters or furrows to convey water. Colum. lib. 2. cap. 8. Sed quamvis tempestivè sementis confecta erit, cavebitur tamen, ut patentes liras, crebrisque solcos aquatios, quos nonnulli Elices vocant, faciamus, & omnem humorem in colliquias, atque inde extra segetes derivemus.

Eliciūs Jupiter in Aventino colebatur, ab eliciendis & evocandis fulminibus dictus. Ovid. 3. Fast.

Eliciunt cælo te Iuppiter: unde minores.

Nunc quoque te celebrant, Eliciūmque vocant.

ELIDO, is, elisi, elisum: Incido, frango, occido, elicio. { γέγριστά. } GALL. Rompre & casser, briser, presser & faire sortir. ITAL. Fracassare, rompere. GERM. Aufschlagen/ausstoßen/zerbrächen. HISP. Quebrar, o lisar. ANGL. To dash or beat against, some thing, to bruise. } Cicer. 3. Tusc. Atqui stirpibus sunt xgritudines quam multæ, quam amarae, quæ ipso trunco everso omnes clidendæ sunt. Plaut. in Rud. Jubeo oculos elidere. Idem Mil. sc. 2. a. 2. Elidi talos jussit conservis meis (suprà, defringi). Senec. cap. 16. de cons. ad Helv. Elidere (in utero) spes conceptas libertorum. Virg. 8. Æneid.

ut prima noverca

Monstra manu, geminosque premens eliserit angues.

Plin. lib. 11. cap. 37: Cæteris ossibus leonis est tanta duritia, ut ignis Elidatur velut è silice. Elidere sibilum. Cels. lib. 4. cap. de difficultate spirandi. Propter angustias, per quas spiritus evadit, sibilum elidit. Spiritum elidere, i. suffocate. Idem lib. 5. cap. de carbunculo.

Elis, urbs primaria Elidis provinciæ in Peloponneso. ||

Elisus, particip. γέγριστα. GALL. Rompu, cassé, écaillé, brisé. ITAL. Rotto, fracassato. GERM. Zerbrochen/zerstossen. HISP. Quebrado o lisado. ANGL. Dashed to or against, beaten, broken. } Sueton. in Cas. Ac sœpe pœtæ turba elisi, exanimata sunt. Ovid. 6. Metam.

Exsiliāntque cavis elisi nubibus ignes.

Elisæ fauces, Velleius. Legio, deligo, opto. { γέλος bachár, ὅμηρος, οἰκεῖος. } GALL. Eſſire, choisir. ITAL. Eleggere, far electione. GERM. Aufslägen/erwählen. HISP. Elegir o escoger. ANGL. To choose, to elect and pike our. } Senec. cap. 16. de consol. ad Marciam. Non tantum filios eripuit fortuna, sed elegit (quos eriperet.) Cic. 4. Acad. Quam potissimum sententiam & disciplinam melius eliget? Idem 1. Verr. Quoties ille tibi potestatem optionemque facturus sit, ut eligas utrum velis. Idem Octavio, E duobus autem malis quum majus fugendum sit, levius est eligendum. Varro de rerum. De asinis quemque amplissimum, & formosissimum, quem possunt, eligunt. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Nulla femina optima potest eligi. Ovid. 13. Metam.

pugnandi tempora mecum

Eligit Atrides.

Deligere verò significat ex magis idoneis aliquem legere ad aliiquid agendum. Delegit sibi sœpe pop. Roman. Imperatorem ad bella, ut Pompeium ad bellum Mithridaticum. Imperator quoque deligit milites, non eligit, ad rem videlicet bellicam idoneos: & inter eos agit delectum, quem dispicit quinam rei militari magis sint accommodati. Et agricola delectum agit inter tauros, quos scandendo solo, quosque procreandæ soboli destinat. At si ex multis daretur optio, quem sibi veller, eligeret, non deligeret. Idcōque semper ferè dicitur in eodem sensu, Datur tibi optio: &, Datur tibi electio. Hinc delectus, a, um, participium: & Delectus, us, nomen. Valla lib. 5. cap. 63.

Elēctor, is. { γέλος bocher. ὅμηρος, ὁμέλεως. } GALL. Elec̄teur, eliseur, choisisseur. ITAL. Elettore. GERM. Ein erwählter. HISP. Elettor. ANGL. A choicer, a piker out. } Ad Heren. lib. 4. Postremò in eo vim artificii consumat, ut ipsi ab aliis potius eligendi, quam aliorum boni electores existimentur.

Elēctio, nis: Selectio, delectus. { γέλος mibchár. ὁμέλεως. } GALL. Election, élite, chois. ITAL. Elettione, eletta. GERM. Ein wahl oder erwählung. HISP. Obra de elegir. ANGL. A choosing or piking out. } Cicer. in Orat. Judicium electioque verborum. Idem 3. de finib. Initia quorum ex electione virtus possit existere. Senec. cap. 12. de cons. ad Marc. Si ponatur electio, utrum, &c. Velleius. Cum fortuna non electionem daret.

Elēctus. { γέλος bachár. ὁμέλεως. } GALL. Eſſeu, choisiſſe. ITAL. Eletto. Calepini Pars I.

GERM. Erwählt/ausselsäfen. HISP. Elegido. ANGL. Chosen, elected. } Cic. 1. de finib. Electis verbis dictatæ res. Sen. cap. 12. de cons. ad Marc. Electam te à Diis cui frui non licet filio (in malam partem.) Electissimus quisque Senatorum. Suet. in Calig. cap. 49. Elēctus, us, ui. { ANGL. A choise. } Ovid. Epist. 2.

In necis electu parva futura mora est.

Electitii judices sunt qui etiam electi dicuntur, qui ex litigantium voluntate judicant.

Elēgāns, nomen est, non participium, à verbo Eligo deductum, ut Cic. de optimo dicendi genere, innuere videtur, quum inquit: Nam si ut in epularum apparatu magnificentia recedens, non le parcum solū, sed etiam elegantem videri videt, eliget quibus utatur. Sunt enim pleraque aptæ hujus ipsius oratoris, de quo loquor, parsimonia. Est igitur elegans idem quod cultus, ornatus, politus. { τὸν τόβ, ἡμέραν japhéh. φιλόνεα, καμψός, περιστερή. } GALL. De chois, beau, joly, orné, bien fait. ITAL. Elegante, polito. GERM. Wölgeziert/schön. HISP. Lindo, galano y gentil. ANGL. Neas te feaste, gay preatietritke, and trimme. } Velleius: Elegans auctor, & admirator doctrinæ Scipio. Idem de eodem: Nemo elegantius intervalla negotiorum dispuxit. Cic. 2. de finib. Nemo nostrum istuc generis asotos jucundè putat vivere, mundos, elegantes, optimis cœcis, pistoribus, piscatu, aucupio, venatione, &c. Terent. Eunuch. Rem elegantem narras. Idem, Quum me ipsum noris, quam elegans formarum spectator siem. Ubi Donatus, Elegans spectator est, qui sit cunctantis & fastidiosi judicii, cui non quodvis placet facile. Cic. 6. Verr. Vide ne ille non solū temperantia, sed etiam intelligentia te atque istos, qui se elegantes dici volunt, vicerit. Apud antiquos usque ad Catonis tempora, elegans non honoris, ut hodie, vocabulum erat, sed reprehensionis, & vitii. Gell. lib. 11. cap. 2. Elegans homo non dicebatur cum laude, sed id ferè verbum ad æratatem M. Catonis, vitii, non laudis fuit. Cato lib. de moribus, Avitiam omnia vitia habere putabant: sumptuosus, cupidus, elegans, virtiosus, irritus qui habebatur, is laudabatur. Ideo Marc. Tullius Lucio Crasso & Savolæ non meram elegantiam, sed multa parsimonia mistam laudi dedit, in lib. de clar. Orat.

Elegāntia: Munditia, lautitia, cultus, ornatus: ab eligendo, ut putatur, dicta. { τὴν τιμὴν tipheéreth. φιλόνεα, καμψός. } GALL. Bonne grace, elegance, magnificence, honnesteté. ITAL. Eleganza, politezza, nettezza. GERM. Schöne/züchtigkeit. HISP. Lindeza, gala, y genteza. ANGL. Preatiness, trimmness. } Cic. in Orat. Fucati vero medicamenta candoris & ruboris omnia repellentur: elegantia modò & munditia remanebit. Idem 2. de finibus, Contemnit etiam differendi elegantiam, confusè loquitur. Idem 3. de finibus, Agricultura quæ abhorret ab omni politiore elegantia. Senec. cap. 9. de transq. Non fuit illa regum elegantia, sed studiosa luxuria. (Loquitur de Bibliotheca. Alexandrina.) Idem cap. 8. de consol. ad Marc. Elegantia morum. Haec tamen apud veteres non ad ingenii opera, sed dunxerat ad nimis amorem, lautumque cultum ac victum applicabatur, nec sine virtio erat: nunc elegans solū laudando dicitur: ut, Elegans oratio, Est enim elegantia orationis virtus, quæ facit ut unumquodque verbum purè aperièque dici videatur. Hujus duæ sunt partes, latinitas & explanatio. Latinitas quæ sermonem putum servat ab omni vicio. Explanatio est quæ reddit aperiā & dilucidam orationem. Ea duabus rebus comparatur, scilicet ut usitatis verbis utamur & propriis. Usitata sunt quæ versantur in consuetudine quotidiana. Propria sunt, quæ ejus rei, de qua loquimur, verba sunt, aut esse possunt.

Elegānter, adverbium: Politè & proprie. { καμψός. } GALL. Elegam-
ment, de bonne grace, joliment, mignonement. ITAL. Elegante-
mente, politamente. GERM. Stetlich/fein. HISP. Linda, galana y gen-
tilmente. ANGL. Neatly, trimmely. } ut, Eleganter disputate. Cic. 4.
Acad. Idem 2. de finibus. Hoc ipsum elegantiū ponit meliusque
potuit. Idem ad Brutum, Tibi is exponer qui optimè omnia novit,
& elegantissime expedire, & deferre ad te potest. Idem Luceio lib. 5.
Ad consolandum autem eum illa valent, quæ eleganter copiosèque
collegisti. Eleganter acceptus, hoc est, lautè & opiparè, apud cun-
dem ad Attic. lib. 23. 298. Liberis lauti, servisque nihil defuit: nam
lautiores eleganter accepti. Liv. lib. 5. d. 4. Magnæ ob eleganter
actam vitam auctoritatis. Elegantiū facere. Liv. lib. 7. d. 4.

Elimia, ιδίαια, urbs Macedoniz, ab Elimo heroe, vel Heleno, vel Elyma Tuscorum rege. Steph.

EL:NES, ἄπολης, μαργαρητα: qui est extra limen, aut limites. ||

ELIMINO, as: Extralimen ejicio, excludo. { νειγύην hors. ιξωθεα, οὐβάσσα. } GALL. Faire sortir hors de la maison, jettier de l'entrée. ITAL. Cacciare di casa, mandar fuori. GERM. Zum haus hinaus stossen/für die thür hinaus stossen. HISP. Desterrar o echar de casa. ANGL. To hurle or thrush, out of doeres. } Pompon. ad Nonium, Eliminabo extra ædes conjugem. Ennius, Medea Exule: Antiqua herilis fida custos corporis, quid sic extra ædes eliminor? Eliminare dicta, dixit Horat. lib. epist. pro enuntiare, quasi extra limen efficer.

— ne (inquit) fidos inter amicos

Sit, qui dicta foras eliminet.

Eliminare gradus, de qua loquitione, dicit Fab. lib. 8. cap. 3. se juvenes inter Pomponium & Senecam fuisse Præfationibus tractatum, an apud Accium in Tragœdia dici oportuerit.

ELIMO, as: Lima polio, perpolio. { οὐδηγόπον. } GALL. Limier, polir à la lime, ou mettre en limaille. ITAL. Limare, lavorare con la lime. GERM. Aufseilen/ausburzen. HISP. Limar o obrar con lima. ANGL. To cut off with a file, to polish and mak smooth. } Ovid. 4. Metam.

— exemplò graciles ex are catenas

Retiaque & laqueos, quæ lumina fallere possent.

Elimat.

Inde per translationem dicimus, climate opus aliquod, i. ornatè & absolute conficere. Cic. Attic. lib. 16. Velim ζέσιον aliquod elimes ad me. Accipitur etiam interdum climare, pro lima abradere. Plin. lib. 34. cap. 18. Alii climatam scobem in fictili crudo coquunt in caminis.

Elimatōr, is : Politor, ab elimando, hoc est, expoliendo. Tertull. lib. 4. aduersus Marcionem : Significans Christum esse verum disceptatorem & elimatorem macularum humanarum.

Elinguātūs, qui linguam non habet. { ἀγλαθός. GALL. Qui n'a point de langue. ITAL. Senza lingua. GERM. Sungloss/des stumm vnd on ein jungen. HISP. Deslenguado, ò sin lingua. ANGL. Tonguelesse. } Cornelius Fronto de different. vocabulorum, Elinguis habet linguam, sed usu ejus caret : Elinguatus amisit.

Elinguis, e, qui mutus est, & loqui non potest, etiamsi linguam habeat. { ἄφωνος, κωφός. ANGL. Dumme, that can not speake. } Cicer. pro Flacco, Convicit & elinguem reddidit. Idem de claris Oratoribus, Præsertim quum Fannius nunquam sit habitus elinguis. Plin. in Epist. Prospeximus curiam, sed curiam trepidam & elinguem: quum dicere quod velles, periculoseum; quod nolles, miserum esset. Gell. cap. 9. lib. 5. Mutus & clinguis, & infans Creeli filius.

Elinguo, as : Lingua extraho, seu lingua privo. { διαγλωτίζω. GALL. Eslanguer, oster la langne. ITAL. Privare della lingua. GERM. Einem die jungen aussziehen/abhaugen. HISP. Deslenguuar, ò cortar la lengua. ANGL. To mak tonguelesse. } Plaut. in Aul. sc. 4. a. 1. Si hercle ego te non elinguandam dederero usque ab radicibus, impero, autoque sum, ut me cuivis castrandum loces.

|| **Eliocrota** : vide Elotona. ||

Elíquo, as : Liquidum, facio, ut quum aurum, argentum, vel plumbum igni dissolvimus. { δων hemás. θήκη, εκπίνω. GALL. Faire fondre & mettre en liqueur, passer & couler une liqueur. ITAL. Far liquido. GERM. Schmelzen. HISP. Hacer puro ò claro sin hez. ANGL. To melt. } Sen. lib. 3. de natur. quest. cap. 26. Est in Chersoneso Rhodiorum fons, qui post aliquantum intervallum temporis, foeda quedam turbidus ex intimo fundat, donec liberatus eliquatusque est. ¶ Est etiam eliquare, molliter canere, & cum lenocinio quodam vocis, ut inquit Cornutus, pronuntiare. Pers. Satyr. 1.

— plorabile si quid

Eliquat & tenero supplantat verba palato.

¶ Præterea aliquando idem quod Consumere. Cornutus in Pers. Sat. 5. Eliquare, & consumere annos.

Elliquāmēn, quod eliquatum est ex re aliqua, ut ex carnibus, aut piscibus, vulgus Salmurium vocat. { δων temés. εύχθλιση. GALL. La liqueur esprante & dégoutée de quelque chose. ITAL. Liquore espremuto, scolato. GERM. Die ausgeschmälzte / oder aufgesetzte seissste. HISP. La manteca de cosa derretida. ANGL. Dripping tryed, suet molten. } Col. lib. 3. cap. 14. Abstineatque ferè ab omnibus redolentibus esculentis: ut sunt falsamenta, eorumque omnia eliquamina.

Eliquēsco, is : Liquidus fio. { δων namés. εὐθύγρων, εὐχρήστης. GALL. Se fondre & venir en liqueur. ITAL. Fonderfi, liquefarsi. GERM. Verschmelzen / weich als das wasser werden. HISP. Derretirse, bazerse claro y sin hez. ANGL. To melt, to be about to melt. } Vatr. 1. de re rust. de olla loquens: Alia ad cibum eligitur, alia ut eliquescat: ac non solum corpus intus ungat, sed etiam extrinsecus. Elis, εἰλί, oppidum in Occidental tractu Peloponnesi, non procul ab Alpheo fluvio, juxta quod certamen Olympicum celebrati solet. Author Plin. lib. 5. in descriptione Achaiæ. Ptol. quoque lib. 3. cap. 16. regionem omnem circumiacentem Elidem appellat.

Elēus a, um, εἰλί. Virg. lib. 3. Georg.

Hic vel ad Elei metas & maxima campi

Sudabit spatis.

Ellās, dis, Patronymicum femininum, ut Equæ Eliades, quæ apud Elia-dem certamine curuli palmas merentur. Servius in illud Virgilii 1. Georg.

— Eliadum palmas Epirus equarum.

Ellīsā, εἰλί, Beli Phœnicum regis filia, Dido cognomento, quod complura supra animi muliebris fortitudinem gesset. Nam & frattis insidias fugiens, Carthaginem condidit: quumque à civibus cogretur Jarbæ novæ urbi bellum inferenti nubere, morte spontanea sc à secundis nuptiis liberavit, ut notat Servius.

Elixūs, a, um: Aqua coctus, בְּשֵׁבֶב baschél. εἴδης. GALL. Cuit en eau, bouilli. ITAL. Lesso, alesso. GERM. Gesotten. HISP. Cozido en aqua. ANGL. Sodden in water, boyled. } Elixum (inquit Nonius) est quicquid aqua mollitur, vel decoquitur. Nam lixama aquam veteres dixerunt: unde & Lixa dicti, qui militibus aquam ad castra, vel ad tentoria solent ferre. Horat. 2. Serm. Satyr. 2.

— ac simul assis

Miscueris elixa simul conchylia turdis.

Ovid. 4. Fast.

Candidus elixa miscetur caseus herba.

Plaut. Pænulo, Milphio, heus Milphio, ubi es? M. Assum apud te ecum. AG. At ego elixum volo. ¶ Varro autem per translationem Calceos elixos scribit, quas madefactos: ut est caro quæ elixatur. In pavimento (inquit) non audes facere lacunam: at in humus calceos facis elixos.

Elixō, as : Aqua coquo. { בְּשֵׁבֶב bischschél. εἴδης, εἴδη. GALL. Cuire en eau, bouillir. ITAL. Lessare, cuocere à lessò. GERM. Sieden, Kochen. HISP. Cozeren agua. ANGL. To seeth in water, to Boyle. } L. Valla, Quod in prandio carnes quasdam parum elixasset.

Elleborine, teste Plin. lib. 7. cap. 9. Herba est exiguis foliis, quæ alio nomine Epipactis dicitur.

Ellēbōrūs: Elleborum. { εἴδης, εἴδη. GALL. Herbe appellée des Latins Veratrum, Ellebore. ITAL. Veratro herba. GERM. Nesswurz. HISP. El vedegambre. ANGL. The beare foot, an hearbe so called. } Herba est insignem purgandi vim habens, quam Latini veratrum appellant. Ejus duæ sunt species, album, & nigrum: Elleborum album, εἴδης λευκός, folia habet plantaginis, aut betæ sylvestris, sed breviora, nigrioraque, & canarium dorso rubentia, caulem quincuncialem, bulborum tunicis obvolutum, radicem cepæ modo multis fibris capillatam. Vide Gell. cap. 5. lib. 17. Præantissimum nascitur in Anticyra insula, ubi & tutissime sumebatur, cerebri purgandi gratiâ. Unde factum est, ut quos cerebro minùs sano esse velimus significare, Anticyram navigare jucundamus. Elle-

borum nigrum, εἴδης μέλας, Romanis veratum nigrum dicitur, à Græcis etiam Melampodium, à Melampode, quadam ovium pastore, qui eo Prætidas furentes fertur perfanasse. Folia habet Platanus, sed minora, & spondylio proxima, pluribus incisitis, nigritaque & subaspera, caulem scabrum, florem ex purpureo candicantem, & uvæ modo racemosum: semen cnici, quod Sesamoïdes vocatur. ¶ Bibe elleborum, πίστις εἰδησεως: quo adagio Aristophanes in Vespis significat insanire quempiam. Unde εἰδησεῖς, εἰδησεῖς, pro insanire. Qui ergo parum animo constant, εἰδησεῖς δέος, id est, elleboro opus habere dicuntur: quod elleborum purgare cerebrum, idemque curare insaniam, antiquis creditum sit. Non potest hæc res ellebori jugere obtineret. Plaut. Menach. sc. 4. a. 5. Elleborum potabis aliquot viginti dies. Idem ibid.

Ellipsis, εἰδησεῖς, defectus, omissione vocis: ab εἰδησεῖς, prætermitto, deficio, quod est ex εἰδησεῖς, & λεπτοῖς. Est etiam defectus, qui excessu operonitur. ||

Ellum: vide Ecum.

Ellychniūm. { εἰδόχνων, ἥψαλος. GALL. La mesche d'une lampe ou chandelle, lumignon. ITAL. Stopino, lucignolo. GERM. Der dacht in einem leucht. HISP. Mechâ del candil. ANGL. The weeke or match of a candle. } Dicitur funiculus ille papyraceus, seu sparteus, canabinalive, aut stupeus in lychno, qui oleo affuso lumen præberet. Plinius. Et è medulla ejus elegantium lucernarum ellychnia sunt. Idem lib. 23. cap. 4. Ellychnia ex uva fiunt claritatis præcipue: ex oleo lumen obscurum, propter nimiam pinguedinem.

Ellōbīā, εἰδόβια. Genus inautium (inquit Julius Pollux) à fabis autium, quas Graci λοβᾶς, vocant.

Ellōpīā, εἰδομία. Regio Eubœæ, & ipsa insula, ab Ellope Jovis filio. Sic etiam dicebatur regio, juxta Donatum, cuius incolæ Elli, & Sellî. Est etiam urbs circa Dolopiam, & regio circa Thespiae. Steph.

Ellopium, εἰδόπιον, urbs Ætoliae. Steph.

|| **Ellops**, εἴδοψ, pisces, quia squamosus, λεπτοῦς: ab εἰδησεῖς, & λεπτοῖς, squama.

Ellotia, εἰδόντα, festum Europæ in Creta, εἰδόντα Europæ corona plexa, (ex myrto scil.) cubitorum viginti. Hes.

Ellus, Donat. in Andr. 5. 2. Veteres, quod nos illum dicimus, ellum, vel ollum dicebant.

Ellychnium, εἰδόχνων, funiculus qui fistulæ in lucerna inditus uteatur. ||

Elmantica, εἰδομία, urbs est Iberia, juxta Iberum fluvium. Steph. Vide an sic Salmantica Ptolemao dicta.

Elmīnōthēs, εἰδούρης, vermes ex genere lumbricorum. Sunt autem in duplice differentia, teretes & lati: ut docet Gal. lib. ult. method. cap. ult. Nominativus singularis est Elmīn, εἰδούρης, εἰδούρος. Lexie.

|| **Elmos**, galæa. Anon. L. g. b. ||

Lōcō, as, are, est Pretio aliiquid utendum dō, loco. { λεπτοῦς. GALL. Faire changer de lieu & place, oster d'un lieu & transporter, loiser, bailler à loïsse. ITAL. Allogare, affittare. GERM. Ausleihen. HISP. Arrendar à otro por alquilar. ANGL. To give, or to lett out to hire. } ut, Elocare fundum, est Certo pretio ejus usum alicui concedere. Cic. 5. Verr. Xenon ad se pertinere negabat: fundum elocatum esse dicebat. Elocare boves. Col. lib. 1. cap. 7. Et maximè vexant servi qui boves elocant, eosdémque & cetera pecora malè pascunt. Elocare se se cutandum. Plin. lib. 26. cap. 1. Si quidem certum est Manilium Cornutum ex prætoris legatum Aquitanica provinciæ, n-s. cc. elocasse in eo morbo curandum fese. ¶ Elocare funus. Plin. lib. 1. Affer ergo contulit populus, & funus elocavit. ¶ Elocare filiam, est eam viro tradere, donner sa fille en mariage.

Elocō, adverb. antiquum, pro illid.

lōcūrīo: vide Eloquor.

Eögūm. { τοιχίη bedhûrb. εἰδοτής, μετεπολεῖ. GALL. Témoignage & rapport qu'on fait de quelqu'un: Inscription de monument.

ITAL. Testimonio, testimonianza. GERM. Ein fürmächtige zeugnus, ein höfliche vnd läbliche zeugnus. HISP. Testimonio ò testification que se da en honra ò vituperio de alguno. ANGL. A report to the praise or dispraise of a thing. } Testificatio de aliquo honoris, vel vituperationis causa. Vituperationis, Quintil. Non est, judices, quod putatis ideo nullum adjecsum ad exhortationem juvenis elo-gium, quia de scelere constaret. Idem, Exhortati filii elo-gium, quod meretricem amat. Spartan. Sub elo-gio præconis cædere fistibus aliquem. Lamprid. in Severo, Donavit eunuchos amicis, addito elo-gio, ut si non rediisset ad bonos mores, licetet occidi. Sueton. in Calig. cap. 27. Elogium addebat custodiis (id est, reis.) Honoris. Cicero in Catone, Quanta de Attilio Calatino, in quem illud elo-gium unicum complurima consentiunt gentes, populi primarium fuisse virum, Seneca, Decessit negotiator, testamento omnium bonorum suorum reliquit formosam uxorem hæredem, & adjectit elo-gium, Quia pudicam compéri. Cic. 1. Tuscul. Quid ipsa sepulchorum monumenta, quid elo-gia significant, nisi nos futura etiam cogitare? Calpurn. declamat. 18. Inseram majorum sepulchrums, & elo-gio nomen inscribam. ¶ Aliquando accipitur pro simpli testificatione sententie. Cic. in Cat. Solonis quidem sapientis elo-gium est, quo se negat velle suam mortem dolore amicorum & lacrymis vacare.

¶ **Elohim**, Deus, plurale à singulari Eloah.

Eloī, εἰδοῖ. Marti 1. 34. τοιχίη elohá. Hebraicè esset Deus, per omnes scilicet casus singulares. ||

Elōnē, εἰδόντη, urbs Petrehebica, quæ & Limone à Preto dicitur. Steph.

ELōNGO, as: Protraho, differo. { τοιχάνη heerich, τοιχή richék. εἰδοῦρος. GALL. Alonger, faire plus long. ITAL. Differire, prolongare. GERM. Verlengen. HISP. Alongar. ANGL. To mak longer. } Plin. Quo maximè tempore dies elongantur.

Elōps, εἴδοψ. Piscis apud antiquos nobilissimus habitus, unus omnium squamis ad os veris, contra aquam nando meat: à nonnullis Aci-penser dictus. Plin. lib. 9. cap. 17. Et Gell. lib. 7. cap. 16. Elops Rhodus optimus. ¶ Est & Centauri nomen proprium, apud Ovid. 12. Metam.

ELOQUOR: Clare & aperte propriisque verbis animi sensa explico. { כְּרָבַד dibbér, γένη helits. δημόσιον, δημόσιον. GALL. Dire, parler clairement & donner à entendre, déclarer son sentiment proprement. ITAL. Parlare apertamente. GERM. Aussprechen/ heiter aussreden was einem vmb das herz ist. HISP. Hablar espardidamente y bien. ANGL. To speak out, to utter eloquentlie. } Quintil. Eloquor, quum omnia quæ mente conceperim promo, atque ad audientes profero. Virg. 3. Aeneid.

Eloquar, an fileam?

Plaut. in Amph. Réisque, ut facta est, eloquar. Ter. Phorm. Atque id, si potes, verbo expedi. g. Faciam. A. Eloquere. g. Modò apud portum, &c. Qui sum, paucis eloquar. Plaut. Aul. prol. Eloquar nomen meum. Idem Amph. prolog. Item, Quam rem oratum hue veni, primùm eloquar: &, Post hujus argumentum eloquar tragediæ. Ibid. Audita eloquar. Ibid. sc. 1. a. 1. S. Quid Amphitruoni datum est? M. Patera aurea. S. Eloquutus est. Rem ut est, eloquamur. Idem Afin. sc. 4. a. 3. Eloquere obsecro ubi sunt spes meæ? Idem Cure. sc. 3. a. 2. Eloquere ut quod nescio, tecum sciām. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Non me istuc curare oportet. Quem igitur? Eloquar. Idem Most. sc. 3. a. 1. Dulcia & amara apud te elocutus eram. Idem Pseud. sc. 4. a. 2. Cur hæc celata me sunt? Ps. Eloquar. Ibid. sc. 5. a. 1. Nihil habeo certi quod eloquar (i. affirmem.) Idem Milit. sc. 4. a. 2. Necesse est mihi rem omnem eloqui, quicquid ago. Idem Men. sc. 2. a. 1. Eloquuta sum convivas. Ibid. sc. 4. a. 1. Eloquar uxori rem omnem uti gesta. Ibid. sc. 4. a. 3. Aliquando eloqui, est dicere: quod proprium est Oratoris. { φαύλων. GALL. Raisonner, discouvrir. ITAL. Raggionare. HISP. Razonar. } Cic. 1. de Orat. Oratoris est compōsitionē, ornatē, copiosē eloqui. Idem 1. Offic. Copiosē eloqui, modò prudenter, melius est quām vel acutissimè, sed sine eloquentia cogitare.

ELOQUÉAS, dicitur qui in dicendi ratione perfectus est, copiosē sapientē dicens, in dicendo suavis, ornatus & gravis. { טְהִירָה tsahorah, γένη melits. λόγος, δύνατος, δεδούς εἰπεῖν. GALL. Eloquent, beau parleur. ITAL. Eloquente, ben parlante. GERM. Wolberdi. HISP. Eloquente, el que habla copiosamente y espardizamente. ANGL. Eloquent, à faire utterer. } Unde Anton. apud Cicer. dicit se disertos vidisse plurimos, eloquentem nemiam: quasi dicat, se plurimos eximios Oratores vidisse, perfectum autem Oratorem, in quo nihil desideraretur, neminem. Cic. 1. de Orat. Quam obrem mirari desinamus quæ causa sit eloquentium paucitatis, quum iis rebus universis eloquentia constet, quibus in singulis elaborare permagnum est. Idem in Orat. ad Brutum, Is erit igitur eloquens qui poterit parva summisse, modica temperatè, magna graviter dicere.

ELOQUENTIA, dictio ex omni parte perfecta, perfecta dicendi vis & copia. { מְלִיחָה melitsah. δοξόν. GALL. Eloquence, beau parler. ITAL. Eloquenza, bel parlare. GERM. Wolredenheit. HISP. Eloquencia, elegancia y fecunda habla. ANGL. Eloquence, a grace in ready speaking. } Cic. in Partit. Nihil aliud est eloquentia, quām copiosē loquens sapientia. Ter. in Eunuch. Dixine ego in hoc esse vobis Atticam Eloquentiam? Suet. in C. f. cap. 55. Eloquentia militaris. Velleius, Eloquentia, prosa. Quint. Eloquentia (id est, eloquutio) pars Rhetorica. Cic. de optimo gener. Eloquentia constat ex verbis & sententiis: ideo perficiendum est, ut purè & emendatè loquentes, quod est Latinè, verborum præterea propriorum & translatorum elegantiam persequamur. Idem 1. de Orat. Quinque faciunt Græci quasi membra eloquentiae: invenire quid dicas, inventa disponere, deinde ornare verbis, post memoriam mandare, tum ad extremum agere ac pronuntiare. Idem ibid. In dicendo facultatis tres sunt rationes: una conciliandorum hominum, altera docendorum, tertia movendorum: harum trium partium prima lenitatem orationis, secunda ac tertia vim desiderant. Vide Dicere, ibid. Is erit ergo eloquens, qui ad id, quodcumque docebit, poterit accommodare orationem, & in foro causisque civilibus ita decet, ut probet, ut deleter, ut flectat: probare necessitatis est, delectare suavitatis, flectere victoriae. Paulò post, Is erit igitur eloquens (ut illud iteremus) qui poterit parva summisse, modica temperatè, magna graviter idicere. Ibid. Esse igitur perfectè eloquentis puto, non eam solum facultatem habere, quæ sit ejus propria, fusè latèque dicendi: sed etiam vicinam ejus æque finitimatam Dialetticorum scientiam sumere.

Eloquentissimè, Adverb. Plin. Epist. lib. 2. Arriano responderet Cornel. Tacit. eloquentissimè.

Eloqueret, pro Eloqueretur. Enn. antiq. }

ELOQUÍUM, sermo, oratio. { בְּרֵךְ debberah. λόγος. GALL. Elegance à parler. ITAL. Raggionamento, parlamento. GERM. Die red/sprach oder wolberde. HISP. Habla fecunda. ANGL. Eloquent speaking or speech. } Plaut. Dulci ac blando eloquio amicam solatus. Apul. Platonis eloquio monitus, non nobis solis nos natos esse. Ovid. 2. de Ponto, eleg. 2.

Nunc tibi & eloquii nitor ille domesticus adsit.

Item Eleg. 8. lib. 1. Trist.

Qualibet eloquio sit bona causa tuo.

Item 13. Metam.

Quæ licet eloquio fidum quoque Nestora vincat.

Ibidem,

Eloquioque virum furentem molliet.

Eloquutio, { מְלִיחָה melitsah. } Pars est Rhetorica, quæ à Cic. de Invent. definitur esse idoneorum verborum ac sententiatum ad inventionem accommodatio, i.e. uincere.

Eloquutrix, icis, quæ eloquitur. Quint. lib. 2. cap. 15. Nam oratoria sic efficeretur, ut eloquutoria: oratrix, ut eloquutrix. De Rhetorica loquitur.

Silius, Λαρος. Vulgo Labiso. Sicilia urbs est, Pachyno promontorio proxima: ita dicta ab Eloro amne, qui adjacentibus campis superfunditur, sicut Nilus, in quo piñces cibum è manu capiunt. Plin. lib. 32. cap. 2. De hoc Silius Sidonius: Drepene, atque unda clamans Elorus. Virg. lib. 3.

Exsupero præpingue soluimus stagnantis Elyris

Elotæ, ἔλωτες, seu Elotia, εἰλωτία, publica appellant mancipia Lacedæmonii, id est, publicos ministros, ut sunt apparitores, lictores, qui apud Thessalos dicuntur Penestæ.

|| Elotona, vel Eliocrota. V. olim sub A. Toletano: à Gothis, aut aliis evetsa; hodie Lorca dicitur: estque sedes ejus Episcopalis cum Carthaginensi unita. }

Elpenor, ἐλπένων. Nomen comitis Ulyssis, qui à Circe cum aliis sociis in porcum convertitus fuit: & deinde pristinæ formæ restitutus, de lapsu de scalis, cervicem fregit. Author Homer. 10. Odyss. Juvenalis Satyr. 15.

Et cum remigibus grunuisse Elpenora porcis.

Elpia, ἐλπία, urbs in Dauniis, à Rhodiis condita. Steph.

Elpis, ἐλπίς, nomen proprium Boëthii uxoris.

|| Elua, insula, vide Ilua.

Elucēo, es: Lucidus sum, appareo, exto, emineo, eniteo. ἐλυκέω naghach. ἐφαίνουσα. GALL. Reluire, estre apparent & manifeste. ITAL. Relucere, essere lucido, manifesto, apparente. GERM. Scheinen/ kundbar und offenbar sein. HISP. Mucho luzir. ANGL. To be bright to shyne, to be apparent. } Virg. 2. Georg.

— eluent alia, & fulgore coruscant.

Cic. 1. de divinat. Ut illa tertia pars rationis & mentis eluceat. Elucēat animi excellentia in despiciendis opibus: idem 1. Offic. Idem pro Rose. Amer. Eo magis eluceat, quo magis occultatur. Tibull. lib. 4.

Latior eluxit structos super ignis acervos.

Eluxit (id est, apparuit.) Suet. in Tib. cap. 57.

Elucēscērē, significat magis lucidum fieri. ἐλυκέω naghāb. μαρτυράειν. GALL. Devenir luisant, estre clair. ITAL. Essere chiaro. GERM. Häller, oder scheinbar werden. HISP. Ser claro. ANGL. Tow axe bright and apparant. } Hieron. Quod ut clarius elucescat, sumamus exemplum ab his corporalibus sensibus.

Elucifīco, as: Luce priu. { ζοφία. GALL. Privare de lumiere. ITAL. Privare de luce. GERM. Des leichts berauben. HISP. Privar de la luz. ANGL. To stoile of light. } Quamvis Nonius interpretatur Lucidare. Laberius apud Gell. lib. 10. cap. 17. Volo elucificare exitum ætatis meæ: aliás legitur, volo lucificare exitum ætatis meæ. Inducitur enim dives avarus propinationem (aliás, popinationem) filii deploras, qui ait velle se Democriti exemplo luminibus oculorum private, ne videat filium lux patrimonium prodigentem. Verbum est à Laberio confitum, aliisque omnibus scriptoribus inusitatum, ut pleraque alia ejusdem authoris. Nonius tamen legit elucificare.

ELUCTÖR, atis: Luctando vinco, supero, vel evado. { נְפָתַח niphtâl. עֲמֹלָה, עֲמֹלָה. GALL. Tascher à vaincre en luitant, vaincre, échapper & sortir de force. ITAL. Vincere à la lotta. GERM. Mit rings gen überwinden/obringen: Item/herfürtringen. HISP. Luchar y vencer luchando. ANGL. To vanquish by struggling, to escape by force. } Plin. lib. 34. cap. 10. Tenuissima est in ipso ore fornacium, quæ flammæ eluctantur: hoc est, vi & quodammodo luctando exeunt. Liv. 4. bell. Pun. Tenentibusque, quin tot ac tam validæ eluctandæ manus essent, sese eriperunt. Virg. 2. Georg.

— aqua eluctabitur omnis.

Locorum difficultates eluctatus. Tacit. in vita Agricola. Nives eluctari. Idem lib. 9. Lucan. lib. 2.

Tandem Tyrrhenas vix eluctatus in undas.

ELUCUBRO, as, & Elucubror, deponens: est Lucubrationibus, hoc est, vigiliis conficio. { עֲמֹלָה עֲמֹלָה. GALL. Faire quelque chose soigneusement & en veillant la nuit. ITAL. Vegliare per operar qualche cosa. GERM. Zu nacht etwas arbeiten. HISP. Velar trabajando à la cedula. ANGL. To doe a thing by candle. } Cic. ad Att. lib. 7. Nihil habeo quod ad te scribam: quinetiam eam epistolam quam eram elucubratus, ad te non dedi. Col. lib. 10. cap. 1. Quare quicquid est istud quod elucubravimus. Cic. de clar. Orat. Deinceps inde multæ, quas non minus diligenter elaboratas etiam, quām elucubratus afferebamus.

Elūcum. Veteres languidum, vel hallucinatorem, aut nugarum amatores, sive halonem, hoc est, hesterno vino languentem, vocaverunt. Author Festus. Vide Helucus, & Gell. cap. 12. lib. 16. Ibi apud Gellum Elucus, auctore Cloatio Vero, est tarditas animi, & stupor qui hallucinantibus plerumque usuvit.

ELUDO, is: Derideo, decipio, fallio. { πνύ τσιχέκ, ἡττή bethel. πιττάḥ. Διγ. παιζώ. GALL. Abuser quelqu'un, & se moquer de lui. ITAL. Beffare, ingannare. GERM. Verspotten/ fratztrecken treiben. HISP. Burlar y escarnecer. ANGL. To mocke, to shif te of. } Plaut. Amph. Quando imago est in me, certum est hominem eludere. Idem Cure. sc. 2. a. 5. Elusi militem (inquam) in alea (de annulo surrepto.) Ibid. Unde habeas anulum, quem hic te elusit. Liv. lib. 7. bell. Punie. Eludit pugna missilibus. Quintilian. Qui cursu parum valent, flexu eludunt. Item, Eludere vim legis. Suet. in Aug. cap. 33. Cicer. 4. Academ. Sed vos ab illo irridemini, & ipsi illum vicissim eluditis. Terent. in Eunuch. Eludet, ubi te vixum senserit. Cic. in Catilin. Quamdiu nos etiam furor iste tuus eludet? Idem pro Rose. Amer. Nosque ab isto nebulone facetus eludemur. Quint. Menander eludit fidem Attice terræ (id est, elevat.) Et Livius lib. 8. bell. Pun. Eludere gloriam alicuius, id est, elevate. Senec. Eum non pacisci, sed eludere. Cæsar lib. 1. de bell. civil. Eludebant nostros celeritate navium.

Eludens, entis, Particip. act. qui eludit. ομπαιζόν. Cic. 2. de Divin. Quæ est ars conjectoris, eludentis ingenio.

Elusus, partic. { הַתְּהִלָּה niphtâl. עֲמֹלָה. GALL. Abusé & mocqué. ITAL. Schernito, beffato. GERM. Verspott/ betrogen. HISP. Burlado y escarnecido. ANGL. Mocked. } Ovid. 6. Met. Maonis elusam designat imagine tauri Europam.

Liv. lib. 3. ab Vrb. His artibus elusa lex. Idem ibid. lib. 6. His miraculis nunquam ab ipso elusa fides est.

|| Eluenaca, vitis inter generosas. Colum. lib. 5. cap. 5.

Eluensts, vel Elluensis E. in Gallia, Eaules, sub A. Narbonensi.]

ELUGÉO, es: Lugere de sano, luctum depono, tempore justi luctus expleto. { *τρίβειν καλαθήσας.* GALL. Cesser de pleurer, laisser ou quitter le deuil. ITAL. Lasciare il piano, deponer le lagrime. GERM. Vertrauren. HISP. Quitar luto. ANGL. To cease from mourning. } Tempus justi luctus erat apud Romanos totius anni. Unde matrona apud illos erat infamis, quæ secundas habebat nuptias præsumum virum eluxisset, hoc est, quæ ante expletum annum luctus secundò nubebat. Liv. 4. bell. Maced. Quid aliud in luctu quam purpuram, atque aurum deponunt? Quid aliud quam eluxerunt, sumunt? Elugere luctum. Gell. cap. 5. lib. 7. ¶ Accipitur etiam pro simplici verbo Lugeo. Cicer. ad Papyrium, Patriam eluxi iam & gravius, & diutiùs, quam mater unicum filium.

|| Elvicorum civitas, id est, Aventicum, Avanches. V. olim E. sub M. Vesontionensi. ||

Elvinā, dicta est Ceres ab Elvio oppido, vel ab Elvide fluvio, in quo colebatur. Juvenal. Satyr. 3.

Me quoque ad Elvinam Cererem, vestramque Dianam.

|| Elul, לְוָלֵא, est nomen ultimi mensis Hebræorum in anno civili, quem annum à novilunio Septembri inchoabant: itaque Elul respondet nostro Augusto. Elil est Hebræis nihilum. Inde forte mensis ille dictus, quod eo terræ nitor in nihilum abire incipiat. ||

Elumbūs, & Elumbis, qui evulsum habet lumbum, vel qui præ lumbi debilitate sese erigere non potest. { *τέλευτον πεπλασμόν.* GALL. Erené, qui a les reins rompus. ITAL. Dilumbato. GERM. Dem die lens de ab ist. Schwoach. HISP. Flaco. ANGL. He that hath feble loynes. } Per translationem accipitur pro molli & effeminato.

Eluo, ui, utum, significat lavo, seu lavando purgo, diluo, deleo, abstergeo. { *γυρίζειν, καθαίνειν.* GALL. Laver, rinfeser, nettoyer. ITAL. Lavare, purgare lavando. GERM. Aufwaschen. HISP. Lavar, deslavavar. ANGL. To rinse, to wash cleane. } Col. lib. 1. Quod etiam venenati liquoris eluit perniciem. Idem, Villica debet curam adhibere, ut si quæ facies, aut amureæ in fundis vasorum subfederint, statim emundentur, & non calidissima lixivia, ne vasa ceteram remittant, semel atque iterum eluantur. Ovid. 11. Metam.

Subde caput, corpùsque simul, simul elue crimen.

Cicer. Verr. Errabas, Verres, & vehementer errabas, quum te maculas furtorum, & flagitorum tuorum, sociorum innocentium sanguine eluere arbitrabare. Plaut. Aul. sc. 5. a. 1. Vascula intus pure propora, atque elue. Idem Capt. sc. 2. a. 4. Jubes astitui aulas, patinas elui? Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Tu aargentum eluito: idem exstitito. Elutūs, participium, vel ex participio nomen. { *γυρίζειν, καθαίνειν.* GALL. Lavé & nettoyé d'eau ou d'autre liqueur. ITAL. Lavato, mondato con aqua. GERM. Aufgeräuchert/ aufgeschwenkt. HISP. Lavado. ANGL. Rinsed, washed cleane. } ut, Eluta, & siccata vinaria vasa, apud Colum. lib. 9. cap. 34. Horat. 2. serm. Satyr. 4.

— irriguo nihil est elutius horto.

|| Elusa, Euse. V. olim E. Vasconia, in qua hodiisque ædes Episcopales habet Archiepiscopus Ausciorum.

Elutia, orum. Plin. lib. 34. cap. 16. de plumbo, Invenitur & in aurariis metallis (quæ elutia vocant) aqua immissa cluente calculos nigros, paulum candore variatos. Ego elutia, quod elui soleant per aquas, ut sordibus diluendo discussis, metallum ostendatur. ||

Elūviēs, ei, vel Eluvio, nis, est vorago, vel terra aquarum impetu hausta. { *βάρητρος, Δραχάνης.* GALL. Lavage, l'eau de quoy on nettoye quelque ordure, égout d'immondices. ITAL. Voragine, inghiottimento, cava diaqua fangosa. GERM. Wasserguss/ so alles überfließt. HISP. Aluviar adonde acuden las privadas. ANGL. A breaking and washing away of the earth by a great flood. } Curt. lib. 6. Torrente atque eluvies iter morabantur. Idem lib. 8. cap. 11. Ab altera parte voragini eluvialesque præruptæ sunt: nec alia pugnandi patet via, quam ut repletentur. Cicer. somn. Stip. Propter eluviones exustionesque terrarum, quas accidere tempore certo necesse est. ¶ Ponitur etiam eluvies pro macula & contagione. { ANGL. A contagious mischiefe. } Cicer. pro domo sua, Idcirco tu ad illam labem atque eluviem civitatis sine summa vi pervenire potuisti? Eluvium Plinius accipit pro egestione sordium ex urbe, qualis est quæ sit per cloacas publicas, lib. 2. cap. 84. Quod in certis notatur oppidis, quæ minus quatuntur crebris ad eluviem cuniculis cavata.

Eluti, ελύσι. Populi Scythici. Steph.

|| Elus, elera, pro olus, olera, veteres dicebant. ||

Elusa, ελύση, urbs nunc quidem Palæstinæ tertiae, olim vero Arabiæ Stephan.

Elūscare, est luscum facere, hoc est, alterius oculi lumine spoliare. { *πηγεῖν τὸν ὄφα.* GALL. Faire borgne, crever ou gaster un œil à quelqu'un. ITAL. Farloso. GERM. Eineügig machen. HISP. Hacer menguado de un ojo. ANGL. To mak glied. } Apud Iureconsultos ad legem Aquil. scribitur, Aquilia eum teneri qui eluseaverit discipulum in disciplina. Hinc, Eluscario, actio ipsa privandi altero oculo. Ulpian. de adil. edit. 1. idem Ofilius. Eluscarique eum quidam putant, ubi homo lumine adhibito nihil videt. Qui id dixerunt, non sunt audiendi, quia nulla freti autoritate id dicunt.

Elūtrio, as, de vase in vas transfero. { *μεταλλύσειν.* GALL. Verser d'un vase dans autre, transverser. ITAL. Tramutare di uno in un' altro vaso. GERM. Ablassen/ aus einem geschir in das ander schütten. HISP. Echar de un vaso en otro. ANGL. To pour out of one vessel in to an other. } || abeluendo, i. e. exauriendo. || Plin. lib. 14. cap. 17. Suffert factis decies, mox elutriatis, atque ita inveteratis. ¶ Elutriate linteæ, dictum à Laberio, ut author est Gell. cap. 7. lib. 16. id est, Eluere.

¶ Eluvies, & eluvio, est actio aquæ eluentis terram, & deinde vorago terræ, facta eluendo. Est etiam egestio sordium.

Eluus, niger, candidusque color. Gloss. A.L.

Eluxo, est luxando emoveo. ||

Elūxatus, idem est quod simplex luxatus. { *υποκαίων, γόκαίων, μοκάβ.* ξερπάρεις. GALL. Démis de son lieu, distoqué, d'étoirs. ITAL. Distolato. GERM. Verrenct. HISP. Desencajado. ANGL. Put out of stony. } Plin. lib. 20. cap. 9. Si etiam fistulas eluxatas & tumores revocari,

quæque discuti opus sit.

Elūxvriā, Luxuriari. { *סְרַחַת sarach.* γλαυπεράς, εὐβοής. GALL. Abonder outre mesure. ITAL. Lussuriare, sopravondare. GERM. Vergeyen / als van sich die bāum übertragen/ oder zu vil holz überkommen. HISP. Sobrar. ANGL. To be given, to riot, to grow to rankely. } Ad arbores translatum. Col. de Arbor. cap. 3. Quod si pingui agro validas vites deposueris, pampinis magis eluxuriabuntur, & qualem cunque fructum tulerint, ad maturitatem non perducent.

Elymais, idis. { *מִלְיָה helám.* εἰλυμαῖς. } Regio ad sinum Persicum, ab ipsa Perside Orato flumine discreta. Author Plin. lib. 6. cap. 25.

Elymæ, εἰλυμαῖς. Regio Assyriorum juxta Persiam propè Susidem. Steph. || Elymas magus vertitur, Act. 13. 18. Vox est Arabum, quibus מִלְיָה sapiens, ex מִלְיָה novit, scivit. Sic Germanis Weissager/ quasi sapienter loquens. ||

Elymnium, εἰλυμνίος, insula in Eubœa, cum civitate: dicitur etiam εἰλυμνία Steph.

Elymnus, εἰλυμνός, Heros. Elymniæ civitati Macedoniæ nomen dedisse putatur. Steph.

¶ Elymus, εἰλυμός, tibia summa pars, aut tibia, semen quoddam (nempe panicum) citharae, aut teli theca. εἰλυμός, est involucrum, ab εἰλέω, i. e. εἰδέω. ||

Elyrus, εἰλυρός, urbs Cretæ Steph. qui & alibi Syriam navale ejus appellat.

Elysium, εἰλύσιον, locus ubi piorum animæ habitant: δῶμα τοῦ λύστεως, à solutione. Nam animæ post solutionem vinculi corporis deveniunt ad Elysios campos. Virg. 5. Æneid.

— sed amena piorum

Concilia, Elysiumque colo.

¶ Sunt & Elysii campi in Boeotia circa Thebas, ut inquit Lycophron, de quibus sensisse videtur Virg. lib. 2. Georg. quum air,

Quamvis Elysios miretur Gracia campos.

Vide Plutarch. in Sertor.

¶ Em, im, id est, eum, ex Is. Emem, eundem, quasi eum eum. Hes. διατρέψαι αὐτὸν, ex i. unde & sui. ||

EMACERO, pro emacio. Senec. de consol. ad Martiam, cap. 10. Alios morborum variis generibus emaceratos diu inter vitam mortemque detinebit.

EMACIO, as, are. Macrum, sive aridum reddo. { *ἰσχραῖν.* GALL. Amatigrir, faire devenir maigre. ITAL. Smagrare, dimagrare. GERM. Aufmagern. HISP. Emmagreer à otra cosa. ANGL. To mak leane. } Col. lib. 2. cap. 14. Sed ex omnibus quæ retuli seminibus, idem Salerna putat aliis juvari, & sterorati agros, aliis rursus peruri & emaciari. Idem lib. 4. cap. 24. Quæ nec spem vindemia destituit, emaciatis stirpem suam.

Emaciatus, partcip, apud Colum. lib. 2. cap. 1. Omne emaciatum armentum ex ea pinguescit.

Emaciatus, vide Emo.

Emacresco, valde macresco. Cels. lib. 3. cap. 25. Cutis quasi squamis quibusdam exasperatur, corpus emacrescit. Et lib. 2. cap. 1. Pejus signum, ubi aliquis contra consuetudinem emacruerit, & decorum coloreque amisit.

EMACRÖR: Extenuari, macrum fieri. { *שׁוֹנֵךְ chachásch, רַזָּה razah.* ισχραῖν. GALL. Devenir maigre, s'amagrir. ITAL. Divenir maigro. GERM. Mager werden. HISP. Enflaquecer. ANGL. To make leane, to mak leane. } Plin. lib. 18. cap. 19. Terram emactari hoc satu existimantes.

EMACVLO, as, est maculas aufero. { *מְחַזֵּחַ macháh.* ὡμένωμι. GALL. Oster une tache, nettoyer. ITAL. Levar le macchie. GERM. Matsen vertreiben/ seibern. HISP. Quitar las manchas ó manzillas. ANGL. To tak away spottes. } Plin. lib. 21. cap. 19. de Narciso herba, Nigra vitiligines emaculat. ¶ Excoctum & emaculatum argentum. Gell. cap. 5. lib. 6.

¶ EMANCPS, famulus à servitute liberatus. Gl. Isid. 1. lib. 1. cap. 27. lib. 15. Per familie emancipationem cui æs & libra adhiberetur, facere testamentum. Pomp. D. lib. 1. tit. 1. l. 14. Nepos ex filio apud adoptatum patrem conceptus & natus, per emancipationem jura omnia perdit.

Emancipo, as: Est eum quem in potestate habemus, sui juris efficere, quasi extra mancipium, hoc est, extra dominium nostrum ponere. { *ῳδην chippisch. εἰντην.* GALL. Emanciper, mettre hors de sa puissance. ITAL. Emancipare, liberare. GERM. Freyen/ aus seinem gerolt und von handen geben. HISP. Delibrar el padre al hijo de su poder. ANGL. To sett at libertie, to enfranchise. } Unde pater dicitur emancipare filium, quem eum paterno jure liberat, & sui juris efficit. Quod quibus modis fieri soleat, vide primum librum Instit. tit. 11. & Caium lib. 1. Instit. tit. 6. & l. 3. §. 1. D. de cap. dimin. & Nov. 81. Plin. epist. 67. Regulus filium amisit, hoc uno malo indignus, quod nescio an malum putet: erat puer acris ingenii, sed ambiguus: qui tamen posset recta sectari, si patrem non referret: hunc Regulus emancipavit ut hæres matris existeret. ¶ Liberos propriæ emancipati, servos manumitti dicimus. Inde Emancipati, qui ex patris iure excesserunt, & sui juris facti sunt, εἰντην. Qui autem eos ex mancipio suo emitunt, emancipatores dicuntur. Emancipati (inquit Festus) duobus modis intelliguntur, aut ii qui ex patris iure exierunt, aut ii qui aliorum sunt dominii: quorum utrumque fit mancipatio. Emancipate se alicui, sive ut veteres loquebantur emancipare, est se totum alicui tradere, & veluti in mancipium, hoc est, dominium illius transferre. Plaut. in Bacch. Nunc mulier tibi me emancupo: tuus sum, tibi do operam. ¶ Hinc emancipatum alicui dicimus, qui alterius dominio imperioque subjectus est, & in jus mancipium ejus est transcriptus: quanquam etiam per translationem latius accipitur pro eo qui quovis modo alteri obnoxius est & addictus. Cic. in Catone. Ita senectus nimis honesta est, si seipsum defendit, si jus suum retinet, si nemini emancipata est, si usque ad ultimum spiritum dominatur in suos. Horat. Epos.

Romanus (heu posteri negabitis!)

Emancipatus fæmina,

Fert vallum & arma miles.

Emancipatus ad omne facinus. Apul. lib. 10. Assumpto statim nequissimo, & ad omne facinus emancipato quodam dotali servulo, perfidiæ sua communicat. Emancipate veteres quoque dicebant pro Vendere & alienare. Cic. Philipp. 2. Tum iste venditum atque emancipatum tribunatum consiliis vestris opposuit. Plin. 7. Epist. Nam quo quingentis millibus nummum, quæ in alimento ingenuorum ingenuarumque promiseram, agrum ex meis longè pluris actori publico emancipavi, eundemque vestigali imposito recepi. Ubi Plin. Emancipare, non pro vendere posuit, sed pro alienare: quum enim veller vestigal publicè donare in alimenta puerorum (id est, rentam, seu redditum annum constituere, ut verbis vulgi loquar) fundum suum imaginaria venditione Reipublicæ donavit, & subinde vestigalem recepit. Ex Budæo. Item, Emancipate agtum, dixit Suet. in Othon. cap. 4.

EMANCO, as, are: Manus præcido, mancum facio. { τέλος χειραπηγῶν. GALL. Faire manchet, couper les mains. ITAL. Tagliare le mani. GERM. Die hand abhauen. HISP. Cortar las manos. ANGL. To mayme. } Labienus apud Senecam lib. controversial. 5. Cedo lora, gaudeo me non omnes emaneasse.

EMANDO: Amando, mitto. { ANGL. To send away. } Cicer. ad Attic. De Ciceronibus nostris dubito quid agam: nam mihi interdum emandandi videntur in Græciam. In nonnullis tamen exemplaribus legitur, Amandandi.

EMANSO, verbum est militare. { ἐξαιρεῖσθαι, ἐξαιρόμενος. GALL. Demeurer dehors. ITAL. Stare di fuori. GER M. Das aussen sein zu lang auffbleiben. HISP. Tardar quien se fue, estar de fuera. ANGL. to stay out of a place. } Propriè enim dicuntur emanere milites, qui diutius sine legitimo Imperatoris commeatu absunt à castris. Modest. l. desertorem, D. de re milit. Is qui in exploratione emanet hostibus insistentibus, aut qui à fossa tunc recedit, capite puniendus est. Inde Emanor, de quo mox.

EMANSÖR. { ὁ ἀλεύαντης, ὁ πολὺ περίπολος πολεμάων. GALL. Un gendarme qui fait la renardiere pour ne se trouver aux coups. ITAL. Venturiero, vagabondo, che non torna al tempo assegnatoli. GERM. Ein kriegsman der länger ausserhalb dem leger ist, dan man ihm erlaubt hatt. HISP. El que se fue, y no bolvio. ANGL. A man of warre thath lurketh in corner, a truant. } propriè (ut inquit Modest. l. 1. §. desertorem, ff. de re milit.) dicitur miles qui ultra tempus commicatus ab Imperatore impetrati, abest à castris: Desertor autem, qui per tempus longum vagatus reducitur: Erroneus, qui non quidem fugit, sed frequenter sine causa vagatur, & temporibus in res nugatorias consumptis, serius ad dominum redit.

EMANO, as: Extra mano, effluo, exco. { οὐτὸν σάπισθαι, σάπισθαι. GALL. Issir ou s'en aller hors, sortir, s'écouler. ITAL. Vscire, destillare. GERM. Ausdrücken, aufstellen. HISP. Manar o proceder de algun lugar. ANGL. To avode stow, or to ruone out. } Col. lib. 5. Et sale cum adipe defricatur, dum sanie vis emanet. Plin. lib. 20. cap. 6. Et in angulo oculi perpetim humor emanans. Quint. Emanat per oculos animus. Item Liv. 7. ab urb. Emanarunt consilia. Interdum etiam activè ponitur pro Emissio. Idem lib. 2. cap. 3. Oculis sanie emanantibus. Emanare res aliqua dicitur, quum rescitur, & spargitur in vulgus. Liv. lib. 9. bell. Punic. Periculum erat, ne vera eo ipso quod celarentur, sua sponte magis emanarent. Cic. ad Attic. lib. 3. Scripsi equidem olim ei iratus, quod ille prior scriperat: sed ita compresceram, ut nunquam emanatura putarem. Idem 2. Verr. Quæ fama non idcirco solum emanarat, &c. Emanare in, vel ad vulgus, εκφοργή, εμπορία. Idem pro Rose. Amer. Ego etiam omnia quæ dicenda sunt, libet dixero, nequaquam tamen similiter oratio mea exire atque in vulgus emanare poterit. Suet. in Neron. cap. 6. Emanare in vulgus. Emanare indicis. Liv. 3. ab Urbe. Multis enim emanabat indicis, neque fratrem Volscii, ex quo semel fuerit æger, unquam modo visum in publico, sed ne assurrexisse quidem ex morbo.

Emanus, vide Emissus. ||

EMÄRCUM, teste Col. lib. 3. cap. 2. Est genus uvæ à Gallis sic appellata. EMARGINO, as: Significat, crustas & pulvillo & margines ulcerum adimo. { καρπογόνω. GALL. Oster la marge, le bord, la crouste, l'équierre d'une playe. ITAL. Scrostare, lever la crosta. GERM. Die rüsen von einem geschwür thun. HISP. Quitar los margenes de las erillas. ANGL. To take away the borderis or marginis. } Plin. lib. 28. cap. 9. Item equarum, præterquam virginum, erudit, & emarginat ulcera.

EMASCULO, as: Castro, & virilitatem aufero. { δέσποζε. GALL. Chasser. ITAL. Castrare. GERM. München die mannheit nemmen. HISP. Castrar el animal. ANGL. To geld. } Servius ait, apud quosdam populos sacerdotes solitos se quibusdam herbis emascularare, ut venereum arcerent, & coire non possent.

EMAFULATÖR, is, pædico, & draucus. { καρπογόνης. } Apol. in Apol. Olim in pueritia priusquam isto calvitio deformaretur, emasculatoribus suis ad omnia infanda morigerus.

EMATH. { εμαθή. } Nomen fuit duarum Syriae urbium, quarum major Antiochia, minor appellatur Epiphania. Unde etiam hodie proficiscentibus in Mesopotamiam prima mansio Emas dicitur, corrupto quidem vocabulo, sed pristini nominis vestigia retinente. Hemath vero in principio aspitatum, regio Allophylorum est.

EMAFHIS, ιμαθία. Stephano, & Suidæ, Nobilis Europæ regio, Thracia finitima, postea Macedonia appellata. { GERM. Die landschafft in Macedonia. } ita dicta (quidam existimant) ab Emathione rege, fratre Memnonis, Tithoni & Aurora filii. Plin. lib. 4. cap. 16. Macedonia centrum quinquaginta populorum, duobus inclita regibus, quondamque terrarum imperio, Emathia ante dicta. Poëta Emathiam aliquando usurpant pro Thessalia, suo quodam jure vicinorum locorum appellationes confundentes. Virg. 1. Georg.

Non fuit indignum superi, bis sanguine nostro
Emathiam, & latos Hami pingue scere campos?

Lucan. lib. 1.

Bella per Emathios plusquam civilia campōs: hoc est, per campos Pharsalicos. Campi Pharsalici in Thessalia sunt, teste Plin. lib. 4. cap. 8. Ovid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.

Quæ ducis Emathii fuerit clementia (id est, Alexandri.)

EMATURÉSCO, is, ere: Matutum fieri. { מַתָּעֵב basehâl. מְתֻבָּה. } GALL. Se meurir, estre meur. ITAL. Divenir maturo. GERM. Zeitig werden. HISP. Madurar. ANGL. To waxe ripe. } Plin. lib. 25. cap. 4. Nonnunquam ante candidum rufescit, si non ematuruit, improba turque. Ovid. 2. Trist. Eleg. unica:

Atque ea sic lapsa est, ut surgere, si modò laſi

Ematuruerit Caesaris ira, queat.

Gellius cap. 19. lib. 2. Vides hæc ematuruisse. || Embadium, area, à circumposita terra segregata. Pap. Embametica. Ita legitur vulgo apud Tull. lib. 8. epist. 1. exponitur à quibusdam navicularia.

Embaleuticum, emphyteuticum. Turn. ||

EMBÄMMÄ, aris. { ιμβανης. GALL. Saufse, saupiquet. ITAL. Guazetto, sapore. GERM. Ein schlackhaftig essen oder brü so man über ein speiss macht, das sie lieblich, und wohgeschmackt wird, in welche man dunckt. HISP. Adobo de manjares. ANGL. Sauce. } Condimentum quod ad condimenta obsonia fit. Col. lib. 12. cap. 55. Hoc sinapi ad embammata non solum idoneo, sed etiam specioso uteris. Quidam embammata intelligunt immersiones, quando intingimus vel panem, vel obsonium, in vasculis repletis re liquida: à Græco ιμβάτην fieri videtur, quod est immergere, intingere: unde & Latinè Intinctus dicuntur. Vulgus Italorum Sopores vocat, quibus etiam hodie ad irritandam gulam utimur. Alex. ab Alex. lib. 5. cap. 9.

|| Embas, ȝidis, iusbas, cothurnus.

Embata, calcii, vel cothurni, aliis socci. Poll. ||

Embaras, naves quidam putant appellari, quæ solis vectebus traciendis sunt destinata, citantes locum Ulpiani in l. 1. de exercit. act: ubi sic legunt: Quædam enim naves onerarie, quædam (ut ipsi dicunt) embata sunt. Alii ιμβάτης, aut certè ιμβα: ιτης, non embata, legendum ostendunt. Embateutici juris appellatione, ceo generali, cuius meminit Ulpian. in l. 3. §. fin. de rebus eorum qui sub tut. Alciato tradente, id jus intelligi potest, quod est, quandam detencionem recepit, & rei possidendæ facultatem, tametsi proprietas vera ad alium pertineat. Quale est jus Superficiarii, vel ejus qui fundum vestigalem possideat, vel Perpetuarii, l. bonorum, de verb. sig. l. fin. de superficie. l. 1. si ager vestigialis. Erunt fortè, quibus magis aridebit jus embateuticon intelligere, quod vulgo Pedagium, quod alioqui ad Regalia solet pertinere. Sed Alciat. eam interpretationem magis probat, quæ in Etymologico magno est, ubi ille Grammaticus, ιμβάτην, inquit, nunc & ιμβάδη, dicitur id jus, quod creditor in bonis sibi pignoratis retinuit, propria autoritate ea ingrediendi.

|| Embater, ιμβατη. Vitr. lib. 1. 2. Embatere balistæ foramine, quod Græci ιμετην vocant, quia scil. in illud aliquid ιμβατη.

Embateria, ιμβατην γινεται, ειναι, ad quæ armati saltabant.

Embateuticum, sive Emphyteuticum, jus superficiarium, ejusve qui fundum vestigalem possidet. Alciat.

Embathmi, ordinatii, & publici iudices. Lex. J.C.

Embaticium, Aditiale honorarium, quod Patriarchæ & Sacredotes, cum munus suum aggredentur, pro designatione solvabant. Max. Lex. gr. b.

Embarus, a, um: Græcè ιμβατος, ιμβη, quod ingredi possumus: quod potest ascendi: ab eod. verbo, ιμβατη, ingredior, adeo, pedem ponor exquirro, perpendo. ||

Embatum, ιμβατη, locus Erythrææ, id est, maris rubri. Steph.

Emblémata. { ιμβλημα. GALL. Enrichissement, entrelacement, attaches pour enrichir & embellir quelques choses. ITAL. Opra di musaico, opra interstata. GERM. Eingelegte künstliche arbeit. HISP. Obra de esmalte & escultura. ANGL. Pictures, work of wood stone or metallynie set in divers colouris. } Dicuntur opera elegantiora ex tessellis, segmentisque ita coagmentatis, ut rei alicuius imaginem tanquam penicillo depictam representant: cujusmodi sunt, quæ in parietibus eametisque vermiculata, in pavimenti tessellata, in lignis segmentata dicuntur. Dicta emblemata δὲ ιμβατης, hoc est, ab inferendo: eo quod ex tessellis, sive segmentis insititiis constarent. Budæus in Annot. Emblemata, inquit, vermiculatum opus significant ex tessellis insititiis aptatum atque conservatum. Inde illud Ciceronis in Bruto de Marci Calidii oratione, Nullum nisi loco possum, & tanquam in vermiculato emblemata (ut ait Lucilius) stratum verbum videtes. Et in Oratore perfecto, de collatione verborum loquens, ex Lucilio,

Quam lepidè λίγεις composta, ut tesserula omnes

Arte, pavimento, atque emblemata vermiculato:

λίγεις, inquit, id est, dictiones in oratione tam lepidè compositæ, quam in vermiculatis operibus tessellæ, quæ etiam in pavimenti tanta arte coagmentabuntur, ut rerum animaliumque effigiem referrent, teste Plin. lib. 35. Hujusmodi pavimentum pulcherrimum etiam hodie visitur in æde Senensi. Emblemata etiam in vasis argenteis, aureisque, & Corinthiis, ornamenta erant apud antiquos exemplilia quum libitum erat: cujusmodi ætas ista non novit, ut arbitror. Id autem ex M. Tullio intelligi facile potest in Verr. act. 5. in qua Verrem Siciliae Prætotem refert, Haluntinos vasa omnia, quæ tum apud Haluntium erant, in unum acervum conferre coegerunt: quo facto, Verrem ex omnibus vasculis emblemata, id est, pretiosissimam partem revulsiisse, ita ut Haluntini domum puta nudaque vasa referrent, id est, emblematis abstersis; & toremata, id est, cælatuæ, & emblemata apud Verrem remanerent, impudentissimo latrocino: propter quod factum, Verrem per paronomasiæ Everruculum appellat. Verba Ciceronis hæc sunt: Vasa autem ad Verrem defertuntur: Cybitata frates vocantur: pauca improbab: quæ probarent, iis crustæ, aut emblemata detrahebantur. Sic Haluntini excussis deliciis cum argento puro domum revertuntur. Quod unquam, judices, hujusmodi everruculum ulla in provincia fuit?

Et paulo post. Tom illa ex tharibulis & patellis quæ vellerat, ita scitè in auris poculis illigabat, ita aptè in scyphis auris includebat, ut ea ad illam rem nata esse dices. ¶ *Quoniam verò emblemata insertam quid, & insitum significat, injunctumque; idēc factum est,* ut emblemata pro ornato temporario & exempli ponatur. *Inde illud Fabii lib. 2. Institutionis oratoria, de locis communibus loquentis:* Hoc, inquit, adeo manifestum est ad forenses actiones pertinere, ut quidam nec ignobiles in officiis civilibus, scriptos eos, memoriaeque diligentissime mandatos in promptu habuerint, ut quoties esset occasio, extemporales eorum dictiones his velut emblematis exornarentur. *Hac omnia penè ad verbum descripta sunt ex annotationibus Budæi in Pandectas.*

EMBOLA iμεβόλη, in l. 10. C. de sacro sanct. Eccles. pro transvectione annona sumitur. Jubemus nullam navem ante felicem embolam, vel publicatum specierum transvectionem, publicis utilitatibus subtraquam excusari posse. ¶ § Embola, dictaria in media fabula interposita. Embolaria mulier, scenica, quæstoria, empolaria: vide Empola. Salmas. ¶ Embola item, incursio, ingressus itineris, ostium fluminis. Item rostra navium, agri ex lato in acutum desinentes. Rhod.

Embola sacra, certus fragmenti modus, quem Ægyptus Roma necessariò subministrabat. Casaub. ad Fl. Vopise.

Embolaria, Scal. in Manil. Dictaria, si ante fabulam erant, dicebantur *στρόδις*: si in media fabula interponerentur, *ιμβόλη* (unde mulier embolaria, Plinio *τηγυπαρίνη* sin in fine fabula, Exodia).

Embôle, porticus hinc inde platearum. Isid.

Embolicæ, Anabolicæ, species quibus oneratae naves quotannis Romanum mittebantur ex Ægypto, anno uestigali. Turn.

Embolimus, a, um: *ιμβολίμος*, *ος*, insertus.

Embolimus mensis, in quo fit intercalatio. Februarius.

Embolima carinina, spuria, imperfecta. Rh.

Embolismata, diversi panni hinc inde consuti. Rh. ¶

EMBOLIUM, ii. { *ἰμβόλιον*. GALL. Argument ou entrée de comedie. ITAL. Argumento, introito della commedia. GERM. Das argument oder ein Gang eines spils. HISP. Argumento, y entrada de comedie. ANGL. The argument or entrie of a comedie. } à veteribus dicebatur argumentum & ingressus scenicus, *δῶς ή ιμβάλλεται*, quod preter alia significat Ingredior. Hujusmodi fuit illud argumentum de Pasiphæ a taurō compresa, quod Domitiani temporibus in scena representatum fuit, ut testatur Martialis his versibus:

Iunctam Pasiphaen Diffao, credite, taurō

Vidimus: accipit fabula prisca fidem.

Cic. ad Att. Embolium novum cogito. Idem pro Sext. Ex te igitur Scaute potissimum quarto, qui ludos apparatissimos, magnificentissimosque fecisti, &c. cur ille ipse maximè ludius, non solum spectator, sed actor & acroama, qui omnia fororis embolia novit: qui in ecerum mulierum pro psaltia adducitur, nec tuos ludos aspergit in illo ardentib[us] tribunatu suo, &c. Ergo saltatores & psaltrias, quos introduci solitus in scenam Polybius Athenæisque testantur, & alia ridiculorum genera, embolia dici possunt: qualia complura in scenam introductory feruntur à L. Anicio ludis illis, quos maximos fecit, capro cum liberis Gentio Illyricorum rege. ¶ Fibula etiam rotarum axibus firmandis immitti solita, quam rufici claviculari appellant, Græcæ embolium est.

Embolistus, i, *ιμβολιστός*, dicitur intercalatio, quæ fieri solebat ut annorum ratio cum Solis cursu conveniret: *ιμβολισμός* vero, atque etiam *ιμβολισμός*, Latinæ intercalaris & insitius dicitur. Intercale etiam interserere est, teste Macrobius lib. 1. Saturn. Unde etiam mensis Februarius intercalaris dicitur, quod ei unus dies interseratur.

¶ Embolus, *ιμβόλος*, paxillus, cuneus, qui immittitur in aliquid. Rhod. dig. Eo nomine quidam Rostrum intelligunt.

Embractum, intriti genus, apud Apitium lib. 9. Embractum Baianum. Hesychius, *ἐμβράκιον διορθώσεις βέραντος γαράντης οὐεγέντος φάντης*.

Embryo, nis, vel Embryum, ii. { *βρέφος* gholém, *ευβρέφων*, *ημερέψων*. ANGL. The childe in the mothers womb before it have perfecte shape. } Fœtus est in utero conceptus, antequam lineamenta sua speciei accipiunt: quod fœtus solet accidere circa quadragesimum secundum à conceptu diem, quo tempore & anima infundi illi creditur. Hunc enim in procreatione hominis ordinem esse volunt, ut sex primis à conceptu diebus semen in utero conceptum lacti simile existat: novem proximis in sanguinem vertatur, duodecim deinde aliis, in carnem: postrem quindecim aliis, speciei sua lineamenta omnia acquirat, iisque expletis anima rationali animetur. Itaque usque ad quadragesimum secundum diem propriè embryo dicitur, *πρότερον βρέφεν*: hoc est, ab eo quod intus in utero alatur non secus ac fructus à sua arbore. ¶ Et imperfectus partus dicitur nuper genitus infans, vel crudus & indigestus. Suidas. ¶ Est etiam radius qui in jugi foramen immittitur. Rhod. lib. 26. cap. 5.

¶ Embryorectes (legitur apud Tertull. lib. de anima) uncinus educendo mortuo fœtri comparatus: ab *ιμβολίῳ*, & *φροντίᾳ* rumpo.

Embryothlastes, *ιμβολιστής*, vocatur, & simpliciter *θράστης*, & *θράστης* (Cornario consutorum) à contundendo, quod est *θράστης*.

Emda, sive Embda, Embden, emporium celebre ad Amisic fl. ostium, caput Emdani comitatus, seu Frisia Occidentalis in Germania.

Emedium, vehiculum. Gl. Isid. ¶

Emedullo, as, medullam ex mo. { *δέρματιόν*. GALL. Esmöller, oster la moelle. ITAL. Lever la midolla. GERM. Aussmärgeln. HISP. Qui-tarel tuetano. ANGL. To take away the marrow. } Plin. de limonio, Item alarum graveolentiam emendat radicis emedullatae uncia, in vini falerni heminis tribus decocta. Per translationem accipitur pro Declaro. Plin. Narrat jam rem nobis, atque emedulla.

¶ Emelia, Sicinnis, Cordace, Saltatio triplex Bacchica, Cerdæ.

Emem, Eundem, antiqui dicebant. Fest.

Ememor, oblitus. Cath. ¶ quasi immemor.

MENDICO, as: significat more mendicantium aliquid peto. { *ληπτόν* schaft. legi^z, legi^zouga, inaurio. GALL. Mendier. ITAL. Mendicare, demandare come fanno i mendicij. GERM. Abbedin, erbelegn.

HISP. Mendigar. ANGL. To begge. } Sueton. in Casar. In Hispania à proconsole, & à sociis pecunias accepit emendicatas in auxilium æris alieni.

Emendicatus. { ANGL. Begged, gotten with much intreatie. } Emendicata suffragia dicuntur, quæ alibi etiam corrogata vocati diximus: quæ scilicet abjectis & humiliis precibus extorquentur, l. singuli, C. de accus. Singuli universique judices agnoscant in publicis criminiis non oportere emendicatis suffragis decretorum, aut relationibus à publicis personis destinandis credere. Honos emendicatus, l. 1. C. ubi quis decurialis vel coh. Penitusque emendicari honoris præscriptione submota à judge, &c. Sueton. in Casar. cap. 54. Emendicatae in auxilium æris alieni pecunia.

EMENDO, as: Cortigo, quasi à mendis purgo. { יְסַבֵּר, יָפִי tikkén, ītarogħa. GALL. Amendier, corriger, reparare une faute. ITAL. Emendare, correggere. GERM. Bessern. HISP. Emendar, corregir. ANGL. To correct, to make a bended, to heale or cure a disease. } Plin. lib. 24. cap. 10. Succus hederæ tertia natum, graveolentiamque emendat, præcipue alba sativæ. Cicer. Attic. lib. 2. Ita rursus remittit, ut ne roget ut annales suos emendem & edam. Idem 3. de Leg. Ut enim cupiditatibus principum & virtiis infici solet tota civitas, sic corrigi & emendari continentia. Emendare judicium. Quintil.

— Emendet facta priora novis.

Ovid. 4. Fast. Emendare injuriam, vel redimere. Senec. cap. 18. al. 57. de consol. ad Polyb.

Emendaturus (carmen) si licuisset erat.

Ovid. Eleg. 6. lib. 1. Trist.

Emendaturis ignibus ipse dedi.

Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist.

Emendatūs, partic. Castigatus, correctus. { יְסַבֵּר meiussár, יָפִי methakkán. ītarogħaw. GALL. Corrigé, amendé. ITAL. Corretto, emendato. GERM. Gebessert. HISP. Emendado, corregido. ANGL. Amended, made better. } Mores emendati dicuntur à Cic. de Amit. His ego finibus utendum arbitror, ut quim emendari mores amicorum sint, tum sic inter eos omnium rerum, consiliorum, & voluntatum sine illa exceptione communitas.

Emendatè, adverbium: Purè. { ītarogħajja. GALL. Correctement. ITAL. Correttamente. GERM. On fdl. HISP. Corregidamente, emendatamente. ANGL. Correctly. } Cic. de opt. genere orat. Nam quoniam eloquentia constat ex verbis & sententiis, perficiendum est, ut purè & emendatè loquentes, quod est Latinè, verborum præterea & propriorum & translatorum elegantiam persequamur.

Emendatōr, is. Castigator. { יְסַבֵּר mejasser, יָפִי methakken. ītarogħu. GALL. Correcteur, radoubeur. ITAL. Correttore, racconciatore. GERM. Ein verbesserer. HISP. Correttor, emendador. ANGL. A amander, à correcter. } Cic. pro Corn. Balb. O Praclarum interpretem, juris authorem, antiquitatis correctorem, atque emendatorem nostræ civitatis.

Emendatīx. { יְסַבֵּר mejasserāb, תְּקִנָּה methakkenāb. ītarogħem. GALL. Celle qui corrige & fait amender. ITAL. Donna che corrige & racconcia. GERM. Welche etwas besser und zu recht bringt. HISP. Correttora. ANGL. That amendeth. } Cic. 1. de Leg. Quoniam vitiorum emendatricem legem esse oportet, commodatricemque virtutum.

Emendabiliſ. Senec. 2. de Clement. cap. ult. Aliquem verbis tantum admonebit: pœna non afficiet æatem ejus emendabilem intuens. Emendatīo, nis: Correctio. { טוֹסֶר musár, ītarogħwos. GALL. Correction, radoubement, amendement. ITAL. Correttione, acconeciamento. GERM. Verbesserung. HISP. Correcion, castigamiento. ANGL. An amending, a making better. } Cic. 4. de fin. Haec videlicet est correctio philosophia veteris, & emendatio. Quintilian. Ut malorum causa bellum, emendatio Pax.

Emendum, exegitatio: idem quod Commentum.

MENTIOR: Mentior, configo, comminiscor. { שׁוֹחֵד chichésh, שׁוֹחֵךְ schikker. ψόδελος, ψόδηρος. GALL. Mentir ouvertement, controuver, feindre. ITAL. Mentir, dir buggie. GERM. Erliegen. HISP. Mentir. ANGL. To lie, to faine, to counterfait. } Cic. in Partit. Alii cimentiti sunt in eos quos oderant. Plaut. in Amphitr. Quæque dixisti modò omnia ementitus. ¶ Accipitur etiam non ineleganter pro simulare, vel falso aliquid exprimere. ψόδονης Plaut. in Trinum. Quia ille quem ementitus es, ego sum. Cic. pro domo sua. Quid desperatus, qui ne ementiendo quidem potueris authorem adumbrare meliorem? Ovidius 5. Metam.

At Niles qui se genitum septemplice Nilo

Ementitus erat.

Sic dicitur ementiri vocem, vel manum alieuias, pro assimilate & effingere. Ementiri autoritatem. Cic. pro domo sua. Satisfne tibi videtur à Senatu judicatum, me non modò non ementitum esse auctoritatem ejus ordinis, sed etiam, &c.

Ementīens, partic. Cic. de Divin. Videmus haec signa nunquam fecerunt ementientia.

Ementītūs, aliud participium. { ψόδονης. ANGL. Falsey fained. } Cic. 2. Tuscul. Ita sit sensim cogitantibus, ut quantum sit ementita opinio appareat.

Ementum, exegitatio: Eminiscitur, in memoriam reducit. Gloss. Isid. ab e, & menisco.

EMERCOR, aris, atus sum. Tacit. lib. 2. Missis corruptionibus excedam ad fidem hostes emercari.

EMEREO, es, ui. Emeteror, & tam in bonam, quam in malam partem accipitur. { ψόδοφειν, ψόδηριους. GALL. Meriter. ITAL. Meritare. GERM. Verdienst. HISP. Mererer. ANGL. To deserve, to carne wages. } Plaut. Aul. Quid ego emerui adolescens mali, quamobrem ita faceres? Propert. lib. 4. Eleg. 12.

Et ramen emerui generosos vestis honores.

Emeruerat pecuniam ex eo quæstū (id est, meterricio.) Gell. cap. 7. lib. 6.

Dixit & emeruit vocis habere fidem.

Ovid. 4. Fast.

At vos admonitis: nostris quoque castius esse.

Æguam

Æquantem superos emeruisse virum,
(pro demerere , & vobis conciliare , ne vobis irascatur , ut mihi.)
Idem Eleg. 8. lib. 4. Trist. Anus quæ vos dolo emeruerunt (i. emeritos & fractos reddiderunt.) Sic legit Passerat. & ita apud Tibull.
Eleg. 9. lib. 1.

— Vel plures emeruisse viros.

Emētor, eris, itus : Mercur. { ἀρετῆσι, μαθοφέων, ἀφίσιου, κατεύθυντος,
μητροῦ, επιτοῖησι. GALL. Deservir, meriter. ITAL. Meritare. GERM.
Verdienst. HISP. Mercede. ANGL. To deserve, to earne wages. } Cic.
Attic. lib. 6. Annua enim mihi operæ IIII. Calend. Sextil. emerentur.
Emereri judicium hominum. Quint. Emereri favorem. Idem.
Emētūs, particip. unde Emeriti milites nominantur, qui militia per-
functi, ab eaque liberati vacationem jam habent. { οἱ πάντες τὰς νο-
μίμας τραχίας, τεττλιγότης, μιθοφορεῖς παπαρύμπον, δαντεζάμπον. } Lu-
can. lib. 1.

Quæ sedes erit emeriti? quæ rura dabuntur.

Quæ noster veteranus aret? quæ mœnia fessis?

¶ Emerita arma, id est, victricia, & finem bellis imponentia. Ovid.
Eleg. 8. lib. 4. Trist.

Miles ubi emeritus non est satis utilis armis.

¶ Emeritum stipendum, passim dicunt (inquit Budæus) quod per-
actum est, quum jam milites emissionem ut veterani impetraverunt.
Emeritus justissimus triumphus. Velleius. Emeritum stipendum.
Plaut. Moſ. sc. 2. a. 1. Item, Emeritæ militiæ commoda. Suet. in Ca-
lig. cap. 44. ¶ Emeritos boves Virg. per translationem appellat, pro
defessis, & opere ac labore solutis. ¶ Emeriti senes vocantur à Val.
lib. 5. qui solent habere alios qui pro se laborent: siue dicuntur
pro alio opus agere. ¶ Emeritæ apes. Plin. lib. 11. cap. 11. Sunt au-
tem fuci sine aculeo imperfectæ apes: novissimæque à fessis & jam
emeritis inchoatae. ¶ Emeriti anni, id est, jam effici. Martial. lib. 7.

Emeritos Musis & Phœbo tradidit annos.

Ovid. 3. Fast.

Quominus emeritis exiret cursibus annus.

Idem 4. Fast.

Dempserat emeritis jam juga Phœbus equis.

Nomen emeritum. Claud. de torpedine,

Quis non indomiticam mira torpedinis artem

Audit, & emerito signatas nomine vires id est, merito.

Emeritum, Emolumenatum & comnodum quod veteranis, & emeritis
militibus dari solebat. Modest. l. 3. D. de re milit. Qui militiæ tem-
pus in desertione implevit, emerito privatur. Et paulo post. Etsi ex-
plete militiæ tempore redeat, ut veteranus restitetur, & emerita
accipiet.

Emerita Augusta, nuptiæ, vulgo Merida la grande, ad Anam fl. Hispania
oppidum est ad Lusitaniam spectans. Est hæc urbs cocco cele-
bris, quod est rubrum granum, cuius succo vellera tinguntur, Tyro
splendori neutiquam cedentia, ut Plin. scribit lib. 9. cap. 41.

¶ Emerita, in India Occidentali. Vide Merida.]

EMERGO, Exo. ¶ Mergo, { ἐξισθε, ἐξισθαι. ἀναβούει. GALL.
S'apparoir & montrer, sourdre & se montrer, sortir hors. ITAL.
Sorgere. GERM. Herfür kommen / aus der tiefe des wassers empor kom-
men. HISP. Salir debaxo del agua. ANGL. To swymme out and ap-
pear. } Propriè enīm emergere dicitur qui subter aquam mersus,
tursus in lucem redit: quemadmodum urinatores facere consue-
tunt. Cicer. de nat. deor. Legi etiam scriptum esse, avem quandam
quæ Platæa nominaretur, eam sibi cibum querere advolantem ad
cas aves, quæ se in mari thererent: quæ cum emersissent, piscem
que cepissent, usque eo premere carum capita morticis, &c. Idem
de Arusp. resp. Jam ista serpens quæ hic delitescit, tunc se emergit
& fertur illuc, &c. Terent. Eunuch. Quid gestiam, aut quid latus
sum? quid pergam, unde extieram. ¶ Accipitur etiam emergere pro
ex occulto loco in lucem prodire, & ad hominum cognitionem ve-
nire: ut in tria illa sententia, Veritas ubi diu delituit, tandem emer-
git. ¶ Sic etiam dicimus emergere ex calamitate, aut morbo, pro
Evdete à mōrbo, aut calamitate. Liv. 5. bell. Pun. Emersura virtus
ex omni saevitia fortunæ. Cicer. pro Cluent. Hoc modo, judices,
sæpe multorum improbitate depressa veritas emergit: innocentia
defensio interclusa respirat. Idem pro Calio, Equidem multos vidi
in hac civitate, qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent,
emersisse aliquando, & se ad frugem bonam, ut dicitur, recepisse,
gravisque & illustres fuisse. Corn. Nepos in vita Attici, Quibus
ex malis ut se emerserat, nihil aliud egit, quam ut plurimis, quibus
rebus posset, esset auxilio. Velleius, In quod emersissent fastigium
patres Pompeianæ.

Emēgi, impersonale. Terent. Adelph. Tot res repente circumvallant,
unde emegi non potest.

Emersus, a, um: Adject. Cic. 1. de Divinat. Tibi autem de me cum
solicitudine cogitanti subito sum visus emersus è flumine. Emersus
ab admiratione animus, id est, qui se colligit, aut recipit. Liv. lib. 8.

Ovid. 3. Fast.

Tertia lux emersa suos ubi moverit ortus.

EMETIOR, iris, emensus sum: Metior. { מְדוֹבָדַה. Alquidem. GALL. Mesurer.
ITAL. Misurare. GERM. Mässen/ ausmässen. HISP.
Medir. ANGL. To measure. } Hinc emetiti iter, per translationem
pro Conficie iter, & emetiri labores, quod alio modo dicimus, exan-
tlare, vel devorare labores. Liv. lib. 5. bell. Pun. Et inde una nocte
ignatis hostibus, & ob id quietis, aliquantum emensus est iter. Gell.
cap. 26. lib. 10. Emetiti iter pedibus. Cicer. de clavig. Orat. Ego au-
tem voluntatem tibi profectò emetiar, sed rem ipsam nondum posse
videor, idque ut ignoscas peto.

Emensus, passim. { מְדוֹבָדַה. Alquidem. GALL. Mesuré.
ITAL. Misurato. GERM. Gemässen. HISP. Medido. ANGL. Measured.
Livius 1. bell. Pun. Postquam multò majorem partem itineris emen-
sam cernant. Virg. 1. Georg.

— emenso cum jam decebet Olympo.

Livius 5. dec. 5.

Emetica, quæ vomitum proritant: ipsius est vomo, ipsius est vomi-
torius.]

Emēto, is: Meto. { מְטוֹן katsâr. נְגִזָּה, אֲמֹגָּה. GALL. Moissoner, pren-
dre & cueillir le fruit. ITAL. Mietere. GERM. Schneiden. HISP. se-
gar. ANGL. To ripe or mow. } Horat. in Epist.

— Emetit orcus

Grandia cum parvis, non exorabilis auro.

EMÉCO, as: Effulgeo, resplendeo. { בְּרָק barák, γένος
hophiah. גְּלָמָה. GALL. Apparo istre, se monstrer, resplendir, reluire.
ITAL. Resplendere, monstrarsi. GERM. Herrsünglanzen. HISP. Resplan-
decer, saltar fuera de algun lugar. ANGL. To shyne brightly. } Plaut.
ex oculis quasi radii emicant Solis. ¶ Emicata, extra salire, exsilete;
subito apparere. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Cor cepit attem facete ludicram, atque in pectus emicare. Virg. 6. Æneid.

— juvenerum manus emicat ardens

Littus in Hesperium.

Plin. lib. 13. cap. 37. Cecinnæ Volaterrano dracones emicuisse de
exitis, latto prodigo traditur. ¶ Emicare in jugum, pro attollere sese
& erigere. Col. lib. 4. cap. 20. Nam quæ vel infirma, vel brevis est:
ad duas gemmas recidenda est, quum vehementiorem fundat ma-
teriam, quæ protinus emicet in jugum. Liv. Saxa tormento emicantia.
¶ Emicare, pro Excellere, ixi. Plin. lib. 35. cap. 11. Post cuja
emicuit longè ante omnes Euphranor Isthmius.

— juvenerum manus emicat ardens

Littus in Hesperium.

Virg. 6. Æneid.

EMICATIO, nis, ἵλαμψεις; εμφάνισ. Apul. lib. de Mundo, His oppositi
sunt torrentium cursus & humores undarum, emicationesque sylva-
tum, id est, exortus.

¶ Emicantim, emicanter. Tertuli.

Emicatum, splendenter. Sidon. lib. 2. ep. 13.

Emigraneus, vermis capitis. Cath.]

EMIGRO, as: Migro, discedo, excedo. { מְגַלְּגָלָה. מְגַלְּגָלָה. GALL. Se
partir d'un lieu, changer de lieu, aller autre part. ITAL. Andar ad
habitar altrove. GERM. Aufreichen/aus etuam ort in das ander ziehen.
HISP. Mudar casa do lugar à lugar. ANGL. To go from one place
to an other to awell, to flitto. } Cic. 4. Verr. Ex illa domo sic emigra-
bat, ut, &c. Plaut. Moſ. sc. 2. a. 2. Pedem intrò retulit semel ut
emigravimus. Idem Men. sc. 2. a. 5. Nisi quod hac nocte emigrasti.
Ibid. Non hinc emigrasti? ¶ Emigrare è vita, id est, mori: μελά-
χάσεις τής. Cic. 3. de leg. nulla est enim persona, quæ ad vicini-
eius, qui è vita emigravit, propius accedat. ¶ Emigrare, pro Ejice-
re. Titinius, Quot pestes, senia, & jurgia sefemel diebus emi-
grarunt.

EMINEO, es, ui, ab è pæpositione, & verbo maneo: Exeo, excedo, eni-
teo, appateo. { מְגַלְּגָלָה. מְגַלְּגָלָה. הַפִּיהָה.
גְּלָמָה, צְרָבָנָה; וְצְרָבָנָה. GALL. Saillir dehors & sortir, &
surpasser les autres, se montrer & apparaître. ITAL. Soprasare, mo-
strarfi fuori, passar avanti à gli altri GERM. Jätaufgehn/überdissen.
HISP. Estar encima de otras cosas, aparecer. ANGL. To be apparent,
to be higher than others, to shew it self above others. } Plin. lib. 16.
cap. 31. Esculus quantum corpore eminet, tantum radice descendit.
Cael. bell. tiv. lib. 11. Ita capita tignorum extrema parietum struc-
tura tegerentur, ne quid emineret ubi ignis hostium adhaereset.
¶ Interdum adjunctam habet pæpositionem è, vel ex. Cicer. 1.
Tusc. Globus tertæ eminens è mari. Idem li. 5. Ego autem quin
omnia collustrarem oculis (est enim ad portas Argigianas magna
frequentia sepulchorum) animadverti columellam non multum
è dumis eminentem, in qua inerat sphæra figura, & cylindri. Quint.
Eminere quædam in pictuta, vel recessisse videtur. Velleius, Virtute
eminet, patria later. Plaut. Capt. sc. 2. a. 3. Vix è gratulatio emine-
bam (id est, emergbam.) ¶ Nonnunquam pæpositione Extra.
Plin. lib. 17. cap. 23. Et in fico quidem dodrantales paxilli solo pa-
tefacto seruntur, ut descendat quæ proxima arbori fuerit, duo oculi
extra terram emineant. ¶ Interdum pæpositionem Per. Livius, E-
minet ferrum per costas. ¶ Ponitur frequenter pro Excello, & supe-
ro, ixi. Cic. 3. Verr. Toto ex ore crudelitas eminebat. Idem pro
Cluentio, Illi quorum eminet audacia atque projecta est, à coaliis
malitiæ deseruntur. Et Tusc. 1. Amplitudo animi maximè eminet
contemnendis doloribus. Sic eminere aliquis dicitur, qui ex tertiis
antecellit. Idem in Orat. In quo tantum abest ut nostra miremur, ut
usque eò difficiles ac mortis simus, ut nobis non satisfaciat ipse
Demosthenes, qui quanquam unus eminet inter omnes in omni ge-
nere dicendi, tamen non semper implet aures meas: ita sunt avidæ,
& capaces, & semper aliquid immensum infinitumque desiderant.
Liv. 1. ab Vrb. Necdum à singulis, quia nemo magnopere eminebat
in novo populo, pævenerant factiones. Ex his omnibus satis, opinor,
apparet, Eminere, de omnibus sive personis, sive rebus dici, quæ ali-
quam partem habent ceteris altiorum, aut magis expositam: idque
commodè transferti posse ad quæcumque res aliis excellentiores.
Emin' tu? ¶ emines ne tu? Palm.]

Eminens, nomen ex particípio: Editus, excellens. { מְגַלְּגָלָה.
ghatâbh, נְגִזָּה. GALL. Eminent, qui surpassé les au-
tres, apparent par dessus. ITAL. Apparente, soprastante. GERM. Her-
z für gehend/übertrifffen. HISP. Eminente, el que parece sobre los otros.
ANGL. High, excellent, that sheweth the self above others. } Velleius,
Eminentia, & Eminentissima ingenia. Item, Eminentia non ca: ent
iuvidâ, Idem Velleius, & Quinctil. Eminentiora alia, alia reductio-
ra (in pictura.) Velleius, Eminentissimi & excellentissimi viri. Idem;
Eminentissima Romanarum Livia. Idem, Ingenii eminentissimus sui
sæculi. Idem, Eminentissimæ simplicitatis viri. Caesar bell. civ. 2. Has
trabes paulo longiores atque eminentiores quam extrema parietum
erant, effecerunt. Columell. lib. 3. cap. 8. Sed & Mevanæ bos humili-
, & Liguriæ nonnunquam tauriùs eminentis statura conspicitur.
Cic. Tusc. 3. Eminens effigies virtutis. Suet. in Calig. cap. 50. Sta-
tura fuit eminenti, pallido colore, &c.

Eminentia: Excellentia. { מְגַלְּגָלָה. GALL. Saillie, eminence,
élevement en bosse. ITAL. Il trapanamento, excellenza. GERM. Jä-
traffsenheit. HISP. Eminencia sobre otras cosas. ANGL. Excellency, pas-
sing above others. } Cic. 1. de nat. deorum, Nam si tantummodo
ad

ad cogitationem valent, nec habent ullam soliditatem, nec eminentiam: quid interest utrum de hippocentauro, an de Deo cogitemus? Idem lib. 2. Acad. Quis est quin cernat quanta vis sit in sensibus? Quām multa vident pictores in umbris & eminentia, quæ nos non videmus? Velleius, Eminentia cujusque operis. Cell. cap. 3. lib. 14. Duæ eminentiæ contentionem xmulam patiunt.

¶ Eminiscitur, in memoriam reducit. Gl. Isid. Pap. ||

Emīnūlūs: Parum emīnēs. {ἀνατολή}. GALL. Un peu eslevé, un peu plus haut: & apparent. ITAL. Poco emīnente, non troppo alto. GERM. Hochlecht für andere. HISP. Cosa que parece un poco sobre las otras. ANGL. A little higher, or that freeth it self a little above others. || Varr. lib. 2. cap. 5. Ut habeat inferiorem partem frequentibus pilis subcrispam, compactis cruribus, potius brevioribus, quam longis, relictis genibus & emīnulis, distantibus inter se. Idem de canibus. Spina neque emīnula, neque curva.

EMINÖR, aris: Minor. {ἀνείσις}. GALL. Menace. ITAL. Minacciare. GERM. Dræcen. HISP. Amenazar. ANGL. To threaten. || Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Eminor, interminörque ne quis obliterit obviam.

Emīnātio. {ἀνείσις}. GALL. Menace. ITAL. Minaccie. GERM. Traurung. HISP. Amenazar, obra de amenazar. ANGL. A threatening. || Plaut. Capt. sc. 2. a. 4. Dentilegos omnes mortales faciam, quemque offendero. HEG. Quæ illæ emīnatio est? nam nequeo mirari satis. Emīnūs, || & Emīnus, apud Scal. || A longinquo loco. {רוּחַ מְרֻאָה}. GALL. De loin. ITAL. Da lungi. GERM. Von weittem von fern. HISP. De lejos, o à lejos. ANGL. A farre off. || Et differt à longe, quod non recte dixeris, emīnūs habito, ut longe habito: sed bene, emīnūs jaculor. Importat enim emīnūs tacitum quandam motum de loco. Cæl. lib. 1. bell. civ. Sic quotidie utrinquæ emīnūs fundis, sagittis, reliquisque telis pugnabatur. Ovid. 13. Metam.

Eminus ingenti resupinum pondere fudi.

¶ Similiter cominus, à loco propinquo, non in loco propinquo: neque propriè, εἰσῆγειν, οὐταδύνειν, ut Cominus te percutiam, non cominus sedeo. Valla in Rauden.

Emīo, orno, decoro: unde redimio, compositum volunt. Hoc quidam legi volunt apud Ovid. lib. 1. Heroid.

Quod tibi donavi, perfide, litus emi.

Emīrōr, aris, atus sum. Valde miro. Horat. 1. Carm. Ode 5.

— & affera

Nigris aquora ventis

Emirabitur insolens.

Emīsa, ἵψη, aliás, ἵψη, licet Dionysius corripiatur, urbs Phœniciae Licenanis. Gentile, Emīsæs, vel Emīsenus. Emīsa fœminum est, licet Dionysius declinare videatur, ἵψη, m. Steph. EMITTO, is, emīsi, emīssum: Foras mieto. {פִּלְגַּשׁ} schilléach. ὄντιμον, ἐπιφυγη, ἐφογία. GALL. Mettre hors, laisser aller, envoyer. ITAL. Mandar fuori. GERM. Auslassen/ausschicken. HISP. Embiar ò echar fuera. ANGL. To send or put forth, to let go, to send abroad. || Cic. 3. Catil. Ut abs te non emīsus ex urbe, sed in urbem immīsus videatur. Idem Verr. Queram, cur hunc eundem repente è carcere julsebit emītti. Emitte aquam ex piscina, vel lacu. Cicet. Attic. lib. 4. Lacus Velinus à M. Curio emīsus. ¶ Emittere librum, pro Edere. Suet. in Claud. cap. 3. De cuius arte librum emīsit. ¶ Varii præterea sunt verbū hujus usus, qui subjectis patebunt exemplis. Plaut. in Merc. Gradus grandit, emittit oculos, circunfert se, obstipat verticem. Author ad Heren. 4. Quod si nunc hæc urbs invictissima vocem emittat, non hoc pacllo loquatur. Idem de Divin. lib. 2. Si autem nubium conflicta ardor expressus se emiserit, id esse fulmen. ¶ Sic etiam emittere arcu sagittas, aut tela. Plin. lib. 9. cap. 8. de delphinis: Nam quum fame confecti, fugientem in vada ima-persecutū pīscem, diutius spīritum continuere, ut arcu emīssi ad respīrandū emicant, tantaque vi exsiliunt, ut plerunque vela navium transvolent. Idem lib. 20. cap. 33. de hirundinibus, Notabili munditia egerunt excrements pullorum, adultiorēsque circumagi docent, & foris saturitatē emittere, id est, ventrem purgare. Idem lib. 11. cap. 24. de araneis, Pariunt autem ova ea in telas expensa, quia saliunt, atque ita emittunt. Et lib. 25. cap. 5. Quippe alia date soliti, quæ concitarent vomitiones, ipsūque celeborum extraherent medicamentis, aut clysteribus, saepē etiam sanguine venis emīso. ¶ Admitit quoque & præpositiones. Cicet. pro Plane. Emīsus aliquis è carcere. Et lib. 2. Epist. ad Attic. Emittat ad me Pablius qui obsignet. Cæs. 1. bell. civ. Emittunt noctu per vallum. Liv. 4. bell. Pun. Primos equites clamore sublato in hostem emīsūt. Senec. cap. 2. de consol. ad Helv. Emittere nepotes ex sīcu. Idem cap. 11. al. 30. de consol. ad Polyb. Alium exire (è vita) cupientem vix emittit. ¶ Emittere manu aliquem, pro Manumittere, & libertate donare. ἀπόδειν. Terent. Adelph. Haud dubium est, quin emitti æquum sit, id est, liberum fieri. Si recte facias, me emittas manu. Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Quum emīsūt manu. Ibid. Ancilla libera ut sit, quam ego nunquam emīsi manu. Idem Cure. sc. 2. a. 5. Nunquam erit tam avarus, quin te gratis emittat manu. Idem sc. 3. a. 2. Emīsti (pro emīsūt) ex vinculis herum. Idem ibid. Mihi emīsūt Philocratem fallacil. Ibid. sc. 5. a. 3. Emitteres nēcne eum manu. Idem Capt. sc. 5. a. 3. Nunquam ad Praetorem æquè cursim currat, ut emittat manu. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Quin tu mulierem mihi emītis. Ibid. sc. 7. a. 4. (id est, tradis ut abducam.) ¶ Ponitur etiam aliquando pro manifestare, edere, ἀπόδειν. Cicet. Volumnio, fam. lib. 7. Ut etiam si quando aliquid dignum nostro nomine emīsūt, ingemiscamus. Senec. cap. 4. de consol. ad Marc. Quæ emittuntur in publicum, ei nota fūnt.

Emīsōnis: Jactus, ictus. {מְשֻׁלָּח}. mischlachath. ἀντοῦμ, ἵψη-λη. GALL. Envoy, chasse, jettement. ITAL. Eſſo mandar fuori. GERM. Auslassung. HISP. Obra de emīiar ò echar fuera. ANGL. A sending forth, a shooe. || Cic. 2. Tuscul. Ut enim balistæ lapidum & reliqua tormenta telorum è graviore emīsiones habent, quod sunt contenita atque adducta vehementius.

Emīsus, a. um. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Postquam emīsus es (carcere,) |

cæsum virgis sub furca scio. Cicet. 3. Catil. Emīsus ex urbe. Item, Emīsus è carcere. Idem ad Atticum: & Plin. lib. 4. cap. 25. Emīsō venis sanguine. Suet. in Claud. cap. 32. Penè submersus, cùm emīsa impetu aqua redundasset.

Emīsāriūs, ii: Excisor. {GALL. Un messager, un emissaire, qu'en envoe là, quand où on veut espier ou écouter. ITAL. Spia, un messaggiero che va qua là, à la volonté d'autrui. GERM. Ein bote tenlauffer. Der sich läßt hin und wider schicken. HISP. Mensagero mīrador, varon para embiar delante. ANGL. A messenger, a post.} Qui ante exercitum emittitur, ἀποταμαῖος, vel ad explorandum, ἀποστολος, ἀποστολή, vel ad præsum lacesendum, ἀποστολος, vel qui dominum circumstat ut ejus iussis obtemperet, & præstet ut emīti possit. ¶ Emīsarius etiam à probatissimis authoribus appellatur calumniator submissus & subornatus ab inimicis. Cicet. Mario, lib. 7. epist. Persuaseratque nonnullis invidis meis, in me emīsarium semper fore. ¶ Item furtorum conciliator (sicut Asconius docet) qui scilicet emittitur ut exploret res furto opportunas. Cic. 3. Verr. Turpō quidam istius excisor, & emīsarius, homo omnium ex illo conventu quadruplatorum tētrimus. Idem Verr. 5. Dubitatūm quenquam existimas, quin illis emīsariis hæc tibi omnis pecunia quæ sit? Velleius, Per emīsarios factionis suæ eum interfecit. Sueton. in Galba, cap. 15. Emīsarius Neronis. ¶ Emīsarius autem vocatur equus, aries, & hujusmodi, qui emīsus sit in solitudinem: vel qui ad generandam sobolem emittitur. Sed videtur ratio postulare ut dicatur Admissarius, quod ad sobolem procreandam fœminæ adjungatur. {ἀριθμός}. GALL. Un estalon. ITAL. Stalone. HISP. El caballo garañon. ANGL. A stallion, a horse keeper, to horse mares. ¶ Unde admissura, quando mares brutorum ad fœminas admittuntur, ἔξει. Plinius, emīsarium appellat palmitem, qui emīsus ex deputatione infertur imis scambis, ut per singulos annos ad superiora scandat. Sic enim lib. 17. cap. 23. scribit, Relicto semper duramento in singulis tabulatis, & emīsario uno qui subeat usquequā placuerit.

Emīsāriūm, locus per quem aqua è lacu, aut stagno emittitur. {Δάχτη}. GALL. Un conduit par où l'eau s'écoule, canal. ITAL. Condutto da scolar acque. GERM. Ein ausflas: eines seines oder wassers. HISP. Pagranderà para variar agua. ANGL. A fluce or place to let water ouf of a ponde. || Suet. in Claud. Fecit & emīsarium Fucini lacus, portūmque Ostiensem. Et tulus idem ibidem, cap. 52. Convivatus & supet emīsarium Fucini lacus, ac penè submersus, cùm emīssa impetu aqua, &c. Cic. ad Tironem, Helluo nequissimus hs. m. dabat nullo aprico horto, nullo emīsario, nulla maceria, nulla casa.

Emīsāriūs, a. um: qui ad explorandum emittitur. {ἀγέρασκος, ἀποστολος}. GALL. Espie, qu'on expose pour épier. ITAL. Spia, spione. GERM. Ein geschickter aufspäher. HISP. Atalaya, espia, saledizo a fuerza. ANGL. An send out to espie. ¶ Et oculi emīsarii extra educti, & foras portecti. Plaut. in Aul. Excundum herele tibi hinc foras, conspectatrix cum oculis emīsarii.

¶ Emīssa, sive Emīssa, Arabibus hodie Hamza, Turcis Hamon, teste Bellonio: urbs Galesyrio, sericeo stamine abundans. Emīlia, Emīmōley. V. E. Hiberniæ, sub A. Cassiliensi. || Emmanuel. {עִמְמָן}. hebraica dictio, quam si interpretaris, nobis sonat, Nobiscum Deus: Græcè, μετ' ἡμῖν ὁ Θεός, Emmanuel, mai, Plinio: sive Emmaüs, untis, ἱμμαῖος, Ptolemæo, Callællum, sive oppidum Palæstinæ, alio nomine Nicopolis appellatum, ubi Christus à duobus discipulis paneum frangens fuit agnitus. Plin. lib. 5. cap. 14. Hierichunem palmetis consitam, fontibus irriguam Emmaün.

¶ Emmelia, ἱμμαῖα, modulatio, concinnitas, ab ἱμμαῖος concinnus: ab eo, in, & μετ' ἡμῖν, cantus. ¶ Deinde est saltationis species.

Emmēna, quæ insta mensē fūnt purgationes, menstrua mulierum. Item sacra Græcorum. Stuck.

Emmoton, ἱμμαῖος, quæ curationem per concerpta linamenra seu lintecola requirunt, ut ulcera cava, quæ medicamenta linamentis excepta in sinus recondunt: ἱμμαῖοi verò dicuntur, qui linamentis indigent. ||

EMO, is, cmi, emptum, à πέριμη. Pecuniis aliquid mihi comparo: constriūque cum ablative, vel genitivo horum nominum, tanti, quanti, pluri, minoris, & hujusmodi. {מְשֻׁלָּח}. ἀπομηνά, ἀπομηνά. GALL. Acheter. ITAL. Comprare. GERM. Kauffen. HISP. Comprar. ANGL. To bie. || Cic. lib. 3. Offic. Emitt homo cupidus tanti, quanti Pythius voluit. Gellius, Libros plurimos ære paucō emi. Unde emīsus Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Tibi hunc eme isto argento. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Non emam vitam tuam vitiosa nuce. Idem Mil. sc. 3. a. 2. Thalem talento non emam Milesium. Idem Capt. sc. 2. a. 2. Novite hominem molestem, quive emas litigium. Idem Amphitr. Beneficiis emere gnatum suum sibi. Idem in Asin. sc. 1. a. 1. Diem, aquam, no. stem argento non emo. Ibid. sc. 3. a. 1. Herus dicto me emit audiendum, haud Imperatorem sibi. Idem Mez. sc. 4. a. 1. H. Agesis roga, (id est stipulare.) Eo emptum nisi quis meliorem afferat conditio- nem. Idem Capt. sc. 2. a. 1. Ne quid emat, nisi quod tibi placere in telligat. Idem Most. sc. 3. a. 1. Emere malo, quam rogare. Idem Cure. sc. 3. a. 1. ¶ Emere sibi, pro accipere. Liv. lib. ult. in fine. Emere antiqui etiam accipiebant pro sumere, authore Festo. ¶ Emere idem est aliquando, quod conducere, aut redimere. Cic. Verr. 5. Emere decumas, vestigalia, id est, conducere & redimere à populo. ¶ Bene emere, i. carē emere. Melius emere: pro Carius emere, ut apud Suet. in Cæs. Martialis,

Adeò benē emit, inquis, imò non soluit.

¶ Emere & redimere, etiam locate erat. Festus. ¶ Ejus composita sunt, Abemo, Ademo, Coēmo, simul emo, vel ex omnibus locis emo: Eximo, Interimo, Perimo, & Redimo, quæ habent penultimam cor-rectam. Item frequentativum Emptitare, de quo mox: & Empitare, apud Plaur. in Casina: Non ego istud verbum titivilitio empit: quanquam alii hoc in loco legant emptitem.

Emptūs, participium. {מְשֻׁלָּח}. ἀπομηνά. GALL. Acheter. ITAL. Comprato. GERM. Geauft. HISP. Comprado. ANGL. Bought. || Horat. 1. Epist.

Sperne voluptates, nocet empta dolore voluptas.

Exemptio, id est, ex emptione. Cicet. 3. de nat. deor. Reliqua quæ ex empto, aut vendito, aut conducto, aut locato contra fidem fiunt. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Mea quidem hæc habeo omnia meo peculio empta. Idem Most. sc. 3. a. 1. Næ emptum tibi dare hoc verbum volo. (Ubi ita legit Passerat. Volo istuc benè emptum tibi dare.)

Emptio, nis. { מִקְנָה miknâh. ἀγορά. GALL. Achet, achettement. ITAL. Compra, il comprare. GERM. Kauff. HISP. Compra. ANGL. Abying. } Cic. Attic. lib. 12. Quid Cæsar? tres habet conditiones, aut emptiones ob hastam, &c. Emptio successit permutationi, inventa moneta, l. i. D. de contrahend. empt. Emptionis nomine, quamcumque alienationem contineri, Alberticus ante monuit, citans l. statuliberi, ad fin. ff. de statuliber. Præterea omnem, quo dominium transfertur, contratum, l. sicut, §. venditur, quibus modis pignus, vel hypoth. solvitur. Idem indicavit emptionis & venditionis vocabulis veteres usos indiscriminatim, l. veteres 19. de ait. empt. l. cùm apparebit, ff. loc. Emptio imaginaria dicitur, quæ simulatur, quum in veritate non sit emptio. Zal. §. item si quis, Institut. de action.

Emptio, as: Frequenteremo, vel frequenter mercandi, seu aquiringi usum habeo. { ὁρῶμαι. GALL. Achetter souvent. ITAL. Comprare spesso. GERM. Emsig kauffen. HISP. Comprar à menudo. ANGL. To bie of ten, to use to bie. } Plin. lib. 35. cap. 1. Alios corris boum, alios ferro, captivisque rebus emptitasse tradit. Colum. lib. 8. cap. 10. M. Terentius ternis sape denariis singulos emptitatos esse significat: pro eodem etiam legitur Emptitare: de quo vide paulò ante in verbo Emo.

Emptitio: Cupio emere. { ἀνθέλω, ἀπεγένεσθαι. GALL. Desirer d'acheter. ITAL. Bramar di comprare. GERM. Lust haben zu kaufen oder marzen. HISP. Aver gana de comprar. ANGL. To desyre to bie. } Varr. in Proæm. lib. 2. de reruſt. Propterea quod te empturientem in campos macros ad mercatum adducunt crebro pedes.

Emptitio, desiderium sape emendi. Digest.

Empör, is, qui emit. { מַקֵּד konéb. ὄντης. GALL. Acheteur. ITAL. Compratore. GERM. Ein kauffer. HISP. Comprador. ANGL. A bier. } Cic. 3. Offic. Ne quid omnino quod venditor norit, emptor ignorat. Suet. in Ner. c. 4. Empör familiae. Plaut. Men. sc. ult. a. 5. Venibit uxor quoque si quis emptor venerit. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Si quis emptor venerit, non potest auferre verbum philipeis aureis.

Empōnālls, e: qui frequens est in emptionibus & proscriptionibus bonorum. ἀνδρὸς. Cæl. Ciceroni, Quod quidem si inter vos senes emptionales venale proscripsit. Quo in loco antiquissima exemplaria habent, concionales senes.

Empōtīlūs, qui est de numero eorum qui empti sunt, sive emi solent. { ὄντης. GALL. Qu'en a acheté, qui est acheté, ou pour acheter. ITAL. Comprattico. GERM. Kaufgierigkeit. HISP. Gana y vicio de mucho comprar. ANGL. A will to bie. } Col. lib. 5. Quosdam emacitas in armentis, quosdam exercet in comparandis mancipiis cura, de tuendis nulla cura tangit. Plin. epist. 1. Erat φιλόκαρπος usque ad emacitatis reprehensionem.

Emodūlōr: Modulor. { מְדוֹלָה zimmer. μελαδία. GALL. Chanter & composer vers par mesure, melodieusement chanter. ITAL. Compone o cantare con misura. GERM. Im schlag singen/oder ein lied dichten. HISP. Cantar suavemente, y con medida derecha. ANGL. To sing in measure or proportion. } Ovid. lib. 1. Amorum.

Musa per undenos emodulanda pedes.

Emōdūs, ῥωδός, mons qui circa finem Indiæ in duos ramos dividitur, alteri Ortotocaras nomen est, alteri Smantinus. Vide Ptolem. lib. 6. cap. 15.

Emolia, vas coquinarium, quasi ænea olla. Vocab. Eccl.

Emollior, iris, iri: Ejicio, expello. { שְׁלַח geresch. ἐξέβαλλε. GALL. Mettre hors avec effort. ITAL. Ejectare. GERM. Hinaufstoßen oder werfen. HISP. Empuxar à fuera. ANGL. To put fort by force. } Cell. lib. 4. cap. 6. de pleuritide. Interdum siccus tussis est, quæ nihil emolitur. Idem lib. 7. cap. 26. Res verò interdum cogit emoliri manu urinam, cum illa non redditur. Colum. lib. 8. cap. 5. Dum eos amittudo cogat per narēs emoliri pituitæ nauscum.

Emollior, is: Mollio, molle facio. { טְרַח herach. υφλακώω, υφλακάνω. GALL. Attendrir, mollifier, effeminer, rendre mol & delicat. ITAL. Mollificare, intenerire, effeminare, far delicato. GERM. Erreichen/weichen machen. HISP. Amolentar otra cosa. ANGL. To make soft, nice or wanton. } Liv. 7. bell. Maced. Humor arcus, fundaque, & jacularum amenta emollierat. Unde emolire alvum, est laxare. Plin. lib. 10. c. 9. Alvum leniter emolit lapsana. Ibid. cap. 2. Pepones qui vocantur, refrigerant, maximè in cibo, & emoliunt alvum. Quando ad hominem transfertur, significat Mollem & effeminatum reddo. Liv. 7. bell. Pun. Simil metuens ne suum quoque exercitum, sicut Annibal, nimia urbis amoenitas emollierat. Idem lib. 1. bell. Maced. Degener & emolitus amoenitate Asiae hostis.

Emolliidūs, a, um, adjectivum: Mollis. { טְרַח rach. υφλακώς, υφλακής. GALL. Mol, effeminé. ITAL. Molle. GERM. Erreicht. HISP. Amolentado. ANGL. Soft nice, wanton. } Liv. 4. bell. Maced. Labor & astus emollida & fluida corpora Gallorum reddit. Quamquam sint qui mollia hoc loco contendant legendum.

Emoło, is, ere: Perfecte molo, vel molendo consumo. Persius Sat. 6.

— & granaria, fas est.

Emolumentum, i. Utilitas quam ex opera & labore ali. quinque: nam à molimine descendit. { מִלְעָמָד fitron, וְפִנְעָמָד, אֲגֶנְעָמָד. GALL. Utilité, profit, gain. ITAL. Utilità. GERM. Nutz. HISP. Ganancia o provecho. ANGL. Gain, profite. } Col. lib. 3. Offic. Si sic erimus affecti ut propter suum quilibet emolumentum spoliet, aut violet alterum, ditundi necessæ est eam, quæ maximè secundum naturam humani generis est, societatem. Plautus Trinum. Etsi sine dote duxeris, tibi sicut emolumentum honoris, mihi quod objectent, sicut. Cic. 1. de finib. Plúsque in ipsa iniuria detrimenti est, quæ in his rebus emolumenti, quæ pariuntur iniuria. Juven. Sat. 6.

Premia nunc alia, atque alia emolumenta notemus
Sacramentorum.

|| **E**MOLOGARE, confirmare, laudate. Lex. J. C. Vide Homologare. EMONÉO, es: Moneo. { מִנְהָת הַגִּתָּה highghiah. προσελθεῖν. GALL. Advertit, admonester. ITAL. Avertire. GERM. Warnen. HISP. Admonestar, avisar. ANGL. To warne, to advertish. } Plaut. Asin. Hunc politare, illam expilare jam emone.

EMORIÖR: Mortior, obeo. { מְתַה meth. מְתַהוּה. GALL. Mourir. ITAL. Morire. GERM. Erfärben. HISP. Morir. ANGL. To die. } Quintil. Evanescunt hæc (dicta) atque emoriuntur. Plaut. Aut. sc. 3. a. 1. In rem meam est ut emoriar priusquam ducam. Et, Emortuum me malvelim letho malo. Ibid. Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Non est ex re tua, ut ego emoriar. Ibid. sc. 6. a. 4. Hercle haud te sinam emoriri, nisi mihi argentum redditur. Idem in Menach. Paucis post diebus Tatenti emortuus est. Idem in Asin. Emori me malim, quæ hæc non ejus uxori, &c. Quintil. Cum spes emoritur. Legitur etiam infinitivus emoriti, per quartam conjugationem. Terent. in Eunuch. Risa omnes qui aderant emoriti.

EMOŘUĀLIS dies, quo quis mortuus est. { מְרוּאָה. GALL. Mortuaires, le jour que l'on se meurt. ITAL. Il giorno che alcuno è morto. GERM. Der tag eines tödlichen abgangs. HISP. El dia del mortorio. ANGL. The day when one dieth. } Sicut Natalis, quo quis natus est. Plaut. in Pseud. Cettum est mihi hunc emortualem facere ex natali die.

EMOŘEO, es: Loco moveo. { מְרַגְּבָה honidh, עַבְיָה henah. ἀνάποδος, παραστάς. GALL. Mouvoir, émouvoir, remuer, oster d'un lieu. ITAL. Moveare. GERM. Heraufbewegen/ dannen thun/ verrecken. HISP. Mover de lugar. ANGL. To put out of the place or asyde. } Liv. 6. ab Urbe, Tam percitus ita Camillus, lictorem qui plebem de medio emoveret, misit. Virg. 2. Aeneid.

— emoti cardine postes.

Emoveare, pro Exerere, seu in apertum producere. Ovid. 3. Fast.

Dum loquuntur, totum jam sol emoverat orbem:

id est, cum tota sua totunditatem apparebat. Gell. cap. 4. lib. 10. Emovere labia. Liv. lib. 2. bell. Pun. Emovere semel atque iterum.

Emotus, particip. Loco motus. { מְרֻגָּב munādh, עַבְיָה munah. ḥu'man-heit, ḥu'manheit. GALL. Remue, oster de son lieu. ITAL. Remiso, tolto via. GERM. Verrückt/ aufberoegt. HISP. Movido de lugar. ANGL. Put out of the place or asyde. } ut, Axis cardine emotus. Stat. 1. Thebaid. Curæ emotæ. Virg. 6. Aeneid. Emotis deinde curia legatis. Liv. 10. bell. Punic. Emota mens (pro planè mota loco.) Senec. cap. 8. al. 27. de consol. ad Polyb.

Empāndā, Paganorum Dea fuit, teste Festo: ita dicta quod patentibus pagis, non clausis urbibus præcessit.

Empafma, gradus. Gl. gr. b. ||

Empedöclēs, Εμπεδοκλῆς. { GERM. Ein Philosophus städtlicher dingens hoch erfaren. } Nomen est Philosophi Agrigentini, quem nescias utrumne inter Poëtas, an inter Philosophos annumeres: quippe qui rerum naturam elegantissimo carmine explicuit, ut apud Romanos Lucretius. Hic (ut author est Hieronymus) omne quod vivit & mouetur, non putavit edendum, sicut & Pythagoras: & ex concordia amicitarum elementorum cuncta constata affirmabat, & eorum iniunctiā & discordiā aliquando dissolutum iri. Prima item elementorum complexione segregatum æra contendebat, & post eam igaem erapisse, elumque cum alium locum non repetire, sursum à frigore aëcis esse repulsum. Circa terram autem duos circumferri dimidiatos orbes: alterum ex igne totum, alterum ex aëre maximè, ac ex igne admodum exiguo: & illum diem, hunc noctem esse putabat. Solem natura non esse ignem, sed ignis repercussionem, ei similem, quam in aquis fieri cernimus: Lunam ex relicto ab igne aëre congelatam, sicut grando congelatur, & per se factam, lucem à Sole recipere. Mente non in capite, nec in pectore, sed in sanguine disseminatam esse, ac illis partibus homines magis sentire, quibus plus sanguinis inest. De hujus morte nonnulli memoriae tradiderunt, clam relictis sociis Aetnam Siciliæ montem ascendisse, & in ardorem ejus craterem se conjectare, eo consilio, ut quum nusquam appareret, credetetur factus esse immortalis: sed ejus imponit ignis ferreis crepidis, rem fuisse deprehensam. De Empedocle extat honestissimum illud Lucetii elogium.

Carmina quin etiam divini pectoris ejus
Vociferantur, & exponunt præclaras reportas,

vt vix humana videatur stirpe creatus.

Empedoclis simultas. Εμπεδεκτῆς ἔχει, dicebatur pertinax & irreconciliabilis. Empedoclem enim aiunt iis fuisse moribus, ut assidue simultates cum aliquibus suscipere, & sique pertinacissime exerceret. Quadrabit etiam ubi quis levè de causa ex amico sit inimicus. Hinc.

Empedocles, a, um. Adject. Cicer. Quint. fratr. lib. 13. Quum veneris virum te putabo: si Salustii Empedoclea legeris, hominem non putabo.

Empetrōn. { ἔμπετρος. GALL. Une herbe appellée perce pierre, rompe pierre. ITAL. Herba sassifraga. GERM. Steinbrech / ein Fraut. HISP. La saxifraga, hierva conocida. } A Græcis dicitur herba ea quæ à Latinis calcifraga appellatur, locis maritimis fœtide gaudens, & haud temerè alibi, quam nudo saxo nascens: unde & nomen accipit. Plin. lib. 27. cap. 19. Empetron quam nostri calcifragam appetant,

pellant : nascitur in montibus maritimis , ferè in saxo : quod proprius fuerit, minus salsa est. Vulgus *Saxifragam* appellat.

Emphanistica, *ἰαφανίστικη*, quæ Clerici solvabant in clerum allecti: eadem *ἰαφανίστικη*. Olim omnibus Ecclesiis ea prætabant, postea non nisi in magna Constantinopolitana.||

Emphäsis, *ἰμφάσις*. Expressio, significatio, demonstratio. Figura est, cùm racita verbis subest significantia, quæ pronunciatione indicatur. Ejus duo sunt genera: alterum, quo plus significatur quam dicitur: ut, Cantando tu illum? quasi dicat, indoctus peritissimum? Item, Itane Cretensi fidem habes? ubinon simpliciter in Creta natum significamus, sed hominem pro gentis ingenio perfidum. Alterum, quo etiam illud significatur, quod non dicitur: ut apud Virg. lib. i. Georg.

— Quum iam glandes atque arbuta sacra
Deficerent sylva.

Hoc est, non solum aliis sylvis, sed etiam sacrae.

Emphorum, intervallum, distantia. L.g.b.||

EMPHYTEÜSIS. { γυν mattā. *ἰμφύτευσις*. GALL. Entement, enteure, meilleurement. ITAL. Piantagione, miglioramento. GERM. Pmpfung/ pflanzung. HISP. Plantacion, mejoramento. ANGL. A greffing, a imping. } Latinè insitionem significat, sive plantationem: à verbo Græco *ἰαφύτευσις*, quod est insero, vel consero. Unde fundum in emphyteusim dare, frequens est apud Jurisconsultos, pro eo quod est, ea conditione alicui tradere, ut accipiens eum colat, eoque utatur, fratur, quandiu mercedem solverit. Hic autem contractus, ut ex verbi origine appetet, tum esse cœpit, quum agri deserti, atque inculti non facile colonum reperiebant. Hinc

Emphyteutes, sive Emphyteuta, *ἰμφύτευτης*, dicitur, qui fundum agrumve ea lege à domino accipit, ut eum conserat, meliorémque efficiat.

Emphyteuticarius, idem quod emphyteuticus. Substantivè, Is qui habet rus emphyteuticum.

Emphyteuticus, a, um: ad emphyteutam, vel emphyteusim pertinens.||

Emphracti, orum. Nonnulli dici putaverunt naves testas, citantes il- lud Ulpiani ex l. 1. D. de exercit. att. Quædam enim naves onera- riae, quædam (ut ipsi dicunt) emphracta sunt. Quo tamen in loco ca- stigationa exemplaria *ἰμβάρδης*, aut certè *ἰμβάρδης*, non *emphracta*, legendum docent. Naves autem testas, sive constratas, Græco vocabulo *τεκτόνες* vocari, suo loco ostendimus.

Emphractus, a, um, *ἰμφράκτης*: testus, *ἰμφράκτων*, obstruo, tego. EMPIRIA, experientia, peritia: *ἰμπιρία*, qui habet πεπτός, usum qui per multa transivit. πεπτός est transire.||

Empiricē, *ἰμπιρίκη*, dicta est medicina pars, quæ sola experientiâ cu- rat. Tres enim fuerunt præcipua medicorum sectæ: Rationalium, quorum princeps exitit Hippocrates: Methodicorum, quorum primus fuit Themison Laodicenus, quem postea sequutus Thessalus Trallianus, sectam eam absolvit: & Empiricorum, qui Philinum Coum sequuntur, qui primus eam partem a rationali separavit. Plin. lib. 29. cap. 1. Alia factio ab experimentis se cognominans Empiri- cem, cœpit in Sicilia.

Empiricūs. { *ἰμπιρίκης*. GALL. Celuy qui fait medecine, ou autre science par experience, & long usage. ITAL. Sperimentatore, che medica solamente con la sperienza. GERM. Ein arzt so sein kunst allein auf der erfahrung hatt. HISP. Experimentador. ANGL. He that maketh a thing by experience, or long use. } Medicus qui sola experientia medicinam tractat, neque hominum naturam cognitam habens, neque morborum causas investigans, δοκτὸς *ἰμπιρίκης*: hoc est, ab experientia dictus. Celsus lib. 1. in prefat. Ex ipsa professione se Empiricos nominaverunt.

EMPLASTRUM. { *מְזַבֵּר* mozbr. *ἰμπλαστρός*, *מְזַבֵּרָה*. GALL. Emplastro. ITAL. Empiastro. GERM. Ein pflaster. HISP. Emplastro. ANGL. A plaster. } Medicamentum ex variis rebus, præsertim metallicis constans, accuratè tritis, quod liquore aliquo præmollitum vulneri imponi solet. Dictum à verbo *ἰμπλάστω*, quod est subigo, & versando mollio. Hodie vulgo *Vnguentum* dicitur. Id vero quod vulgo *Emplastrum* dicitur, à doctis vocatur cataplasma. Plin. lib. 1. cap. 24. Imponuntur emplastra vulneribus, malagmata super integrum cutem injiciuntur: pastilli autem illinuntur, aut alicui molliori cerato miscentur. Sunt & alia horum inter se discrimina. Vide Celsus lib. 5. cap. 17. Laberius apud Gell. cap. 7. lib. 16. Quid est jusjurandum? Emplastrum æris alieni.

Emplastro, as. { *מְזַבֵּרָה* chibbésch. *ἐμπλαστρός*, *ἰμπλαστρός*. GALL. Enter un arbre, y appliquer une greffe ou ente. ITAL. Figgia d'innestare. GERM. Verpflaster / wiç man den schlossen thut so man zwiegt. HISP. Emplastrar ò enxerir. ANGL. To greffe. } Col. lib. 11. cap. 2. Pos- sunt, inquit, si jam librum remittunt, inseri olea, vel emplastrari, ceteraque pomiferæ arbores eodem emplastrationis genere inseri.

Emplastratio, nis, in arboribus dicitur, quum cortex eximitur inoculationis gratiâ, ut aptati queat cortex par ex altera arbore. *ἰαφύτησις*. GALL. Entement ou enture. ITAL. Innestamento. GERM. Treisingung/ ein einbindung eines zweigs. HISP. Obra de emplastrar ò enxerir. ANGL. Agrefftting. } Colum. lib. 6. de arbor. c. 26. Tertium genus, quum gemma cum exiguo cortice in partem sui delibratam recipit, quam vocant agricolæ emplastrationem, vel (ut quidam) inoculationem.

Emplastratūs, part. quo Col. usus est lib. 5. cap. 11. Delibrato (inquit) item alteram arborem, quam emplastratus es.

Empola, captura, quæstus. Unde Empolatia mulier, scenica, quæstoria. Salmas.

Emponēma, *ἰμπονήμη*, labor rei alicui impensus: item expensæ utiles & necessariæ bona fide factæ: & ius, quod emphyteuta acquirit per culturam agri: ab *ἰμπονίῳ*, illaboro, quo Tacitus utitur, laborem impendo.

Emporizæ, apud Plinium, sive Emporizæ, *Ampurias*. V. E. maritima olim ante Maurotum in Hispaniam irruptiones, & nunc sub A. Tarraco- nensi. } Est item V. E. Sardiniae insula, sub A. Turritano. ||

EMPÖRIUM: Mercatus, vel locus ubi mercatus sit. { *ἰμπόρειον*. GALL.

Le marché, le lieu où on tient une foire. ITAL. Mercato, fiera. GERM. Ein großes statt/ da man kaufft und verkaufft. HISP. Lugar de feria ò trato de mercaduria. ANGL. The place where a faire is kept, a mercat torone. } Plaut. in Amph. Apud emporium, atque in macello in palestra, atque in foto. Cic. Attic. lib. 5. Quum per emporium Pa- teolanorum iter facerem. Dictum emporium δέρδε την εποχήν, hoc est, à negotiando, sive mercando: unde & *ἐμπορεῖον*, Græci mercatorē vocant, & *ἰμπορεῖον* ipsam negotiationem.

Empōrētūs, a, um: Mercatorius, *ἐμπορεὺς*: ut, Emporetica charta, { *ἰμπορεὺς κάρτα*. GALL. Papier bréviard, de quo on enveloppe les autres marchandises. ITAL. Carta da involgere mercantie. GER. Kedmer papeir in welches sic ihre waren einwickeln. HISP. Papel de straza. ANGL. Papier wherein merchandes do put their wares, a broone or wash paper. } Dicta est, qua merces involvuntur à merca- toribus, inutilis ad scribendum. Plin. lib. 13. cap. 12. Nam empore- tica inutilis scribendo, involucris chattarum segestriūmque in mer- cibus usum præbet.

Empōriæ, urbs Hispaniæ Tarracensis, Ptolemæo. Vulgo *Castellum d'Ampurias*. Phocaicæ Emporizæ. Silius lib. 5.

Dat Carthago, viro Teucro fundata vetusto,
Phocaica dant Emporia, dat Tarraco pubem.

Emporium, *ἴμπορειον*, oppidum, quod alias Tanais, juxta Tanaidis fluviis ostia in Mæotin. Steph.

Emporium, *ἴμπορειον*, urbs Celtica, à Massiliensibus condita: altera est Macedonia, tercia Sicilia, quarta Campania. Steph.

Empos, impos. Cath. ||

Empotion, quod hic pro herba nomine corruptè legebatur, vide Em- petron.

Empōsthōtōnūs, *ἴμποσθότονος*. Affectus est spinæ, quum scilicet illa obriguit, & inflexibilis facta est, atque ita in anteriorem partem in- curvatur, ut omnino erigi non possit. Huic affectus similes sunt tenuis & opisthotonus: in hoc tamen differunt, quod emprosthotonus dicitur, quum in anteriorem partem spina sit inflexa: opisthotonus, quum ea in partem posteriorem est incurvata: tenuis autem quum recta obriguit, ita ut neque in anteriorem, neque in posteriorem par- tem flesti queat.

Emposthocurbion, anterior sellæ crepido. Anon. L.g.b.||

Empitlūs, Emptito: vide Emo.

Empūsā, *ἴμπουσα*, genus larvæ & terriculamenti, dicatum Hecatæ, uno pede incedens: unde & nomen. Author Eustathius. Vide Cælium Rhodig. lib. 5. cap. 3. leit. antiqu. & Erasmus in proverbio, Proba mutabilior.

Empyī, *ἴμπυοι*, à medicis dicuntur qui abscessu thoracis laborantes, pus exscreant, quorum affectus etiam empyema, *ἴμπυνης*, appellatur: nos purulentam exscretionem dicere poissimus. Qui vero hunc morbum patitur, empyicus, *ἴμπυνης*, dicitur.

EMPYREUS, a, um, vel Empyrius, ignitus.

Empyrium cælium, *ἴμπυρον οὐρανόν*. Appellatur à Theologis (nam phi- losophi cæli hujus nusquam meminetur) undecimum cælium, spii- num mobile ambitu suo complectens, Dei & Beatorum sedes: ita dictum, quasi ignitum: non quod revera tale sit, sed quod puritate sua reliquis cæclis, ut ignis cæteris elementis, antecellat.

Empyns, *ἴμπυνοι*, in quo pus est: suppurratus. ||

Emüclidūs, adject. { *מְזַבֵּרָה* hofesch. ὁ νέα ἡ βλαστάς, ὁ νέος ἡ πονέδης, ὁ νέος ἡ φύσης. GALL. Moisi & tout humide. ITAL. Muffo, muffleto. GERM. Schimlig. HISP. Cosa mucho mohosa. ANGL. Very filthy, mu- che vynewed the vynewed. } ut, Vitis emucida. Plin. lib. 17. cap. 22. Simili modo & secundo anno reciditur, virésque concipit, & intra se pascit, sufficitas oneri, quum alias festinatione pariendi gracile- cat, ac emucida (ni cohabeatur castigatione tali) in fortum exeat tota.

EMÜGIO, is: Cum mugitu profero. { *מְגַעַּד* gehāb. ὀμφακόμησι. GALL. Mugir comme un taureau, parler gros. ITAL. Mugire de buoi. GERM. Luyen/ schreyen wie stier. HISP. Mucho bramar, ò dar bozes. ANGL. To bellowe out. } Quint. lib. 2. cap. 12. Nam & clamant ubique, & omnia levata (ut ipsi vocant) manu emugunt.

EMÜLGEO, es, emuli, vel emulxi, emulsum, vel emulctum: Mulgeo, mulgendo tollo. { *מְזַבֵּרָה* matsach. *ἰμπούλγησον*. GALL. Traire le lait d'une mammelle. ITAL. Mungere il latto. GERM. Aufmelken. HISP. Ordeñar, ò chupar. ANGL. To milke or stroke. Col. lib. 7. cap. 5. Sed priusquam hoc fiat, exiguum emulgendum est, quod pastores co- lastram vocant.

EMUNDARE: Mundare. Col. lib. 3. cap. 15. { *מְזַבֵּרָה* tibér. *מְזַבֵּרָה* pinnah. *ἰμπούλγησον*. GALL. Oster les immondices, nettoyer. ITAL. Nettare. GERM. Ausseuberen. HISP. Mucho limpiar. ANGL. To wipe, to mak cleane. } Scritur ergo prius in emundata pastinatione. Idem Colum. lib. 2.

EMUNGO, is, unxi, unctum: Nares purgo. { *מְזַבֵּרָה* matsats, *מְזַבֵּרָה* matsah. *ἰμπούλγησον*. GALL. Moucher son nez. ITAL. Nettarsi il naso, suffarsi il naso, mocchar. GERM. Die nasen buzen. HISP. Limpiar las nari- zes. ANGL. To wipe the nose, to snuff a candle. } Mucus vero est cerebri excrementum ex natibus profluens. Emungere lucernam, vel candelam, est extreemam ellychnii parrem, quæ jam exulta lumini officit, instrumento auferre. Instrumentum quoque, quo ad eam rem utimur, emunctiorum vocari potest. ¶ Per translatioem saepe ponit- tur emungere pro spoliare, seu fraude extorquere. Terent. in Phorm. Emunxi argento senes. ¶ Cubito se emungere: proverbium, quod in eos dici consuevit, qui artem aliquam immundam excent: illi enim quum manus semper habeant inquinatas, cubito digitorum loco ntantur. Author ad Heren. lib. 4. Totæ res telinquitur in suspi- cione: ut si falsamentarii filio dicas, Quiesce tu, cuius pater cubito se emungere solebat.

Emundctus, participium: Exhaustus, & pecuniâ denudatus. { *מְזַבֵּרָה* nimseb. *ἰμπούλγησον*. Plaut. in Bacch. Misserum me auro esse emundctum. ¶ Emundctæ naris homo (ut docet Erasmus in Adagiis) dicitur is qui acri exactoque est judicio, qui nates habet persurgatas, mucoque emundatas. Horat. 1. Serm. sat. 4.

Emundctæ naris, duros componere versus.

Emundctio,

Emunctio, nis. { יְמִינָתֶךָ. מִנְעַזֵּחַ. GALL. Mouvement. ITAL. Mocamento. GER. Die nasen bunging. HISP. Obra de limpiar las narizes. ANGL. A wiping of the nose. } Quint. lib. 11. cap. 3. de narium gestu loquens: Quum emunctio etiam frequentior non sine causa reprehendatur.

Emunctorium, instrumentum, quo candelam emungimus, forceps. || EMUNTO, nis, iui, itum. Munio. { בְּצָרְבָּהּ. מְבָרָהּ. GALL. Fortifier, remparer. ITAL. Fortificare. GER. Befestigen fest vnde bewaert machen. HISP. Fortalecer. ANGL. To fonce to fortifie, to mak stronge. } Ut, Emunitus in modum arcis. Livius 2. bell. Pun. Tacit. in vita Agric. Corpora ipsa, ac manus, sylvis ac paludibus emuniendis, verba inter ac contumelias conterunt. Emunire vites ab injuria pecoris. Colum. lib. 5. cap. 6.

Emunitas, immunitas. Conc. Ticin. Cod. II. antiqu.

Emuralamii, signifeti Turcici. L.g.b. ||

Emusco, as: Purgio, & muscum adimo. { אֲמַבְּבָא. GALL. Emousser, oster la mousse d'un arbre. ITAL. Levar la mossa d'un' albero. GER. Von dem mieß seubern. HISP. Quitar el moho de los arboles. ANGL. To rubbe of mosse. } Col. lib. 11. cap. 2. Iisdem diebus, ubi prægeli-dum & pluvium ccelum est, oleæ putantur & emuscantur, id est, muscus illis adimitur.

EMUTIO, is, iui, itum. Mutio. { מְבָלָגָה. GALL. Gronder. ITAL. Mutire, mutirsi. GER. Gybsen/ ein wenig mutten. HISP. Hablar como entre dientes. ANGL. To mutier, or whisper. } Qua voce utitur Plautus in Mercatore. Etiam emutis? omnia commonstrabo.

Emuto, as: Muto, immuto. { מְטִיחָה hemir. īgānādāw. GALL. Changer, muer. ITAL. Cangiare, mutare. GER. Verendein. HISP. Cambiar, mudar. ANGL. To change. } Quint. lib. 8. cap. 2. Quidam emutatis in perversum dictis, de figuris, idem vitium consequuntur.

EN

En, ab in. Significat ecce, & tam nominativo, quam accusativo jungitur: eoque utimur in commonstrando aliquid. { הָאָתָה, הָאָתָה. GALL. Voicy, voilà. ITAL. Ecco. GER. Sihes scharo. HISP. Cata, ð mira. ANGL. Behold. } ut, En Priamus. Vel exprobrando: ut,

En agros, & quam bello Troiane petisti

Hesperiām metire jacens.

Otatores per nominativum frequentius. Cic. pro Deiotaro rege, En criten, en causa, cur regem fugitivus, dominum servus accuset. Cedò manum. En tene: (alias hem.) Plaut. Most. sc. 4. a. 1.

Alloquor, en absens.

Ovid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. En testum, en tegulam, en ludificatum herum. Plaut. Amph. En testis ampliter quicum verio. Idem ibid. En tibi hominem. Idem Capt. sc. 3. a. 2. En tibi. Idem Curc. sc. 3. a. 1.

En eget auxilio qui non tulit.

Ovid. 13. Metam.

Pendimus, en profugi (satis tua pectora) pœnat.

Idem Eleg. 1. lib. 3. Trist. En unquam, pro Unquam, estque Archaismus. Virg. in Bucol. Ecl. 1.

En unquam patios longo post tempore fines.

En jam: verba sunt absolventes perficientisque aliquid. Plaut. in Panulo. Neque unquam lavaudo, neque fricando scimus facere en jam. Mendosè in impressis ennam. } En, cō, est præpositio Græca, significans in, id quod quietis est Latinis. Ea præpositio en, occurrat in multis vocibus, quæ in Latinam civitatem sunt receptæ.

Enarratum. Vinum merum. L. g. b. fortasse Enarratum.

Enzōrem, ēnōrēm. A medicis vocatur illud, quod in urina circa medianam matula partem innata, quemadmodum quod in summa matula parte cernitur, nubes, sive nebula dicitur: quod verò in fundo subsedit, hypostasis. Nomen accepit à verbo evançēdā, quod ad medium matula sublatum, ibi quodammodo maneat suspensus.

Enalus, īxalū. Lesbius adolescens, qui cum servanda pueræ cujusdam gratiâ se in mare abjecisset, operâ delphinum servatus, una cum illa ad continentem transvectus est. Author Plutarchus in symposio septem sapientum.

Enargia, æ. Græcæ ἐνέργεια. Latinæ evidētia, sive repræsentatio, illustratioque, quum res ita describitur, ut certi videantur. { אַיְלָהָרָאָתָה māreth. GALL. Evidence, clarté. ITAL. Representatio. GER. Ein aigentliche anzeigung eines ding's als wan man es für augen bildete. HISP. Manifestacion y representacion. ANGL. Clearense, perspicuitie, evidentie. } Quintil. lib. 4. cap. 2. Sunt qui adjiciant his evidētiam, quæ īxēgā Græcæ vocatur. } Est & energia, per secundam vocalem in antepenultima, īxēgā, quod nobis efficaciam sonat: de quo infra suo loco.

ENARRO: Perfectè, vel ad finem natro, explano. { סְפִּירָה. שְׁבָרָה. בְּרָאָה. highghidh. שְׁבָרָה parashah, שְׁבָרָה beér. īxēgā, īxēgā. GALL. Raconter, reiter, expliquer, declarer. ITAL. Narrare, spianare. GER. Erzählen. HISP. Declarar, exponer. ANGL. To mak plane and tell atleng. } Patri enarrabo tua flagitia. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Ea tibi omnia enarravi. Idem Amph. Ne operæ quidem pretium te ea enarrare. Idem Milit. sc. 1. a. 1. Enarrare argumentum. Ibid. sc. 2. a. 1. Ibidem eloquar. Cic. pro Mærcello. Nulla dicendi, aut scribendi tanta vis, aut copia, quæ non dicam exornare, sed enarrare res tuas gestas possit. Terent. Adelph. sc. 3. a. 3. Rem omniem modò seni, quo pacto se haberet, enarravimus ordine. Gellius cap. 12. lib. 13. Cum hoc in Capitois epistola sublegissimus, id ipsum in M. Varronis lib. 21. rerum humanarum, enarratiū scriptum invenimus.

Enarratio, nis. { תְּרִיאָה parashah. īxēgā. GALL. Exposition, declaration, interpretation. ITAL. Expositione, interpretatione. GER. Erzähnung. HISP. Aquella declaracion d'uento. ANGL. A plane declaration, or telling at lengh. } Quint. lib. 1. cap. 9. Exigit à Grammaticis Poëtarum enarratio.

Enarrator, Gell. cap. 4. lib. 18. Enarrator & lector Salustii. Idem lib. 15. cap. 29. Varronis enarrator.

Enarrabilis, e, quod enarrari potest. { īxēgā, φατός. GALL. Qui se peut raconter, qui on peut dire. ITAL. Che si puo narrare. GER. Das leicht zuerzählen ist. HISP. Cosas que se puede declarar. ANGL. Calepini Pars I.

That may be declared. } Quint. lib. 9. cap. 4. Motu animi quodam, nescio an enarrabili, indicatur.

ENASCOR, cris: Nascor, sive ex alio nascor. { נָסֹר nolādh. φίσηση. īxēgā. GALL. Naître, sortir d'un autre, sortirostre. ITAL. Nascer, sorgere. GER. Heraus wachsen. HISP. Nacer. ANGL. To be borne, or to spring of an other. } Varro 1. de re rust. cap. 41. Simili de causa oleæ semen quum sit nucleus, quod ex cotidiū enascetur colis, quam ex taleis: ideo, &c. Idem 2. de re rust. cap. 9. Enatis duobus dentibus, dextra & sinistra, &c. Cic. ad Attic. Ex multis meis miserrimis curis est una enata.

ENĀTO, as, ate. Natando evado, vel ad destinatum locum natando per venio. { נָאָתָה naph. īxēgā. GALL. Passer en bateau ou navire, aller par eau & parvenir jusques où on veut aller. ITAL. Natare, navigare al luogo destinato. GER. Aufschroinnen. HISP. Salir del agua nadando. ANGL. To swimme out. } Hirtius lib. 4. Séque per molem in mare præcipitaverunt, & octingentorum passuum spatio ad oppidum enataverunt. Cic. 5. Tusc. Reliqui habere se videntur angustius: enatant tamen Epicurus, Hieronymus, &c. hoc est, evadunt.

ENĀIGO, as, are, ad finem usque navigare, vel navigando evadere. { אַיְלָהָגָה. GALL. Passer en bateau ou navire, aller par eau & parvenir jusques où on veut aller. ITAL. Navigare, navigare al luogo destinato. GER. Aufschiffen/guland auf der tiefe schiffen. HISP. Navegar hasta el cabo. ANGL. To sayle out, or to land. } Plin. lib. 6. cap. 17. Proditur Alexandrum magnum nullo die minus stadio dc. navigasse in Indo, nec potuisse ante menses quinque enavigare. Cic. 4. Tusc. E quibus tanquam è scopulosis cotibus enavigavit oratio. Suet. in Tib. Tantum non adversis tempestatibus Rhodium enavigavit. Plin. lib. 9. cap. 5. Sinus duodecim dierum & noctium remigio enavigatus Ptolemæo regi.

Enavigandus, a, um, partic. fut. temp. Horat. 2. Carm. Ode 14.

— quiter amplum

Geryonem, Tityronque tristi
Compescit unda, scilicet omnibus
Quicunque terra munere vescimur,
Enaviganda.

ENĀVO, as: Navo. { אַנְבָּוָה. GALL. Employer sa peine àachever quelque œuvre. ITAL. Adoperare ogni sua possanza. GER. Fleiß anwenden. HISP. Trabajar para acabar alguna cosa. ANGL. To employ with all his power, to endavour with diligence. } Unde opera enavata. Tacit. lib. 19. Et præmia enavatae opere petebant.

Encænīā, cum a diphthongo: Innovatio. { אַנְבָּוָה chanuchah. īxēgā. GALL. Renouvellement, innovation. ITAL. Innovatione. GER. Erneuerung/ einreihung. HISP. Innovación o comienzo. ANGL. An innovation. } Aug. Encænia, Festivitas erat dedicationis templi: Græcè enim οὐρανός, dicitur novum. Quandocunque enim novum aliquid fuerit dedicatum, encænia vocatur.

Encānths, īxēgā. Morbus oculorum, quum in majori ipsorum angulo tuberculum enascitur, quod genas patruin patitur diduci. Nomen habet à situ. Nam Græci oculorum angulos καρδίας appellant.

Encārdia, īxēgā, gemma est à cordis effigie sic dicta. Ejus tria enauerantur genera: prium, in quo nigra effigies cordis eminet: secundum viridi colore, cordis effigiem repræsentans: tertium, nigruin cor ostendens, reliqua sui parte candidum. Author Plin. lib. 37. cap. 10.

Encarpa, īxēgā, apud Vitruv. lib. 4. cap. 1. Turneb. lib. 11. cap. 4. putat esse ornamenta capitalia columnarum palmites aut ramos cum suo fructu habentia, aut etiam arbusculas fructuosas, quæ vocantur διάρρη īxēgā à Græcis, aut frondibus & ramis implexos innexosque fructus.

Encausis, īxēgā, inustio, pictura, quum aliquid depictum cera, pictorum cauteris inurebatur: īxēgā est inuro. }

Encausticē, īxēgā, genus picturæ, quod adhibito igne siebat, coloribus scilicet adustis, cera igni reloluta. { ANGL. Enameling. } Apul. Encausticen oppidò exercens, se & duos filios sustentabat.

Encaustēs, x. { īxēgā. ANGL. An enameler. } Latioē inustor dici potest, hoc est, pictor qui coloribus adustis, & cera igne resoluta rerum effigies exprimit. A verbo Græco καυσός, quod est uro. Vitruv. Quod facere ab encauste didiceras. Plin. lib. 35. cap. 11. Lysippus quoque Æginæ picturæ suæ inscripsit encausten: quod profectò non fecisset, nisi encaustica inventa.

Encaustūs, a, um, adjec̄t. Encausto pictum. { ANGL. Enameled, wrought with fier. } Mart. lib. 1.

Encaustus Phaēton tabula tibi pictus in hac est:

Quid tibi vīs dipylon, qui Phaēthontā facis?

Encaustūm, i. neut. gen. { īxēgā. ANGL. Vernish, enamel, or other like picture wrought with fier. } Materia est adusta, ad picturam apta. Plin. Figlinum opus encausto pinxit. Latinè dicitur inustum. Hoc genus picturæ primus Nicias in usu habuit. Vide Hermolaum in castigat.

Encausticēs, a, um: aliud adjec̄tivum: ut, Encaustica pictura. Plin. lib. 35. cap. 11. Sed aliquanto vetustiores encausticæ picturæ extiterē.

Encaute, es, apud Plin. lib. 35. cap. 11. Lysippus quoque Æginæ picturæ suæ inscripsit encauten: quod profectò non fecisset, nisi encaustica inventa. Alia exemplaria habent encausten.

Encelādūs, īxēlādō. Gigantum maximus, Titanis & Terra filius, quem Jupiter fulmine iustum Ætnæ monti supposuit. Virgil. lib. 3. Æneid.

Fama est Enceladi semiustum fulmine corpus

Vrgeri mole hac.

Enchēlēz, īxēlēz Stephanus, oppidum in Illyride, juxta quod Cadmus & ejusdem uxor in serpentis versi sunt. Lucan. lib. 3.

— & nomine prisco

Enchelaæ versi testantes funera Cadmi.

Meminit hujus oppidi & Plin. lib. 3. cap. 21. Enchiridium. { īxēgā. GALL. Livre qui se peut tenir en la main, manuel. ITAL. Cosa che si può tenere in mano. GER. Ein handbüchlein. HISP. Libro manual, y que se puede tener en la mano. ANGL.

- A booke meets to be borne in the hand. Exiguus quivis libellus, ita dictus, quod ad manum semper haberi debeat, sive quod manu nullo negotio possit circumferri. ¶ Sed & gladiolum, seu militarem pugnaculum, & rem partem illam, quam nautæ manu comprehendant, enchitidion vocari, Julius Pollux tradit.
- Enchordus, a, um, ἐχόδης, η, οι. Enchorda organa, quæ chordis intenduntur. ἐχόδης, chorda. ||
- Inchorion, εγκωνίον, dicunt indigenam, hoc est, in eo ipso loco, in quo agit, genitum: unde Enchoriaæ aves dicuntur nostrates: quibus opponuntur exoticæ, seu peregrinæ.
- Enchrista, εγκριστα. Apud Celsum, Medicamenta sunt liquida, quæ illinunt.
- Enchüs, εγκύον. Herba est similis anchusa (unde & Pseudanchusa nominatur) sed lanuginosior, & minus pinguis, tenuioribus foliis, & languidioribus. Radix non fundit oleum, sed rubentem succum: quæ nota ab anchusa discernitur. Author Plin. lib. 22. cap. 20.
- Enchyta, a, um. Nomen per se est generale. Infusus, aut qui infundi solet. εγκύος, est infundo. Sed substantivè εγκύος est nomen placenter, subaudiendo εγκύος.
- Encliste, dies sepulti Servatoris. L.g. b. ||
- Enclisis, εγκλισις. Inclinatio: & unum de accidentibus verbi, quod Latinis modum dicunt.
- Encliticus, a, um, εγκλιτικός. Inclinatus, ut Encliticæ conjunctiones, que, ve, ne, quoniam inclinant ad se accentum.
- Encolpiae, εγκληπτικές, ut ait Arist. venti sunt qui è mari veniunt per sinus. Nam κάλπαι Græci sinum vocant.
- Encolpium, εγκληπτικόν, quod è collo gestatur in pectore, seu in sinu, οὐ κάλπαι.
- Encomboma, Encombonata & parnacida, ex Varrois fragmentis cintantur pro generibus vestium puellarum. ||
- ENCÖMIUM, ii. { תְּהִלָּה thehillah. εγκώμιον. GALL. Löffange, témoignage d'honneur. ITAL. Laudo. GERM. Ein herlich lob. HISP. Alabanza d'lor. ANGL. Loving, praise. { Laus, vel præconium alicujus, & propriæ, quod ex multis ejus virtutibus compingitur. Nam quæ unam tantum singularēmque spectant virtutem (ut si quis justum Aristodem predicet) Græci τραγος potius appellant. Solebant autem encomia cani, vel dici victoribus (quæ inde etiam epinicia dicebantur) in quibus occasione recentis meriti repeti solebat, quicquid illi in vita laude dignum gessissent. ¶ Encomium ante victoriam canis, τραγος εγκώμιον αδεις. In eum qui præproprie gloriatur, re nondum confecta. Nam apud Græcos qui rem strenue gessissent in bello, oratione aut carmine laudabantur: quæ laudatio propriæ encomium dicitur. Plato in Lyseide.
- Encomiastes, εγκωμιαστις, dicitur laudator, qui alterius celebrat encomium.
- Encomiastice, cantilenæ species, quæ præstantium virorum præcinebantur laudes. Rh.
- Encomiasticum, laudativum, demonstrativum.
- Encrasicholi, εγκρασίχολος, aquarum genus.
- Encris, idis, εγκρις, libum quod in olco coquitur, & melle addito fit dulce. ||
- Encryphiæ, εγκρυφίæ. Dicitur panis subcineritus, δούξ εγκρυψιζεις, quod dum coquitur, sub cineribus abscondatur.
- Encyclius. { εγκύλιος. GALL. Circulaire, orbicularie, rond. ITAL. Circolare, rotondo. GERM. Rund. HISP. Cosa do cerco, de corillo, redonda. ANGL. Rounde. { Adjectivum est apud Græcos, quod nos orbiculari interpretari possumus. Unde εγκύλιος πανδεῖς, circularis, & ex omnium disciplinarum orbe confecta scientia dicitur: quem etiam Latinorum nonnulli mutuata à Græcis voce Encyclion dixerunt. Vitruv. lib. 1. cap. 1. Encyclios disciplina, uti corpus unum, ex his membris est composita. Rursus idem in Praefat. lib. 6. Gratias agit parentibus, quod se erudiendum curaverint encyclia doctrinarum omnium disciplina. ¶ Encyclias commentationes, εγκυκλιος εγκυκλικός. Aristoteles in Ethicæ cas intelligit, quas Gellius extrarias, hoc est, Exoticas vocat: Martian, cyclicas: cujusmodi & problematum sunt libri, & quæ populares à Ciccone & Themistio quæstiones appellantur, quod de rebus omnibus tanquam in circulo passim quæreretur.
- Encyclæ, literæ circulæ, quæ ad plures iisdem verbis scribuntur.
- Encyclopædia. { εγκυκλοπαιδία. GALL. Un savoir profond & intelligence de toutes les sciences. ITAL. Scienza universale. GERM. Der zirkel aller guten Kunsten/ da eine an der andern hängt. HISP. Ciencia universal. ANGL. A perfect knwo ledge of all artes and sciences. { Latinæ dici potest circularis, vel orbicularis scientia. Est enim omnium artium & disciplinarum perfecta scientia. Ratio nominis proculdubio tracta est à circularis figuræ perfectione.
- Endelchia, vide Entelechia.
- Endemius, εγδημός: popularis.
- Endéploro, as: antiqui dixerunt, teste Festo, pro Imploro, quod est cum questu inclemo, & cum fieri rogo, quod est propriæ vapulantis.
- Endiadys, εγδιάδης. Figura quum una res metri causa in duas dividitur, ut apud Virg.
- molémque & montes insuper altos: id est, molem montium.
- Sic alibi,
- pateris libamus & auro, pro pateris anteis.
- Hujus figuræ meminit Servius in 1. Aeneid. ubi tamen omnium penè Doctorum sententiæ corruptè legitur pro εγδημός, hoc est, unum per duo, cui contraria figura legitur apud Donat. in Andria Terentii, quam vocat εγδημός: id est, duo per unum.
- Endiazum, foramen in navi, per quod emittitur sentina. ¶ Item lineum filum, quod medici in extremo clysterii linquunt, per quod clystmas, id est, lolium emittitur. Fest. Turn. ||
- Endo, antiquæ idem est quod In. Endo procinctu, pro In procinctu. Significat autem quum ex castris in prælium exitum est. Nam veteres togis incincti pugnabant, authore Festo. Gell. lib. 1. cap. 19. Vellitis, jubeatis Quirites, &c. ut ei vita necisque in eum potestas sit, ut patri endo filio est. Sic enim doctissimus vir Franc. Hotomanus legendum existimat.

- Endofesto, infesto. Gloss. στρατεία. Endo, est in. Endoitem, initium.
- Endopeisco, id est, impescō, ειπειν. Gl.
- Endoplorato, implorato.
- Endorigus, id est, irriguus.
- Endomatica, ειδομένη, erant quæ Imperatorum permissione, prætor publica vestigalia, sibi privatim publicani exigeant. ||
- Endromis, idis. { יְמֵשׁ אֲוֹרֶת addéreth schär. ειδομένη. ANGL. An Irish mantle, à course winter gone. } Vestis genus hirsutum, longiorisque villi, venti, pluviae injuriis arcendis in primis accommodatum. Primus earum usus inventus creditur apud Lacedemonios, quamvis postea etiam in Gallia fieri cœperint. Dicta endromis ab eo quod ειδομένη, hoc est in cursu, ea maximè uterentur. Mattiæ. epigr. lib. 14. ep. 126.
- Pauperis est munus, sed non est pauperis usus:
- Hanc tibi pro togula mittimus endromidem.
- Et l. 4. ep. 16. Endromidis usus elegansissimo Epigrammate exequitur.
- Sordida, sed gelido non aspernanda Decemb'ri
Dona, peregrinam mittimus endromidem.
- Juvenalis Satyr. 6. mulieres Romanas taxat, quod endromide purpurea uterentur:
- Endromidas (inquit) Tyrias & fæmineum ceroma
Quis nescit?
- Endymion, ειδομένη. Nomen proprium ejus, qui primus Luna cursum inventit. Apollon. lib. 1. Argon. Οὐρανὸς εἰδομένη οὐρανός Δάρμιος ἄνθρωπος. Οὐρανὸς εἰδομένη, ειδομένη. Hinc origo fabulæ quam Cicero tangit 1. Tusc. Endymionem à Luna adamatum fuisse, & ab ea in Latmio Cariæ monte fuisse sopitum, non aliam ob causam, quam ut illum semel exoscularetur. Endymion (inquit) si fabulas audire volumus, nescio quando in Latmio obdormivit: qui est mons Cariæ, nondum (opinor) experrectus. Num igitur cum curre censes quum Luna labore, à qua consopitus putatur, ut cum dormientem oscularetur? Haec tenus Cic. Plut. in Num. Endymion amatum à diis fabulantur Arcades. ¶ Hinc natum proverbium, Endymionis somnum dormis, Ενδυμίους οὐνορηθεῖς. In eos quadrabit qui sese immodico somno saginant, aut qui diuturno in otia versantur, nec ullis se negotiis exercent, sed mollema feriatamque agunt vitam.
- Endyte, supremum factæ mensæ instratum. L.g.b.
- Enbra, vide Inbra. ||
- Eneco, as, enecui, enectum: Neco, interficio, occido. { תְּנִכָּה hemith. ἔτρωp katal, τρέψ ibbádh. δέννυνις, δέννυνη. GALL. Tuer, faire mourir. ITAL. Occidere. GERM. Erödten/umbringen. HISP. Matar. ANGL. To kill, to slay. { Plaut. in Amph. Puer ambas angues enecit, Col. lib. II. cap. 3. Ne herbis enecetur ruta. Plaut. Amph. uxoris dedecore & stupro plena enecat. Idem Afin. sc. 2. a. 3. Odio me enecavit. Idem Most. sc. 3. a. 1. Ut enecem scelestam stimulatricem. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Ut apud me te in nervo enecem (id est, ad necem of que detineam.) Idem ibid. a. 7. ult. vers. ult. vel hercile eneca, numquam hinc feres à me. Idem Mostell. sc. 3. a. 7. Perii ni hanc pessimis exemplis enicasso. Ibidem, Ni scapham enicasso. ¶ Aliquando enecare simpliciter accipitur pro Molestem esse: unde frequens est apud Comicos, Enecas me, hoc est, obtundis me, sive gravis & molestus es mihi. ¶ Veteres etiam Enico dicebant. Terent. in Phorm. Eho! tu sobripum tuum non noras? DEM. Enicas. Et possea, Satin' est si te delibutum gaudio reddo? ANT. Enicas, &c.
- Enectus, participium. { תְּנִכָּה mumāh, τρέψ chalál. מִפְּנָאצָם. ηγεχάδως, καρεχαστρός. GALL. Tué, recreu, gaſte & perdū, travauillé jusques à mourir. ITAL. Ammazatto, travagliato estremamente, mezo morto. GERM. Erödri. HISP. Cosa muerta, ο μεγάλη περιβολή. ANGL. Kylled, slayne. { Non tam mortuus, quam propemodum mortuus. Valla lib. 6. cap. 27. Ut enecus fame. Cic. 2. de Divin. Plenus, & enectus contraria. Ibidem. Sueton. in Calig. cap. 49. Enecti veneno pisces, quos æstus in proxima littora ejecerat. Item, Bos est enectus arando. Enecta fame & siti provincia. Cic. ad Attic. lib. 6. Siti enectus Tantalus. Idem 1. Tusc. Enecatus, a, um. Plin. cap. 13. lib. 18. Flaccida & in horreis enecata rapacia.
- Enelata, εγκληπτική, ligna recta, in quæ defiguntur & adiguntur gradus scalæ, aut ipsi gradus: item paxilli, qui infiguntur axi ad retinendas rotas.
- Enelysia, orum, εγκληπτικæ, bidental, id est, locus in quem fulmen inebuit, ab ειρ., & ηλυοις.
- Enema, εγκένη, quod immittitur, quod per inferna in aluum infunditur. ||
- Enegia. { τρώγον choach. εγκένη. GALL. Energie, efficace. ITAL. & HISP. Efficacia. GERM. Wirkung/ Kraft. ANGL. Efficacie force. { Latinæ efficacia, seu operatio. Hieron. Habet nescio quid latentis energię, viuæ vocis actus. Fit ab adjectivo Græco εγκένης, efficax. Unde & verbum εγκένης, quod est Efficio, sive operor. Energia itaque est quedam quasi actio & operatio interior, quæ est veluti via, ac dux ad exteriorum corporis actum.
- Energema, εγκένη, est opus operatione productum, ab εγκένη, in opere sum, operor. Est etiam vocatio dæmonum.
- Enē, güménus, a, um, εγκένη, ηλυοις, qui agitur. ||
- ENERO, as: Debilito, quasi nervis & robore spolio. { ψηλη chalásch. εγκένης. GALL. Oster la force, debiliter. ITAL. Indebolire, snervare. GERM. Kraftlos machen. HISP. Quitar los nervios y fuerza. ANGL. To mak weak or feble. { Cic. de senect. Sed tamen ut vos videtis, non placet me enervavit, non affixit senectus. Laetant. lib. 5. Haec præsentia terræ bona virtuti contraria sunt, & vigorem mentis enervant.
- Enervatūs, participium. { ψηλη chalásch. εγκένης. GALL. Debilité, qui a perdu sa force, & comme ses nerfs. ITAL. Snervato, effeminato, non virile. GERM. Geschwäch. HISP. Cosa flaca y sin nervios. ANGL. Made weak. { ut, Enervati & exsanguis homines. Cic. pro Sest. Languidus & enervatus Philosophus. Idem 1. de Orat. Enervata